

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

96'ncı Birleşim 24 Mayıs 2017 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	453
II.- GELEN KÂĞITLAR	456
III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	467
<i>A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI</i>	<i>467:471</i>
1.- Mersin Milletvekili Aytuğ Atıcı'nın, olağanüstü hâl uygulamaları nedeniyle yaşanan açlık grevlerine ilişkin gündem dışı konuşması	467:468
2.- Adana Milletvekili Muharrem Varlı'nın, çiftçilerin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması	468:469
3.- Trabzon Milletvekili Ayşe Sula Köseoğlu'nun, 25-28 Mayıs tarihleri arasında Atatürk Kültür Merkezi'nde yapılacak olan "Trabzon Günleri"ne ilişkin gündem dışı konuşması	470:471

IV.- AÇIKLAMALAR

471, 496, 502, 510, 524,
543, 547, 552, 558, 573

- 1.- Kocaeli Milletvekili Fatma Kaplan Hürriyet'in, Millî Eğitim Bakanlığı Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri Yönetmeliği'yle ilgili hazırlanan taslakta rehber öğretmenlere nöbet ve ders gibi ilave işler yüklenmek istendiğine ilişkin açıklaması 471
- 2.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın'ın, AKP tarafından kurulan sağlık sisteminin içler acısı durumda olduğuna ilişkin açıklaması 471:472
- 3.- İstanbul Milletvekili Halis Dalkılıç'ın, hayatını kaybeden gazeteci Akif Emre'ye Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması 472
- 4.- İstanbul Milletvekili Didem Engin'in, bugün itibarıyla olağanüstü hâlin 309'uncu gününün yaşandığına ilişkin açıklaması 472
- 5.- Mersin Milletvekili Ayтуğ Atıcı'nın, 24'üncü Dönemden 30'u aşkın Cumhuriyet Halk Partili milletvekilinin Milas'ta bir araya gelerek Sözcü ve Cumhuriyet gazetelerine yönelik operasyonlara tepki olarak yayımladıkları deklarasyona ilişkin açıklaması 472
- 6.- Sivas Milletvekili Ali Akyıldız'ın, etüt merkezlerinin kapatılmasının tehlike arz ettiğine ve bu sorunun çözülerek yeni mağduriyetlerin önlenmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 473
- 7.- İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir'in, hukukun üstünlüğü ve hukuk devleti ilkelerinden uzaklaşılmasının Avrupa Birliğine üyelik müzakerelerinin ilerlemesine alan bırakmadığına ilişkin açıklaması 473
- 8.- Mersin Milletvekili Hüseyin Çamak'ın, Elâzığ'da başhekiye silahlı saldırıda bulunan bir medikal satıcısının aldığı ihalelerin iptal edilip edilmeyeceğini öğrenmek istediğine ve ÖSYM ile bir TUS dershanesi arasındaki anlaşmazlığın göreve başlayacak hekimlere zaman kaybettirdiğine ilişkin açıklaması 473
- 9.- Erzurum Milletvekili Mustafa Ilıcalı'nın, Erzurumspor ile Gümüşhanespor arasında oynanacak Birinci Lig'e yükselme maçına gidebilmek için Meclisin programının değiştirilmesini talep ettiğine ilişkin açıklaması 474
- 10.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, kapatılan üniversitelerde çalışan FETÖ'yle bağlantısı olmayan akademik ve idari personelin yeni açılacak üniversitelerde çalışmaya devam etmesi için verilen kanun teklifine tüm siyasi partilerden destek beklediğine ilişkin açıklaması 474
- 11.- Denizli Milletvekili Kazım Arslan'ın, Maliye Bakanlığından Osman Gazi ve Yavuz Sultan Selim Köprüleriyle ilgili bilgi almak istediğine ilişkin açıklaması 474

- 12.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, taşeron, mevsimlik ve geçici işçilerin derhâl kadroya alınması gerektiğine ilişkin açıklaması 475
- 13.- Manisa Milletvekili Mazlum Nurlu'nun, Cumhuriyet ve Sözcü gazetelerine karşı girişilen baskı, susturma ve yıldırma politikalarıyla ülkedeki basın özgürlüğünün ayaklar altına alındığına ilişkin açıklaması 475
- 14.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, son on beş yıldaki iktidarın uygulamalarıyla Bursa'nın âdeta yeşilden griye dönüştüğüne ve Cephanelik bölgesinin imara açılarak rant ve betona kurban gitmesini istemediklerine ilişkin açıklaması 475
- 15.- Kayseri Milletvekili Çetin Arık'ın, MİT'e ihbar yapılmasına rağmen darbe girişiminin niçin engellenmediğini öğrenmek istediğine ve tüm delillerin yapılanın apaçık kontrollü bir darbe girişimi olduğunu gösterdiğine ilişkin açıklaması 476
- 16.- Giresun Milletvekili Bülent Yener Bektaşoğlu'nun, KHK'yla görevlerinden ihraç edilen ve ardından açlık grevine başlayan Nuriye Gülmen ve Semih Özakça'nın derhâl serbest bırakılmaları ve bir an önce görevlerine iade edilmeleri gerektiğine ilişkin açıklaması 476
- 17.- Adıyaman Milletvekili Behçet Yıldırım'ın, her gün haksız, hukuksuz, mesnetsiz kararlarla tutuklamalar yapıldığına, çocuğun cezaevinde annesiyle kalmasının Çocuk Hakları Sözleşmesi'ne aykırı olduğuna ve iktidar ile Meclisi bu konuda bir girişime davet ettiğine ilişkin açıklaması 476:477
- 18.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, 24 Mayıs 1993 tarihinde Elâzığ-Bingöl kara yolunda PKK'lı teröristler tarafından şehit edilen 33 askeri rahmetle andığına, şeref aylığı bağlanırken en önemli kriterin vatana hizmet kriteri olması ve terörle mücadele sırasında yaralanıp gazi sayılmayanların mağduriyetlerinin giderilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 477:478
- 19.- İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, Nuriye Gülmen ve Semih Özakça'nın yetmiş beş günlük açlık greviden sonra tutuklanmalarının çok acı bir durum olduğuna, devletin vatandaşlarının yaşam hakkından sorumlu olduğuna ve HDP vekilleriyle ilgili iddianamelerde yer almayan, yargılandıkları fezlekelerle ilgili olmayan yeni fezlekelerin "bilgi mahiyetinde" denilerek gönderildiğine ilişkin açıklaması 478:479
- 20.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, 24 Mayıs 1993 tarihinde Elâzığ-Bingöl kara yolunda PKK'lı teröristler tarafından şehit edilen 33 askeri rahmetle andığına, terörün bir insanlık suçu olduğuna ve Meclis yerleşkelerinde yapılan ve yapılmak istenen değişikliklere ilişkin açıklaması 479:480

- 21.- Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz'ün, 24 Mayıs 1993 tarihinde Elâzığ-Bingöl kara yolunda PKK'lı teröristler tarafından şehit edilen 33 askeri ve tüm şehitleri rahmetle andığına, 15 Temmuzda milletin göstermiş olduğu kahramanlığa karşı “kontrollü darbe” söylemini kınadığına, ramazanın tüm İslam âlemine ve Müslümanlara hayırlar getirmesini dilediğine ve tüm terör örgütlerine karşı birlik ve beraberlik içerisinde bir duruş sergilenmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 480:481
- 22.- Van Milletvekili Bedia Özgökçe Ertan'ın, şu an itibarıyla cezaevlerinde anneleriyle beraber tam 560 çocuk bulunduğuna ve Hükûmetin, Çocuk Hakları Sözleşmesi'ne doğrudan aykırılık taşıyan bu sorunu çözmeyle düşünüp düşünmediğini öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması 496:497
- 23.- İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, Osmaniye Milletvekili Ruhi Ersoy'un HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 502:503
- 24.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Yozgat Milletvekili Yusuf Başer'in HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 510
- 25.- Adana Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, Yozgat Milletvekili Yusuf Başer'in HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 510
- 26.- Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can'ın, Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 524
- 27.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 525
- 28.- Trabzon Milletvekili Haluk Pekşen'in, Parlamentonun üzerinde byLock'çu lekesinin Demokles'in kılıcı gibi sallandığına ve bir kanun teklifi vererek bu konuyu açıklığa kavuşturmak gerektiğine ilişkin açıklaması 543
- 29.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, İzmir Milletvekili Hamza Dağ'ın (11/15) esas numaralı Gensoru Önergesi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 544
- 30.- İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, İzmir Milletvekili Hamza Dağ'ın (11/15) esas numaralı Gensoru Önergesi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 547
- 31.- Mardin Milletvekili Mithat Sancar'ın, İzmir Milletvekili Hamza Dağ'ın (11/15) esas numaralı Gensoru Önergesi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 548

- 32.- İstanbul Milletvekili Ravza Kavakcı Kan'ın, İstanbul Milletvekili Barış Yarkadaş'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 548
- 33.- Gaziantep Milletvekili Celal Doğan'ın, uluslararası platformlarda ülkemizin zor durumda kalmaması açısından özellikle FETÖ'yle ilgili iade taleplerinde bulunulduğunda bir yargı kararı olması ve Bakanlar Kurulu kararından geçmesinin şart olduğuna ilişkin açıklaması 552
- 34.- İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun, İstanbul Milletvekili Barış Yarkadaş'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 553:554
- 35.- Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can'ın, sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki İstanbul Milletvekili Ekmeleddin Mehmet İhsanoğlu'yla ilgili bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 558
- 36.- İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, Adalet Bakanı Bekir Bozdağ'ın (11/15) esas numaralı Gensoru Önergesi üzerinde Hükûmet adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 573
- 37.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Adalet Bakanı Bekir Bozdağ'ın (11/15) esas numaralı Gensoru Önergesi üzerinde Hükûmet adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 574
- 38.- İzmir Milletvekili Atıla Sertel'in, İzmir Aliğa'da Şakran Kadın Cezaevinde yapılan bazı uygulamalara ve Menemen'de sadece "hayır" çıktı diye ve protesto ettikleri için öğrencilerin tutuklanmasına ilişkin açıklaması 574:575
- 39.- Adana Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, cezaevlerinde kötü muamele, çıplak arama ve darp olduğuna dair çok sayıda başvuru aldıklarına ve bu şikâyetleri ortadan kaldıracak tedbirlerin alınması gerektiğine ilişkin açıklaması 575

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

481

A) MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ

481:488

- 1.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal ve 23 milletvekilinin, Melen Sistemi'nin geldiği aşamanın, projenin gecikme nedeninin ve proje için harcanan bedelle ilgili kamuoyuna yansıyan iddiaların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/535) 481:484
- 2.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal ve 23 milletvekilinin, Düzce İli Belediyeleri Katı Atık Bertaraf Tesisinin ve diğer dış fiziki faktörlerin Melen Çayı'nı kirletmesinin halk sağlığı ve tüm canlıların yaşamına etkilerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/536) 484:486

3.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal ve 21 milletvekilinin, kız çocuklarının eğitim-öğretimlerinin yarım bırakılmasının sebeplerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/537)

486:488

VI.- ÖNERİLER**488, 497, 503, 511***A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ*

488:495, 497:502,

503:510, 511

1.- MHP Grubunun, Aydın Milletvekili Deniz Depboylu ve arkadaşları tarafından, Büyük Menderes Nehri ve havzasının kirliliğinin nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 21/4/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 24 Mayıs 2017 Çarşamba günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

488:495, 497

2.- HDP Grubunun, İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir tarafından, ülkemizde 17.500 faili meçhul cinayetin, büyük çoğunluğu gözaltına alındıktan sonra kaybolan 3.248 kişinin gömülü olduğu tahmin edilen 253 toplu mezarın, kayıplar ve faili meçhul olayların araştırılması amacıyla 24/5/2017 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 24 Mayıs 2017 Çarşamba günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

497:502, 503:510, 511

VII.- SATIŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR**495, 519, 525, 544, 549,
554, 571**

1.- Aydın Milletvekili Mehmet Erdem'in, Aydın Milletvekili Metin Lütfi Baydar'ın MHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına satışması nedeniyle konuşması

495

2.- Aydın Milletvekili Metin Lütfi Baydar'ın, Aydın Milletvekili Mehmet Erdem'in satışma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine satışması nedeniyle konuşması

496

3.- Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can'ın, Ankara Milletvekili Levent Gök'ün (11/15) esas numaralı Gensoru Önergesi üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında şahsına satışması nedeniyle konuşması

519:520

4.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can'ın satışma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına satışması nedeniyle konuşması

520:521

- 5.- Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can'ın, Ankara Milletvekili Levent Gök'ün sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 521:524
- 6.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına tekraren sataşması nedeniyle konuşması 525:526
- 7.- İstanbul Milletvekili Barış Yarkadaş'ın, İzmir Milletvekili Hamza Dağ'ın (11/15) esas numaralı Gensoru Önergesi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 544:545
- 8.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, İzmir Milletvekili Hamza Dağ'ın (11/15) esas numaralı Gensoru Önergesi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması 546:547
- 9.- İzmir Milletvekili Hamza Dağ'ın, İstanbul Milletvekili Barış Yarkadaş ile Ankara Milletvekili Levent Gök'ün sataşma nedeniyle yaptıkları konuşmaları ve İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir ile Mardin Milletvekili Mithat Sancar'ın yaptıkları açıklamaları sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 549:552
- 10.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İzmir Milletvekili Hamza Dağ'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 554:555
- 11.- İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun yaptığı açıklaması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması 555:556
- 12.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, İzmir Milletvekili Hamza Dağ'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında CHP Grubuna sataşması nedeniyle konuşması 556:557
- 13.- İzmir Milletvekili Hamza Dağ'ın, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 557
- 14.- İstanbul Milletvekili Barış Yarkadaş'ın, Adalet Bakanı Bekir Bozdağ'ın (11/15) esas numaralı Gensoru Önergesi üzerinde Hükûmet adına yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 571:572
- 15.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Adalet Bakanı Bekir Bozdağ'ın (11/15) esas numaralı Gensoru Önergesi üzerinde Hükûmet adına yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 572:573

VIII.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI**503**

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Pervin Buldan'ın, faili meçhul cinayetlerin ve yargısız infazların açığa çıkması, kayıpların bulunması gerektiği yıllardır talep edilmesine rağmen Meclisin bu konuda bir inisiyatif sağlayamadığına ilişkin konuşması

503

IX.- GENSORU**512, 527, 558, 559, 576, 578***A) ÖN GÖRÜŞMELER*512:519, 527:543, 558,
559:571, 576:577,
578:590

1.- CHP Grubu adına Grup Başkan Vekilleri İstanbul Milletvekili Engin Altay, Ankara Milletvekili Levent Gök ve Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, 24 Aralık 2016 tarihinde yazılı aşaması yapılan avukatlar için adli yargı hâkim ve savcı adaylığı ile idari yargı hâkim adaylığı sınavının sonuçlarını etkilediği iddiasıyla Adalet Bakanı Bekir Bozdağ hakkında gensoru açılmasına ilişkin önergesi (11/15)

512:519, 527:543, 558,
559:571, 576:577,
578:590**X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER****577***A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ*

577

1.- Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Ulaştırma Bakanlığı Arasında Meteoroloji ve Meteorolojik Araştırmalar Alanlarında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/606) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 358)

577

2.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Hükümeti Arasında Meteoroloji ve Hidroloji Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/696) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 362)

577

XI.- OYLAMALAR**578**

1.- Adalet Bakanı Bekir Bozdağ hakkında (11/15) esas numaralı gensoru açılmasına ilişkin önerenin açık oylaması

578:590

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 15.00'te açılarak beş oturum yaptı.

Kayseri Milletvekili Hülya Nergis, 21 Mayıs 1864'te gerçekleşen Çerkez sürgünü ve soykırımının 153'üncü yıl dönümüne,

Balıkesir Milletvekili Mehmet Tüm, görevlerine son verilen kamu görevlilerinin durumuna,

Batman Milletvekili Mehmet Ali Aslan, Araplarla ilgili geliştirilen nefret söylemleri ve Arapçaya karşı takınılan ötekileştirici yaklaşımlara,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz, Balıkesir Milletvekili Mehmet Tüm'ün yaptığı gündem dışı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine,

Balıkesir Milletvekili Mehmet Tüm, Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz'ün sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında CHP Grubuna,

Samsun Milletvekili Erhan Usta, Batman Milletvekili Mehmet Ali Aslan'ın yaptığı gündem dışı konuşması sırasında Milliyetçi Hareket Partisine,

Sataşmaları nedeniyle birer konuşma yaptılar.

Batman Milletvekili Mehmet Ali Aslan, Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Mersin Milletvekili Baki Şimşek, Batman Milletvekili Mehmet Ali Aslan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Ankara Milletvekili Ali Haydar Hakverdi, Bitlis Adilcevaz'da 5 köy muhtarının görevlerinden alınmasına,

Kocaeli Milletvekili Fatma Kaplan Hürriyet, taşeron işçi çalıştırma uygulamasına derhâl son verilmesi ve tüm taşeron işçilerin eşit haklarla kadroya alınması gerektiğine,

İstanbul Milletvekili Didem Engin, ülkenin bir oldubittiyle AKP devletine dönüştürülmesine milletin ilk sandıkta “dur” diyeceğine,

Uşak Milletvekili Özkan Yalım, verilen sözlerin tutularak 1 milyon 700 bin civarındaki taşeron işçinin kadrosunun verilmesini beklediğine,

Trabzon Milletvekili Salih Cora, 19 Mayıs 2017 tarihinde Beylikdüzü Belediyesinde yapılan ve CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu tarafından açılışı gerçekleştirilen Rauf Denktaş heykeline,

Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer, atanamayan öğretmenlerin durumuna ve sözleşmeli öğretmen alımındaki uygulamalara,

Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın, Dünya Süt Haftası'na ve hayvancılığın gelişmesi, üreticilerin mağdur olmaması için yetkilileri ve Bakanlığı acilen göreve davet ettiğine,

Adana Milletvekili İbrahim Özdiş, sağlık emekçilerine yıpranma payı getirilmesi çalışmalarının ne aşamada olduğunu ve döner sermaye ücretlerinin emekliliğe yansımaması ile sağlıkta şiddet konularında ne zaman bir girişimde bulunulacağını öğrenmek istediğine,

Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç, sözün ağızdan bir kere çıktığına ama bıraktığı tesirin çok uzun sürdüğüne ve atalarımızın bir söylerken bin kere düşünmeyi tavsiye ettiklerine,

Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker, 22 Mayıs 1955 tarihinde 98 yaşında vefat eden Nene Hatun'u 62'nci ölüm yıl dönümünde rahmetle andığına,

İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal, İstanbul'un Üsküdar ilçesinin sorunlarına,

Adıyaman Milletvekili Behçet Yıldırım, Cumhurbaşkanı, AKP yöneticileri ve bakanların OHAL'i savunan ifadelerde bulunduklarına,

Burdur Milletvekili Mehmet Göker, Burdur'un Çeltikçi ilçesinde meydana gelen şiddetli dolu afeti nedeniyle üreticilerin karşılaştıkları zararları gidermeye yönelik bir çalışma başlatılmasını talep ettiğine,

Mersin Milletvekili Baki Şimşek, yedi aydır tutuklu bulunan binlerce er ve askerî okul öğrencisinin durumuna,

Mersin Milletvekili Serdal Kuyucuğlu, 21 Mayıs 1864'te gerçekleşen Çerkez sürgününün 153'üncü yıl dönümüne ve Cumhurbaşkanı bir parti genel başkanı olduğuna göre Meclis personeli ile devlet memurlarının partili olmalarının önünün açılıp açılmayacağını öğrenmek istediğine,

Samsun Milletvekili Erhan Usta, 21 Mayıs 1864'te gerçekleşen Çerkez sürgününün 153'üncü yıl dönümüne, 21 Mayısta şehit olan Uzman Erbaş Enes Sakınç ile Jandarma Uzman Çavuş Hasan Sevinç'e ve tüm şehitlere Allah'tan rahmet dilediğine, İngiltere'nin Manchester kentinde meydana gelen patlama nedeniyle geçmiş olsun dileğinde bulunduğuna, THY Euroleague Avrupa şampiyonu olan Fenerbahçe'yi tebrik ettiğine ve Sakarya'da Atatürk heykeline karşı yapılan saldırıyı nefretle kınadığına,

İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir, Çerkez sürgününü ve dünyada hâlâ birçok halkın yaşadığı göç ve soykırımı kınadığına, Nuriye Gülmen ve Semih Özakça ile onların eylemine destek verenlere yapılan muamelelere,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, THY Euroleague Avrupa şampiyonu olan Fenerbahçe'yi tebrik ettiğine, İngiltere'de yaşanan terör olayını Cumhuriyet Halk Partisi olarak kınadıklarına, iktidar partisinin olağanüstü hâli bahane ederek grev ertelemelerine devam ettiğine, Sakarya'da Atatürk anıtına yapılan alçakça saldırıyı kınadıklarına, Çerkezlerin acısını paylaştıklarına, Sözcü gazetesine FETÖ yakıştırmaları yapılmasına ve Nuriye Gülmen ile Semih Özakça'nın tutuklanma taleplerini kınadıklarına,

Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can, Gazi Mustafa Kemal Atatürk'e yapılan saldırıları esefle kınadıklarına, THY Euroleague Avrupa şampiyonu olan Fenerbahçe'yi tebrik ettiğine, İngiltere'de terör olayında hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet dilediğine ve 25 Mayıs 1983'te vefat eden Necip Fazıl Kısakürek'i rahmetle andığına,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Trabzon Milletvekili Salih Cora'nın yaptığı açıklaması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine,

Trabzon Milletvekili Salih Cora, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Trabzon Milletvekili Salih Cora'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına,

Sataşmaları nedeniyle birer konuşma yaptılar.

Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu ve 22 milletvekilinin, yağ üreticisinin korunması, gıda güvenliğinin sağlanması, bu konudaki dolandırıcılığın önlenmesi ve Irak ve Suriye'ye yapılan ihracat ve ithalatın ne derece gerçeği yansıttığının (10/532),

Antalya Milletvekili Devrim Kök ve 23 milletvekilinin, Antalya'nın Manavgat ilçesi Değirmenözü Mahallesi Köprüçay    Nehri'nde devam eden HES projesinin yol a  acağı zararların (10/533),

  zmir Milletvekili Kamil Okyay Sındır ve 23 milletvekilinin, kırmızı et üretiminde yaşanan sorunların ve fahiş fiyat artışlarındaki nedenlerin (10/534),

Araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis ara  ştırması açılmasına ilişkin   nergeleri Genel Kurulun bilgisine sunuldu; önergelerin gündemdeki yerlerini alacağı ve   n görüşmelerinin sırası geldiğinde yapılacağı a  ımlandı.

HDP Grubunun, 22/5/2017 tarihinde Van Milletvekili Bedia   zg  k  e Ertan tarafından,   ocuk istismarının mutlak surette önlenmesi, cinsel istismara uğrayan çocukların toplumsal yaşama tam iyilik hâline ulaşmış şekilde adaptasyonlarının sağlanması ve Türkiye'nin uluslararası   ocuk hakları sözleşmelerinden doğan yükümlülüklerinin yerine getirilmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis ara  ştırması önergesinin (4623 sıra no.lu), Genel Kurulun bilgisine sunulmak üzere bekleyen diğer önergelerin önüne alınarak 23 Mayıs 2017 Salı günkü (bugün) birle  şiminde sunuşlarda okunmasına ve görüşmelerinin aynı tarihli birle  şiminde yapılmasına ilişkin önerisinin görüşmeleri tamamlandı, yapılan oylamalarında karar yeter sayısı bulunamadı.

  stanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir, iktidar partisince çocukların cinsel istismarıyla ilgili bir önerenin kabul edilmemesi için Meclisin kapattırıldığına,

Manisa Milletvekili   zg  r   zel, Meclisi   alı  tırma görevinin iktidar partilerine ait olduğuna ve iktidar partisi toplantı ve karar yeter sayısını sağlayamıyorsa iktidar etme yetisini kaybettiğinin tescillendiğine,

Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can,   ocuk istismarıyla ilgili gerekli komisyonların kurulduğuna ve karar yeter sayısı istemenin     Tüzük'te verilen bir hak olduğuna,

  li  şkin birer açıklamada bulundular.

Alınan karar gereğince, 24 Mayıs 2017   ar  amba günü saat 14.00'te toplanmak üzere birle  şime 18.04'te son verildi.

Pervin BULDAN

Başkan Vekili

Mücahit DURMUşOğLU

Osmaniye

Kâtip   ye

  shak GAZEL

Kütahya

Kâtip   ye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 141

24 Mayıs 2017 Çarşamba

Tasarı

1.- Tabiatı ve Biyolojik Çeşitliliği Koruma Kanunu Tasarısı (1/838) (Avrupa Birliği Uyum; Adalet; Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor; Plan ve Bütçe; Tarım, Orman ve Köyişleri ile Çevre Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.05.2017)

Teklifler

1.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun; Türk Ceza Kanunun 299'uncu Maddesinin Yürürlükten Kaldırılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1719) (Adalet Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.05.2017)

2.- İstanbul Milletvekili Zeynel Emre'nin; 6085 Sayılı Sayıştay Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1720) (Anayasa ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.05.2017)

3.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1721) (İnsan Haklarını İnceleme; Kadın Erkek Fırsat Eşitliği; Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Adalet Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.05.2017)

4.- Bursa Milletvekili Ceyhan İrgil'in; 2809 Sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1722) (Plan ve Bütçe ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.05.2017)

5.- İzmir Milletvekili Mustafa Ali Balbay'ın; Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1723) (İçişleri Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.05.2017)

6.- Bursa Milletvekili Ceyhan İrgil'in; 2809 Sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1724) (Plan ve Bütçe ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.05.2017)

7.- Antalya Milletvekili Niyazi Nefi Kara'nın; 14.06.1973 Tarih ve 1739 Sayılı Milli Eğitim Temel Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1725) (Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.05.2017)

8.- Ankara Milletvekili Aylin Nazlıaka'nın; 28/03/1983 Tarihli ve 2809 Sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1726) (Plan ve Bütçe ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.05.2017)

Sözlü Soru Önergeleri

1.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Tarış Pamuk Birliği, Çukobirlik ve Antbirlik'in sektörde etkilerinin artırılmasına ve finansman sorunlarının çözümüne ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan sözlü soru önergesi (6/768) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.05.2017)

2.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, pamukta standardizasyon ve kalite kontrolü ile kirlilik soruna ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan sözlü soru önergesi (6/769) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.05.2017)

3.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, stratejik tarım ürünlerinde girdi maliyetlerinin düşürülmesine yönelik tedbirlere ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan sözlü soru önergesi (6/770) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.05.2017)

4.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, buğday ekim alanlarındaki gerilemenin nedenlerine ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan sözlü soru önergesi (6/771) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.05.2017)

5.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, tütün üretimine ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan sözlü soru önergesi (6/772) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.05.2017)

6.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, özelleştirme kapsamındaki KİT'lerin kullanılmayan binalarının yangın ve deprem sigortalarının yapıp yapılmadığına ilişkin Maliye Bakanı'ndan sözlü soru önergesi (6/773) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.05.2017)

7.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, imalat sanayinde faaliyet gösteren sigortalı sayısı ile sigortalıların sektörel dağılımına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan sözlü soru önergesi (6/774) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.05.2017)

Yazılı Soru Önergeleri

1.- Çanakkale Milletvekili Bülent Öz'ün, YSK'ya yönelik bir FETÖ soruşturması olup olmadığına ve Kurul'daki görevlendirmelere ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/13491) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.04.2017)

2.- Manisa Milletvekili Mazlum Nurlu'nun, Şubat 2017'den itibaren yapılan açılış törenlerine ve bu törenler için yapılan harcamalara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/13492) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.04.2017)

3.- Mardin Milletvekili Ali Atalan'ın, 25 Nisan 2017 tarihinde yapılan sınır ötesi operasyonlara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/13493) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.04.2017)

4.- İzmir Milletvekili Müslüm Doğan'ın, örtülü ödenek harcamalarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/13494) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.04.2017)

5.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Ankara'da biri 15 Temmuz darbe girişimi öncesinde olmak üzere toplam yedi kişinin kaçırılması olaylarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/13495) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.04.2017)

6.- Adana Milletvekili Zülfikar İnönü Tümer'in, Adana'nın Küçük Dikili beldesi Söğütlü Mahallesi'nde meydana gelen yurt yangınına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/13496) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.04.2017)

7.- Adana Milletvekili İbrahim Özdiş'in, Cumhurbaşkanına hakaret suçundan hakkında işlem yapılan kişilere ve yapılan işlemlere ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/13497) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.04.2017)

8.- Ağrı Milletvekili Dirayet Taşdemir'in, YSK Başkanı ile ilgili bazı iddialara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/13498) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.04.2017)

9.- Şanlıurfa Milletvekili Dilek Öcalan'ın, Anayasa değişikliği referandumuyla ilgili ilçe seçim kurullarına yapılan itirazlara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/13499) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.04.2017)

10.- İstanbul Milletvekili Barış Yarkadaş'ın, bazı sanatçılara TRT tarafından sansür uygulandığı iddiasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/13500) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.05.2017)

11.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Murgul Tüneli'nin standartlara uygun olmadığına dair iddialara ve Artvin'deki tünellerin denetimine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/13501) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.05.2017)

12.- Van Milletvekili Nadir Yıldırım'ın, KHK ile yapılan ihraç işlemlerine ve Olağanüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonu'na ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/13502) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.05.2017)

13.- İzmir Milletvekili Müslüm Doğan'ın, OHAL kapsamında kamu görevinden ihraç edilen bir akademisyen ve bir öğretmenin açlık grevine ve OHAL Komisyonu'nun göreve başlama zamanına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/13503) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.05.2017)

14.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2010-2017 yılları arasında kamu kurum ve kuruluşları ile bağlı kuruluşlarında işe başlayan, açıktan atanan veya terfi alanların siyasi parti üyeliklerine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/13504) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.05.2017)

15.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Türkiye'nin basın özgürlüğü alanında yapılan uluslararası sıralamadaki durumuna ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/13505) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.05.2017)

16.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin Cerattepe ile ilgili gelişmeler konusunda talep ettiği randevuya ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/13506) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.05.2017)

17.- Denizli Milletvekili Kazım Arslan'ın, 16 Nisan 2017 referandumu için kaşe, oy pusulası ve zarfların teminine ve referandumda kullanılan kaşelere ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/13507) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.05.2017)

18.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, İzmir Harmandalı Geri Gönderme Merkezi'nde hak ihlalleri yaşandığı yönündeki iddiaların incelenmesine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/13508) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.05.2017)

19.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, Türk Silahlı Kuvvetlerinin pilot ihtiyacının karşılanması için yapılan çalışmalara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/13509) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.05.2017)

20.- İstanbul Milletvekili Garo Paylan'ın, 7 Mayıs 2017 tarihinde bir yayınevine yapılan polis müdahalesine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/13510) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.05.2017)

21.- Van Milletvekili Bedia Özgökçe Ertan'ın, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi'nde İnek Bayramı'nın yasaklanmasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/13511) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.05.2017)

22.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'in Hopa ilçesinde bulunan rehabilitasyon merkezindeki engelli öğrencilerin sağlık raporu almada yaşadıkları sorunlara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/13512) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2017)

23.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, bazı kamu bankalarının kredi alacaklarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/13513) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2017)

24.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, muvazzaf subay ve astsubayların en az on yıl hizmet etmeden istifa edemeyeceklerine yönelik düzenlemenin on beş yıl olarak değiştirilmesine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/13514) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2017)

25.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Türk göçmenlerin entegrasyonu için yurt dışında faaliyet gösteren derneklere ve bunlara yapılan yardımlara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/13515) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2017)

26.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'de kaç kamu kurumunun kendi mülkünde hizmet verdiğine ve kiradaki kamu kuruluşlarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/13516) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2017)

27.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, kamu binalarının depreme karşı dayanıklılık değerlendirmesine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/13517) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2017)

28.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Şırnak'ın Silopi ilçesinde zırhlı bir polis aracının bir eve girmesiyle iki çocuğun hayatını kaybettiği olaya ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/13518) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2017)

29.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, KHK ile ihraç edilen ve Ankara'da açlık grevi yapan bir akademisyen ve bir öğretmenin durumuna ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/13519) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2017)

30.- Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul'un, bir gazetecinin Gaziantep Üniversitesi'nde düzenlenen kitap fuarına alınmamasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/13520) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2017)

31.- Van Milletvekili Bedia Özgökçe Ertan'ın, kayıtlı işsiz sayısına, intihar vakalarına, işsizliğin ve intihar vakalarının azaltılmasına yönelik çalışmalara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/13521) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2017)

32.- Ağrı Milletvekili Dirayet Taşdemir'in, Ağrı'da yaşayan engelli vatandaşlara ve kamusal alanların erişime elverişli hale getirilmesine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/13522) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2017)

33.- Ankara Milletvekili Ali Haydar Hakverdi'nin, TRT'nin bazı sanatçılara ambargo uyguladığına dair iddialara ilişkin Başbakan Yardımcısı'ndan (Numan Kurtulmuş) yazılı soru önergesi (7/13523) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.05.2017)

34.- Antalya Milletvekili Çetin Osman Budak'ın, 22 Temmuz 2007 genel seçimi ve sonrasında seçim suçlarıyla ilgili yapılan işlemlere ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13524) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.04.2017)

35.- İzmir Milletvekili Müslüm Doğan'ın, 2014 yılında bir vatandaşın cemevi bahçesinde ölümüyle ilgili davada sanık polise verilen cezaya ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13525) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.04.2017)

36.- Diyarbakır Milletvekili Sibel Yiğitalp'in, tutuklu bulunan eski bir siyasi parti yöneticisinin yargılama sürecine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13526) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.04.2017)

37.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, avukatlıktan hakimliğe geçiş sınavına ve mülakat sonuçlarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13527) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.05.2017)

38.- Ankara Milletvekili Ali Haydar Hakverdi'nin, bir tutuklunun sağlık sorunları gerekçesiyle tahliyesine, sağlık sorununun tespitine ve hastalığını belgeleyip tutukluluğu devam eden kişi sayısına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13528) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.05.2017)

39.- İzmir Milletvekili Zeynep Altıok'un, Avrupa İşkence ve Kötü Muameleyi Önleme Komitesi'nin Türkiye hakkındaki raporunun yayınlanmasının hükümet tarafından engellendiğine dair iddialara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13529) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.05.2017)

40.- Bursa Milletvekili Ceyhun İrgil'in, bir televizyon programında Atatürk ile ilgili kullanılan ifadelerle ilgili işlemlere ve son on yılda Atatürk'e hakaret içerikli yayınlar ve sosyal medya paylaşımlarıyla ilgili açılan davalara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13530) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.05.2017)

41.- Adana Milletvekili Elif Doğan Türkmen'in, Adana'da 2002 yılından bu yana işlenen kadın cinayetleriyle ilgili bazı verilere ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13531) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2017)

42.- İstanbul Milletvekili İzzet Ulvi Yönter'in, 2007-2017 yılları arasında ceza infaz kurumlarından sağlık nedeniyle salıverilen veya talepleri reddedilen tutuklu ve hükümlülere ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13532) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2017)

43.- Şanlıurfa Milletvekili Osman Baydemir'in, avukatlıktan hakimliğe geçiş sınavı öncesi bir milletvekiline gönderilen özgeçmiş ve 680 sayılı KHK'nın ilan edilmesinin ardından atanan yargı mensuplarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13533) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2017)

44.- Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran'ın, cezaevlerinden emniyet sorgusuna götürülen kişilerle ilgili yakınlarına ve avukatlarına haber verilip verilmediğine ve Diyarbakır D Tipi Cezaevi'nden alınan bir kişinin durumuna ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13534) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2017)

45.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde il ve ilçelerinde sosyal yardım alan kişi sayılarına ve yardım içeriklerine ilişkin Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13535) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2017)

46.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, erken evliliklerin önlenmesi için ailelere yönelik eğitim hizmetleri verilip verilmediğine ilişkin Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13536) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2017)

47.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, on sekiz yaş altı evlilik yapan kız çocuklarına ve zorla evlendirmelerde uygulanan yaptırımlara ilişkin Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13537) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2017)

48.- Adana Milletvekili Elif Doğan Türkmen'in, şiddet mağduru kadınlara verilen desteklere ve aile içi şiddetin önlenmesi için yapılan çalışmalara ilişkin Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13538) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2017)

49.- İstanbul Milletvekili Onursal Adıgüzel'in, Toplum Yararına Çalışma Programı kapsamında 2005-Ocak 2017 tarihleri arasında ve Ocak 2017'den itibaren istihdam edilen kişilere ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13539) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.05.2017)

50.- İzmir Milletvekili Atila Sertel'in, emeklilere ve emekli maaşlarına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13540) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2017)

51.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, üniversite mezunu olup kamuda işçi olarak çalışanlara ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13541) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2017)

52.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'de kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan taşeron işçilere ve kadroya alınmaları yönünde bir çalışma yapılıp yapılmadığına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13542) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2017)

53.- İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'nun, Rize'de bulunan bir çay fabrikasının denetimine ve fabrikadan kaynaklandığı iddia edilen kirliliğin önlenmesine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13543) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.05.2017)

54.- Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın, Erzurum'da bulunan hazine arazilerine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13544) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.05.2017)

55.- Adıyaman Milletvekili Behçet Yıldırım'ın, Adıyaman'a yapılan yeni otogara ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13545) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2017)

56.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, meskenlerde ve sanayide elektrik abone sayılarına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13546) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2017)

57.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde Madencilik İhtisas Organize Sanayi Bölgesi kurulması yönünde bir çalışma olup olmadığına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13547) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2017)

58.- İzmir Milletvekili Aytun Çıray'ın, 2016 ve 2017 yıllarında elektrikleri kesilen abonelere ve toplanan açma kapama ücretine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13548) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2017)

59.- Muğla Milletvekili Ömer Süha Aldan'ın, sera ısıtmalarında fanlı kömür sobası kullanmak isteyen işletmecilere teşvik verilmesine ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13549) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.05.2017)

60.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, Tarım Kredi Kooperatifleri'nin hayvan alımı sözleşmesi kapsamında Macaristan'da bir firmaya yaptığı iddia edilen ödemeye ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13550) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.05.2017)

61.- Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın, TİGEM Ceylanpınar Tarım İşletmesi ile ilgili planlanmış bir master çalışması bulunup bulunmadığına ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13551) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.05.2017)

62.- Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın, hayvancılık ile ilgili bir master plan çalışması bulunup bulunmadığına ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13552) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.05.2017)

63.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, ithal edilen bakliyat ürünlerine ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13553) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2017)

64.- Ordu Milletvekili Seyit Torun'un, fındık için açıklanan müdahale alım fiyatının nasıl belirlendiğine, hangi tarihler için geçerli olduğuna ve 2017-2018 yıllarında fındık fiyatlarında istikrarın sağlanmasına ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13554) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2017)

65.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, kristal beyaz şeker üreticilerinin katılımıyla ihracatı destekleme fonu kurulmasına ilişkin Gümrük ve Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13555) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2017)

66.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, hammadde olarak yurt dışına satılan madenlere ilişkin Gümrük ve Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13556) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2017)

67.- Şırnak Milletvekili Leyla Birlik'in, Şırnak Valiliği tarafından Özel Güvenlik Bölgesi ilan edilen yerlerde geçimlerini hayvancılık ve tarım ile sağlayan vatandaşların durumuna ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13557) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.04.2017)

68.- İstanbul Milletvekili Selina Doğan'ın, OHAL kapsamında yasaklanan sosyal, kültürel ve sanatsal etkinliklere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13558) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.05.2017)

69.- Trabzon Milletvekili Haluk Pekşen'in, meslekten ihraç edilen ve tutuklanan bir jandarma astsubayın durumuna ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13559) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.05.2017)

70.- Burdur Milletvekili Mehmet Göker'in, Burdur'da Gölhisar Belediyesi tarafından esnaftan pazar yerlerinin kiralanması için istenen paraya ve bu uygulamanın başka yerlerde yapılıp yapılmadığına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13560) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.05.2017)

71.- Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın, 2010 yılından itibaren Diyarbakır'da suç işlediği gerekçesiyle görevine son verilen koruculara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13561) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.05.2017)

72.- Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın, 2010 yılından itibaren Türkiye genelinde suç işlediği gerekçesiyle görevine son verilen koruculara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13562) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.05.2017)

73.- Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın, son beş yıl içinde Türkiye genelinde ele geçirilen uyuşturucu miktarına, uyuşturucu kullanımı ve satışından dolayı emniyete intikal eden olay ve ceza alan kişi sayısına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13563) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.05.2017)

74.- Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın, İstanbul'da korsan taksicilik yapan kişilere ve korsan taksicilikle mücadeleyle ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13564) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.05.2017)

75.- Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın, son beş yıl içinde Diyarbakır'da ele geçirilen uyuşturucu miktarına, uyuşturucu kullanımı ve satışından dolayı emniyete intikal eden olay ve ceza alan kişi sayısına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13565) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.05.2017)

76.- Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul'un, Gaziantep'te bulunan yabancı yardım kuruluşlarına ve çalışmalarının engellendiğine dair iddialara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13566) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.05.2017)

77.- Ağrı Milletvekili Dirayet Taşdemir'in, bir yayınevine düzenlenen baskına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13567) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.05.2017)

78.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2015, 2016 ve 2017 yıllarında mahkeme kararıyla telefon yoluyla iletişimi denetlenen kişilerin sayısına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13568) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2017)

79.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, son dört yılda kamu ve belediyelerden sosyal yardım alan vatandaşlara ve mutlak yoksulluk yaşayan hanelere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13569) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2017)

80.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, taşıma ve bulundurma ruhsatlı silah sayısına ve ruhsatsız silah satan ve taşıyanlara uygulanan yaptırımlara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13570) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2017)

81.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, son beş yılda çeşitli suçlar nedeniyle tutuklanan yabancı ülke vatandaşlarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13571) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2017)

82.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2015-2017 yıllarında kaybolan ya da ürünü çalındığı belirlenen kamyonlara, hakkında işlem yapılan kişilere ve alınan önlemlere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13572) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2017)

83.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'de kayıp bir aracın üzerine kayıtlı olduğu vatandaşın başvurularına rağmen trafikten düşürülmemesine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13573) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2017)

84.- Gaziantep Milletvekili Mehmet Gökdağ'ın, Gaziantep Şahinbey Belediyesi tarafından yaptırılan konutların tanıtımı amacıyla TRT'de yayınlanan reklamlara ve yapılan bir imar planı değişikliğine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13574) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2017)

85.- İzmir Milletvekili Atila Sertel'in, sözleşmeli personel alımına, yapılan mülakatlara ve bazı iddialara ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13575) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.05.2017)

86.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, kadrolu personel sayısına, yabancı dil bilenlere ve yurt dışında görevlendirilenlere ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13576) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2017)

87.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, İstanbul'un Kartal ilçesinde son on yılda onarılan vakıf eserleri ve tarihi yapılara ve tarihi hamamın onarılmasına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13577) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2017)

88.- Manisa Milletvekili Tur Yıldız Biçer'in, Mersin'de anaokullarına dağıtıldığı iddia edilen bir boyama kitabına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13578) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.04.2017)

89.- Şırnak Milletvekili Aycan İrmez'in, Şırnak'ta İdil-Cizre karayolu yakınlarında inşası devam eden okulların mimarisine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13579) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.05.2017)

90.- Antalya Milletvekili Niyazi Nefi Kara'nın, Antalya'nın bazı ilçelerinde veliler tarafından doldurulması için dağıtıldığı iddia edilen bir ankete ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13580) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.05.2017)

91.- Aydın Milletvekili Metin Lütfi Baydar'ın, ortaöğretim düzeyinde özel yurtların açılmasına imkan veren yönetmelik değişikliğine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13581) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.05.2017)

92.- İstanbul Milletvekili Onursal Adıgüzel'in, öğretim görevlilerinin yurt dışında akademik ve bilimsel faaliyetlere katılımını rektörlerin iznine bağlayan karardan sonra rektörlüklere yapılan ve reddedilen başvurulara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13582) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.05.2017)

93.- Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın, İstanbul Esenler'de bir ilkokul öğrencisinin öğretmeninden şiddet gördüğü olayla ilgili bir inceleme başlatılıp başlatılmadığına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13583) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.05.2017)

94.- Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın, okullarda bulunan dolap, lavabo, kale direği gibi ağır eşyaların sabitlenerek kazaların önlenmesine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13584) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.05.2017)

95.- Bursa Milletvekili Ceyhun İrgil'in, kamu görevinden ihraç edilen ve Ankara'da açlık grevi yapmakta olan iki eğitimciye ve ihraçlarının hukuki gerekçesine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13585) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2017)

96.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, İzmir Vali Nevzat Ayaz Anadolu Lisesi'nin imam hatip lisesine dönüştürülmesine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13586) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2017)

97.- Bursa Milletvekili Ceyhun İrgil'in, öğrenci etüt merkezlerinin kapatılmasına ve belediyelere sosyal etkinlik merkezleri açma izninin verilmesine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13587) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2017)

98.- Bursa Milletvekili Ceyhun İrgil'in, özel teşebbüse ortaokul düzeyinde öğrenci yurdu açma yetkisi veren düzenlemeye ve özel yurtlara yönelik denetimlere ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13588) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2017)

99.- Trabzon Milletvekili Haluk Pekşen'in, meslekten ihraç edilen ve tutuklanan bir jandarma astsubayın durumuna ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13589) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.05.2017)

100.-Ankara Milletvekili Nihat Yeşil'in, OYAK'ın ortağı olduğu bir firmanın bir dergiyle olan reklam anlaşmasının iptaline ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13590) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2017)

101.-İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, Kuleli Askeri Lisesi bina ve arazisinin nasıl değerlendirileceğine ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13591) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2017)

102.-Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın, Kocaeli Körfez İlimtepe'de yürütülen yol çalışmasına ve çıkan hafriyatın satışıyla ilgili iddialara ilişkin Orman ve Su İşleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13592) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2017)

103.-İzmir Milletvekili Atila Sertel'in, ruh ve sinir hastalıkları hastanelerine ve hastalara sağlanan imkanlarla ilgili bazı bilgilere ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13593) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.05.2017)

104.-Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın, 2013-2017 yılları arasında Konya'ya yönelik olarak hazırlanan projelere ve yatırımlara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13594) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.05.2017)

105.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, meme kanseri tedavisi için gerekli ilaçların eczanelerde bulunmadığına yönelik şikayetlere ve ilaçların hastalara daha hızlı ulaşması için yapılan çalışmalara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13595) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2017)

106.-Ordu Milletvekili Seyit Torun'un, Ordu Şehir Hastanesi projesine ve tamamlanma süresine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13596) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2017)

107.-Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın, Türk Hava Yolları'nın Ankara'dan direkt uçuş yaptığı ülke ve şehirlere ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13597) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.05.2017)

108.-Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın, 2013-2017 yılları arasında Konya'ya yönelik olarak hazırlanan projelere ve yatırımlara ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13598) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.05.2017)

109.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'nin bazı köy ve belediye sınırlarındaki yolların onarılmasına ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13599) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2017)

110.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, denizcilik alanında eğitim veren kuruluşlara ve branş öğretmenlerinin yeterliliğine ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13600) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2017)

111.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, elektronik ortamda verilen birleşik posta, KKP ve e-ticaret hizmetlerinin yaygınlaştırılması ve iyileştirilmesine yönelik çalışmalara ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13601) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2017)

112.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, PTT Bank işlemlerinde usulsüzlüklerin önlenmesine yönelik tedbirlere ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13602) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2017)

Meclis Araştırması Önergeleri

1.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal ve 23 Milletvekilinin, Büyük İstanbul İçme Suyu Projesinin gecikmesinin nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/535) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2017)

2.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal ve 23 Milletvekilinin, Melen Çayının kirletildiği iddialarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/536) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2017)

3.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal ve 21 Milletvekilinin, kız çocuklarının eğitim - öğretim hayatının yarım kalmasının sebeplerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/537) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2017)

24 Mayıs 2017 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.03

BAŞKAN: Başkan Vekili Pervin BULDAN

KÂTİP ÜYELER: İshak GAZEL (Kütahya), Mücahit DURMUŞOĞLU (Osmaniye)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 96’ncı Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Birleşime on beş dakika ara veriyorum ve sayın grup başkan vekillerini arkaya davet ediyorum.

Kapanma Saati: 14.04

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 14.03****BAŞKAN: Başkan Vekili Pervin BULDAN****KÂTİP ÜYELER: İshak GAZEL (Kütahya), Mücahit DURMUŞOĞLU (Osmaniye)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 96’ncı Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Gündeme geçmeden önce üç sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, olağanüstü hâl uygulamaları nedeniyle yaşanan açlık grevleri hakkında söz isteyen Mersin Milletvekili Sayın Ayтуğ Atıcı’ya aittir.

Süreniz beş dakika Sayın Atıcı.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR**A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI**

1.- Mersin Milletvekili Ayтуğ Atıcı’nın, olağanüstü hâl uygulamaları nedeniyle yaşanan açlık grevlerine ilişkin gündem dışı konuşması

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, olağanüstü hâl uygulamaları nedeniyle yaşanan açlık grevleriyle ilgili olarak gündem dışı söz aldım. İşi, ekmeği, onuru için mücadele edenlerden yana olan tüm milletvekillerini saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, namusu ve şerefi üzerine tarafsızlık yemini eden Cumhurbaşkanının bir partinin genel başkanı olduğu, yargının siyasallaştırıldığı AKP döneminde artan hukuksuzluklar ve mağduriyetler karşısında hak arayanlar hukuktan ümidini kesme noktasına geldiler. Bugün tam on ay dört gündür, bir başka deyişle, üç yüz sekiz gündür devam eden olağanüstü hâl uygulamaları nedeniyle haksız, hukuksuz ve insanlık dışı bir şekilde işinden ihraç edilen ve sesini iktidara duyuramayan pek çok kamu görevlisi ya intihar etti ya açlık grevi başlatarak bedenlerini ölüme yatırdı ya da ağır sosyal ve ekonomik sorunlarla boğuşmakta. Bunlardan sadece ikisi, akademisyen Nuriye Gülmen ve öğretmen Semih Özakça “Canımızı veririz, hakkımızı yedirmeyiz, hukuksuzluğa boyun eğmeyiz.” diyerek Ankara’nın göbeğinde, Kızılay’da yüz doksan üç gündür oturma eylemi, yetmiş yedi gündür ise açlık grevi yapıyorlar. AKP Hükûmeti “Bu insanlar ne diyor?” diye dinleyeceğine açlık grevinin 75’inci gününde gece vakti evlerine baskın yaptırarak gözaltına almayı, daha sonra da tutuklamayı tercih etmiştir. Ölümünden korkmayan bu insanlara karşı yapılanlardan sonra ne kadar korkak olduğunuzun farkında mısınız?

Olağanüstü hâlin mağdur ettiği 100 binlerce insanın ortak taleplerine ses olmak adına başlatılan bu direnişe Pir Sultan Abdal derneklerinden milletvekillerine, analardan gençlere kadar pek çok insan açlık grevleriyle destek olmuştur. Bu haklı talepleri bir kez daha bu kürsüden haykırıyorum: Olağanüstü hâl uygulaması kaldırılsın, işten atılan ve açığa alınan devrimci, demokrat ve masum kamu emekçileri görevlerine iade edilsin, keyfi ve hukuksuz işten atmalara son verilsin.

Ankara Kızılay’da Nuriye’nin ve Semih’in onurlu mücadelesini devam ettirmek isteyen anneleri ve dostları polisin sert müdahalesiyle yerlerde sürüklenerek, tekmelenerek, saçları yolunarak gözaltına alındılar. Arkadaşlar, bir an için empati yapın, kendi annenizi ya da eşinizi düşünün. Ölmek üzere olan yavrusunu kurtarmak isteyen bir annenin tartaklanması, yerlerde sürüklenmesi hangi inanca sığar, hangi ahlaka sığar? Bir an için ananızı düşünün.

Bu da yetmedi, eylemin simgesi hâline dönüşen İnsan Hakları Anıtı polis bariyerleriyle çevrilerek abluka altına alındı. Suçlu bulundu: İnsan Hakları Anıtı.

Avukatları, Nuriye ve Semih’e yöneltilen soruları kamuoyuyla paylaştı. Utanç verici, insanlıktan utanacak kadar iğrenç sorular soruldu bu insanlara:

“Gitar çalıp şarkı söylediğin bir video paylaşılmış, sen de beğenmişsin. Paylaşanların örgüt üyesi olduğunu hiç düşündün mü?” Lafa bakar mısın.

“Masumane hak arayışı görünümündeki bu eylemin asıl amacı nedir?”

Bir başka soru: “Hak arayışından uzak -hak aramıyorlarmış- halkta kin ve nefret uyandıran eylem yapmanızın amacı ne?”

En aşâğılık soru: “Ölüm orucu eylemi yapmanız konusunda size ne tür menfaatler sunulmaktadır?”

Arkadaşlar, insanlığı da öldürdünüz, insanlığı da öldürdünüz. Bu sorular aslında AKP Hükümetinin ne kadar aciz olduğunun, korku içerisinde olduğunun bir göstergesidir. Bugün hak arama mücadelesi veren, iktidarın karşısında olan kim varsa terör örgütü üyesi olmakla suçlanıyor. AKP, hak, hukuk tanımayan uygulamalarıyla halkı tahrik etmeye, kin ve nefret tohumları ekmeye devam ediyor. Oysaki bu insanların tek amacı haksızlıklara dur demek.

Bir hekim olarak uyarıyorum, 77’nci gününe giren açlık grevi bu aşamadan sonra ölüme veya kalıcı hasara neden olabilir. Olağanüstü hâl uygulamalarına derhâl son verilmeli, haklı talepler derhâl dikkate alınmalı ve açlık grevleri sona erdirilmelidir. Bu hepimizin insanlık görevidir. Yüreğinde bir miktar insanlık kalmış olan insanların bu seslere kulak vermesi gerekir.

Saygılarımla. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Atıcı.

Gündem dışı ikinci söz çiftçilerin sorunları hakkında söz isteyen Adana Milletvekili Sayın Muharrem Varlı’ya aittir, buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

2.- *Adana Milletvekili Muharrem Varlı’nın, çiftçilerin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması*

MUHARREM VARLI (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün çiftçilerin problemleri, sıkıntıları hakkında gündem dışı söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Tarım Bakanının da burada olmasını çok arzu ederdim çünkü biz buradan hep söylüyoruz, çözümü de söylüyoruz ama bir türlü uygulanmıyor, yapılmıyor. Onun için, Sayın Bakan da burada olsaydı, bunları dinlemiş olsaydı belki biraz katkı sağlar diye düşünüyordum ama ne yazık ki yoklar burada.

Buğday hasadı Çukurova’da başlamak üzere, bir iki gün içerisinde buğday hasadına girilecek. Piyasada şu anda buğdayın değeri 1 lira civarında ama yarın hasat başladığında, inanıyorum ki bu rakamı tüccar aşâğılara doğru çekmeye çalışacak. Onun için buradan TMO Genel Müdürlüğünü ve Tarım Bakanlığını uyarıyorum, bir an önce TMO devreye girmeli ve peşin bedelle alım yapacağını ilan etmeli.

Şu anda buğday fiyatları bu şekilde giderse çiftçinin lehine ama yarın bu fiyatlar düşürülürse çiftçinin aleyhine olacak. Onun için, eğer çiftçinin aleyhine bir gelişme olmasını istemiyorsa Tarım Bakanlığı ve Hükümet, bir an önce TMO peşin bedelle buğday fiyatını açıklamalı ve peşin bedelle alacağını da ilan etmeli. Bu, piyasayı regüle edecektir. Eğer bunu yapmazlarsa çiftçiyi tüccarın inisiyatifine, onun insafına terk etmiş olacaklardır ki tüccarın insafı da herhâlde çiftçinin lehine olmayacaktır.

Bakın, geçen yıl mısır hasadı başlamadan önce yine buradan söylemiştim, “Gelin, TMO’yu devreye sokun, bir an önce TMO devreye girsın ve mısır fiyatlarıyla ilgili peşin bedelle alacağını açıklasın.” demiştim. Ancak mısır hasadı yapıldıktan sonra TMO devreye girdi ve ne yazık ki mısır fiyatları düşebildiğince aşağıya kadar düştü, çiftçi mısırını eski parayla 670 bin lira ile 700 bin lira arasında sattı. Şu anda mısırın fiyatı ne kadar biliyor musunuz değerli milletvekilleri? Şu anda mısır eski parayla 900 bin lira. Allah’tan reva mı yani bu parayı kim kazandı? Bu para çiftçinin cebine girmesi gerekirken kimin cebine girdi? Hep bağıryorsunuz ya, “faiz lobileri” diyorsunuz ya, “paradan para kazananlar” diyorsunuz ya, işte o paradan para kazananların cebine girdi bu para. Gelin, çiftçiyi koruyalım, bu para çiftçinin cebinde kalsın. Üreten çiftçi, emek harcayan çiftçi, gecesini gündüzüne katan çiftçi, parayı kazanan kim? Paradan para kazanan, para bolluğu içerisinde yaşayan insanlar alıyor mısırı deposuna koyuyor veya alıyor buğdayı deposuna koyuyor, üç ay sonra, beş ay sonra yüksek fiyatlarla piyasaya satıyor. Yani bunlar Allah’tan reva mıdır? Bu, çiftçinin hakkı mıdır? Çiftçi üvey evlat mıdır bu ülkede? Lütfen bunu Tarım Bakanlığının dikkatine sunuyorum.

Yine gübre ve mazot fiyatları... Bakın, ben burada her defasında söyledim, çok şükür gübreden KDV’yi kaldırdınız; iyi de yaptınız, güzel de bir gelişme oldu ama gübreden KDV’nin kalkması yine çiftçiye yansımadi. Şu anda gübre fiyatları aldı başını gidiyor. Niye? Çünkü mısırın üst gübresi atılacak, en çok gübreye ihtiyacın olduğu dönem. Pamuğa gübre atılacak, en çok gübreye ihtiyacın olduğu dönem; gübre fiyatları fırladı gitti, KDV Hak getire. Yani hiçbir kazancı olmadı çiftçinin, KDV’nin kaldırılmasından dolayı çiftçinin cebine giren beş kuruş olmadı. Mazotla ilgili Sayın Başbakan açıklama yapmıştı, “Çiftçiye müjde, yüzde 50’sini biz karşılayacağız.” demişti Sayın Binali Yıldırım. Hani? Hâlâ çiftçi 4 milyon 500 bin liradan mazot yakıyor. Bakın, geçen konuşmamda da söyledim, yat ve kotra sahipleri 1 milyon 700 bin liradan mazot kullanırken, onlar trilyonlarla oynarken, para sahipleri insanlarken, onlar 1 milyon 700 bin liradan mazot kullanırken çiftçi traktörüne 4 milyon 500 bin liradan mazot koyuyor.

Değerli arkadaşlarım, bu, vicdanınızı sızlattı mı? Ben vicdanınıza sesleniyorum. Yani hakikaten bu ülkenin üreten insanlarını ne zaman koruyacağız, ne zaman bunlara katkı sağlayacağız, destek sağlayacağız? Yani söylüyorsunuz bir şey, güzel. Yani keşke mazotun yüzde 50’sini karşılayabilseniz, yapabilseniz çok güzel bir şey olacak, çiftçinin lehine olacak. Söylediniz ama arkasında duran yok, bununla ilgili hiçbir gelişme yok. Ama yat ve kotra sahipleri 25 milyon dolara aldıkları yata 1 milyon 700 bin liradan mazot koyuyorlar. Gelin, elinizi vicdanınıza koyun, doğru hangisi siz karar verin değerli arkadaşlarım. Yani burada eleştiri yapıyoruz ama biz haklı bir eleştiri yapıyoruz, doğru bir eleştiri yapıyoruz. Lütfen bunları dikkate alın.

Teşekkür ediyorum. (MHP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Varlı.

Gündem dışı üçüncü söz, 25-28 Mayıs tarihleri arasında Atatürk Kültür Merkezi’nde yapılacak olan “Trabzon Günleri”yle ilgili söz isteyen Trabzon Milletvekili Sayın Ayşe Sula Köseoğlu’na aittir.

Buyurunuz Sayın Köseoğlu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

3.- Trabzon Milletvekili Ayşe Sula Köseoğlu'nun, 25-28 Mayıs tarihleri arasında Atatürk Kültür Merkezi'nde yapılacak olan "Trabzon Günleri"ne ilişkin gündem dışı konuşması

AYŞE SULA KÖSEOĞLU (Trabzon) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; Trabzon Milletvekili olarak şehrim adına son derece önemli gördüğümüz, insanımızın kaynaşmasına, tanışmasına, birlik ve beraberliğine katkı yapmasını amaçladığımız yarın Ankara'da başlayacak olan "Trabzon Günleri" için bilgilendirme yapmak ve bir davette bulunmak üzere huzurlarınızdayım.

Trabzon, yıllardır Ankara'da, Türkiye'nin diğer illerinde ve hatta yurt dışında pek çok etkinlikle adından söz ettiren örnek bir şehir. Yarın başlayacak olan "Trabzon Günleri" vesilesiyle Trabzon'un güzelliklerini, zengin kültür öğelerini bir kez daha Ankara'da, Türkiye'mizin başkentinde, Atatürk Kültür Merkezi'nde sergiliyoruz. Her yıl olduğu gibi bu yıl da Trabzon'a olan ilginin artarak devam edeceğine yürekten inanıyor ve Trabzonlular olarak, Trabzon'un gördüğü ilgiden, Trabzon'un değerlerini tanıtmaktan büyük bir mutluluk duyduğumuzu ifade etmek istiyorum.

Trabzon, her fırsatta dile getirdiğimiz gibi, pek çok konuda öncü olan bir şehir. Kendine özgü kültürü, müziği, horonu, zengin mutfağıyla Trabzon, kendisini tanıyan herkesi şaşırtmayı ve büyülemeyi başarıyor; binlerce yıllık tarihin mirasçısı. Trabzon, bugün metrekaresine en fazla spor tesisi düşen, altyapısı ve spor kültürüyle sporun başkenti. Trabzon, metrekaresine en fazla sanatçı düşen şehir olarak bir sanat şehri, turizmde Türkiye'nin yeni parlayan yıldızı olma yolunda hızla ilerleyen yeni bir cazibe merkezi. Trabzon, tüm bu özellikleriyle gerek geçmişe gerek bugünüyle tanınmayı ve tanıtmayı hak ediyor.

Diğer yandan, artık geleneksel hâle gelen bu etkinlikler bir şehrin tanıtımından çok öte anlamlar taşıyor. Ülkemizin bugün en çok ihtiyacı olan birlikteliğin, kardeşliğin, her görüşten, her düşünceden insanların kaynaşmalarının güzel bir örneği oldu, siyasetüstü değerlerin paylaşıldığı ve konuşulduğu bir platform işlevi gördü. Birçok vatandaşımızın yanı sıra, buradaki pek çok değerli siyasetçimizin de aralarında bulunduğu çok sayıda önemli siyaset, kültür ve sivil toplum insanını ağırladı. Bu tür etkinlikler, ülkemizde yaşayan farklı etnik ve kültürdeki insanlarımızı bir araya getirmek için âdetâ bir vesiledir. Farklılıklarımızı zenginlik gördüğümüz zaman evrensel ve anlamlı bir kültürün temellerini birlikte atmış olacağız. Bu tür etkinlikler batı ile doğuyu yakınlaştırdığı gibi, kuzey ile de güneyin kucaklaşmasına vesile olmaktadır.

Aynı zamanda bu kültür kucaklaşması, geçmiş ile gelecek arasında bir bağ kurmakta ve kuşakları birbirine bağlamaktadır. Genç kuşakların kültür çeşitliliğine şahit olmasına neden olan bu etkinlikler, evlatlarımızın araştıran, sorgulayan, düşünen, örf ve âdetlerine sahip çıkan kişiler olmasını da sağlamaktadır. Karadeniz içinde filizlenip toplumun her kesimine yayılan bu zengin kültürümüz, ülkemizin dört bir yanındaki yansımalarıyla birlik ve beraberliğimizin âdetâ teminatı olmuştur.

Bugün, sadece İstanbul'da 500 bini aşkın Trabzonlu hemşehrimiz yaşamaktadır. Bugün, Ankara'da, Bursa'da, Kocaeli'de, Van'da, Amasya'da, Hatay'da, ülkemizin pek çok vilayetinde hemşehrilerimiz örf ve âdetlerine sahip çıkmakta ve milletimizi de, devletimizi de birlik ve beraberliğiyle kucaklamaktadır.

Kıymetli vekillerim, bilindiği üzere Trabzon bir medeniyet şehridir. Fatihî Fatih Sultan Mehmet, Valisi Yavuz Sultan Selim, tüm dünyaya hüküm süren Kanunî Süleyman'ın da doğum yeri, şehzadeler kentidir. Köklü tarihinin yanı sıra, zengin bir kültür ve sanata da sahiptir. Horonuyla birlik ve beraberliğin sembolü olmuş, kemeçe ve kavaliyle da gönüllerde yer tutmuştur. Mısır unundan kuymağına, karalahanasından hamsisine kadar sofralarımızda bulunan bir lezzet ve kültür çeşitliliği, zenginliği oluşturmıştır. Mesela, Sümela Manastırı'ndan Uzungöl'e kadar, tarihî ve doğal güzellikleri, mavi ile yeşilin her tonunu barındıran Beşikdüzü'nden Of'a kadar yeşil bir cenneti andıran Trabzon'u her yönüyle tanıtabileceğimiz bu etkinliğe bütün milletvekillerimizin katılımını arzu ediyorum.

Mevlâna'nın dediği gibi, birlikte rahmet, ayrılıktan azap doğar. Gelin birlik olalım Karadeniz'i, Ege'si, doğusu, güneyi, batısı ve İç Anadolu'suyla. Gün birlik olma vaktidir.

Bizler hep şunu söyledik: Trabzon'un "T"si, Türkiye'nin "T"sidir. Trabzon bu ülkenin çimentosu, birlik ve beraberliğinin teminatıdır. Siz kıymetli vekillerimizi ve ekran başında bizi izleyen tüm vatandaşlarımızı birliğimizin teminatı olan kadim şehrimiz Trabzon'u yaşamak ve tanımak için "Trabzon Günleri"ne davet ediyorum.

Gelin hep beraber el ele horon oynayalım; kardeşliğimize, birliğimize, geleneklerimize, birbirimize sahip çıkalım. Gelin tanış olalım.

Hepinize "Trabzon"lu günler diliyor, yüce Meclisi saygıyla ve muhabbetle selamlıyorum. (AK PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Köseoğlu.

Sayın milletvekilleri, gündeme geçmeden önce sisteme giren ilk on beş sayın milletvekiline yerlerinden kısa söz vereceğim birer dakikalık.

Sayın Hürriyet'ten başlayalım.

Buyurun Sayın Hürriyet.

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- Kocaeli Milletvekili Fatma Kaplan Hürriyet'in, Millî Eğitim Bakanlığı Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri Yönetmeliği'yle ilgili hazırlanan taslakta rehber öğretmenlere nöbet ve ders gibi ilave işler yüklenmek istendiğine ilişkin açıklaması

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Millî Eğitim Bakanlığı Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri Yönetmeliği'yle ilgili hazırlanan taslakta rehber öğretmenler branş öğretmeni ya da sınıf öğretmeni gibi görülerek nöbet, ders gibi başka işler yüklenmek istenmektedir. Bu, hayata geçerse yanlış uygulamaları beraberinde getirecektir.

Rehber öğretmenler, veli, öğrenci, öğretmen ve idareci arasında bir bağ oluşturur, öğretmenin kendini geliştirmesine destek olur. Not kaygısı olmaksızın ezber bilgiye değil, bireyin kendine güvenine, gelişimine, problem çözme becerisine ve hayata uyumuna katkı sağlayan bir alandır. Okullarda psikolojik danışma ve rehberlik hizmetleri, disiplin ve nöbetten daha hayati önemde ve hassas bir noktadadır, çocukların renkli dünyasına açılan penceredir. Zaten kör topal olan eğitim sistemi bu hâliyle bile ilerlemezken psikolojik danışmanları, dolayısıyla danışmayı aradan çekince daha iyi olmayacaktır. Bu konuda yanlış yapılmaması dileğimizdir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Akın...

2.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın'ın, AKP tarafından kurulan sağlık sisteminin içler acısı durumda olduğuna ilişkin açıklaması

AHMET AKIN (Balıkesir) – Sayın Başkan, çok teşekkür ederim.

Dün gece bir yakınımın rahatsızlanması nedeniyle geceyi Ankara'nın köklü hastanelerinden bir tanesinde geçirdim. Kurulmuş olan, AKP tarafından kurulan sağlık sisteminin içler acısı durumuna maalesef üzülerək şahit oldum ve orada ayaklarım gitmedi. Hastalar perişan hâlde, sağlık görevlileri yetersiz, herkes bir yerde, atılmış durumda.

Her fırsatta, AKP'nin Sayın Genel Başkanı, Cumhurbaşkanı referandum süresince her seferinde çıkıp “Ey Kılıçdaroğlu!” deyip hastaneleri gösteriyordu. Buradan kendisine tavsiye ediyorum... Hastaneler hastanelik olmuş, perişan durumda, insanlar yolda, kapıların önünde bekliyorlar ve büyük Türkiye'ye bu yakışmıyor. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Dalkılıç...

3.- İstanbul Milletvekili Halis Dalkılıç'ın, hayatını kaybeden gazeteci Akif Emre'ye Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması

HALİS DALKILIÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

“Kendi ölümümüzü dostlarımıza telefon mesajında duyuracak kadar ölüme yakın ve cenazelere katılamayacak kadar meşgul ve uzak bir zamanda yaşıyoruz.” diyordu bir yazısında değerli Akif Emre. Dün geçirdiği kalp krizi sonucunda çağımızın değeri Akif Emre'yi kaybettik, Allah rahmet eylesin. Hayatı boyunca emrolunduğu gibi dosdoğru yaşadı, davasının çilesini yılmadan çekti, elif gibi dimdik durdu. Değerli insan dün aramızdan ayrıldı. Ağabeyimize, Akif Emre ağabeyimize Allah'tan rahmet diliyoruz, basın camiasına başsağlığı diliyoruz, sevdiklerine başsağlığı diliyoruz ve ülkemize başsağlığı diliyoruz. Bu vesileyle Rabb'im onu cennetinde sevdikleriyle cemeyesin diyorum.

Saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Engin...

4.- İstanbul Milletvekili Didem Engin'in, bugün itibarıyla olağanüstü hâlin 309'uncu gününün yaşandığına ilişkin açıklaması

DİDEM ENGİN (İstanbul) – Bugün itibarıyla Türkiye, olağanüstü hâl altında 309'uncu gününü yaşıyor. Belli ki AKP OHAL'i çok sevdi ve 2019 seçimlerine kadar OHAL'i devam ettirme niyetinde. Ülkemiz kanun hükmünde karamemelerle yönetilirken Meclis saf dışı bırakılmış vaziyette. FETÖ'yle sözde mücadele adı altında 100 binden fazla kamu görevlisi KHK'larla ihraç edildi, binlerce akademisyen, binlerce bilim insanı işini kaybetti, üniversiteler boşaltıldı, akademik özgürlükler yok edildi. İhraç edilenlerden en az 37 kişi canına kıydı. Basın özgürlüğü rafa kaldırıldı. Cezaevleri saygın gazetecilerle dolduruldu, ülkemiz âdeta bir yarı açık cezaevine dönüştürüldü. Demokrasi sloganıyla kongre düzenleyen AKP'ye Ziya Paşa'nın terkibendiyle sesleniyorum: “En ummadığın keşfeder esrar-ı derûnun/Sen herkesi kör, âlemi serser mi sanırsın?”

BAŞKAN – Sayın Atıcı...

5.- Mersin Milletvekili Aytuğ Atıcı'nın, 24'üncü Dönemden 30'u aşkın Cumhuriyet Halk Partili milletvekilinin Milas'ta bir araya gelerek Sözcü ve Cumhuriyet gazetelerine yönelik operasyonlara tepki olarak yayımladıkları deklarasyona ilişkin açıklaması

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, 24'üncü Dönemden 30'u aşkın Cumhuriyet Halk Partili milletvekili Milas'ta bir araya geldik ve Sözcü ve Cumhuriyet gazetelerine yönelik operasyonlara tepki olarak şöyle bir deklarasyon yayımladık: “Gazetecilik suç değildir. Sözcü gazetesi özgür basının en önemli adreslerinden biridir. Muhalif basına yönelik susturma operasyonları kabul edilemez. Halkın haber alma özgürlüğü gasbedilemez. Düşünce ve düşüncüyü açıklama özgürlüğü temel insan hakkıdır, ihlal edilemez. Mühürsüz seçim yapanlar hiçbir gazetenin kapısına mühür vuramazlar. Tarih bugünleri yazarken muhalefete dönük saldırıları yapanları değil, bu saldırılara rağmen mücadeleden bir gün bile dönmeyenleri yazacaktır.

Saygılarımızla.”

BAŞKAN – Sayın Akyıldız...

6.- Sivas Milletvekili Ali Akyıldız'ın, etüt merkezlerinin kapatılmasının tehlike arz ettiğine ve bu sorunun çözülerek yeni mağduriyetlerin önlenmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

ALİ AKYILDIZ (Sivas) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

9 Şubat 2017 tarihinde yayımlanan 687 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'yle etüt merkezleri için 1 Temmuz'a kadar kapatılma kararı alındı. Etüt eğitim merkezlerinin kapatılması her koşulda tehlike arz etmektedir; hem devletimize hem etüt merkezlerinin sahiplerine ve çalışanlarına hem de çocuklarımıza maddi ve manevi kayıplar verdirecektir; çocuklarımızı denetimsiz ve ne olduğu belli olmayan, tabiri caizse, merdiven altı etüt merkezlerine mecbur edecektir ve aynı zamanda, Fetullah Gülen cemaati benzeri başka cemaat yapılanmalarının da önünü açacaktır. Yakın bir zamanda yeni yeni FETÖ terör örgütlerinin ortaya çıkmayacağını garantisini kimse veremez.

Buradan Sayın Millî Eğitim Bakanına soruyorum: Etüt merkezlerinin dönüşüm ya da kapatılması zorunluluğu yerine, kurumsal paydaşlarla ortak bir planlama yaparak bu sorunu çözmeyi ve yaşanması kaçınılmaz olan yeni mağduriyetleri önlemeyi neden düşünmüyorsunuz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Özdemir...

7.- İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir'in, hukukun üstünlüğü ve hukuk devleti ilkelerinden uzaklaşmasının Avrupa Birliği'ne üyelik müzakerelerinin ilerlemesine alan bırakmadığına ilişkin açıklaması

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ülkemizin hukukun üstünlüğü ve hukuk devleti ilkelerinden uzaklaşması Avrupa Birliği'ne üyelik müzakerelerinin ilerlemesine de alan bırakmamaktadır. Kapsamlı ve başarılı reformlar yapan Gürcistan ve Ukrayna Avrupa Birliği'ne vizesiz seyahat hakkı kazanırken altına imza attığı taahhütlerini yerine getirmeyen Adalet ve Kalkınma Partisinin Haziran 2016'da vizesiz Avrupa Birliği sözü ise maalesef hayal oldu. İktidar partisi popülizmden, hamasetten ve dikta rejimi uygulamalarından vazgeçmelidir, Avrupa Birliği standartlarını yerine getirmek için ortak aklı devreye sokmalıdır. Bunun ilk adımı olarak Adalet ve Kalkınma Partisinin Genel Başkanı yarın Brüksel'de yapacağı görüşmelerde ulusal devlet politikamız olan Avrupa Birliği'ne üyelik yolunda kendi siyasi çıkarını değil, 80 milyonun çıkarını öncelemelidir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Çamak...

8.- Mersin Milletvekili Hüseyin Çamak'ın, Elâzığ'da başhekime silahlı saldırıda bulunan bir medikal satıcısının aldığı ihalelerin iptal edilip edilmeyeceğini öğrenmek istediğine ve ÖSYM ile bir TUS dershanesi arasındaki anlaşmazlığın göreve başlayacak hekimlere zaman kaybettiğine ilişkin açıklaması

HÜSEYİN ÇAMAK (Mersin) – Sayın Başkan, Sağlık Bakanına soruyorum: Elâzığ'da bu sabah, medikal satıcısı, başhekime silahlı saldırıda bulundu. Caydırıcılık açısından, saldıranın aldığı tüm ihaleleri iptal ettirecek misiniz?

Bir TUS dershanesi 22 Nisanda gerçekleşen Tıpta Uzmanlık Sınavı'nda çıkan 10 soru için dava açtı. Bu davalar ÖSYM'nin sonuçları açıklamasına engel olmakta ve göreve başlayacak hekimlere beş ay kaybettirmektedir. Her dönem yaşanan bu sorunun tamamen reklam amaçlı olduğu ilgili kurumun “On yılda 50 soru iptal ettirdik.” biçiminde reklam yapmasından anlaşılmaktadır. Fakat ÖSYM ve TUS dershanesi arasındaki anlaşmazlıkların en büyük kurbanı ise boş yere aylarca bekletilen hekimlerdir. Dava sürecini beklemekten yorulan doktorlar...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Ilıcalı...

9.- Erzurum Milletvekili Mustafa Ilıcalı'nın, Erzurumspor ile Gümüşhanespor arasında oynanacak Birinci Lig'e yükselme maçına gidebilmek için Meclisin programının değiştirilmesini talep ettiğine ilişkin açıklaması

MUSTAFA ILICALI (Erzurum) – Teşekkürler Başkanım.

Benim de buradan bir milletvekili olarak tüm grup yönetimlerinden bir istirhamım var; bu istirhamım spor adına, Doğu Anadolu adına. Bugün akşam İstanbul'da Vodafone Arena'da Erzurum ve Gümüşhanespor'un 1. Lig için final maçı var. Biz bir taraftar olarak, vekil olarak o maçta bulunmayı çok arzu ediyoruz; gensoru var, program yoğun. Bu programın değiştirilmesini milletvekilleri adına, bölge insanları adına talep ediyor ve hepimizi maça gitmek üzere stada davet ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Daha kolayı var, Adalet Bakanını değiştirin yahu.

BAŞKAN – Sayın Bakan...

10.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, kapatılan üniversitelerde çalışan FETÖ'yle bağlantısı olmayan akademik ve idari personelin yeni açılacak üniversitelerde çalışmaya devam etmesi için verilen kanun teklifine tüm siyasi partilerden destek beklediğine ilişkin açıklaması

MURAT BAKAN (İzmir) – Sayın Başkan, 15 Temmuz sonrası kapatılan tüm vakıf üniversitelerinin devlet üniversitesi olması için kanun teklifi vermiştik. İzmir'e tüm milletvekillerinin imzasıyla 2 devlet üniversitesi kazandırdık. Ardından, kapatılan bu üniversitelerde çalışan, FETÖ'yle bağlantısı olmayan akademik ve idari personelin yeni açılacak üniversitelerde çalışmaya devam etmesi yönünde bir kanun teklifi verdim. İzmir'de Demokrasi Üniversitesinde bölümler açılmadı, kadrolar açılmadı ama atanmış rektör Tunçsiper'in şimdiden kadroları doldurduğunu söylediğini duyuyoruz, isme kadro açıldığını öğreniyoruz. Buradan Hükûmete soruyorum: Biz bu üniversiteleri niye açtık? Mağdur akademisyenleri kadrolarına iade mi edeceğiz, Tunçsiper'in eşine dostuna kadro mu vereceğiz? Eğer yaşanan mağduriyetler giderilmeyecekse bu masum insanlara FETÖ'den sonra ikinci mağduriyet yaratılmıyor mu? Bu konuda vermiş olduğumuz kanun teklifine tüm siyasi partilerden destek bekliyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Arslan...

11.- Denizli Milletvekili Kazım Arslan'ın, Maliye Bakanlığından Osman Gazi ve Yavuz Sultan Selim Köprüleriyle ilgili bilgi almak istediğine ilişkin açıklaması

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Maliye Bakanına soruyorum: Siyasi iktidarınız ve Maliye Bakanlığınız şimdiye kadar emsali ve benzeri olmayan şekilde yap-işlet-devret modeliyle köprüler yaptırdı.

- 1) Osman Gazi ve Yavuz Sultan Selim köprüleri için alınan dış kredilere Hazine kefil olmuş mudur?
- 2) Örneği dünyada ve Türkiye'de olmayan kredi, müşteri ve kâr garantili olarak yapılan bu iki köprünün müteahhitleri kimlerdir?
- 3) Her iki köprü için taahhüt edilen araç sayısı günlük ne kadardır?
- 4) Her iki köprüden geçmeyen araçlar için günlük veya aylık ne kadar ilave ücret ödenmektedir?
- 5) Köprülerin her ikisinin hangi sürede müteahhitlerin işletmesinde kalacağını, hangi tarihte Bakanlığınıza geri teslim edileceğini açıklar mısınız?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Gürer...

12.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, taşeron, mevsimlik ve geçici işçilerin derhâl kadroya alınması gerektiğine ilişkin açıklaması

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Taşeron işçi alt işverenle sürekli çalışıp hak ettiğini alamayanlardır. Bugün kamuda 750 bin, toplamda 2 milyona yakın taşeron işçi bulunmaktadır. Taşeron işçilik sendikasız, güvencesiz, çok düşük ücretle, yıllık izni olmadan, mesai saatlerine uyulmadan çalışma hâlidir. Sömürü amaçlı bu uygulamadan vazgeçilmelidir. Hak ve adalete bu durum sığmamaktadır. 20'nci yüzyılın kölelik sistemi mutlaka sonlandırılmalıdır. AKP seçimlerden önce “üç ayda kadro” sözü verdi, sözünü tutmadı, oy için işçilerin duygularıyla oynadı. Hükûmete çağrıda bulunuyorum: Taşeron işçilerin, mevsimlik işçilerin ve geçici işçilerin derhâl kadroya alınması için gereği yapılmalıdır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Nurlu...

13.- Manisa Milletvekili Mazlum Nurlu'nun, Cumhuriyet ve Sözcü gazetelerine karşı girişilen baskı, susturma ve yıldırma politikalarıyla ülkedeki basın özgürlüğünün ayaklar altına alındığına ilişkin açıklaması

MAZLUM NURLU (Manisa) – Sayın Başkan, Cumhuriyet ve Sözcü gazetelerine karşı girişilen baskı, susturma ve yıldırma politikalarıyla ülkedeki basın özgürlüğü maalesef ayaklar altına alınmıştır. Sözcü gazetesine yapılan operasyon tarihi olarak özellikle 19 Mayısın seçilmesi cumhuriyetçi, Atatürkçü, laik ve demokratlara gözdağıdır. AKP'ye yakın havuz medyası FETÖ terör örgütüne övgüler düzerken Sözcü gazetesi bu örgütün çirkin yüzünü ve iktidarla iş birliğini açığa çıkarmak için uğraşmıştır. FETÖ terör örgütüyle yıllarca el ele, kol kola iş çevirenlerin bu çabaları mutlaka boşa çıkacaktır. Hükûmet, Sözcü ve Cumhuriyet gazetelerini susturmak için ne yaparsa yapsın gerçeklerin üzerini örtmeyecektir. Güneş balıkla sıvanmayacağı gibi yıllarca süren AKP-FETÖ iş birliğinin de üzerinin örtülemeyeceğini belirtiyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Aydın...

14.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, son on beş yıldaki iktidarın uygulamalarıyla Bursa'nın âdeta yeşilden griye dönüştüğüne ve Cephanelik bölgesinin imara açılarak rantta ve betona kurban gitmesini istemediklerine ilişkin açıklaması

ERKAN AYDIN (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Seçim bölgem olan Bursa son on beş yıldaki iktidarın uygulamalarıyla âdeta yeşil Bursa'dan gri Bursa'ya dönüştü. Son olarak da kentin merkezinde kalan Cephanelik bölgesinde yeşilin, oradaki yaşayan insanların nefes alabildiği, çoluk çocuk gezebildiği bölgenin imara açılmaya çalışıldığının ve bunun planlandığının duyumunu almış bulunmaktayız. Önce bir “orduevi” adı altında, daha sonra da son kalan yeşilliğin de tamamen imara açılacağını duyduk. İktidara buradan sesleniyoruz: Yeşili, her tarafı griye döndürdükten sonra nefes alacak bir yerimiz kalmayacak. Bursa da “eski” sıfatıyla yaşayabilmesi için buraya dokunmayınız. Oradaki yaşayan insanların son nefes alabileceği bir bölge olduğu için ve birinci derecede sit alanı olduğu için bir imar değişikliğine gidip bu bölgenin de rantta ve betona kurban gitmesini istemiyoruz. Çevre ve Şehircilik Bakanlığımı da Büyükşehirin bu uygulamasında göreve davet ediyor, hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Arık...

15.- Kayseri Milletvekili Çetin Arık'ın, MİT'e ihbar yapılmasına rağmen darbe girişiminin niçin engellenmediğini öğrenmek istediğine ve tüm delillerin yapılanın apaçık kontrollü bir darbe girişimi olduğunu gösterdiğine ilişkin açıklaması

ÇETİN ARIK (Kayseri) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bir binbaşı tarafından 14.30'da MİT'e darbe ihbarı yapılıyor. MİT Müsteşarı konuyu Genelkurmay Başkanıyla paylaşıyor. Darbe ihbarına rağmen Cumhurbaşkanı, Başbakan, İçişleri Bakanının bilgilendirilmemiş olması garip değil mi? Darbe ihbarı hangi gerekçelerle bu makamlarla paylaşılmamıştır? Eğer bu makamlara darbe ihbar edilmediyse bu makamlar bunun hesabını niçin MİT Müsteşarı ve Genelkurmay Başkanından sormamışlardır? İhbarın yapıldığı 14.30'dan 22.00'ye kadar geçen sürede ne oldu, neler yaşandı, yapılan ihbarlara rağmen neden bir önlem alınmadı, darbe girişimi niçin engellenmedi? Yoksa bu makamlar darbe girişimine göz mü yumdu? "Verilen emirlerle darbe girişimini bastırır, FETÖ'cüler de bu vesileyle sustururuz." diye mi düşündüler? Tüm deliller gösteriyor ki yapılan apaçık kontrollü bir darbe girişimidir, şehit olan 248 yurttaşımızın vebali göz yumanların üzerinedir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, ilk sayın on beş milletvekiline söz verdim ancak büyük uğraşlar sonucu sisteme giremeyen iki milletvekilimiz var, onlara da buradan söz verdim, gelip rica ettiler çünkü.

Sayın Bektaşoğlu ve Sayın Yıldırım, son iki arkadaşımıza da söz veriyorum.

Buyurunuz Sayın Bektaşoğlu.

16.- Giresun Milletvekili Bülent Yener Bektaşoğlu'nun, KHK'yla görevlerinden ihraç edilen ve ardından açlık grevine başlayan Nuriye Gülmen ve Semih Özakça'nın derhâl serbest bırakılmaları ve bir an önce görevlerine iade edilmeleri gerektiğine ilişkin açıklaması

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkan.

KHK'yla görevlerinden haksız, delilsiz, mesnetsiz şekilde ihraç edilen ve ardından açlık grevine başlayan kamu emekçileri, eğitimci Nuriye Gülmen ve Semih Özakça hırpalanarak, zorla, tekerlekli sandalyeyle götürüldükleri Emniyetin nezarethanesinde iki gün bekletildikten sonra tutuklanarak maalesef cezaevine gönderilmişlerdir. Yetmiş altı gündür açlık grevi yapan bu 2 insan enfeksiyon kapma riski yüksek bir ortamda âdeta ölüme terk edilmişlerdir. Bu muamele demokrasiye, hukuka, insan haklarına, insan haklarının evrensel değerlerine, ahlaka, vicdana maalesef sığmaz. Hükûmetin ilgili bakanına buradan sesleniyorum: Emekleri için, ekmekleri için ölümü göze alan bu 2 eğitimci derhâl serbest bırakılmalı ve bir an önce görevlerine iade edilmelidir. Bu yaşananlar Türkiye'nin eskisinden daha kötü olacağını göstermektedir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Yıldırım, buyurun.

17.- Adıyaman Milletvekili Behçet Yıldırım'ın, her gün haksız, hukuksuz, mesnetsiz kararlarla tutuklamalar yapıldığına, çocuğun cezaevinde annesiyle kalmasının Çocuk Hakları Sözleşmesi'ne aykırı olduğuna ve iktidar ile Meclisi bu konuda bir girişime davet ettiğine ilişkin açıklaması

BEHÇET YILDIRIM (Adıyaman) – Teşekkürler Başkanım.

İktidarın ve yandaşlarının savunduğu 18 maddelik tek adam yasa tasarısının en önemli maddelerinden biri olana kendilerinin bile inanmadığı, tarafsız ve bağımsız yargının talimatlarıyla her gün haksız, hukuksuz, mesnetsiz kararlarla tutuklamalar yapılmaktadır, en son açlık grevindeki akademisyenlerin tutuklanması gibi.

Referandum sürecinde Muş ilinde yapılan baskıları, hukuksuzlukları, açık oy kullanmaları Mecliste dile getiren Muş Milletvekilimiz Sayın Burcu Çelik tutuklanmış ve cezaevine konulmuştur. 3 yaşındaki kız çocuğunu yanına almak istiyor. Vekilimiz ve çocuğunun ve hiçbir çocuğun yeri cezaevi olmamalı. Tamamen keyfî, hasmane ve hukuk dışı kararlar cezaevinde rehin olan milletvekilimiz tutuksuz yargılanabilir ve çocuğunu büyütebilir. Çocuğun cezaevinde annesiyle kalması Çocuk Hakları Sözleşmesi'ne de aykırıdır. İktidarı ve Meclisi bu konuda bir girişime davet ediyor, vicdanların buna rıza göstermemesi gerekiyor ve şairin dediği gibi, çocuklara ve annelere kıymayın efendiler diyorum.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi, sayın grup başkan vekillerine yerlerinden söz vereceğim. Sayın Usta, buyurun.

18.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, 24 Mayıs 1993 tarihinde Elâzığ-Bingöl kara yolunda PKK'lı teröristler tarafından şehit edilen 33 askeri rahmetle andığına, şeref aylığı bağlanırken en önemli kriterin vatana hizmet kriteri olması ve terörle mücadele sırasında yaralanıp gazi sayılmayanların mağduriyetlerinin giderilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim.

Bundan tam yirmi dört yıl önce, 24 Mayıs 1993 tarihinde Malatya'dan usta birliklerine gitmek için sivil otobüslerle yola çıktıktan sonra Elâzığ-Bingöl kara yolunda PKK'lı teröristler tarafından yolları kesilen ve otobüsten indirildikten sonra kurşuna dizilerek şehit edilen 33 askerimizi rahmet, minnet ve dualarla anıyoruz. Herhâlde en büyük insan hakkı yaşama hakkıdır. Bu masum insanları, nereli olduğuna, kim olduğuna bakmaksızın şehit edenler ve o şehit edenlerle ilgili olarak da hiçbir kaygı taşımayanlara insan hakkı anlamında bu olaya bir daha bakmalarını tavsiye ediyorum.

Anayasa'mızın 61'inci maddesi, devletin, harp ve vazife şehitlerinin dul ve yetimleri ile malul ve gazileri koruyacağını, toplumda kendilerine yaraşır bir hayat seviyesi sağlayacağını taahhüt etmektedir. Biz de Millet Meclisinin üyeleri olarak öncelikli olarak bu taahhüt çerçevesinde gazilerimiz ve şehitlerimizin aileleri için gerekenleri yapmamız gerekmektedir. Ancak, şehit yakınlarının ve gazi, harp malulü, muharip gazi, malul gazilerin haklarını yeterince verdiğimiz söylenemez. Birçoğunun yokluk içerisinde hayatını idame ettirmeye çalıştıklarını görmekteyiz.

Diğer taraftan, bunlar arasında –gazi, harp malulü, muharip gazi, malul gazi- farklı isimler var ve statüleri farklı, hakları da çok farklılaştırılmış durumda, aralarında da ciddi adaletsizlikler var. Bunlardan bir tanesi şeref aylığı konusunda. Şimdi, şeref aylığı bağlanırken en önemli kriter vatana hizmet kriteridir. Dolayısıyla bu kriter çerçevesinde mesela er de general de vatana hizmet maaşı anlamında aynı maaşı almaktadır ancak sonradan buraya farklı bir kriter getirilerek sosyal güvencesi olup olmadığına göre şeref aylığı farklılaştırılmıştır. Bu, şeref aylığı alan gazilerimizi ciddi ölçüde yaralamaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, devam edin.

ERHAN USTA (Samsun) – Buradaki kriterin sadece “vatana hizmet” kriteri olarak kalmasının ve sosyal güvencesi olup olmamasına bakılmaksızın şeref aylığı ödenmesinin gerekli olduğuna inanıyoruz.

Diğer bir farklılık: Özellikle 15 Temmuz şehit ve gazileri ile terörde şehit olan ve gazi olanlar arasında da ciddi farklılıklar oluşturulmuştur. Burada da esasında hiçbir şekilde gazi sayılmayan yani terörle mücadele sırasında yaralanıp gazi sayılmayanlar ciddi ölçüde mağdur edilmektedir. Şöyle bir durum var: Bugün dernekler de bizi ziyaret ettiler. Ciddi ölçüde aslında yaralananlar var. Burada, örneğin, şu röntgeni göstermek istiyorum, belki ekranda görünür, kalbinde kurşunla geziyor, vücudunda 400 tane şarapnelle gezenler var. Bu insanlarımız mesela x-ray cihazlarından geçemiyorlar yani havaalanlarında bütün üzerlerindeki kıyafetleri çıkarmaları durumunda dahi ellerinde bir gazilik belgesi de olmadığı için...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen tamamlayın.

ERHAN USTA (Samsun) – ...ciddi mağduriyet yaşamaktadırlar. Bunların talebi: Bir maaş filan istemiyorlar devletten, bu vatan için gazi olmuş ve önemli ölçüde yaralanmış olan bu insanlar sadece bu şerefli unvanı, gazilik unvanını almak istiyorlar. Dolayısıyla bizim de Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak bu konuda daha hassas olmamız lazım. Milliyetçi Hareket Partisi olarak bu konuda verdiğimiz bir sürü kanun teklifi var. Bu kanun tekliflerinin de gündeme alınarak bu adaletsizliklerin giderilmesinin toplum açısından ben son derece önemli olduğunu düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Usta.

Sayın Kerestecioğlu, sisteme giremediniz sanırım, açıyoruz mikrofonu.

Buyurun.

19.- İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, Nuriye Gülmen ve Semih Özakça'nın yetmiş beş günlük açlık greviden sonra tutuklanmalarının çok acı bir durum olduğuna, devletin vatandaşlarının yaşam hakkından sorumlu olduğuna ve HDP vekilleriyle ilgili iddianamelerde yer almayan, yargılandıkları fezlekelerle ilgili olmayan yeni fezlekelerin "bilgi mahiyetinde" denilerek gönderildiğine ilişkin açıklaması

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Maalesef iyi haberlerle yapamıyoruz hiçbir konuşmamızı. Öncelikle Nuriye Gülmen ve Semih Özakça'nın yetmiş beş gün açlık greviden sonra -herhâlde belki dünya tarihinde de bir ilktir, dışarıda açlık grevi yapan insanların tutuklanıp cezaevine götürülmesi- dün de ifade ettiğim, çok inanılmaz sorularla, savcılık sorgusuyla tutuklanmaları çok acı bir durum. Devlet, vatandaşlarının yaşam hakkından sorumludur ve hükümetler de umarım bunun farkındadırlar yani gerçekten aksi takdirde vicdanların tamamen çürümüş olduğu bir ülkede yaşadığımızı söylemekten başka bir şey yok. Bunun farklı örnekleri de var. Bugün maalesef Silivri geri gönderme merkezinde İranlı bir kadının kendini asarak intihar ettiğini öğrendik ve aynı şekilde ona tanıklık eden 2 arkadaşı da akıl hastanesine kaldırılmış durumda. Yani ülke bir cehenneme çevrildi ve insanların mutsuz olduğu bir yerde... Tabii ki buna neden olan şeylerden şu anda elimde bir örnek daha var. 12 Aralık 2016 tarihinde öğrencilerine idam ipi tutturarak fotoğraf çeken öğretmene sadece kınama cezası verildi. Yani "Ya devlet başa ya kuzgun leşe." "Başkan adalet istiyoruz." yorumuyla sosyal medya hesabında da bunu paylaşan öğretmen, öğrencilere sevgiyi değil nefreti, öfkeyi öğreten öğretmen sadece kınama cezası aldı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin, buyurun.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) - Şimdi buradan yola çıktığımız zaman, tabii ki yukarıda yönetenlerin söylemleri, örneğin Amerika'da şiddet uygulayan korumalarını dakikalarca seyreden bir Cumhurbaşkanı -gerçekten şiddet kaç dakika seyredilir bilemiyorum bu kadar soğukkanlılıkla- ya da öğrencilerine idam ipi veren bir öğretmen ülkenin daha iyi bir geleceğe sahip olmasına zemin hazırlamayacaktır açıkçası.

Son olarak, vekillerimizle ilgili bir gelişmeden söz etmek istiyorum. Yeni bir uygulama: Aslında suç kapsamında olmayan, iddianamelerde yer almayan, yargılandıkları fezlekelerle ilgili olmayan yeni fezlekeler şimdi "bilgi mahiyetinde" denilerek gönderiliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Bir cümlem kaldı.

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın lütfen.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Yani öyle bir hava yaratılmaya çalışılıyor ki, “Bakın, ceza verin, başka suçlar da var aman sakın tahliye etmeyin, sakın ‘Vekil tutuklu yargılanmaz.’ demeyin.” Aynı şekilde, dün, önceki gün, Sevgili Grup Başkan Vekilimiz Çağlar Demirel’in kararında da bunu gördük, diyordu ki: “Uzun tutukluluk durumunun söz konusu olmaması, bu nedenle sanığın Meclis çalışmalarından uzun süre mahrum bırakılmak suretiyle yasama faaliyetinden alıkonulmuş olmaması.” Yani demek ki artık yasama faaliyetinin süresine, ne kadar olduğuna, ne zaman alıkonulmuş olacağımıza yargı karar verecek. Evet, yargı yasamadan elini çeksin, siyaset de yargıdan elini çeksin diyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Kerestecioğlu.

Sayın Özel, buyurun.

20.- Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, 24 Mayıs 1993 tarihinde Elâzığ-Bingöl kara yolunda PKK’lı teröristler tarafından şehit edilen 33 askeri rahmetle andığına, terörün bir insanlık suçu olduğuna ve Meclis yerleşkelerinde yapılan ve yapılmak istenen değişikliklere ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bundan yirmi dört yıl önce, 1993 yılında 33 askerimiz kara yolu üzerinde seyahat hâlindeyken indirilip hunharca katledilmişlerdi. 1974-1975 doğumlu askerlerdi onlar. Geride 6 çocuk kalmıştı, bebek kalmıştı. O bebekler bugün 25-26 yaşında ama o büyük acı üzerinden geçen bunca zamana rağmen hem içimizi yakıyor hem de bu konuyla ilgili gerekli hassasiyetin, o günlerde ifade edilen hassasiyetin ve devlet sözünün hâlâ daha tutulmamış olduğu, olayın üzerindeki spekülasyonların aydınlanmamış olduğu, ihmali olanların cezalandırılmamış olduğu ortada. Dün İngiltere için söylemiştik, bugün bir kez daha ifade edelim: Terör, kimin tarafından yapılsa yapılsın, hangi saikle olursa olsun bir insanlık suçudur ve lanetlenmelidir.

Bugün Sayın Meclis Başkanımızdan Adalet ve Kalkınma Partisi yeni Genel Başkanının da katılacağı, Genelkurmay Başkanının da katılacağı, Başbakanın da, imha sürecinde olan Başbakanlık makamının da temsil edileceği bir davet aldık, iftar daveti. Davetin ekinde de akıl almaz bir şey var. Meclis Başkanı Meclisle ilgili, yerleşkeleriyle ilgili yaptığı birtakım tadilat çalışmaları, imar çalışmalarıyla ilgili bilgiler veriyor; hepsi çok tartışmalı, yetki aşımı dolu. O 15 Temmuz darbesinin yarattığı üzüntü ortamında bizler, hepimiz burada perişanken ve meselenin özünü ilgileniyorken, işte “Milletin Meclisini millet yapar.” diye...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun devam edin.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Milletın Meclisini millet yapacaksa hazineğen yaptırırınız, ödenekle yaptırırınız çünkü milletin alın teriyle kazandığı parasından alınan vergilerle, kutsal vergilerdir milletin Meclisini millet yapacaksa ama milletin Meclisini yandaşlar yapıyor, o yüzden de kimseye sormadan yapıyorlar. Ortaya çıkan tablo ortada. Kulislere bakıyorsunuz, zevksiz döşenmiş bir otel lobisi, bir SPA merkezinin dinlenme kısmı ya da böyle neon ışıklarıyla pavyonları andıran bir görüntü var; utanılacak bir hâle geldi.

Şimdi, yolladığı yazıda Sayın Kahraman, son paragrafında diyor ki: “ Meclis, 37’de yapıldı; para yoktu, imkânsızlıklar yüzünden 60’a kadar sürdü bu. İhtiyaca cevap vermiyor.” Buranın da yıkılıp yenisinin yapılmasını temenni ediyormuş beyefendi. Akıl alır gibi bir şey değil. Yaptıkları AVM ortada...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Müsaade ederseniz Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Özel, tamamlayın lütfen.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – ...Milletvekillerinin oturduğu bina ortada, Meclisin tarihî dokusuyla, görsel yerleşikliğiyle bağdaşmayan, yaptıkları AVM ortada. Şimdi, burayı yapacakmış, ihtiyaca cevap veren bir şey yapacakmış! Akıl alır gibi değil.

Bakın, yaptığı marifet ne: Anayasa'nın 18 maddesi değişti ya -Milliyetçi Hareket Partisinin de dikkatine sunuyorum- bayrak kırmızısı Anayasa'yı saray turkuazına çevirmişler, yeni Anayasa bu; buna da bir tepki göstermek lazım. Sarayın rengine boyuyor; bu, akıl alır bir yaklaşım değil. Saray mavi seviyormuş, turkuaz seviyormuş; halıları da turkuaz yaptılar, bütün kırmızı halıları. Restorandaki sipariş föylerine kadar renk değişti, bu kadar israf...

İşte, kuvvetler ayrılığını ayaklar altına alan tek adam rejimine geçişin mühürsüz ve tam olarak şaibeli, meri ama meşru olmayan Anayasa'sını da "Vatandaşa inat olsun, oh olsun." der gibi saray rengine çeviriyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bunu da döndüreceğiz, bu Meclisi de onlara yıktırtmayacağız.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Özel.

Sayın İnceöz, buyurun.

21.- Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz'ün, 24 Mayıs 1993 tarihinde Elâzığ-Bingöl kara yolunda PKK'lı teröristler tarafından şehit edilen 33 askeri ve tüm şehitleri rahmetle andığına, 15 Temmuzda milletin göstermiş olduğu kahramanlığa karşı "kontrollü darbe" söylemini kınadığına, ramazanın tüm İslam âlemine ve Müslümanlara hayırlar getirmesini dilediğine ve tüm terör örgütlerine karşı birlik ve beraberlik içerisinde bir duruş sergilenmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yirmi dört yıl önce -eli kanlı PKK terör örgütü tarafından- 24 Mayıs 1993 günü Elâzığ-Bingöl kara yolunda, Malatya'dan hareket eden, eli silahsız ve yeni bölüklerine gitmek üzere yola çıkmış olan sivil, savunmasız ve korumasız 33 askerimizi haince, hunharca katleden terör örgütünü, terörü bir kez daha lanetleyerek ve 33 askerimizi de rahmetle anarak, şehitlerimizi rahmetle anarak sözlerime başlamak istiyorum. Onların şahsında, bugüne kadar ülkemizin bölünmez bütünlüğü için, vatanın bölünmez bütünlüğü için canlarını veren, şehadet şerbetini içmiş olan tüm şehitlerimizi rahmetle anıyorum, en yakın zamanda 15 Temmuz şehitlerimiz de dâhil olmak üzere. Eğer bugün ülkemizde, birlik ve beraberlik içerisinde bu vatanın bölünmez bütünlüğü için şehitlerimiz olmamış olsaydı gerçekten 780 bin kilometrekare içerisinde birlik ve beraberlik içerisinde ve bu Meclis çatısı altında bu çalışmaları gerçekleştirmemiz mümkün olmazdı.

En son da 15 Temmuz darbe ve işgal girişimi. Onun için, 15 Temmuz karşı duruşa, kahraman milletimizin göstermiş olduğu o kahramanlığa karşı "kontrollü darbe" söylemini aziz milletimiz, kahraman milletimiz adına bir kez daha kınadığını özellikle belirtmek istiyorum. Bu yanıştan derhâl dönmeli, bu söylemden derhâl vazgeçilmeli. 15 Temmuz hep beraber yaşadık. O gece bu Meclis çatısı altında bombalar yağdı üzerimize. Bir duruş sergiledik, millî iradeye hep beraber sahip çıktık ve kahraman milletimiz de canını vermek üzere sokaklarda tanklara, toplara, F16'lara karşı bir duruş, ülkesinin birlik ve beraberliğine, vatanın bölünmez bütünlüğüne bir sahip çıkışı sergilemiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin, buyurun.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) - Bu anlamda bunun da altını çizerek belirtmekte tekrar fayda var.

Bununla birlikte, önümüzde birkaç gün sonra 27 Mayısı idrak edeceğiz ve 1960'ta ilk askerî darbeyi yaşadık. O askerî darbe neticesinde ülkemizde bir başbakan ve iki bakan asılmış ve o gün tarihte Yassıada Duruşmaları olarak gerçekleştirilen, o baştan sonu belli olan yargılamalarla bu kararlar verilmiş ve demokrasimizde, demokrasi tarihimizde kara bir leke olarak yer almıştır. İşte, o günlerden 15 Temmuzlara geldiğimizde milletimiz millî iradeye pranga vurmak isteyenlere karşı canıyla nasıl kahramanlık destanı yazılacağını bir kez daha göstermiştir. Bu anlamda bu söylemlerimize dikkat etmemiz gerekmektedir.

Yine cumartesi günü, inşallah, on bir ayın sultanı ramazanışerifin birinci gününü hep beraber idrak edeceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Sözlerimi tamamlayacağım.

BAŞKAN – Tamamlayın, buyurun.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Baş rahmet, ortası mağfiret ve sonu ebedî azaptan kurtuluş olan ramazanın tüm İslam âlemine ve Müslümanlara hayırlar getirmesini, bereketli olmasını temenni ederken Müslüman topraklarda, Müslüman coğrafyada akan kanın ve gözyaşının da bir an önce dinmesi için temennimi iletiyorum.

Ülkemize bugün topyekûn terör saldırısı karşısında PKK'sı, DEAŞ'ı, FETÖ'sü dâhil olmak üzere, tüm terör örgütlerine karşı bu birlik ve beraberlik içerisinde bir duruş sergilememiz gerektiğini ve siyasetçiler olarak da söylemimize herkesten daha fazla dikkat etmemiz gerekliliğini bir kez daha hatırlatıyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz sayın milletvekilleri.

Şimdi gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Meclis araştırması açılmasına ilişkin üç önerge vardır, ayrı ayrı okutuyorum:

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ

1.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal ve 23 milletvekilinin, Melen Sistemi'nin geldiği aşamanın, projenin gecikme nedeninin ve proje için harcanan bedelle ilgili kamuoyuna yansıyan iddiaların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/535)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Büyük İstanbul İçme Suyu Projesi Melen Sistemi, Melen Çayı'ndan İstanbul iline boru hatlarıyla su getirme çalışmasının araştırma önergesinin verildiği tarih itibarıyla geldiği aşamanın ve projenin gecikme nedeninin öğrenilmesi, proje için harcanan bedelin kamuoyuna yansıyan iddialarının tespit edilmesi amacıyla Anayasa'nın 98, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılmasını saygılarımla arz ederim. 17/2/2016

1) Mahmut Tanal

(İstanbul)

2) Gülay Yedekci

(İstanbul)

3) Hayati Tekin	(Samsun)
4) Süleyman Sencer Ayata	(İstanbul)
5) Hüseyin Çamak	(Mersin)
6) Mustafa Ali Balbay	(İzmir)
7) Ömer Süha Aldan	(Muğla)
8) Onursal Adıgüzel	(İstanbul)
9) Serkan Topal	(Hatay)
10) Ahmet Tuncay Özkan	(İzmir)
11) Burcu Köksal	(Afyonkarahisar)
12) Özkan Yalım	(Uşak)
13) Serdal Kuyucuoglu	(Mersin)
14) Murat Emir	(Ankara)
15) Nurettin Demir	(Muğla)
16) Niyazi Nefi Kara	(Antalya)
17) Muhammet Rıza Yalçınkaya	(Bartın)
18) Ömer Fethi Gürer	(Niğde)
19) Çetin Arık	(Kayseri)
20) İbrahim Özdiş	(Adana)
21) Gürsel Erol	(Tunceli)
22) Gaye Usluer	(Eskişehir)
23) Haydar Akar	(Kocaeli)
24) Tufan Köse	(Çorum)

Gerekçe:

İstanbul'un uzun su ihtiyacını karşılamak maksadıyla geliştirilen Büyük İstanbul İçme Suyu Projesi Melen Sistemi, Melen Çayı'ndan İstanbul iline boru hatlarıyla su getirme çalışmasıdır. Proje aynı zamanda Türkiye'nin en büyük su temini çalışması olarak da nitelendirilmektedir. On yıldan fazla bir süredir devam eden Büyük İstanbul İçme Suyu Projesi Melen Sistemi tamamlandığı takdirde ortalama 1.180 milyon metreküp su elde edip İstanbul ve İstanbul'un yakın çevresinin tahmini olarak 2040 yılına kadar su sorunu çözülecektir. Günümüzde geline nokta projesinin akibetinin paylaşılmadığını ve tamamlanması gereken tarihte tamamlanmadığını görmekteyiz.

Büyük İstanbul İçme Suyu Projesi Melen Sistemi dört aşamadan oluşmaktadır:

I. Aşama: Büyük Melen çayı üzerinde bir regülatör inşa ederek 8,5 m³/s (yılıda 268 milyon m³) debiyi çevirmek, pompaj ve 185 kilometre boru ve tünel sistemi ile 720.000 m³/gün kapasiteli arıtma tesisiyle arıtılmış suyu Avrupa yakasında Kâğıthane'ye iletmek.

II. Aşama: Büyük Melen Barajı ve ikinci boru hattıyla yılda 307 milyon m³ su iletmek; pompa kapasitesi artırılacak ve yeni bir arıtma tesisi yapılması.

III. Aşama: Üçüncü boru hattıyla yılda 307 hm³ su iletmek; pompa kapasitesinin artırılması ve yeni bir arıtma tesisi ilavesi.

IV. Aşama: İlave 308 hm3 su iletme için pompa istasyonlarına arıtma tesisine (800 000 m3/gün ilave kapasiteli) ve enerji temin sistemine yapılacak ilaveler Büyük İstanbul İçme Suyu Projesi Melen Sistemi 1. aşama işi 11 ayrı iş paketine ayrılarak ihale edilmiştir. Bu iş gruplarından 7'si inşaat, 3'ü imalat, 1'i ise enerji teminiyle ilgilidir. Bu paketlerin müşavirlik ve kontrol hizmetleri 8 firmadan oluşan bir konsorsiyuma ihale edilmiştir.

Büyük İstanbul İçme Suyu Projesi Melen Sistemi Sözleşme Paketleri:

Melen Projesi'nde 11 tane iş paketi var ve bunun dışında da bir müşavirlik işi var. İş paketlerimizden (SP-4) ve (SP-11) kesin hesap ve kesin kabul aşamasına gelmiş olan işlerdir.

SP-1: Melen Regülatörü, Melen ve Cumhuriyet Pompa İstasyonları

Yüksel-Hitachi (51 milyon dolar)

SP-2: Melen Terfi Deposu-Kıncıllı Sırtı Arası Boru Hattı Döşenmesi

Alarko-RSNF (49 milyon dolar)

SP-3: Kıncıllı Sırtı-Cumhuriyet Arıtma Tesisi Arası Boru Hattı Döşenmesi

Güriş-ACK (45 milyon dolar)

SP-4: Şile Kontrol Merkezi, Yeşilvadi Geçişi ve İsale Tünelleri

Palet-Yertaş (104 milyon dolar)

SP-5: Cumhuriyet Arıtma Tesisi

Limak-OTV-Emit (43 milyon dolar)

SP-6: Cumhuriyet Terfi Deposu-Kâğıthane Arası Boru Döşenmesi

Alke-Ataç (30 milyon dolar)

SP-7: Boğaziçi Tüneli

OJSC-Alke-STFA (120 milyon dolar)

SP-8: Boru İmalatı ve Temini (1. Kısım)

Noksel (82 milyon dolar)

SP-9: Boru İmalatı ve Temini (2. Kısım)

Ümran (79 milyon dolar)

SP-10: Boru İmalatı ve Temini (3. Kısım)

Erciyas (20 milyon dolar)

SP-11: Enerji Temini

Mapa-Areva (43 milyon dolar)

Büyük İstanbul İçme Suyu Projesi Melen Sistemi'ne ait 11 (on bir) iş paketinin ihalesi 2000 yılında yapılmış ve 2001 yılı başında işe başlama talimatı verilmiştir. Bu iş gruplarından SP-4 (Sözleşme Paketi) (Şile Kontrol Merkezi, Yeşilvadi Geçişi ve İsale Tünelleri) işinde proje değişikliği yapılmış SP-7 (Boğaziçi Tüneli) işi tasfiye edilmiş ve SP-3 (Kıncıllı Sırtı Cumhuriyet Arıtma Tesisi Arası Boru Hattı Döşenmesi) işi de feshedilmiştir. DSİ Genel Müdürlüğünün web sayfasında İstanbul bölgesine girilip inşa hâlindeki tesisler incelendiğinde 1 adet regülatörün, 135 kilometrelik boru hattının, bazı pompa istasyonlarının ve Cumhuriyet Arıtma Tesisi'nin tamamlandığı görülmektedir. İnşa edilmeyi bekleyen arıtma tesisleri, pompa istasyonları, boru hatları ve 20 Mayıs 2012'de ihalesi yapılan 28 Aralık 2012'de başlayan, inşaatı devam eden Büyük Melen Barajı bulunmaktadır. Ve görülüyor ki birçok paket yüzde 100 oranında sonuca ulaşmamıştır.

Büyük İstanbul İçme Suyu Projesi Melen Sistemi'yle ilgili Düzce'de sorun yaratan bazı proje ve tesislere göz yumulduğu iddiası söz konusudur. İddialara göre Düzce'ye il unvanı verilmesinin ardından Büyük İstanbul İçme Suyu Projesi Melen Sistemi'ne bir süreliğine iptal kararı verilmiştir. İddialara göre iptal nedeni, iktidara yakın olduğu söylenen iş adamı sanayicilerin tutum ve baskılarıdır. Ve yine aynı dönemde iddialara göre Düzce'de ÇED kararlarına aykırı yatırımlara izin verilerek Düzce'deki sanayi atıklarının Melen Çayı'na dökülmesine göz yumulmuştur. Bu işlemler ardından da proje Bakanlar Kurulu kararıyla yeniden yürürlüğe girmiştir.

Tüm bunlara ilave olarak 2011 yılının sonunda proje için harcanan tutarın 3 milyon 517 bin 818 TL olduğu belirtilmektedir. Fakat iddialara göre söz konusu olan iş ihale bedeli 1 milyar 314 milyon TL'dir. Aradaki fark 2 milyar 200 milyon TL civarındır. Projenin ilk aşaması 2012 yılında yapılan harcama dışında yaklaşık 1 milyar 954 milyon dolara mal olmuştur. Projenin ihale bedelinin 2,7 katı bir maliyete ulaştığı görülmektedir. İhale bedelinin dışında oluşan bu fahiş farkın nedeninin yanıtlanıp detaylı şekilde de faturalandırılmış bilgilerin paylaşılması gerekmektedir.

2.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal ve 23 milletvekilinin, Düzce İli Belediyeleri Katı Atık Bertaraf Tesisinin ve diğer dış fiziki faktörlerin Melen Çayı'nı kirletmesinin halk sağlığı ve tüm canlıların yaşamına etkilerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/536)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İstanbul iline içme suyu temin eden havza ve dereler arasında bulunan Melen Çayı atık sularla kirletilmektedir. Düzce ili merkez Esençam köyü mevkinde yapılan Düzce İli Belediyeleri Katı Atık Bertaraf Tesisi'nin ve diğer dış fiziki faktörlerin Melen Çayı'nı kirletmesi halk sağlığını ve tüm canlıların yaşamını tehdit etmesi yaşanan hak kayıplarının ve ihlallerinin tespitinin yapılması amacıyla Anayasa'nın 98, TBMM'nin 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılmasını saygılarımla arz ederim.

17/02/2016

1) Mahmut Tanal	(İstanbul)
2) Gülay Yedekci	(İstanbul)
3) Hayati Tekin	(Samsun)
4) Serkan Topal	(Hatay)
5) Süleyman Sencer Ayata	(İstanbul)
6) Ahmet Tuncay Özkan	(İzmir)
7) Mustafa Ali Balbay	(İzmir)
8) Ömer Süha Aldan	(Muğla)
9) Serdal Kuyucuoglu	(Mersin)
10) Burcu Köksal	(Afyonkarahisar)
11) Onursal Adıgüzel	(İstanbul)
12) Murat Emir	(Ankara)
13) Hüseyin Çamık	(Mersin)
14) Özkan Yalım	(Uşak)
15) Nurettin Demir	(Muğla)

16) Niyazi Nefi Kara	(Antalya)
17) Çetin Arık	(Kayseri)
18) İbrahim Özdiş	(Adana)
19) Muhammet Rıza Yalçınkaya	(Bartın)
20) Ömer Fethi Güner	(Niğde)
21) Gürsel Erol	(Tunceli)
22) Gaye Usluer	(Eskişehir)
23) Haydar Akar	(Kocaeli)
24) Tufan Köse	(Çorum)

Gerekçe:

İstanbul iline içme suyu temin eden havza ve dereler arasında bulunan Melen Çayı atık suları ile kirlenmektedir.

Düzce İli Belediyeleri Katı Atık Birliği tarafından Çevre ve Şehircilik Bakanlığının 28 Şubat 2011’de verdiği ÇED olumlu kararıyla Çilimli ilçesi Esençam Köyü mevkisinde Melen Çayı’na 200 metre uzaklıkta katı atık bertaraf tesisi kurulmuştur.

Düzce ili Esençam mevkisinde yapılan Düzce İli Belediyeleri Katı Atık Bertaraf Tesisi, Melen Çayı’na yalnızca 200 Metre mesafede olup İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü (İSKİ) İçme Suyu Havzaları Koruma ve Kontrol Yönetmeliği’ne göre kısa mesafeli koruma alanı içinde yer almasına rağmen İSKİ, “İçme Suyu Havzaları Yönetmeliği”ne aykırı olarak katı atık bertaraf tesisinin yapılmasına izin vermiştir.

Yazılı basma yansıdığı ve çevre halkının da ifade ettiği üzere vatandaşların şikâyet ve taleplerine rağmen tesisin kapısı mühürlenmesine rağmen kapı, mühürle birlikte sökülerek çöp kamyonlarının tesise çöp dökmeye devam ettiği bilinmektedir.

Düzce iline bağlı Yığılca, Kaynaşlı, Gölyaka, Gümüşova ve Cumayeri ilçelerinde arıtma tesisinin olmaması gerekçesiyle ilçelerin kanalizasyon ve sanayi suları Melen Çayı’na boşaltılmaktadır.

Gölyaka ilçesinde mezbahanedeki sakatatlar Melen Çayı kenarına belediye aracı ile dökülmektedir. Ayrıca Gölyaka ilçesinde, kanalizasyon borularının bağlandığı çöktürme havuzunda biriken kanalizasyon suyu da Melen Çayı’na deşarj edilmektedir.

Kaynaşlı ilçesinde bulunan basit çöktürme tesisinin de işlevini yerine getirmediği görülmektedir. Kazılmış olan bir çukur içerisine serilen muşambayla kirli su çöktürme havuzunda muhafaza edildiğine ve bu şekilde de Melen Çayı’na deşarj edildiğine rastlanılmıştır.

Düzce il merkezinde bulunan tesisin katı atık bertaraf tesisi olmasına rağmen tesise aynı zamanda sanayi ve endüstriyel atıklar da karışmaktadır. Fakat katı atık bertaraf tesisinin “kimyasal maddeleri” ayrıştırma-arıtma özelliği olmaması nedeniyle sanayi ve endüstriyel özelliği bulunan atıklar arıtılmadan Melen Çayı’na karışmaktadır.

İlmen ve fennen Hasanlar/Hecinler bölgesine yapılan katı atık bertaraf katı atık tesisinin yer seçiminin doğru olup olmadığının araştırılmadığı bölge halkı tarafından belirtilmektedir. Katı atık tesisinin bulunduğu yerin fay hattı üzerinde olduğu söylenmekte olup eğimli bir arazide bulunmaktadır. Bu sebeple ihtimal dahilinde olan bir toprak kayması esnasında tüm katı atıkların ve havuzda biriken zehirli suyun Melen Çayı’na karışarak bir faciaya sebep olma riski bulunmaktadır. Söz konusu katı atık tesisi her ne kadar bir tesis olarak adlandırılmış olsa da mevcut yerin bir tesis olarak faaliyet

gösterebilmesi için gereken hiçbir önlem alınmamış araç ve gereç mevcut olmayıp sadece iki adet bekçi kulübe bulunmaktadır. Söz konusu katı atık tesisinin kuruluş aşamasında yapılan harcamaların ne amaçla yapıldığı tarafımızca anlaşılamamış olup kamu menfaati açısından bu harcamaların usulüne uygun olup olmadığı da bilinmemektedir. Melen Çayı ve civar yerleşim yerlerinde yapılan çevre felaketi dolayısıyla bölge halkının ve bölgede bulunan tüm canlıların su ve gıda güvenliği tehlike altında olup halkın ve diğer canlıların sağlığı tehlike altındadır.

Düzce ili Hecinler köyünde çöp suları ve kanalizasyon suları vidanjörlerle taşınmakta ve dağlardan Melen Çayı'na akan temiz suya bırakılmaktadır. Dağlardan akan tertemiz suya karışan çöp ve lağım suları oradan Küçük Melen'e akarak tarım arazilerine ulaştırılmak üzere Düzce Ovası'na yayılmaktadır. Bölgede yapılan tarımsal faaliyetler dolayısıyla tarımda kullanılan su aracılığıyla tarımın kalitesi düşmekte, ekinlere zararlı atıklar ve suyla taşınan mikroplar aktarılmaktadır. Bu durumda tarım mahsulünün ulaştığı her insanımız risk altında bulunmaktadır.

3.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal ve 21 milletvekilinin, kız çocuklarının eğitim-öğretimlerinin yarım bırakılmasının sebeplerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/537)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Eğitim sisteminde yapılan değişiklik akabinde son yıllarda kız çocuklarının eğitim öğretim hayatlarında lise ve yükseköğrenim aşamalarına geçmeden eğitim sürecini terk etme oranı yüzde 41'lere varan rakamlara ulaşmıştır. Bu rakam uluslararası toplumlar açısından da geride kalmamıza neden olmaktadır. Bu durumun önüne geçilmesi amacıyla alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi ve yasal düzenlemelerin yapılması amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince bir Meclis araştırması açılması hususunda gereğini arz ederiz. 18/02/2016

Saygılarımızla.

1) Burcu Köksal	(Afyonkarahisar)
2) Mahmut Tanal	(İstanbul)
3) Kazım Arslan	(Denizli)
4) Ali Yiğit	(İzmir)
5) Çetin Arık	(Kayseri)
6) Bülent Öz	(Çanakkale)
7) Lale Karabıyık	(Bursa)
8) Ahmet Tuncay Özkan	(İzmir)
9) Serkan Topal	(Hatay)
10) Murat Bakan	(İzmir)
11) Zeynel Emre	(İstanbul)
12) Melike Basmacı	(Denizli)
13) Nurhayat Altaca Kayışoğlu	(Bursa)
14) Dursun Çiçek	(İstanbul)
15) Eren Erdem	(İstanbul)
16) Nihat Yeşil	(Ankara)

17) Özkan Yalım	(Uşak)
18) Hüseyin Çamak	(Mersin)
19) Ömer Süha Aldan	(Muğla)
20) Erkan Aydın	(Bursa)
21) Durmuş Fikri Sağlar	(Mersin)
22) Fatma Kaplan Hürriyet	(Kocaeli)

Gerekçe:

Okulu bırakma birçok ülkenin eğitim politikalarında önemli problemler arasında olup okulu bırakma oranını azaltma bu ülkelerin eğitim ile ilgili en önemli önceliklerinden biri hâline gelmiştir. Bir ülkenin eğitim sisteminde ne kadar öğrencinin okulu terk ettiği, eğitimlerini yarıda bıraktığı o ülkenin ekonomik, sosyal ve kültürel koşulları hakkında ipucu verebilmektedir. Okulu bırakmanın hangi sonuçlara işaret ettiğinin farkında olan toplumlar giderek daha fazla bir çabayla sorunu azaltmaya çalışmaktadırlar.

Ülkemizde ise okulu bırakma sorununun ihmal edilmesinin beraberinde getireceği sorunun boyutları hakkında değişik çalışmaların yürütülüyor olmaması büyük bir eksiliktir.

Avrupa’da Eğitimi Terk Durumu Raporu verilerine göre, 2013 yılında Türkiye’de kız öğrencilerin yüzde 39,9’u lise ve dolayısıyla yükseköğrenim aşamalarına geçmeden eğitim sürecini terk etmekte ya da terk etmek zorunda kalmaktadır. Bu da her yüz kız öğrenciden 40’ının eğitimin ileri aşamalarından, sonuç olarak da büyük çoğunluğunun istihdamdan yoksun kalması anlamına gelmektedir. Türkiye de bu oranla, Avrupa ülkeleri arasında açık ara birinci sıradadır. Ülkemizde kız öğrenciler okula devam konusunda dezavantajlı durumda bulunurken Avrupa ülkelerinde tam tersi durum gözlenmektedir.

Eğitim Reformu Girişimi’nin 2014-2015 Eğitim İzleme Raporu’na göre, 2014 yılı itibarıyla ortaöğretimden erken ayrılan öğrencilerin oranı Türkiye’de yüzde 38 iken AB ülkelerinde ise yüzde 11’dir. Yine aynı rapora göre Türkiye’de 18-24 yaş arasında ortaöğrenimi tamamlamadan eğitim sisteminden ayrılan genç kadınların oranı erkeklerden daha yüksektir. 2014 itibarıyla genç kadınların yüzde 41’i, genç erkeklerin ise yüzde 35’i ortaöğrenimini tamamlamadan bırakmıştır.

Türkiye Öğretmenler Sendikası, MEB 2014 İdare Faaliyet Raporu’nda okulu, 2013 yılında 174.625 öğrenci ilköğretim kurumlarını terk ederken 2014 yılında ilköğretim kurumlarında eğitim gören 234.932 öğrencinin okulu terk ettiği bildirilmiştir.

Kız çocuklarının eğitime katılımı açısından özellikle ilkokulda sayısal olarak bir ilerleme olmasına rağmen, yeni eğitim sisteminin kız çocuklarının eğitim dışına itilmesinde çok büyük payı vardır. Zorunlu eğitim yerine 4+4+4 uygulamasının getirilmesiyle eğitimin yarıda bırakılması kolaylaştırılarak, eğitimi terk konusunda Türkiye’nin Avrupa’da birinci sırada yer almasına neden olunmuştur.

Düşük eğitim düzeyi, kız çocuklarını ev içindeki en temel roller için bile hazırlıksız kılmaktadır. Çalışma yaşındaki kadınların yüzde 75’inin kayıtlı iş gücüne dahil olmadığı Türkiye’de, bu durumun etkileri çok daha büyüktür. Temel eğitimin dışında kalma motifi yetişkinliğe eriştiklerinde ülkenin kadın nüfusunun çok büyük bir bölümünü çalışma hayatının dışına itmekte ve bunun sonucunda ekonomi değerli insan kaynaklarından mahrum kalmaktadır.

Okulu bırakmanın olumsuz sonuçları kişileri, aileleri ve de tüm toplumu değişik yollarla etkilemektedir. Bu durumun en önemli olumsuz sonuçları ise, düşük gelir, düşük vergi ve düşük meslek statüsü, işsizlik, suçlu, uyumsuz ve antisosyal davranışlar, depresif ruh hâli, intihar, toplumla bağın kopuk olması, düşük özsaygı ve olumsuz sağlık göstergesidir.

Ülkelerin ekonomik, sosyal ve kültürel olarak gelişmişlik göstergeleri açısından önemli bir unsuru olan kız çocuklarının eğitim-öğretimlerinin yarım bırakılmasının ve sebeplerinin araştırılması, alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince bir Meclis araştırması açılmasının yararlı olacağı görülmüştür.

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Önergeler gündemdeki yerlerini alacak ve Meclis araştırması açılıp açılmaması konusundaki öngörüşmeler, sırası geldiğinde yapılacaktır.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VI.- ÖNERİLER

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

1.- MHP Grubunun, Aydın Milletvekili Deniz Depboylu ve arkadaşları tarafından, Büyük Menderes Nehri ve havzasının kirliliğinin nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 21/4/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 24 Mayıs 2017 Çarşamba günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

24/05/2017

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 24/05/2017 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından Grubumuzun aşağıdaki önerisinin, İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını arz ederim.

Saygılarımla.

Erhan Usta

Samsun

MHP Grup Başkan Vekili

Öneri:

21 Nisan 2016 tarih, 1596 sayı ile TBMM Başkanlığına verilen, Aydın Milletvekili Deniz Depboylu ve arkadaşlarının Büyük Menderes Nehri ve havzasının kirliliğinin nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amaçlı Meclis araştırması açılmasına dair önergemizin 24/05/2017 Çarşamba günü (bugün) Genel Kurulda okunarak görüşmelerinin bugünkü Birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi grup önerisinin lehinde olmak üzere ilk konuşmacı Aydın Milletvekili Sayın Deniz Depboylu.

Süreniz on dakika.

Buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Büyük Menderes Nehri ve havzasının temizlenmesi, vatandaşlarımızın, çiftçilerimizin, arazilerimizin ve doğamızın korunması için yaşanan sorunların tespit edilmesi ve çözüme yönelik çalışmalar yapmak üzere kurulmasını istediğimiz Meclis araştırma komisyonu için verdiğimiz önergemiz üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım.

Konuşmama başlamadan önce yüce Türk milletini ve Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, bu önergemizin veriliş tarihi aslında Nisan 2016'dır. Aslında uzunca bir süredir araştırma komisyonunun kurulması için bu önerenin gündeme getirilmesini beklemekteydik ama yaşanan sorunların da ne kadar büyük olduğunu görünce biz kendimiz çekilmesini talep etme gereği gördük.

Menderes, şu anda Ergene ve Gediz'den sonra Türkiye'nin en kirli, maalesef, 3'üncü nehri.

Büyük Menderes Nehri'nde iki temel sorun bulunmakta: Birincisi, Büyük Menderes Nehri ana su kütlesi ve kolları ile bu su kütleleriyle bağlantıları, gölleri etkileyen kirlilik sorunu. Bir diğeri ise Büyük Menderes havzasında yer alan su kütlelerinin morfolojisinin geri dönülemeyecek şekilde değiştirilmesi ve su düzeninin bozulması sorunu.

Menderes Nehri'nin aslında kirliliğinin sebepleri belli. Bunları tek tek sayabiliriz ki birincisi, sanayi atıkları. Sanayi kuruluşları maliyet nedeniyle arıtma tesisi kurmuyor, var olanları da çalıştırmıyor. Menderes Nehri Aydın'a, Sarayköy mevkinde Uşak ve Denizli illerinde bulunan sanayi tesislerinin oluşturduğu kirlilik nedeniyle tarımda kullanılamayacak düzeyde kirliliği getirmektedir.

Bir diğeri sorununuz, jeotermal atıklar. Maalesef, jeotermal tesisler bir yandan havaya saldıkları gaz atıklarla bir yandan da toprağa ve suya verdiği zararlar su kaynaklarımıza ve Menderes'e kirlilik vermekte.

Yine, üçüncüsü, plansız kentleşme ve belediye atıkları. Menderes'in geçtiği dört ildeki belediyenin yüzde 88'inin arıtma tesisi yok, Aydın'daki belediyelerin ise yüzde 70 oranında arıtma tesisi olmadığını biliyoruz.

Bir diğeri, evsel atıklar. Aydın ili, evin içinde su, tuvalet, banyo olma oranında Türkiye ortalamasından daha kötü.

Yine, bir diğeri, aşırı gübre ve ilaçlama. Türkiye'de tüketilen zirai ilaçların üçte 2'sinin Batı Anadolu'da kullanıldığını biz biliyoruz. Bu ilaçlar doza bağlı topraklarda birikerek uzun süreli etki göstermekte.

Yine, Beşparmak Dağlarında maden ocakları ve kimyasal madde atıkları mevcut. Buradaki kirlilik Çine Çayı'yla Menderes Nehri'ne kadar ulaşmakta.

Bir de, tabii, kurulmuş olan balık çiftlikleri var, bu balık çiftliklerinin de atıkları var. Maalesef, Menderes Nehri günden güne daha da kirlenmekte.

Aydın'da içme ve kullanma suyu ihtiyacının yüzde 80'den fazlası yer altı sularından kaynaklanmakta ama bütün bu saydığımız doğayı kirleten unsurlar sebebiyle yer altı kaynaklarımız da bu kirlilikten etkilenmekte.

Değerli milletvekilleri, Avrupa Birliği ülkeleri ve Türkiye arasında 2008-2009 yıllarında Türkiye'de Su Sektörü İçin Kapasite Geliştirmesi Projesi yapılmıştır. Uygulayıcı kurum, Devlet Su İşlerinin de içinde yer aldığı Orman ve Su İşleri Bakanlığıdır. Bu proje kapsamında pilot bölge ilan edilen Büyük Menderes havzası için karakterizasyon raporu ve önlemler programı açıklanmıştır, sonra da proje bitiminde bu program kesinleşmiştir ve bu proje dâhilinde acil önlemler alınması gerektiği de bildirilmiştir. Maalesef bu önlemler alınmamıştır, 2017'ye geldik hâlâ bir uygulama görmemekteyiz, bu projenin de bir an önce uygulamaya konması gerekmektedir.

Değerli milletvekilleri, bir de son zamanlarda gündeme gelen, özellikle gazetelerde, haber kanallarında karşımıza çıkan bir haber söz konusu ki geçenlerde Meclis gündemine de takıldı. Kısır Mahallesi'yle ilgili bu, Söke'de bulunan ve bu bölge daha önceden uranyum ocakları işletmesinin bulunduğu bir yer. 1957-1958 yıllarında bir İngiliz şirketi tarafından toplam 4 noktada toprağı

yararak numune alınmış, 1963-1984 arasında alınan numunelerin neticesinde de aynı bölgede toplam 13 adet uranyum kuyusu işletmeye açılmış fakat 1957 yılında numune almak için açılan yarmalar kapatılmamış. Yarmaların toplam alan genişliği de 2 futbol sahası. Kapatılmayan yarmalar için zamanında STK'lar Amerika'dan, Almanya'dan ve yine Türkiye'den belli uzmanları, akademisyenleri davet etmiş, birtakım incelemeler yapılmış ve normalin 450 katı oranında bir radyasyon tespit edildiği açıklanmış. 2015 yılının Ağustos ayında Türkiye Atom Enerjisi Kurumundan 2 kimya mühendisi, Kisir köyünün çevresinden toplam 14 noktadan toprak, yarma kuyulardan taş; 18 noktadan hava, şimdiye kadar da Kisir köyü halkının kullandığı toplam 13 su kaynağından da su numunesi almış ve araştırmış. 2015 Aralık ayı içerisinde 33 eve takılan radyasyon ölçüm tüplerinin değerleri Şubat 2016 tarihinde Türkiye Atom Enerjisi Kurumu tarafından geri alınmış ama hâlâ bir cevap yok. Bu bölgedeki durum nedir? Gerçek kirlilik oranı nedir? Gerçekten orada yaşayan insanların sağlığını olumsuz yönde etkileyecek radyasyon oranı mevcut mudur? Bunların cevabını da köyümüzde yaşayan ve çevrede yaşayan Aydınlılarımız beklemekte.

Yine, bu, bahsettiğim gibi haber programlarına ve gazetelere konu olmuş durumda ancak geldiğimiz nokta belli. Burada Kisir'deki bu uranyum madenlerinin yer altı su kaynaklarına ne kadar radyasyon yaydığını da bilmek istiyoruz. Yine, toprağı ne oranda kirlettiğini de bilmek istiyoruz. Aksi takdirde, gerek bu uranyumla ilgili olan sorundan dolayı gerek Beşparmak Dağlarında bulunan maden ocaklarının atıkları, jeotermallerin bıraktığı atıklar veya diğer arıtma tesislerinin olmayışından kaynaklanan sorunlarla birlikte havzadaki yerleşim yerleri yaşanamaz duruma gelebilir. Son derece önemli miktarda yaş ve kuru meyve sebze üretimi yapılan bu havzada tarımsal faaliyetlerin devamı da riske girecektir.

Menderes havzasının kurtulması için tabii ki alınabilecek çok sayıda önlem mevcut. Bu önlemlerin bazıları alınmaya çalışılmış ama yetersiz, bir kısmına hiç dokunulmamış. Bu konuda ciddi bir çalışma yapılması gerekiyor. Bir kere, tüm sanayilerde çevre uzmanlarının görevlendirilmesi lazım. Tüm sanayilerde atık su arıtma için mevcut en iyi teknolojilerin kullanılması gerekiyor. Hassas alanlarda ileri arıtması olan atık su arıtma tesislerinin yaygınlaştırılması gerekiyor. Jeotermal sularının arıtılması, reenjeksiyonun yapılıp yapılmadığının kontrolü gerekiyor. Bunun gibi yapılması gereken çok sayıda işlem, alınması gereken çok fazla önlem var. Kullanılan tarım ilaçlarının denetlenmesi, yine çevrede yaşayan, tarımla uğraşan Aydınlılarımızın da çiftçilerimizin de hem desteklenmesi, aynı zamanda da organik tarım için kendilerinin bilinçlendirilmesi, yine bu konuda kendilerine yardım edilmesi gerekiyor.

Yine, biz taşmaları çok fazla yaşıyoruz Menderes'te. Allah'a çok şükür, son dönemde yaşamadık ama bundan sonraki dönem içinde yaşanıp yaşanmayacağına dair önemli bir değerlendirme ve çalışmanın yapılması gerekiyor.

Değerli milletvekilleri, dünyada temiz su kaynakları hızla azalıyor. Şu anda dünyada 10 kişiden 1'i temiz suya ulaşamıyor. Bundan otuz kırk yıl önce Menderes'e bağlanan Akçay, Dandalas Çayı gibi akarsularımızda yüzelebiliyor ve bu sulardan balık tutup tüketilebiliyordu; oysa şu anda kokudan yanlarına bile yaklaşamıyor.

Yaşadıkları sorunlar için çözüm isteyen, yardım haykırıışlarında bulunan insanlara kulağımızı tıkayamazsınız. Yok olmanın eşiğinde, yardım bile isteyemeyen canlıların yok oluşuna seyirci kalamaz, gözlerinizi kapatamazsınız. Vatanın toprağı da, suyu da bizim emanetimizdir. Biz yıllardır alanlarda, meydanlarda Mustafa Yıldızdoğan kardeşimizin "İrmağının akışına ölürüm Türkiye'm" türküsüyle seslenirken bugün Adalet ve Kalkınma Partisinin de aynı türküyü büyük bir keyifle söylediğini görüyorum. O zaman, bu türküde bahsedileni yerine getiriniz lütfen, bir araştırma komisyonu kurulmasını yüce heyetinizden rica ediyorum. (MHP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Depboylu.

Grup önerisinin aleyhinde olmak üzere ilk konuşmacı Aydın Milletvekili Sayın Mehmet Erdem. Buyurunuz.

Süreniz on dakika.

MEHMET ERDEM (Aydın) – Sayın Başkan, çok saygıdeğer milletvekili arkadaşlarım; hepinize sevgiler saygılar sunuyorum. “Aleyhinde” diye ifade etti Sayın Başkan ama aslında biz bu konunun üzerinde bir konuşma yapacağız AK PARTİ Grubu adına.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Oyu nasıl vereceksiniz, oyu; lehte mi, aleyhte mi? Üzerinde oy yok.

MEHMET ERDEM (Devamla) – Büyük Menderes Nehri bizim can suyumuz, bizim göz bebeğimiz, bizim incimiz. O bakımdan öncelikle Milliyetçi Hareket Partisi Aydın Milletvekili Sayın Depboylu’ya teşekkür ediyoruz. Bir Aydınlı hemşehrimiz olarak gösterdiği hassasiyetten dolayı Aydınlılar adına da teşekkür ederim, şahsım adına da teşekkür ederim. Gerçekten Büyük Menderes Aydın’a, sadece Aydın’a değil, o doğduğu topraklara, Afyon’dan başlamak üzere Ege Denizi’ne dökülünceye kadar o alan içerisinde yüzyıllardan beridir bir hayat kaynağı olmuştur. O bakımdan hepimizin, Aydın’da yaşayan herkesin hassasiyetle üzerinde durduğu bir konudur.

Tabii, çevre çok önemli insan sağlığı açısından, gelecek açısından. Çok şükür AK PARTİ hükümetleri döneminde “çevre” kelimesi bakanlıkların ismine dercedilmiştir ve Büyük Menderes havzasının kirliliğiyle ilgili olarak daha önce de hepimiz, sivil toplum kuruluşlarıyla, siyasetçilerle hep birlikte bu konu üzerinde hassasiyetle durduğumuz için 2016’nın Ağustos ayında Çevre ve Şehircilik Bakanlığımız Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü tarafından Büyük Menderes Havzası Kirlilik Önleme Eylem Planı hazırlanmıştır.

Bu plan altmış yedi sayfadır ve bu plan içerisinde sayın milletvekilimizin ifade ettiği bütün konular başlık hâlinde ve içerikleri itibarıyla teker teker ele alınmıştır. Evet, su kaynakları ve su kullanımı, tarım, sanayi, kentsel atık su altyapısı, endüstriyel atık su altyapısı, noktasal kirlilik yükleri, kentsel kirlilik yükleri, endüstriyel kirlilik yükleri, katı atıklardan kaynaklanan kirlilik yükleri, tarımsal kirlilik yükleri, hayvansal kirlilik yükleri, kentsel atık su, endüstriyel atık su, katı atık, jeotermal atık su ve diğer noktalarda, her noktada Büyük Menderes Nehri’nin havzasının kirlilik önleme planı hazırlanmıştır. Bu, Hükümetimiz döneminde, AK PARTİ Hükümeti döneminde hassasiyetle üzerinde durulan bir konu olduğu için böyle bir plan hazırlanmıştır. Tabii hem kirlilik hem de taşkınlar, iki açıdan da önemli Menderes havzası. Büyük Menderes Nehri’nin elli, altmış yıldan beri yatak ıslahı yapılmamıştı. AK PARTİ hükümetleri döneminde yatak ıslah çalışması yapıldı ve Denizli’den Söke’de, Didim’de Ege Denizi’ne aktığı noktaya kadar yatak ıslahı gerçekleştirildi. Taşkınların önlenmesi adına çok çok önemli bir hizmetti.

Yine, Büyük Menderes Nehri’mize yaklaşık 39 tane ana koldan su akımı olmaktadır ve bunların üzerine çok çok önemli barajların yapılması gerekiyordu taşkınların önlenmesi için. Çine Adnan Menderes Barajı, yüzde 15 civarında gerçekleşmesi olan; İkizdere Barajı, yüzde 5 civarında gerçekleşmesi olan; Dandalaz Barajı yüzde 5 civarında gerçekleşmesi olan, 2002 yılı itibarıyla o noktadaydı. Bu akarsular üzerinde yapılacak olan barajlar, akarsuların dizginlenmesi açısından çok çok önemliydi ve bunlar, çok şükür, AK PARTİ döneminde... Çine Adnan Menderes Barajı -ki bugün eskalasyon yaptığımız zaman 2 milyar lirayı aşkın bir bedelle gerçekleştirildi- Aydın İkizdere Barajı ve yine Karacasu Dandalaz barajları da hakeza taşkınların önlenmesi adına -ki sayın milletvekilimiz biraz önce ifade ettiler bu son dönemde taşkınlar azaldı diye- işte bu barajlar yapılmamış olsaydı gerçekten taşkınlar çok daha sıkıntılı noktadaydı; çiftçilerimizin kayıpları açısından, tarımsal ürünlerimizin zayı olması açısından çok büyük sıkıntılar yaratıyordu.

Evet, kirlilik... Kirlilik, bakıyoruz, Büyük Menderes havzası genelinde yüzde 82 oranla kentsel kaynaklı kirleticiler söz konusu, yüzde 82. Yüzde 18 oranında da endüstriyel kaynaklı kirleticiler söz konusu. Biraz önce sayın milletvekilimizin de ifade ettiği gibi ve buradaki önergede de ifade edildiği gibi, elbette o başlıkların hepsi birbirinden önemli. Fakat dikkat ederseniz, Büyük Menderes havzası genelinde kentsel kaynaklı kirletim oranı yüzde 82. Ne demek? Burada yerel yönetimlerimizin özellikle üzerinde çalışma yapması gerekiyor. Bu konuda teşvikler var, destekler var. Mesela Aydın ilinde Büyükşehir Belediyesinin ASKİ vasıtasıyla mutlaka arıtma tesislerini tamamlaması lazım. Yine, katı atık depolama tesislerinin yapılması lazım. Sadece Aydın'da değil, diğer illerimizde de hakeza bunların tamamlanması lazım.

Durum nedir? Durum şu: Mesela Aydın ili merkezinde on beş yıl öncesinde bir tane katı atık depolama tesisi yapıldı, Didim'de yapıldı ve Kuşadası'nda yapıldı. Son on beş yıl içerisinde yapılan 3 tane tesis var. Ama on beş yıl önce Aydın merkezde bir katı atık depolama tesisi yapıldı ve yine mevcut sıvı atık arıtma tesisi yenilendi, on beş yıl önce yenilendi, yeni bir çalışma yapılmadı. Mesela Aydın merkezinde Efeler ilçemizde -nüfusu yaklaşık 300 bin- konutlarımızın kanalizasyon atıklarının yüzde 50'si arıtılmadan Büyük Menderes Nehri'ne veriliyor. Bu konuda on beş yıl önce yer tespiti yapıldı. Yeni arıtma tesisi yapılması lazım fakat bir türlü, on beş yıldan beri bir adım atılmadı ve maalesef -hani iğneyi kendimize, çuvaldızı başkasına batıralım- Aydınlılar olarak gözbebeğimiz olan Büyük Menderes Nehri'ni en fazla koruması gereken biziz fakat Aydın Büyükşehir Belediyesi ASKİ vasıtasıyla Aydın merkezdeki konutların yüzde 50'sinin arıtılmadan, kanalizasyon sularının Büyük Menderes Nehri'ne akıtılmasını şu anda maalesef gözleri kapalı bekliyor. On beş yıldan beri Osmanbükü Mahallesi mevkiine yapılması gereken tesis bir türlü yapılmadı, bir adım atılmadı.

Yine, katı atık depolama tesisleri: Nazilli ve bölgesindeki 7 ilçenin daha hâlâ katı atık depolama tesisiyle ilgili bir adım atılmadı. Oradaki bütün bu çöpler vahşi depolama şeklinde doğaya bırakılıyor ve sonuç itibarıyla, çevreye, Menderes havzasına en büyük kirlilik katkısını yapmış oluyorlar. Bu bakımdan, evet, özellikle tabii bu endüstriyel atıkların da dikkate alınması lazım. Jeotermal kaynaklı sorunlar var. Tabii, bunlarda, özellikle OSB'lerde sanayi tesislerindeki müeyyideler var, kanuni müeyyideler konulmuş ve çok ciddi cezalar var. Yine AK PARTİ Hükûmeti döneminde devreye giren ALO 181 hattı, ALO Çevre Hattı; her türlü yanlışlıkta, sanayi tesislerinin olsun jeotermalcilerin olsun her türlü çevre katliamında vatandaşlarımızın ALO 181'i arayarak cumhuriyet savcılıklarına suç duyurusunda bulunma imkânları var çünkü kanuna aykırı hareket eden elbette suç işlemiştir.

Ben, bu vesileyle, Büyük Menderes Havzası Kirlilik Önleme Eylem Planı'nın gerçekleşmesi devam ederken bu önergeyle ilgili plan gerçekleşsin, çalışmalarını Hükûmet yapsın, ondan sonra tekrar bir kez daha bu konuyu ele alalım diye düşünürüm.

Bu vesileyle, 27 Mayıs 1960 darbesi... Üç gün sonra tekrar 27 Mayısı hatırlayacağız. "Menderes" deyince rahmetli Adnan Menderes'i hatırlıyoruz, darbeciler tarafından şehit edildi. O günden bugüne, 15 Temmuz'a kadar tüm darbeleri gerçekleştirenleri, darbecileri lanetliyor, tüm şehitlerimize de Allah'tan rahmet diliyorum.

Sevgiler, saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Erdem.

Grup önerisinin lehinde olmak üzere ikinci konuşmacı Aydın Milletvekili Sayın Metin Lütfi Baydar.

Süreniz on dakika Sayın Baydar.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

METİN LÜTFİ BAYDAR (Aydın) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle bir yanlış bilgiyi düzelterek sözlerime başlamak istiyorum. Benden önceki Adalet Kalkınma Partili milletvekili arkadaş ilk çevreyle ilgili bakanlığın AKP hükümetleri tarafından gündeme getirildiğini ifade etti, oysa ilk Çevre Bakanı Ali Talip Özdemir’dir ve Anavatan Partisi döneminde ilk Çevre Bakanlığı kurulmuştur. (CHP sıralarından alkışlar) O yüzden “Her şeyi AKP döneminde yaptık.” anlayışını, lütfen, konuşurken tekrar bir düşünmeniz gerekir. Siz, Çevre Bakanlığını korumayı bir tarafa bırakın, yanına şehirciliği de ilave ederek çevrenin tamamen etkisizleştirilmesini sağladınız; onu ifade etmek istiyorum. Madem bu kadar çevreye duyarlısınız Sayın Milletvekili, Aydın’da jeotermaller için ruhsat alınırken ÇED raporu alınmadan ruhsat verilmesine neden sesiniz çıkmıyor da gelip bu kadar çevre duyarlılığı gösteriyorsunuz? (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, küçükken yüzmeyi öğrendiğim, traktör şambreliyle Horsunlu’nun altında yüzmeyi ilk öğrendiğim Büyük Menderes Nehri’nin, çocukluğumda suyunu içtiğim Büyük Menderes Nehri’nin kirliliği hakkında bir Meclis araştırması önergesi üzerinde konuşmanın bana ne kadar üzüntü verdiğini ifade ederek sözlerime başlamak istiyorum.

Evet, günlük yaşam içerisinde belki kirlilik çok önemli değil, daha önemli konular olabilir ama siyasi yaşamın hırgürü içerisinde çevre ne yazık ki en önemli ve en tehlikeli sorunlarımızdan bir tanesi. Sadece hava, su ve toprakta oluşan çevre kirliliği değil, onun dışında toprakta nitelik ve nicelik açısından uygun olmayan bileşimlerin bulunması sonucunda toprak kirliliği meydana gelmekte, bu bileşikler, özellikle ağır metaller, pestisitler yani ziraat ilaçları ve onun ötesinde petrol artıkları, hormonlar, organik bileşikler ve radyoaktif atıklar olarak sınıflandırılmaktadır. Toprak kirliliğinin çevre sağlığı açısından en önemli etkisi, topraktaki kirleticilerin bitkilere geçmesi ve bu bitkileri doğrudan yiyen insanlara veya bu bitkilerle beslenen hayvanlardan elde edilen hayvansal ürünlerin tüketilmesi sonucu insana kadar bu kirliliğin ulaşmasıdır.

Türkiye’de son kırk yılda yaklaşık 1 milyon 300 bin hektardan fazla sulak alan kurutma, doldurma, drene etme, şehirleşmeye açılma gibi müdahalelerle ve kirlilik nedeniyle ekolojik ve ekonomik özelliklerini yitirmiştir.

Ülkemizdeki 25 akarsu havzasından biri olan Büyük Menderes’teki su kirliliği, havzada yaşayan 2,5 milyon insanı ve havza ekosistemini tehdit etmektedir. Tarım, sanayi ve turizm sektörlerinin ve havza ekosisteminin su ihtiyacını karşılayarak doğal ve sosyal yaşamının devamlılığını sağlayan Büyük Menderes Nehri ne yazık ki aşırı kullanım ve kirlilik baskısı altındadır.

Menderes Nehri bugün Türkiye’nin en kirlili -sayın milletvekili arkadaşımın da ifade ettiği gibi- 3’üncü nehri olup su kalitesi 4’üncü sınıf su kirlilik seviyesindedir. Bu suyun tarımsal sulamada kullanılması oldukça zararlıdır.

Değerli arkadaşlar, Menderes Nehri’ni Afyon, Uşak, Denizli ve Aydın’daki sanayi tesisleri, kanalizasyon atıkları, tarımsal ilaçlar ve özellikle jeotermal akışkanları, jeotermallerdeki boruları temizlemek için kullanılan bor ve asitler ne yazık ki ciddi olarak kirletmektedir. Beşparmak Dağlarındaki maden ocaklarının atıklarını da unutmamamız gerekir. Bu kirlili suyla Menderes havzasındaki toprakların uzun yıllardır sulanması sonucu bugün havza topraklarındaki kirlilik, Menderes Nehri’nin kirliliğinin 5 katı fazla hâle gelmiştir.

Gelinen nokta itibarıyla, şu an Menderes havzasındaki kirlili topraklarda yetiştirilen bitki ürünleri sağlıklı gıda özelliğini kaybederek insan sağlığı için tehdit oluşturur hâle gelmektedir. Büyük Menderes havzasındaki topraklardaki ürünlerden elde edilen tohumların genetik yapısı bozularak daha sonraki dönemlerde yetiştirilecek olan ürünleri etkilemekte ve bu topraklardaki ağaçların genetik yapısını bozarak verimin düşmesine neden olmakta hatta ağaçları kurutmaktadır.

Aydın, Türkiye’de en fazla incir ve zeytin ağacının olduğu ildir. Aydın’daki incir ve zeytin ağaçlarının yaklaşık yüzde 50’si Menderes Nehri’ne yakın havza topraklarında yer almaktadır. Tarım ürünleri ve ağaçların genetik yapısında oluşan etkilerin bu bitkileri doğrudan yiyenlerde, bu bitkilerle beslenen hayvanlardan elde edilen ürünleri tüketen insanlarda ortaya çıkaracağı sonuçlar göz ardı edilmemelidir.

TÜİK’in 2017 yılı açıklamasına göre Aydın, Türkiye’de dolaşım sistemi hastalıklarına bağlı ölümlerin en fazla olduğu 3’üncü ildir. Yine, Aydın’da kansere bağlı ölümler ne yazık ki son on yılda Türkiye ortalamasının 2 katından fazladır. Burada, özellikle jeotermal tesislerinden Menderes Nehri’ne bırakılan atıklar ve jeotermalden sülfürik asitli olarak elde edilen buharların havaya yayılmasıyla hem ekosistem değişmekte hem de Aydın’ın en önemli ve dünyanın en önemli inciri olan incirin kalitesi yok olup gitmektedir. O eski, Germencik’in kurutulmuş incirini arar hâle geldik. Şimdi dağlardaki Dağyeni ve Çarıklar incirlerini tercih eder durumdayız. Ayrıca, dünyada bulunan suyun yüzde 1’inden daha azının insan kullanımına uygun olduğu, dünya nüfusunun üçte 1’inin orta ve ileri derecede su sıkıntısı bulunan ülkelerde yaşadığı düşünüldüğünde, Menderes Nehri ve havzanın önemi daha iyi anlaşılacaktır. Burada, Menderes havzası tepeli pelikanların üreme alanı olup aynı zamanda tespit edilen 256 kuş türü de yaşamaktadır.

Değerli milletvekilleri, Büyük Menderes havzasının kirliliğiyle birlikte düşünülmesi gereken bir konu daha vardır, o da neredeyse iki yılda bir defa yaşanan Büyük Menderes taşkınlarıdır. 2011 yılında iktidar milletvekilleri Büyük Menderes Nehri’nin denize ulaşan kısmına kadar ıslah edileceğini ve çalışmaların en kısa sürede bitirileceğini kamuoyuyla paylaştılar. 2012 geldi, Menderes taşı; 2013 oldu, taşı; 2014, 2015’te de taşı. Bu taşkınları AKP milletvekilleri sadece izlediler. Beyanat verdiler, “Taşkınlarla ilgili birtakım şeyler yapılacak.” dediler. Son iki yılda da muhtemelen yağış veriminin düşüklüğü nedeniyle taşkınlar olmadı. Şimdi yine aynı şeyleri konuşacaklar fakat bölge artık buna inanmıyor “Menderes taşacak, AKP vekilleri bakacak ve biz yine kaderimize terk edileceğiz.” diyorlar.

Bölge ve ülkemiz açısından büyük önem taşıyan havzada yaşanan sorunların ve çözüm önerilerinin kurulacak bir komisyonla tespit edilmesi elzemdir. O yüzden, bu Meclis araştırması komisyonunun kurulması için Cumhuriyet Halk Partisi olarak olumlu oy vereceğimizi ifade etmek istiyorum.

Geçmişte, Recep Tayyip Erdoğan’ın Rize’de dile getirdiği “Ben çevrecinin daniskasıyım, asıl çevreci benim.” sözlerini hatırlarsınız ama lafla peynir gemisinin yürümediğini de görmekteyiz.

1 Kasım 2016 Seçim Beyannamesi’nde, AKP “Çevreyi gelecek nesillere karşı bir sorumluluk bilinciyle ele alır ve bir emanet olarak görürüz.” demesine rağmen, çevreyle ilgili, özellikle Menderes kirliliğine, sanayi atıklarına ve jeotermal atıklarına yönelik olarak herhangi bir tedbir alınmamıştır. Jeotermal atıklarına yönelik bir tedbir alınmasını bir tarafa bırakın, jeotermal tesislerinde ÇED raporu bile istenmeden onlara ruhsat verilmiştir. Bu ifade Büyük Menderes Nehri’ndeki yaşananlara tam bir çelişki oluşturmaktadır.

Yine, AKP’nin seçim beyannamesinde “Neler yaptık” bölümüne bakıyoruz, şu ifadeler yer alıyor: “Son yıllarda çevre ve insan sağlığını korumak amacıyla katı atık yönetimine önem verdik ve bu çerçevede düzenli depolama tesisleri yapımına hız verdik.” Başka büyük şehirlerin katı atıkları ve kanalizasyonları Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından üstlenilirken ne yazık ki Aydın’da AKP’li vekiller tarafından “Büyükşehir yapsın.” denmektedir. Bu adaletsizliğe buradan isyan ettiğimi ifade etmek istiyorum.

Önerimiz, Bafa Gölü ve Beşparmak Dağlarının Menderes Deltası’yla birlikte millî park kapsamına alınmasıdır. Büyük Menderes Nehri başka bir ülkede değildir, hep beraber, kirlilemeden, sahip çıkmamız gerekmektedir. Gelin, bu öneriyi kabul edin, bölgede yaşayan insanlara, doğaya, hayvanlara yazık etmeyin.

Hepinize teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Baydar.

MEHMET ERDEM (Aydın) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN - Buyurunuz Sayın Erdem.

MEHMET ERDEM (Aydın) – Benim de ismimi zikretmiştir Çevre Bakanlığıyla ilgili ve diğer konularla ilgili, AKP milletvekilleriyle ilgili bazı yanlış ifadeleri oldu. Kısa bir söz talebim var.

BAŞKAN – Sataşmadan mı söz istiyorsunuz?

MEHMET ERDEM (Aydın) – Evet.

BAŞKAN - Buyurun, iki dakika süre veriyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

VII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Aydın Milletvekili Mehmet Erdem'in, Aydın Milletvekili Metin Lütfi Baydar'ın MHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

MEHMET ERDEM (Aydın) - Evet, tekrar saygıyla selamliyorum.

Tabii, sayın milletvekili arkadaşımız da duyarlı, Aydın'ı olunca, “Menderes Havzası” denince duyarlılığını saygıyla karşılıyorum. Fakat sayın milletvekilimiz değil ama Aydın’da bazı işte, STK’lar, bazı kişiler özellikle bu çevre meselelerini siyasete, politikaya alet ediyorlar ve açıklama yapıyorlar, diyorlar ki: “Aydın’da –Türkiye’deki- kanser oranı iki kat arttı.” filan.

2016’nın TÜİK rakamları açıklandı. Türkiye’de kanserden ölüm vakaları 19,7; yüzde 19,7 oranında kanserden ölüm oranı, Aydın’da yüzde 17,3 yani Türkiye ortalamasının 2 puan daha aşağısında. TÜİK verileri açıklandı, yeni açıklandı. Kendisi de tıp doktoru zaten, bu verileri çok iyi takip ediyordur.

Yani öyle söylemler geliştiriliyor ki, işte, “İncir kanser yapıyor.” gibi, böyle, siyaset üretmek için... Aydın’ın inciri, dünya çapında kıymetli bir ürünü, Aydın’ın zeytini, alakası yok ve sonuç itibarıyla kendi incirimize, kendi ürünümüze, kendi tarımsal ürünlerimize, kendi yöremize en büyük yanlılığı bu siyaset yapma vesilesiyle, politika yapma vesilesiyle yani “Siyasetten, oradan 3-5 oy kazanalım, iktidarı yıpratalım.” diye kendi ürünlerimizi, kendi yöremizi yıpratmaya hakkımız yok. O bakımdan, doğru bilgilerle... 2016 yılı TÜİK rakamları, internete girin, Aydın’daki, oradaki kanser oranlarının yüzde 17,3 olduğunu görürsünüz, Türkiye ortalamasının altındadır. Temennimiz daha da düşsün, insanlarımız ölmesin, hem Türkiye’de hem dünyada hem ilimizde kanser vakaları sıfırlansın, azalsın ama tabii...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET ERDEM (Devamla) – ...maalesef ortada da bir gerçek var.

Saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Erdem.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Buyurunuz Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Erdem, konuşmasında, 3-5 oy almak için milleti kandırmakla itham etti grubumuzu, cevap hakkımızı Sayın Metin Hoca kullanacak.

BAŞKAN – Sayın Baydar, size de iki dakika söz veriyorum.

Buyurun.

2.- Aydın Milletvekili Metin Lütfi Baydar'ın, Aydın Milletvekili Mehmet Erdem'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

METİN LÜTFİ BAYDAR (Aydın) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; arkadaşımızın söylediği gibi “Çevre politik bir konu değildir.” yaklaşımı yanlıştır. Çevre, politikanın göbeğindedir. (CHP sıralarından alkışlar) Günümüzde çevre, artık politika olmadan üretilmemektedir, siyasetin ana konusudur. Çevreyi kirletmeme çok önemlidir, çevreyi kirletmemeyi de bir politik düstur hâline getirmek ve bunun uygulamalarını yapmak da önemlidir.

Şimdi, esas olarak, politikanın kirletilmemesi, gerçekleri söylediğimiz zaman bundan rahatsız olmaktır. “Siz oluyorsunuz, o yüzden, rahatsız olduğunuz için çevreyi kirletiyorsunuz.” diyorsunuz. Ben şunu söylemek istiyorum: Bakın, Aydın’dan, özellikle otobandan geçerken -sayın milletvekillerim de yazın oraya gideceklerdir- sağda solda, özellikle Aydın ile Germencik arasında birçok jeotermal tesis göreceksiniz. Özellikle gece yolculuk yapar iseniz oldukça yoğun oranda havaya buharların çıktığını göreceksiniz.

MEHMET ERDEM (Aydın) – TÜİK rakamları ne diyor, TÜİK rakamları?

METİN LÜTFİ BAYDAR (Devamla) - Bakın, Mersinli bölgesinde, Germencik’in en güzel incirinin yetişmiş olduğu bölgede insanlar lağım kokusu gibi kokan bu buhardan dolayı yerlerinde oturamıyorlar. Bütün Germencik isyan hâlinde. İncir üreticisi bu buhar olduğu için havanın nemlenmesiyle birlikte... Kuru incir için incirin ballanmaması gerekir ama ne yazık ki bu buhar inciri ballandırmakta ve kurutma kalitesini düşürmektedir. Bu nedenle, incir üreticisi özellikle jeotermal tesislerin kurulmasıyla birlikte isyan hâlinde ve o bölgede bizim gidip ampirik olarak gözlemlediğimiz ve -ben bu konuşmalarımı da Aydın Tabip Odasının verilerinden aldım...

MEHMET ERDEM (Aydın) – TÜİK 2016 yılı rakamları ortada.

METİN LÜTFİ BAYDAR (Devamla) - ...onların verileri- Tabip Odasının verileri, onların hastanelerdeki vakalardan derleyerek, toplayarak yaptıkları değerlendirme de Aydın’da kanser oranlarının arttığına yöneliktir. Siz TÜİK verilerini o şekilde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

METİN LÜTFİ BAYDAR (Devamla) – ...değerlendirebilirsiniz ama bizim elimizdeki Aydın Tabip Odasının verileri bu şekildedir.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Baydar.

Sayın Ertan, 60’a göre bir söz talebiniz var.

Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

22.- Van Milletvekili Bedia Özgökçe Ertan'ın, şu an itibarıyla cezaevlerinde anneleriyle beraber tam 560 çocuk bulunduğu ve Hükûmetin, Çocuk Hakları Sözleşmesi'ne doğrudan aykırılık taşıyan bu sorunu çözmeyi düşünüp düşünmediğini öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

BEDİA ÖZGÖKÇE ERTAN (Van) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Özgürlüğün esas, tutuklamanın istisna bir tedbir olması gerekirken, hem cezaevlerindeki doluluk oranına hem sayıya ve hem de tutuklama gerekçelerine baktığımızda, tutuklamanın bir peşin cezalandırma yöntemi olarak işletildiğini görüyoruz, çözüm yolu da yeni cezaevleri yapmak olarak Adalet Bakanlığı tarafından kamuoyuna sunuluyor.

Hâlihazırda hükümlülerle beraber şu an cezaevleri nüfusunun yarısı tutuklulardan oluşuyor. Ayrıca, Hükûmet, çocuğun üstün yararı ilkesini gözetmemektedir, bunun sonucunu hapisanelerde görüyoruz. Şu an Türkiye cezaevlerinde anneleriyle beraber, anneleri tutsak olduğu için tam 560 çocuk bulunuyor. Bu durumun ahlaki, vicdani ve hukuki bir açıklamasını ben yapamamaktayım.

Bu sorun çözülmezse, 560 çocuğa, bu Meclisin üyesi Muş Milletvekilimiz Sayın Burcu Çelik'in çocuğu da eklenecektir. Mevcut Hükûmet, Çocuk Hakları Sözleşmesi'ne doğrudan aykırılık taşıyan bu sorunu çözmeyi düşünüyor mu?

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Ertan.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

1.- MHP Grubunun, Aydın Milletvekili Deniz Depboylu ve arkadaşları tarafından, Büyük Menderes Nehri ve havzasının kirliliğinin nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 21/4/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 24 Mayıs 2017 Çarşamba günkü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Şimdi, Milliyetçi Hareket Partisi grup önerisinin aleyhinde olmak üzere ikinci ve son konuşmacı, Kırıkkale Milletvekili Sayın Ramazan Can.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Milliyetçi Hareket Partisi grup önerisi, Büyük Menderes Irmağı'nın havzasındaki kirlenmeyle alakalı bir grup önerisi.

Öncelikle şunu söylemek istiyorum: Bütün gruplar olarak çevre ve sağlıkta aynı duyarlılığı paylaşıyoruz. Hükûmetimiz ve bakanlarımız konuya hâkimdir. Özellikle Orman ve Su İşleri Bakanımız EGECEP projesi kapsamında konuyla ilgili gerekli çalışmaları takip etmektedir.

Yine, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Büyük Menderes Havzası Kirlilik Önleme Eylem Planı çerçevesinde konuyu yakinen takip etmektedir. Aydın milletvekillerimiz en iyi şekilde konuya nezaret etmektedir. Zaten değerli milletvekilimiz Sayın Mehmet Erdem geniş bir izahatta bulundu.

O izahatı paylaşıyor, bugün, Adalet Bakanımız Sayın Bekir Bozdağ aleyhindeki gensoru nedeniyle grup önerisini başka bir zamanda değerlendirmeyi daha uygun görüyor, yine de Genel Kurulun takdirlerine sunuyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Can.

Sayın milletvekilleri, grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

2.- HDP Grubunun, İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir tarafından, ülkemizde 17.500 faili meçhul cinayetin, büyük çoğunluğu gözaltına alındıktan sonra kaybolan 3.248 kişinin gömülü olduğu tahmin edilen 253 toplu mezarın, kayıplar ve faili meçhul olayların araştırılması amacıyla 24/5/2017 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 24 Mayıs 2017 Çarşamba günkü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 24/5/2017 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Filiz Kerestecioğlu Demir

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

24 Mayıs 2017 tarihinde İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu tarafından (4648 sıra numaralı) “Ülkemizde 17.500 faili meçhul cinayetin olduğu, büyük çoğunluğu gözaltına alındıktan sonra kaybolan 3.248 kişinin gömülü olduğu tahmin edilen 253 toplu mezarın tespit edildiği, kayıplar ve faili meçhul olayların araştırılması amacıyla” Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin Genel Kurulun bilgisine sunulmak üzere bekleyen diğer önergelerin önüne alınarak 24/05/2017 Çarşamba günlü birleşiminde sunuşlarda okunması ve görüşmelerin aynı tarihli birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi grup önerisinin lehinde olmak üzere ilk konuşmacı Adana Milletvekili Sayın Meral Daniş Beştaş.

Süreniz on dakika.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; konuşmama başlamadan önce hâlâ cezaevlerinde siyasi rehin olarak tutulan eş genel başkanlarımız Sayın Demirtaş ve Yüksekdağ’ı, diğer tutuklu milletvekili arkadaşları buradan saygıyla ve sevgiyle selamlamak istiyorum ve televizyonları başında olan herkesi de, tüm halkımızı da saygıyla selamlamak istiyorum.

Evet, Kayıplar Haftası’ndayız. Bu nedenle önergemiz umarız bugün olumlu oylarla geçecek. “Kayıplar” ne demektir, Kayıplar Haftası ne zaman ilan edildi; bu konuda Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin mutlaka bilgisi vardır ancak biz bir kez daha hafızaları tazelemek ve bu konunun ne kadar can yakıcı olduğunu bir kez daha buradan ifade etmek istiyoruz.

Aslında Türkiye gözaltında kayıplarla 12 Eylül faşist darbesi döneminde tanışmıştı. Darbenin hemen ardından, hatırlayacağınız üzere, gözaltına alınan 650 bini aşkın kişiden 300’ü gözaltında kaybedildi. Cemil Kırbayır, Hayrettin Eren, Hüseyin Morsümbül ve daha birçok kişi gözaltında kaybedildi ve bu hâlâ önümüzde, hafızalarımızda tazeliğini koruyor. Ancak, o dönemde bu bir sistematik yöntem olarak kullanılmıyordu, bu da bilinenler arasında. 12 Eylül darbesinde daha çok idamlar, işkencede ölümler, tutuklamalar, vatandaşlıktan çıkarma ve sınır dışı edilme olayları daha çok gündemdedi. Ancak, 1990’lı yıllarda yöntem artık sistematik bir hâle geldi, gözaltında kaybettirme yöntemi. Özellikle JİTEM eliyle bölgede, batıda, büyük şehirlerde, mezralarda, köylerde insanlar kaybettirilmeye başlandı. Burada fark etmiyordu; Kürt, Türk, işçi, işsiz, fakir, birçoğu bu şekilde, gözaltında kaybedilmeyle karşı karşıyaydı. Özellikle emek ve demokrasi mücadelesi veren, yürüten toplumsal muhalefetin ileri gelenleri birer birer seçilerek takibe alındı ve kaybedildi. Bu öyle bir aşamaya geldi ki bir süre sonra adli suçlardan gözaltına alınanların bile kaybedildiğine tanıklık edildi. Tabii ki ağırlıklı olarak Kürtler bundan nasibini aldı, diğer bütün ihlallerde olduğu gibi.

1990’ların başında kayıp yakınları artık yavaş yavaş gerçekten bir araya gelmeye başladılar ve 1994 yılında kayıpların sayısı öyle artışlar gösterdi ki dudak uçuklatacak nitelikte. 1994 ve 1995 yılları kayıpların, gözaltında kaybettirmelerin en çok yaşandığı yıllar olarak Türkiye tarihine geçti. Özellikle 1993 yılında Emniyet Genel Müdürlüğüne atanan Mehmet Ağar’ın Bakanlar Kurulu kararıyla kurduğu Özel Harekât Dairesi meyvelerini bu yönlü de vermeye başlamıştı ve gözaltında kaybedilme, kaybettirme bir savaş yöntemi olarak kullanılıyordu. Bunu artık bugün çok daha iyi bir şekilde görüyoruz. Muhalifleri bertaraf etmek için kullanılan ve özellikle askerî darbe dönemlerinde ve çatışmalı dönemlerde uluslararası anlamda farklı ülkelerde de kullanılan bir yöntem olduğunu da not etmek isterim.

Cumartesi Anneleri ilk kez 27 Mayıs 1995 yılında İstanbul Galatasaray Meydanı'nda oturmaya başladıklarında, gözaltına alınıp katledilen Hasan Ocak kimsesizler mezarlığında on gün önce bulunmuştu. Hemen akabinde yine Rıdvan Karakoç'un da bulunması gerçekten kayıp yakınları için büyük bir umuda dönüştü.

Şunu ifade etmek istiyorum: Uluslararası anlamda da en çok bilinen örnek Bosna'dır. 1992-1995 yılları arasında Bosna'da süren savaşta binlerce kişinin kaybolduğu ve toplu mezarlara gömüldüğü gerçeği önümüzde duruyor. 1996 yılında Birleşmiş Milletler bu nedenle Kayıplar Komisyonunu kurdu ve bu anlamda -işte bu Kayıplar Haftası'ndayız yine- 17-31 Mayıs tarihleri arasında bu kayıpların bulunması için çeşitli etkinlikler düzenlenmekte ve farklı yöntemlerle kayıplar anılmaktadır ve faillerinin bulunması, onların bulunması konusunda ciddi bir mücadele şiarı tekrar yükseltilmektedir. Uluslararası anlamda da bu hafta "Gözaltında Kayıplara Karşı Mücadele Haftası" olarak nitelendirilmektedir.

20 Aralık 2006 tarihinde Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda kişilerin gözaltında kayıptan korunmalarıyla ilgili uluslararası bir sözleşme kabul edildi. Bu konuda, sözleşmenin kapsamında gözaltında kaybetme ve kaybettirmeye ilişkin tamamen kesinlik arz eden bir yasak getirildi ve taraf devletlerin iç hukuklarında bunu bir suç olarak düzenlemeleri de tabii ki şart koşuldu. Aynı sözleşme yaygın, sistematik olarak kaybetme eylemlerini de insanlığa karşı suç olarak zikretmiştir, hüküm altına alınmıştır.

Bugüne kadar 105 ülke söz konusu sözleşmeye taraf ancak Türkiye maalesef hâlâ bu sözleşmeye taraf olmamıştır. Bu vesileyle, bir an önce, behemehâl Türkiye'nin bu uluslararası sözleşmeye taraf olması için çağrıda da bulunmak istiyoruz çünkü rakamlar bu sözleşmeye taraf olmamızın ne kadar önemli olduğunu aslında önümüze koyuyor.

İnsan Hakları Derneğinin ve Yakınlarını Kaybedenler Derneğinin verilerine göre, ülkemizde 17.500 faili meçhul cinayet vardır. Büyük çoğunluğu gözaltına alındıktan sonra kaybolan 3.248 kişi mevcuttur ve gömülü olduğu tahmin edilen 235 mezar tespit edilmiştir derneklerin verilerine göre. Maalesef savcılıklar bu toplu mezarları açmamak için büyük bir direnç göstermektedir, bu konuda kayıp yakınlarının mücadeleleri de hâlâ devam ediyor. Yukarıda belirtilen kayıpların büyük kısmının politik cinayetler ve kayıplar olduğunu söylemeye sanırım gerek bile yoktur.

Değerli milletvekilleri, yirmi beş yıl öncesinden başladık ama şu anda Cumartesi Annelerini anmadan geçmek mümkün değil. İstanbul'da Galatasaray Meydanı'nda, Cumartesi Anneleri, 27 Mayıs 1995 yılından beri her hafta cumartesi günü oturma eylemi yapıyor, 634'üncü haftayı geçti. Yine Diyarbakır'da bu oturma eylemi 432'nci haftayı buldu. Bu, aslında dünyadaki en büyük, sistematik, istikrarlı ve kararlı bir mücadele yöntemi ve talep olarak Türkiye'nin, yetkililerin, bizlerin ve siyasetin önünde duruyor.

Değerli milletvekilleri, bu doğrudur, mevcut iktidar döneminde olmadı bu kayıplar ancak mevcut iktidarın bu kayıpların bulunması, en azından mezarlarının tespit edilmesi ve ailelerine verilmesi anlamında, geçmişle yüzleşme ve hakikatlerin ortaya çıkarılması anlamında bir irade göstermesi gerekiyor çünkü kayıp yakını olmak gerçekten hiç kimsenin, asla yaşamayanın tasavvur edemeyeceği bir duygudur.

Bu vesileyle bu dönemde şunları da özellikle söylemek istiyorum: Hâlâ kimsesizler mezarlığında olan yüzlerce kişinin de kayıp olduğunu ifade etmek istiyorum. Cizre'de bu sokağa çıkma yasağı dönemlerinde 33, Yüksekova'da 45 -Erzurum Kimsesizler Mezarlığı'nda- Nusaybin'de 59 kişi; Diyarbakır, Malatya, Antep, Elâzığ ATK'larında, Adli Tıp kurumlarında teşhisi beklenen ve bir kısmı da kimsesizler mezarlığına defnedilen cenazelerden söz ediyoruz. Bunların aileleri de yakınlarını kaybetmiş durumdalar ve teşhis edemiyorlar. Bu konuda Adli Tıp Kurumu, maalesef, çok uzun süren incelemeler sonucunda ailelere bu bilgiyi veremiyor. Bu da Türkiye'de kanayan bir yara olarak önümüzde duruyor.

Değerli arkadaşlar, sözlerimi Hasan Karakoç'un bir sözüyle bitirmek istiyorum ama ondan önce şunu sizlerden talep ediyorum: Ne olur, bir an bir yakınınızın -kardешinizin, çocuğunuzun, eşinizin, babanızın, annenizin- kayıp olduğu, on yıl, yirmi yıl, beş yıl, üç yıl haber alamadığınız -ne cenazesine ne kemiklerine ne sesine ne yüzüne- yaşayıp yaşamadığı konusunda hiçbir fikrinizin olmadığı bir duyguya davet ediyorum sizi. Eğer ölmüş olsa ve cenazeleri ellerinde olsa bir mezarları olacak, bunların bir mezarı da yok. Bu nedenle, kayıp yakınlarının acısını bu Mecliste oturan tüm milletvekillerinin ancak bir anlık empatiyle çok iyi anlayacağına inanıyorum çünkü bunların acıları çok büyük.

Hasan Karakoç bir kayıp yakını olarak şunu söylüyor, diyor ki: “Dünyanın birçok ülkesinden, okyanusun diğer yakasından, Arjantin’den bile vicdan sahibi insanlar sesimizi duyarken, acımızı hissederken bizim yetkililerimiz kör, sağır, ve dilsiz.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Tamamlayabilir miyim.

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – “Bu ailelerin hiçbirinin çiçek koyabilecekleri, başında dua edebilecekleri, bayramda ziyaret edebilecekleri bir mezar taşı dahi yok.” Ama biz yine buradayız ve haykırmaya devam edeceğiz diyorum.

Bugün, bu kadar önemli bir meseleyle ilgili olan araştırma önergemizin kabul edilmesini gerçekten yürekten istiyoruz, bütün araştırma önergelerimiz gibi. Gelin, bu konuda hep birlikte uzlaşalım ve bu kayıp yakınlarının acısını bir nebze olsun hafifletebilmek için bu arayışımızı Meclis iradesiyle devam ettirelim diyorum ve şunu son olarak söylüyorum: Kemal Gün’ün eylemi 89’uncu gününde ve şu anda Dersim milletvekilimiz Alican Önlü orada, hâlâ kemikler bile verilmedi. Vali ile aile ve avukatlar arasında bir gidiş geliş var, “Kitlesel cenaze töreni yapmayacaksınız.” pazarlığı var, “Erzurum’a defnedeceğiz.” diyorlar. Bunu yapmayın, bunu Türkiye hak etmiyor, Türkiye halkları hak etmiyor. Son olarak, kaybettirenler kaybedecek diyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Beştaş.

Grup önerisinin aleyhinde olmak üzere ilk konuşmacı Osmaniye Milletvekili Sayın Ruhi Ersoy.

Buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

RUHİ ERSOY (Osmaniye) – Değerli milletvekilleri, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, böyle bir önerge üzerinde çok anlamlı bir tarihte konuştuğumuzu düşünüyorum ve acaba bu önergenin bu tarihe denk gelmesi bir tesadüf mü yoksa bir tercih mi, onu takdirlerinize sunuyorum. Bugün, ihanetin sembolü olan, 24 Mayıs 1993 Bingöl-Elâzığ kara yolunda, kınalı kuzuların dağıtımları esnasında alçakça, haince puslu kurularak şehadet şerbetini içtikleri, 33 ananın yüreğinin yandığı şehadetin yıl dönümü. Şehitlerimizi rahmetle anıyorum, Allah rahmet eylesin. Onların memleketi vatanlaştırmak ve ilelebet Türk devletini yaşatmak için şehadetlerinin huzurunda saygıyla eğiliyoruz.

Sayın milletvekilleri, âdeta bir temcit pilavı gibi ısıtılıp ön plana getirilen devletin toplu katliam yaptığı iddiası ve 17 bin kişinin devlet tarafından faili meçhul cinayetlerle katledildiği iddiaları, PKK terör örgütünün bir psikolojik operasyonunun yerli ve yabancı odaklar ve uzantılarıyla Türkiye’de yaptıkları bir uygulamadır. Malumunuz 1984’ten beri terörle mücadele veren ülke çok olağanüstü kayıplar verdi, çok büyük şehitler verdi, sivil ölümleri beraberinde teröristlerin de ölümüne kadar ciddi anlamda bir mücadele verildi. Böylesine puslu havaların içerisinde şahsi anlamda birtakım tutum ve davranışları geliştirenlerin hatalar yapma ihtimali elbette vardır ama Türk devlet tarihine baktığınızda Türk devletinin hiçbir zaman kendi iradesiyle bir katliam yapmasının söz konusu olduğuna şahit olamazsınız. Bu iddiaları yapanlar hep tarih karşısında ve hakikat karşısında mahcup olmuşlardır ve olmaya da devam edeceklerdir.

Ama bizim bugün tartışmamız ve üzerinde durmamız gereken temel meselelerden bir tanesi, eğer bu meselelerin üzerine samimiyetle gideceksek bölgedeki vatandaşlarımızın üzerindeki PKK terör baskısını kaldırmak olmalıdır. Bugün itibarıyla bölge halkının devlet yanlısı tutum içerisine girmesini birtakım farklı yorumlara çıkararak farklı beklentilere girenlere de aslında bu bir cevaptır. Devletin vatandaşını koruyarak, devleti ile milletini bütünleştirip teröristi defettiği zaman hiçbir sorunun olmadığını ifadesi ama bu zamana kadar bölgede terör örgütünün önünü açabilen devlet politikalarının iflas ettiği, milleti ile devleti bütünleştirecek terör örgütüyle mücadelenin sonuç verdiğinin gerçekliğinden yürüdüğümüzde, sayın milletvekilleri, bu gerçeklik bizim karşımıza bir şey daha çıkarır: PKK terör örgütünün kendi otoritesini bölgede sağlamak ve teröristbaşının hâkimiyetini kurmak için gerek örgüt içi infazlar gerekse PKK'nın Dersim sorunu olarak karşımıza çıkan PKK'ya itaat etmeyen bölge halkından farklı görüşte olanları nasıl katlettiğine dair merak edenler "PKK'nın Dersim Sorunu" kitabına birazcık göz attıklarında bu hakikati görürler.

Öte yandan, bölge halkının devlete karşı tutum ve davranışlarındaki sadakati görenlerin rahatsızlıkları bir adım sonra bir başka gerçekle yüzleşmeli ve bir gerçek de çok daha yakın bir zamanda şahadet şerbetini içen ve Rahmetirahman'a kavuşan Tillo Dayı'mızın hikâyesidir. Tillo Dayı kimdir ve öyküsü nedir? Bugün, evine giderken uğradığı hain silahlı saldırı sonucu hayatını kaybeden, Bitlis'te hareketimize emek vermiş, Bitlis İl Genel Meclisi Milliyetçi Hareket Partisi 1'inci sıra adayı olan Tillo Kaptan'ı, Tillo Uçar'ı rahmet ve duayla anıyoruz diyoruz. Çok yakın, daha birkaç sene önceki hadise bu, arkadaşlar.

Milliyetçi Hareket Partisi Sayın Genel Başkanını "Bölgeyle ilgili sözü yok mu?" ifadeleriyle eleştiren birtakım sözüm ona farklı düşüncedeki arkadaşlara şunu söylemek istiyorum: Milliyetçi Hareket Partisi için bölgede sadece kendi partisinin sembolü üç hilalin değil, Türk Bayrağı'nın dalgalanması tek başına yeter. İşte, biz, bölgede yaptığımız hareketlerin sonucunu Tillo Dayıları şahadet şerbetine yollayarak görüyoruz. Bölgede siyaset yapabileceğimiz alanlar açıldı, demokratik anlamda mücadele alanı oluştu da yapmadık mı? Evet, yaptık, açıldı. Kararlı mücadele kendi içerisinde sonuç verirken bu hafta salı günü Diyarbakır İl Başkanı ve tüm ilçe başkanlarıyla beraber Milliyetçi Hareket Partisi Grubundalardı ve MHP Grubunda Sayın Genel Başkanımıza ziyaretlerde bulundular. Dolayısıyla Türkiye'nin normalleşmesini ve demokratik anlamda bir mücadelesini istiyorsak terörist baskısından, terör örgütlerinden Türkiye'yi kurtarmak durumundayız. Bu terörist baskısı ve terörden kurtulmanın yolu devletin kararlı mücadelesinden geçer. Bu kararlı mücadelenin bir adım sonrasında, hemen akabinde sorulması gereken soru... Bizim grubumuza geliyor: "PKK'nın benim çocuğumu kaçırmasından dolayı büyük acılar çekiyorum. Benim çocuğumu PKK'dan, örgütten kurtarmama yardımcı olur musunuz?" diyenler... Daha 13 yaşında, 15 yaşında eli silah tutamayan çocukların örgüte militan olarak nasıl annesinden, babasından kopartıldığı... Veyahut sözüm ona "Bu süreç içerisinde bizim dediğimizi yapmazsanız iki çocuğunuzdan birisini biz alırız." tehdidinden, devlet eğer devletse vatandaşını kurtarmadıktan sonra bölgede siyaset yapma zemini olmaz. Siyaseti sivil alanda vatandaşın meseleleri ve bölgenin sorunları üzerinden yapmaya başlarsanız da bölge halkıyla kucaklaşırsınız. Terörle mücadelede devletin kararlılık göstermesi ve düne kadar orada siyaset adına hendek kazanlar bugün o hendek kazanlara karşı devletin yanında olabiliyorsa veyahut da hendek kazanlara karşı kayyumlar vasıtasıyla devletin bürokratları, kaymakamları onlara hizmet götürüyorsa devlete aidiyeti görürler, devlete aidiyetin sembolü kaymakamları hedef alırlar ve haince onları, odalarını tuzakladıkları bombalarla yine şehit etmeye çalışırlar ama biz büyük Türk milleti ailesinin bu gerçekleri gördüğünü ve bu gerçekler üzerinde yol yürüdüğünü görüyoruz. Bölgede verilen mücadeleye olağanüstü bir şekilde desteğin verilmesi de budur.

Değerli milletvekilleri, konuşmamın sonunda bu “17 bin faili meçhul” meselesinin arka planı nedir, bir kaynak üzerinden bunu sizlerle paylaşmak istiyorum: “17 bin faili meçhul cinayet” söyleminin ilk kez kullanıldığı yer, zaman ve tabii ki kullanan kişi bilinmemektedir ancak bu söylemin Türkiye Büyük Millet Meclisinde bir komisyonda ifade veren bir tanığa dayandığı yaygın bir kanaattir. Neden böyle bir rakamın verildiği konusunda Faruk Bildirici’nin “Yemin Gecesi-Leyla Zana’nın Yaşamöyküsü” adlı kitabının 435’inci sayfasında verilen tablo incelendiğinde önemli bir ipucu elde edilmektedir. Anılan kitapta 1997 yılı sonunda ölü terörist sayısının 17.277 olduğu görülmektedir. “Faili meçhul cinayet” iddialarının 1997’den beri “17 bin” sayısı ile süslediği düşünülürse söz konusu “17 bin” sayısı faili meçhullerin değil, güvenlik güçleriyle girdikleri çatışmalarda ölen PKK’lıların sayısıdır. Ancak, PKK bu sayıyı psikolojik savaş mekanizması içinde etkili bir şekilde Türkiye’ye karşı kullanmaya başlamış ve bunun üzerine bir “17 bin” sayısı inşa etmeye çalışmıştır.

Elbette ki biz de milliyetçiliğini insan sevgisi üzerine kuran ve hiçbir zaman hiç kimseyi ötekileştirmeyen bir anlayışın mensubu olan milliyetçi ülkücüler olarak, acılardan beslenmeyi, acıları istismar etmeyi, acıların üzerinden siyaset geliştirmeyi hiçbir zaman benimsememiştir ve her zaman ortaya koyduğumuz yerelin ulusallaşması, ulusalın evrenselleşmesi konusundaki durduğumuz yer ortadadır. Elbette ki bu manada evladını kaybeden annenin acısı samimiyetle derdimizdir ama bu annelerin bu manadaki tutum ve davranışlarına PKK terör örgütünün neden olduğunu ve huzurlarını bu örgüt üzerinden iş birlikçilerin bozduğu gerçeğini de bilmek ve bu gözyaşlarından tamamen kurtulabilmenin yolunun da bu kararlı mücadelenin sonuç vermesinden geçtiği hakikatini haykırmak istiyoruz. Biz, Türkiye’de demokrasinin sağlıklı inşa edilebilmesinin, güvenli, huzurlu bir ülkede yaşayabilmenin yolunun, her türlü terör örgütünden arınmaktan geçtiğini düşünüyoruz. PKK’sı da, FETÖ’sü de, adını sayarak Meclisi kirletmek istemediğimiz her türlü iş birlikçilerden, bu manada, devleti ve milleti kandırmak isteyenlerden kurtulan bir Türkiye, gelecekte yeni bir medeniyet ufku güneş gibi doğacaktır. Çünkü Türk kültürünün müktesebatı, Türkçenin gücü, Türk milletinin tarihî kuvveti bunu yapmaya muktedirdir diyor, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum efendim. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Kerestecioğlu, söz talebiniz var.

Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

23.- *İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir’in, Osmanîye Milletvekili Ruhi Ersoy’un HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Ufak bir söz talebim var çünkü sanıyorum, önergemiz yeterince idrak edilememiş, onun için, kısaca izah etme gereği duydum. İnsan Hakları Derneği ve Yakınlarını Kaybedenler Derneğinin verilerine göre, ülkemizde 17.500 faili meçhul cinayetin olduğu verisi var. Büyük çoğunluğu da gözaltına alındıktan sonra kaybolan 3.248 kişinin gömülü olduğu tahmin edilen 253 toplu mezardan söz ediliyor. Şimdi, bu, bir tek Türkiye’de olan bir şey değil. Yani, dünyada, savaş nerede varsa, nerede gerçekten çatışmalar söz konusuysa olan bir şey ve böyle bir iddia bile aslında araştırılmaya muhtaçtır ve yıllardır “cumartesi insanları” bunun için araştırma istemektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Ne yazık ki savaş, işte buna yol açan bir şeydir. Aynı şekilde, 33 askerin katledilmesine de yol açar, bunun da araştırılması gerekir; gerçekten, şiddeti doğurur ve bu, her biçimiyle karşı çıkılması gereken bir şeydir. Ülkeyi barış ve demokrasi ancak geleceğe götürür.

Siz de bunu en iyi yaşayan insanlardan birisiniz, eşinizi, aynı zamanda, böyle bir cinayette kaybetmiş birisi olarak. Bu Meclisin, o yüzden, biraz bunu da düşünerek sözlerini daha dikkatli sarf etmesi gerekir.

Ben ülkemize barış diliyorum.

Sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kerestecioğlu.

VIII.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Pervin Buldan'ın, faili meçhul cinayetlerin ve yargısız infazların açığa çıkması, kayıpların bulunması gerektiği yıllardır talep edilmesine rağmen Meclisin bu konuda bir inisiyatif sağlayamadığına ilişkin konuşması

BAŞKAN – Elbette ki ifade ettiğiniz görüşlere katılıyorum. Ben de bir faili meçhul yakını olarak, eşi olarak Türkiye’de 17.500 faili meçhul ve kayıp olayının yaşandığını biliyorum ve bunun, sizin de ifadenizle, İnsan Hakları ve Yakınlarını Kaybetmiş Aileler Derneklerinin yapmış olduğu araştırmalar sonucu ortaya çıkan bir rakam olduğunu biliyoruz. Ancak burada, Halkların Demokratik Partisinin vermiş olduğu araştırma önergesi, tam da buna gerekçe olarak yani bu komisyonun, sayıyı, niçin kaybedildiklerini, niçin öldürüldüklerini ya da katledildiklerini araştırmak üzere kurulmasını istediğiniz bir araştırma önergesi ve ben de buna canı gönülden katıldığımı özellikle ifade etmek isterim. Bu cinayetlerin elbette ki açığa çıkması gerektiğini, kayıpların bulunması gerektiğini, yargısız infazların açığa çıkması gerektiğini yıllardır talep etmemize rağmen, ne yazık ki Meclis bu konuda bir inisiyatif sağlayamamıştır. Belki bugün sizin vermiş olduğunuz bu önerge buna bir vesile olur, benim de talebim elbette ki budur.

Görüş belirttiğiniz için de özellikle teşekkür ediyorum.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

2.- HDP Grubunun, İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir tarafından, ülkemizde 17.500 faili meçhul cinayetin, büyük çoğunluğu gözaltına alındıktan sonra kaybolan 3.248 kişinin gömülü olduğu tahmin edilen 253 toplu mezarın, kayıplar ve faili meçhul olayların araştırılması amacıyla 24/5/2017 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 24 Mayıs 2017 Çarşamba günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Halkların Demokratik Partisi grup önerisinin lehinde olmak üzere ikinci konuşmacı, İstanbul Milletvekili Sayın Mustafa Sezgin Tanrikulu.

Süreniz on dakika.

Buyurunuz. (CHP sıralarından alkışlar)

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, eşini bir faili meçhul cinayette kaybetmiş bir Meclis Başkan Vekilinin yönettiği bir oturumda böyle bir konuşmayı yapmış olmayı bir ironi olarak, Türkiye’ye özgü bir ironi olarak kabul

ediyorum. Yirmi dört yıldır adalet arıyorsunuz ancak hâlen, Meclis Başkan vekilisiniz ve adalete ulaşma imkânınız olmadı eşinizle ilgili olarak. Bu da Türkiye'nin özellikle faili meçhul cinayetler ve kayıplar konusunda hangi noktada olduğunu çok açık bir biçimde ortaya koyuyor.

Değerli arkadaşlar, kayıplar, sıkıyönetim, darbe, olağanüstü hâl dönemlerinin bir uygulamasıdır, bir pratiktir ve bu pratik, bizim geçmişimizde var. Bunun onlarca örneği var ama olağanüstü hâl pratiği, kayıpların en fazla yaşandığı dönemdir.

Şimdi, öncelikle, yine olağanüstü hâldeyiz ve bir yalan var, bir yanlış var. Olağanüstü hâlin Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarında kaldırıldığına ilişkin bir yalan var, bir yanlış var, öncelikle bunu düzeltmek isterim. Hep şu söylendi: “Olağanüstü hâli biz kaldırdık, her gittiğimiz yerde bize olağanüstü hâli kaldırdın denildi.” En sonunda, Adalet ve Kalkınma Partisi kongresinde “Biz geldiğimizde olağanüstü hâl vardı.” dendi, bu, tümüyle yalan, tümüyle yalan!

Bakın, -Sayın Cemil Çiçek de burada- 19 Haziran 2002 tarihli Meclis tutanakları. Konuşan, dönemin İçişleri Bakanı Rüştü Kazım Yücelen. Olağanüstü hâlin uzatılmasına ilişkin tezkereye ilişkin konuşuyor. Konuşması şu, son bölümünü okuyorum: “Bu düşüncelerle ve değerlendirmelerle, olağanüstü hâlin 30 Temmuz 2002 günü saat 17.00'den itibaren Hakkâri ile Tunceli illerimizde sona erdirilmesini, Diyarbakır ve Şırnak illerinde ise olağanüstü hâl uygulamaları sonrası alınacak tedbirler hazırlık süresi verilmesi için 4 ay daha uzatılmasını, yüce Meclisimizin takdirine sunuyorum.” Ne zaman demiş bunu? 17 Haziran 2002 tarihinde. Daha Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarı yok. 3 Kasım seçimlerinden sonra gelmiş, sadece iki ilde 3 Kasım itibarıyla olağanüstü hâl var, Diyarbakır ve Şırnak. Onunla ilgili olarak da bu Meclis bir irade ortaya koymuş, demiş ki: “Son kez uzatıyorum.” “Son kez sizden yetki istiyorum. O da olağanüstü hâlden sonraki tedbirleri nasıl alacağız?” Nitekim 30 Kasım 2002 tarihi itibarıyla da olağanüstü hâl, en son uygulandığı, on beş yıl sonra en son, uygulandığı Diyarbakır ve Şırnak'ta kaldırılmış. Önceki Meclis yani Adalet ve Kalkınma Partisinin olmadığı bu Parlamento buna karar vermiş. Dolayısıyla “Olağanüstü hâli biz kaldırdık.” tamamen yalan, tamamen yanlış, tamamen bir algı operasyonu. Evet, kaldırmadınız ama şu anda 81 ilde olağanüstü hâl ilan ettiniz. Nasıl bir rejim bu, nasıl bir rejim bu? Hani olağanüstü hâl karşıydınız!

7 Hazirandaki afişlerinize bakalım, 7 Hazirandaki afişlerinize; “Olağanüstü hâli kaldırdık, özgürlük geldi.”, bunu diyen, siz değil misiniz 7 Haziranda? (CHP sıralarından alkışlar) Peki, şimdi ne oldu? Sayın Genel Başkanınız, TUSİAD'da “Neyiniz eksik?” dedi ve kurultayında “Kalkmayacak.” dedi, değerli arkadaşlar, “Kalkmayacak.”, “Olağanüstü hâl kalkmayacak.” dedi. “Neyiniz eksik?” Evet, eksik, çok şeyimiz eksik, çok şeyimiz eksik. Eğer eksik bir şey olmasaydı Avrupa Konseyi Genel Sekreterliğine neden bildirimde bulundunuz, “Şu hakları uygulamayacağım.” diye; soruyorum, cevabını verin. Ya da Birleşmiş Milletler Medeni ve Siyasal Haklar Sözleşmesi uyarınca yükümlülükler konusunda neden “Bunlara uymayacağız, askıya aldık.” dediniz? Bunlar eksik. Ne eksik? Sizin görmediğiniz adalet eksik, sizin görmediğiniz özgürlük eksik. Bunlar eksik, bunları görmüyorsunuz.

Biraz önce Yüksel Caddesi'ndeydim. Polis memurları, milletvekillerimiz oradayız. Açıklama yapacağız, açıklama, İnsan Hakları Anıtı önünde. Sokakta yüzlerce polis memuru ve TOMA. Bu cumhuriyetin milletvekilleri, 100 metre ötede, Ankara'nın göbeğinde, Meclisten 500 metre ötede bir yere giremediler, Ankara Valisi'nin talimatı üzerine; yazılı talimat da yok ve kanunsuz emir, bunlar var. Ve dahası ne var, dahası ne var? Olağanüstü hâl rejimleri, kayıpların olduğu rejimlerdir. Görmüyorsunuz, size gelmiyorlar.

Bakın, ben geçen gün... Olağanüstü hâl döneminde onlarca, yüzlerce kayıp var ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kayıplara ilişkin verdiği kararlar var; benim yaptığım başvurular var, o başvurulara ilişkin aldığımız kararlar var. Her nasılsa açılan davalar var ve o davaların hepsi bu

Hükümet döneminde, Adalet ve Kalkınma Partisi hükümetleri döneminde sürgün edildi; hepsi, faili meçhule ilişkin davalar; Diyarbakır'dan, Şırnak'tan, Hakkâri'den, Van'dan Muş'tan nereye sürgün edildi? Ankara'ya, İzmir'e, Samsun'a, Çorum'a, Kırşehir'e yani mağdurların gidemeyeceği yerlere sürgün edildi, hak aramasınlar diye. Lice, memleketim Lice yakıldı yıkıldı. Davası nerede biliyor musunuz? İzmir'de. Geçen duruşmaya mağdurlar gidemedi Diyarbakır'dan İzmir'e, takip edemediler. Bunları kim yaptı? Hani faili meçhulleri takip ediyordunuz; nerede, söyler misiniz?

Dahası, dahası değerli arkadaşlar, onlarca, yüzlerce kayıp var. 634'üncü haftadır oturuyor kayıp aileleri Galatasaray Meydanı'nda. Hiç duyuyor musunuz ne acılar yaşıyorlar? Zorla kaybedilme, insanlığa karşı suçtur ve en ağır suçtur, yaşam hakkından daha öte bir suçtur. Çünkü, insanlar kaybı bulana kadar, eşlerini bulana kadar, çocuklarını bulana kadar bir işkence içinde yaşarlar; bir zulümdür ve bunların adalet arayışları var ve sonsuz bir adalet arayışı. Bitmeyen yaslar var Türkiye'de, bitmeyen yaslar, yası tutulmamış ölümler var ve Adalet ve Kalkınma Partisinin ilan ettiği olağanüstü hâl var, bunun arkasına sığınan bir Hükûmetiniz var ve Parlamento var.

Değerli arkadaşlar, bu yönetim biçimlerinden vazgeçelim. Nereye geleceğim? Geçen gün soru önergesi verdim. Sosyal medyadan bana yazıyorlar. Ben insan hakları savunucusuyum, öncelikli kimliğim budur milletvekili olmadan önce; sizlere gelmez bunlar. Ankara'nın göbeğinde, merkezinde 7 tane kayıp vakasını yazdım tarih ve yer olarak, yedi kayıp vakasını. Kaçırılmışlar, burada somut veriler var, kayıtlar var, MOBESE kayıtları var, kaçırılmışlar. Eşleri yanıma geldi -hepsi başörtülü, türbanlı kadınlar- onlarla konuştum; aynen Bosnalı kadınlar gibi eşlerini arıyorlar ama korkuyla arıyorlar. Ne deniyor onlara biliyor musunuz? “Bakın, takip etmeyin bunları yoksa akıbetiniz eşleriniz gibi olur; cezaevine gidersiniz, çocuklarınız yetim kalır, bakımsız kalır.” Bu korku var.

Bu korku, bana neyi hatırlattı biliyor musunuz değerli arkadaşlar? Necati Aydın'ın kaçırılmasını hatırlattı. Diyarbakır'da serbest bırakılmıştı, ertesi sabah DGM Cumhuriyet Başsavcısı -kayıtlara geçtiği için söylüyorum- Bekir Selçuk'un yanına gittim. DGM'den serbest bırakılmış ama yok ortada. Gittim yanına -ilk önce Başsavcıya gittim, ilk önce hâkime gittim, sevk eden savcıya gittim- bana dediği şu: “Sezgin Bey, dağa gitmiş olamaz mı?” Dedim, Sayın Başsavcı kendine gel, kendine gel. Adam, on beş gün gözaltında kalmış, buradan çıkıp niye dağa gitsin? İlk önce evine gider, sonra dağa gider. Niye gitsin dağa? Bana kapıyı gösterdi. Çıktım, on beş gün sonra Pamuklu'nun kenarında 3 ceset bulundu; o da var içlerinde. Aradılar beni, baro lokalindeyim. Bir ceset bulunmuş, yüzüğünde “Süheyla” yazıyor, eşinin adı. Başsavcı, bana bunu söylemişti. Dün Ankara Valisi, ne demiş bu kadına biliyor musunuz? “Kaçmış olamaz mı?” Aynı düşünce, hiç değişen bir şey yok. Hani karşıydınız?

Bakın, kırk iki gün gözaltında kalan Turgut Çapan, şu anda Sincan'da tutuklu, kırk iki gün. Ankara'nın göbeğinde, Yenimahalle'de kaçırılmış. Ben yazdım, çizdim falan, beni hedef gösterdiler. Sonra gözleri kapalı, bir yerde bırakılmış, kelepçeli, bir odada kırk iki gün boyunca işkence görmüş. Serbest bırakılmış, getirildi ve tutuklandı, cezaevinde şimdi. Gidin görün, onunla beraber 7 kişi var. Aynı öyküler, bakın aynı öyküler. Hangi öyküler? Gözaltından diğer kaçırılanların isimleri var. Duyuyorlar isimleri işkencede ve kayıpları.

Değerli arkadaşlar, şu anda 12 tane Ankara'da kaçırılan isim var. Araştırın, siz araştırın. Bunlar, insanlığa karşı suçtur, suçtur ve bunun bedeli ağırdır değerli arkadaşlar. Vicdani bedeli ağırdır, insani bedeli ağırdır, siyasi bedeli ağırdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun tamamlayın.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Buradan Ankara Valisine ve bütün yetkililere sesleniyorum: Bizler bunları söylemeye devam edeceğiz. Bizim kaygımız, örgüt, FETÖ, başka şey değil. Bizim kaygımız, insan yaşamıdır, insan haklarıdır. Bu Parlamentonun da en az bizim kadar duyarlı olmasını beklerim. Bunları bilin, duyarsız kalmayın.

Teşekkür ediyorum, saygılar sunarım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Tanrıkulu.

Grup önerisinin aleyhinde olmak üzere son konuşmacı, Yozgat Milletvekili Sayın Yusuf Başer.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; faili meçhul cinayetlerin ve gözaltına alındıktan sonra kaybolan kişilerin araştırılmasıyla ilgili olarak HDP tarafından verilen araştırma önergesinin aleyhinde konuşmak üzere AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle de yüce heyetimizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlamadan önce, yirmi dört yıl önce PKK uşakları tarafından hunharca katledilen 33 şehidimize ve yine devletin bekası için şehit olan vatan evlatlarına Allah’tan rahmet diliyorum.

Yine aynı şekilde, bu vesileyle 15 Temmuz şehitlerimize de Rabb’imden rahmet diliyorum, makamları cennet olsun, onların emanetine dün olduğu gibi bugün de ve yarın da sahip çıkacağımızın özellikle bilinmesini istiyorum.

Yine, sözlerime başlamadan önce, Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin uygulamalarından olan partili Cumhurbaşkanlığı uygulaması, 21 Mayıs tarihinde AK Partimizin olağanüstü büyük kongresiyle kurucu Genel Başkanımız, Cumhurbaşkanımız, “Beşinci çocuğum.” dediği sevdasına, partisine, AK PARTİ’ye tekrar, katılan delegelerin tamamının oyuyla seçilmiş oldu. Bu vesileyle de hem Cumhurbaşkanımıza ve hem de partimizin genel merkezinde görev alan tüm arkadaşlarıma teşekkür ediyorum, kutluyorum, Rabb’im yâr ve yardımcılar olsun diyorum. Yeni dönemin de cumhuriyetimiz için, ülkemiz için, demokrasimiz için ve milletimiz için hayırlı olmasını temenni ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yeni Türkiye, 80 milyonun aynı toprağın üzerinde, aynı bayrağın gölgesinde, aynı hedefler ve idealler çerçevesinde bir ve beraber yaşamayı sürdürecekleri bir Türkiye’dir. Yeni Türkiye, 80 milyon Türkiye Cumhuriyeti vatandaşının devlet imkânları ve fırsatları karşısında tamamen eşit olduğu bir Türkiye’dir. Yeni Türkiye, 80 milyonun ayrımsız şekilde bu vatan topraklarına sahip olduğu, bu vatan topraklarının tapusunu üzerinde taşıdığı bir Türkiye’dir. Yeni Türkiye, hiç kimsenin dilinden, dininden, etnik kökeninden, derisinin renginden, mezhebinden, yaşam tarzından dolayı dışlanmadığı, horlanmadığı, kendisini yalnız, ötekileştirilmiş ve kimsesiz hissetmediği bir Türkiye’dir.

Türkiye’nin hiçbir sorunu çözümsüz değildir. Türkiye, topraklarında umutsuzluğun asla yeşermeyeceği, kök salamayacağı bir Türkiye’dir. AK PARTİ, söylenmeyenleri söylemiş, yapılamayanları yapmış, hayal dahi edilemeyenleri gerçeğe dönüştürmüştür. On dört yıllık AK PARTİ iktidarı döneminde temel hak ve hürriyetlerin önündeki engeller kaldırılmış, özgürlükler genişletilmiş, birlikte yaşam kültürünün daha da güçlendirilmesi için çok sayıda cesur reformlar yapılmıştır.

CEMAL OKAN YÜKSEL (Eskişehir) - Türkiye mi burası?

YUSUF BAŞER (Devamla) - Türkiye’de sadece demokrasi, özgürlükler ve birlikte yaşam kültürü güçlenmedi, aynı zamanda bu sayede oluşan istikrar ve güven ortamıyla beraber ekonomimiz büyüdü, sofradaki ekmeğimiz çoğaldı, gücümüze güç kattık.

DİDEM ENGİN (İstanbul) - Başka bir ülkede yaşıyorsunuz herhâlde.

YUSUF BAŞER (Devamla) - Yeni Türkiye’de şiarımız, etnik kimliği, mezhebi ve inancı ne olursa olsun herkesi bağrına basan, onları eşit vatandaşlıkla evrensel ilkeler ve değerler temelinde demokratik bir ortam, ortak yaşam bilincine ulaştıran bir anlayışı daha da güçlü bir şekilde hayata geçirmektir.

Türkiye’de işkence, AK PARTİ sayesinde Türkiye’nin gündeminden çıkmıştır.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) - Avrupa İşkencenin Önlenmesi Komitesinin raporunu niye yayımlamıyorsunuz?

YUSUF BAŞER (Devamla) - İktidarlarımız döneminde işkenceye sıfır tolerans politikasını hayata geçirdik. 2013 yılında dördüncü yargı paketiyle beraber işkence suçlarına uygulanan verilecek cezaların miktarlarını artırdık ve hem de işkenceyle mağdur olanlarla ilgili olarak da sanıkların da ceza zamanaşımından yararlanmaması için gerekli adımları kaldırmış olduk. Yine İşkenceyle Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesi’ne Ek İhtiyari Protokol onaylanarak iç hukuk kurallarımıza dâhil edildi.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Kasım 2016 yılına ait rapor neden yayımlanmıyor? Hükûmet neden rezerv koydu?

YUSUF BAŞER (Devamla) – Türkiye’de insan hak ve hürriyetlerini tastamam tesis ederek 1990’lı yıllarda insanlarımızın hafızasına kazınan “Beyaz Toros” vakalarını tarihin çöp sepetine AK PARTİ olarak biz attık.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Çok somut bir soru: 2016 Kasım tarihli Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesinin Türkiye’ye ilişkin raporu neden yayımlanmıyor, neden rezerv konuldu? Çok somut bir soru.

YUSUF BAŞER (Devamla) – Faili meçhul cinayetleri ve kayıpları, AK PARTİ olarak önleyen biziz. Mafya ve çeteleri, ülke gündeminden de AK PARTİ olarak biz çıkardık.

Bilgi edinme hakkını kabul ederek vatandaşlarımızın bilgi edinmesini imkânsızlaştıran uygulamaları ortadan kaldırdık.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Somut soru soruyorum: İşkence yoksa eğer, rapor neden yayımlanmıyor, neden rezerv konuldu?

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Hatibin konuşmasına bile tahammülünüz yok. Bakın, herkes sizi sessizce dinledi. Bir kişinin konuşmasına, çok sesliliğe bile tahammülünüz yok. Üstelik, doğruları söylüyor.

YUSUF BAŞER (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 15 Temmuz sonrası yayımlanan kanun hükmündeki kararname gereğince, değişik konularda sınırlama getirilmiş olmasına rağmen, özellikle hükümlü ve tutukluların sağlık şartlarıyla ilgili olarak hiçbir sorun yaşanmaması için gerekli tüm adımları attık, tüm zorlu ceza infaz kurumu şartlarına rağmen kurumlarımızda hiçbir ayırımı yön vermedik, tüm vatandaşlarımıza kanunlara karşı eşit muamele yapmaya gayret gösterdik.

Yine 2014 tarihinde Bakanlar Kurulu kararıyla kabul edilen Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi İhlallerinin Önlenmesine İlişkin Eylem Planı’nda yer alan “Kötü Muamelenin Önlenmesi” başlıklı maddesindeki tutuklu ve hükümlülerin fiziksel ve psikolojik muayenelerinin ceza infaz kurumlarına alınmaları sırasında ve bu kurumlarda bulundukları süre içerisinde periyodik olarak daha etkili şekilde yapılması...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan, tam da bu konuda inceleme yapan, sizin izninizle inceleme yapan Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesinin raporunu neden yayımlamıyorsunuz?

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Başkan, böyle bir usul var mı? Orada hatip konuşuyor, buradan çan çan konuşuyor kendisi!

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) - Cezaevlerinde ve gözaltı merkezlerinde inceleme yapan bu komitenin raporu neden yayımlanmıyor?

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Sükûneti sağlayın Sayın Başkan. Böyle bir usul var mı burada? Kendisi çıkıyor fütursuzca konuşuyor ve on dakikalık konuşmaya tahammül edemiyor!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen dinleyelim hatibi.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Soru soruyorum

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – “Demokrasi” diyorsunuz, demokrasiyi kendiniz ihlal ediyorsunuz! Bir dinle! Usturup yok mu ya?

YUSUF BAŞER (Devamla) – ...ve gerekli tedavi imkânlarının sağlanarak durumlarına uygun ortamda barındırılmalarıyla ilgili olarak uluslararası sözleşmelerin tamamını yerine getirdik.

Avrupa Konseyi kurucu üyelerinden biri olan ve Avrupa Birliğiyle tüm üyelik yolunda müzakerelere başlamış bulunan Türkiye Cumhuriyeti, 1923 yılından beri kurmuş olduğu demokratik sistemle, hukukun üstünlüğünü, insan hakları alanında birçok önemli reformları gerçekleştirmiş, aynı zamanda Birleşmiş Milletler ve Avrupa Sözleşmesi’ne taraf olmuştur.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Ne zaman taraf oldu?

YUSUF BAŞER (Devamla) – Yine, 1997 yılından itibaren, Türkiye’imizde temel hak ve hürriyetler noktasında birçok değişiklik yapılmasına rağmen özellikle cezaevlerinde gerçekten çok daha fazla adımlar atık ve özellikle gelişmiş ülkeler ve birçok uluslararası kuruluş tarafından ve Avrupa Birliği ilerleme raporlarında da bu hususta Türkiye takdirle karşılanmıştır.

Ceza infaz kurumu koşullarıyla, mevzuatımız, Avrupa Konseyinin 2 sayılı Avrupa Cezaevi Standartları Hakkındaki Tavsiye Kararı ile Birleşmiş Milletlerin 1957 tarihli Hükümlülere Muamele Hakkındaki Standart, Minimum Kurallar başlıklı kararlarında öngörülen standartlarla uyumlu hâle getirilmiştir.

Ayrıca ülkemiz, Avrupa Birliği uyum çalışmaları kapsamında işkenceye karşı sıfır tolerans politikası çerçevesinde işkencenin önlenmesi ve iddiaların ortadan kaldırılması için tüm yasal değişiklikleri yapmış, denetim ve yargı mekanizmalarını kurmuştur. Bu kapsamda Türkiye Cumhuriyeti Ceza Kanunu’ndaki maddeler işkence ve neticesi sebebiyle ağırlaştırılmış işkence ve eziyet suçlarıyla ilgili olarak cezaları...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Ya, Sayın Başkan, somut bir soru soruyorum: Neden yayımlanmıyor? Neden yayımlanmıyor? Somut bir soru.

YUSUF BAŞER (Devamla) - ... üç yıl ile ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası arasında değişen hürriyeti bağlayıcı cezaları biz getirdik arkadaşlar.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Neden yayımlanmıyor? Rapor neden yayımlanmıyor?

YUSUF BAŞER (Devamla) – İşkence ve kötü muamelenin önlenmesi kapsamında infaz kurumlarımız, ulusal düzeyde, 136 bağımsız ceza infaz kurumları ve tutukevleri izleme kurulları marifetiyle denetlenmektedir.

Ben de geçmiş dönemde baro başkanlığı yaptığım dönemde cezaevlerindeki şartları çok iyi biliyorum.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Ben de yaptım.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Bravo(!)

YUSUF BAŞER (Devamla) - Onunla ilgili gerekli düzenlemeleri de biz yaptık. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Neden yayımlanmıyor Sayın Başkan? Neden yayımlanmıyor? Bu cevabı ver, Baro Başkanı olarak bu cevabı ver.

YUSUF BAŞER (Devamla) - Evet, yine aynı şekilde yüzde 39 infaz hâkimliğinin...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Beraber baro başkanlığı yaptık. Neden yayımlanmıyor?

İSMAİL AYDIN (Bursa) – Kes, yeter!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen...

YUSUF BAŞER (Devamla) - ...uluslararası düzeyde Avrupa İşkence Önleme Komitesi ve Birleşmiş Milletler Keyfi Tutuklama, İşkenceyi ve Aşağılayıcı Muameleyi Önleme Komitesindeki denetimleri altındadır arkadaşlar.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Peki, neden yayımlamıyorsunuz? Neden yayımlamıyorsunuz?

YUSUF BAŞER (Devamla) – Yine, burada çat kapı yapmak suretiyle bizim tüm cezaevlerimiz hem uluslararası kuruluşlar tarafından...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Neden yayımlamıyorsunuz? Kasım 2016 raporu neden yayımlanmıyor?

YUSUF BAŞER (Devamla) - ...ve hem de Türkiye’de AK PARTİ sayesinde kurmuş olduğumuz kurullar ve kuruluşlar tarafından denetlenmektedir arkadaşlar.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Rapor nerede, rapor?

YUSUF BAŞER (Devamla) – AK PARTİ olarak modern hukuk kurallarının tesisi için...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan, rapor nerede?

İSMAİL AYDIN (Bursa) – Dinlersen öğrenirsin; dinle!

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Okursanız utanırsınız; işkencenin, kötü muamelenin sistematik hâle nasıl geldiğini görürsünüz, nasıl geldiğini...

YUSUF BAŞER (Devamla) – ...faili meçhul cinayetler ve kayıplarla ilgili ve işkencelerin önlenmesiyle ilgili, renklerine, dinine, ırkına, bakmadan hukukun tastamam uygulanması için yüksek hassasiyet gösteriyoruz, geciken adaletin adalet olmadığını biliyoruz ve AK PARTİ olarak hem faili meçhul cinayetlerle, faili meçhul suçlarla ilgili hem de tüm suçlarla ilgili olarak, hukuk çerçevesinde sonuna kadar mücadele edeceğimizi ve hiçbir suçun cezasız kalmayacağını belirtiyor, HDP Grubunun önerisinin aleyhinde oy kullanacağımı belirtiyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından “Bravo!” sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Başer.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Tanrıkulu, buyurun.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – İç Tüzük 60’a göre, yanlış bir hususu düzeltmek amacıyla pek kısa bir söz alacağım Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun, yerinizden, açıyorum mikrofonu.

Buyurun Sayın Tanrıkulu.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

24.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu’nun, Yozgat Milletvekili Yusuf Başer’in HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın hatip Türkiye’de işkencenin olmadığını ve uluslararası denetime açık olduğunu ifade etti. Çok açık bir soru soruyorum: Kasım 2016 tarihinde Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi, Türkiye’de Hükümetin izniyle gözaltı merkezlerini ve cezaevlerini ziyaret etti ve bir rapor yayımladı. Bu raporu, görüşlerine başvurmak üzere Hükümete gönderdi. Hükümet, görüşlerini bildirdi Komiteye. O raporun yayımlanması lazım ama yayımlanması için de Hükümetin rezerv koymaması lazım, sözleşme uyarınca, yayım izni vermesi lazım ancak o tarihten bu zamana kadar yayım izni verilmiyor. Dolayısıyla, o raporun yayımlanmasına neden izin verilmediğini, Hükümetin veya Adalet ve Kalkınma Partisi çoğunluğunun izah etmesi lazım. Çünkü o raporda çok açık bir biçimde -izin verilmediğine göre- işkence, kötü muamele, cezaevlerinde ve gözaltı merkezlerinde sistematik hâle gelmiştir. Hatip bu konuda yanlış bilgi verdi, bunu düzeltmek için söz aldım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Tanrıkulu.

Sayın Beştaş...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Ben de İç Tüzük 60’a göre bir açıklama yapmak istiyorum.

BAŞKAN - Buyurun, sizin de mikrofonunuzu açalım.

25.- Adana Milletvekili Meral Daniş Beştaş’ın, Yozgat Milletvekili Yusuf Başer’in HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Sayın Başkan, doğrusu, hatibin kayıplarla ilgili bir sözüne tanık olmadım öncelikle. AKP kongresiyle ya da genel başkanlıkla hiçbir ilgisi yok bizim önergemizin; bunu ifade etmek istiyorum.

Diğeri de: Yani, işkenceye girdi ama gerçekten tümüyle yanlış, yalan, asılsız bilgiler paylaştı. CPT Raporu’na ilişkin ben de soru önergesi verdim. 2016 yılından beri hazır olan rapor, Türkiye’nin rezerv koyması sebebiyle paylaşılamıyor, kamuoyuna açıklanamıyor. Hamasetle, mesnetsiz açıklamalarla, Türkiye halkı gerçekten aldatılıyor, aldatılmaya devam ediliyor.

Bizim sunduğumuz önerge, kayıplarla ilgili bir araştırmadır. Alkışlarla “Bu önergeyi kabul etmeyelim.” demek de yani nasıl ifade edeceğimi bilmiyorum ama... İnsan gerçekten biraz rahatsız olur, utanır. On binlerce aile şu anda kayıplarını bulmak için her hafta oturma eylemi yapıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) - Bu, Türkiye’nin çok önemli bir yarasıdır ve buna karşı tutumu kesinlikle çok talihsiz bulduğumuzu, reddettiğimizi de ifade etmek istiyorum.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederiz Sayın Beştaş.

VI.- ÖNERİLER (Devam)*A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)*

2.- HDP Grubunun, İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir tarafından, ülkemizde 17.500 faili meçhul cinayetin, büyük çoğunluğu gözaltına alındıktan sonra kaybolan 3.248 kişinin gömülü olduğu tahmin edilen 253 toplu mezarın, kayıplar ve faili meçhul olayların araştırılması amacıyla 24/5/2017 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 24 Mayıs 2017 Çarşamba günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi Halkların Demokratik Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir ne yazık ki.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.59

ÜÇÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 17.16****BAŞKAN: Başkan Vekili Pervin BULDAN****KÂTİP ÜYELER: İshak GAZEL (Kütahya), Mücahit DURMUŞOĞLU (Osmaniye)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 96’ncı Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Gündemin “Özel Gündemde Yer Alacak İşler” kısmına geçiyoruz.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Engin Altay, Ankara Milletvekili Levent Gök ve Manisa Milletvekili Özgür Özel’in; 24 Aralık 2016 tarihinde yazılı aşaması yapılan avukatlar için adli yargı hâkim ve savcı adaylığı ile idari yargı hâkim adaylığı sınavının sonuçlarını etkilediği iddiasıyla Adalet Bakanı Bekir Bozdağ hakkında bir gensoru açılmasına ilişkin (11/15) esas numaralı önergesinin görüşmelerine başlıyoruz.

IX.- GENSORU**A) ÖN GÖRÜŞMELER**

1.- CHP Grubu adına Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Engin Altay, Ankara Milletvekili Levent Gök ve Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, 24 Aralık 2016 tarihinde yazılı aşaması yapılan avukatlar için adli yargı hâkim ve savcı adaylığı ile idari yargı hâkim adaylığı sınavının sonuçlarını etkilediği iddiasıyla Adalet Bakanı Bekir Bozdağ hakkında gensoru açılmasına ilişkin önergesi (11/15)

BAŞKAN – Hükûmet? Burada.

Önerge daha önce bastırılıp dağıtıldığı ve Genel Kurulun 16/05/2017 tarihli 92’nci Birleşiminde okunduğu için tekrar okutmuyorum.

Sayın milletvekilleri, Anayasa’nın 99’uncu maddesine göre, bu görüşmede önerge sahiplerinden bir üyeye, siyasi parti grupları adına birer milletvekiline ve Bakanlar Kurulu adına Başbakan veya bir bakana söz verilecektir.

Konuşma süreleri önerge sahibi için on dakika, gruplar ve Hükûmet için yirmişer dakikadır.

İlk söz önerge sahibi olarak İstanbul Milletvekili Sayın Barış Yarkadaş’a aittir.

Buyurunuz Sayın Yarkadaş. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Değerli milletvekilleri, bugün partimizin verdiği gensoru önergesi üzerinde konuşacağım.

Sevcan Karayığit, AKP Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın Hukuk Başdanışmanı Ahmet Karayığit’in kızı. Gonca Hatinoğlu, Danıştay Başkanı Zerrin Güngör’ün kızı. Muhammed Said Pamukçu, Adalet Bakanı Bekir Bozdağ’ın Özel Kalem Müdürü. Behice Çavuşoğlu, AKP Giresun Kadın Kolları İl Başkanı. Bayram Günaydın, AKP Trabzon İl Başkan Yardımcısı. Kazım Sunar, AKP Nevşehir İl Başkanı. Fahrettin Tuğrul, AKP Uşak milletvekili adayı, Uşak Hukukçular Derneği Başkanı. Bu dernek 15 Temmuzda, alçak darbe girişiminin ardından, FETÖ’cü olduğu gerekçesiyle kapatıldı.

Kimdir bu isimler ve ortak özellikleri nelerdir? Bu isimlerin ortak özelliği, hepsinin yolunun AKP’den geçmesi ve 24 Nisanda hâkim olarak göreve atanmasıdır. 26 Aralık 2016 tarihinde yapılan

avukatlıktan hâkimliğe geçiş sınavı sonrası atanan 1.341 hâkimin neredeyse tamamı AKP il ve ilçe teşkilatlarından devşirilmiştir. Yukarıda sıraladığımız ve burada da gördüğünüz bu isimler, adalet mekanizmasının nasıl bir girdaba sokulduğunu göstermesi açısından önemli bir örnektir. AKP'li yüzlerce avukat hâkim olarak atanmıştır. Adalet sarayları âdeta AKP il başkanlığına dönüştürülmüştür.

Sayın vekiller, bu avukatlar tam kırk saniye süren mülakatla hâkim olarak atanmıştır. Kırk saniyede Millî Piyango bileti bile seçemezsiniz ama kırk saniyede bu isimleri hâkim olarak atayabiliyorsunuz. (CHP sıralarından alkışlar) Bunu yapabilmek için yazılı sınavdaki 70 puanlık baraj şartını kanun hükmünde kararnameyle kaldırılıyorsunuz. Yazılı sınavda 90, 92 alanları eliyor; 50, 55 puan alanları, sadece ve sadece AKP'li oldukları için, hâkim olarak şaibeli bir mülakatla göreve atılıyorsunuz. Yaptığınız, hukuk adına bir cinayettir. Partizan hâkimler listesi adaletin ölüm fermanıdır. Siz adaletin ölüm fermanını yazıp adalet tabutuna son çiviye çaktınız. Artık eserinizle övünebilirsiniz. (CHP sıralarından alkışlar)

İşte, Sayın Bakan, atadığınız bir hâkimin adaletle bakış açısı: Adı Kamil Açıkgöz, kendisi AKP'li ve bir cemaate mensup olduğunu Facebook sayfasında açıkça yazıyor. Nedir bu kişinin özelliği AKP'li olmasının dışında? Genel Başkanımız Sayın Kemal Kılıçdaroğlu'nun telefonlarının yasa dışı bir şekilde dinlenmesini haklı buluyor, Cumhuriyet Halk Partisinin Anayasa Mahkemesine gitmesiyle alay ediyor ve Türkiye şu anda bu kafaya teslim ediliyor, adalet bu zihniyete teslim ediliyor. Eserinizle övünebilirsiniz.

Sayın Bozdağ, 8 Kasım 2016'da yaptığınız bir konuşmada “Sanal dünyada siyasal paylaşımlar yapan hâkimleri görünce rahatsız oluyorum. Davalarımın böyle bir hâkime düşmesini istemem. Ben böyle yapan savcı ve hâkimlerden korkuyorum.” demiştiniz. İşte, kırk saniyelik mülakatla atadığınız hâkimin paylaşımları: Cumhuriyet Halk Partisinin Anayasa Mahkemesine gitmesiyle alay eden ve telefonların yasa dışı dinlenmesini savunan bir hâkim.

Şimdi, Sayın Bozdağ, size çağrım şudur: Gelin, bu şaibeli sınavı iptal edin. Gelin, bu şaibeli sınavda, yazılıda kim kaç puan aldı ve mülakatta hangi kriterler uygulandı, bunların tamamını kamuoyuna açıklayın ve yeni sınavı kameraların önünde, mülakatları kameraların önünde kamuoyunu ikna ederek yapın. Aksi takdirde, bizim yargıya güvenmemizi de beklemeyin. Biz sadece ve sadece AKP'li oldukları için atanan bu hâkimlere neden güvenelim? Siz geçmişte ortağı olduğunuz FETÖ'yle özel yetkili mahkemeler aracılığıyla muhalefeti sindiriyor ve bundan da büyük keyif alıyordunuz. Şimdi eski ortağınız FETÖ'den öğrendiğiniz yöntemleri kullanıyor, sulh ceza hâkimliklerini âdeta iktidarın bir sopası hâline çeviriyorsunuz. İktidarın sopası hâline çevirdiğiniz bu hâkim ve yargı mekanizması inanılmaz cinayetler işliyor, yargıda büyük yaralar açıyor.

Cumhuriyet gazetesinin 13 yazarı ve çalışanı uydurma bile denilemeyecek bir gerekçeyle aylardır hapiste ve bu yazarlardan 4'ü devlet hastanesinden hasta olduklarına dair rapor almalarına rağmen serbest bırakılmıyor ama AKP'li Belediye Başkanı Kadir Topbaş'ın damadı Ömer Kavurmacı “uyuyamıyor” gerekçesiyle, hem de özel hastane raporuyla tahliye ediliyor. Sahi, nerede bu Ömer Kavurmacı; evinde mi, özel hastanede mi, yoksa Yunanistan'da mı uyuyor Sayın Bakan, haberiniz var mı?

Tabii, siz bu Ömer Kavurmacı'nın nerede uyuduğunu bilemeyebilirsiniz ancak biz dün komik bir gerekçeyle partili hâkimlik mekanizması tarafından tutuklanan Nuriye ve Semih'in nerede uyuduğunu biliyoruz. Onlar Kavurmacı gibi değil, rahat uyuyabiliyorlar çünkü onlar hiç kimsenin hakkını yemediler, hiç kimsenin emeğini sömürmediler; onlar sadece ve sadece işlerini istedikleri için tutuklandılar. Artık ne yaptığınızı bilemez bir hâle geldiğiniz için, FETÖ'cü oldukları gerekçesiyle işten attığınız Nuriye ve Semih'i DHKP-C'li oldukları gerekçesiyle tutuklatılıyorsunuz. Bu tutuklamanın gerçek sebebini biliyoruz; onların yüzündeki gülüşten korkuyorsunuz, adaletsizliğe teslim olmadıkları için tutuklatılıyorsunuz. (CHP sıralarından alkışlar)

Yaptığınız bunlarla sınırlı mı? Değil tabii ki. Partili hâkimler, partili polisler sadece Nuriye ve Semih'ten mi korkuyor? Hayır. Dün gördük, önceki gün gördük, on yedi yıl önce sizin “statükocu” dediğiniz kesimler tarafından cezaevi operasyonunda kolu koparılan Veli Saçılık'ın annesine yaptıklarınızı ibretle gördük. Orada feryat etti Kezban ana, “Oğlumun kolu yok! Oğlumun kolu yok! Arabasına gaz sıkmayın! Gözaltına almayın! Allah'tan korkmuyor musunuz! Müslüman değil misiniz!” dedi. Ne yaptınız? O kadını yerlerde sürüklediniz. Bakın, bu ana neden pantolon giyiyor biliyor musunuz Sayın Bakan? Çünkü on yedi yıl önce oğlunun kolu koparıldığında yine cezaevinin önüne gitmişti ve o zaman sizin “statükocu” dedikleriniz oğlunun kolunun peşinde olan bu ananın üstündeki tüm elbiseleri soymuştu, şimdi başına aynı şeyin gelmesinden korktuğu için on yedi yıldır etek giymiyor ve dün oğlunun yanına gelirken yine pantolonuyla geldi, çünkü sadece ve sadece iktidarda kalabilme adına muktedir olanların neler yapabileceğini on yedi yıl önceden biliyordu. On yedi yılda hiçbir şey değişmedi, Kezban ana on yedi yıl önce de yerlerde sürükleniyordu, dün de yerlerde sürüklendi. Partili hâkimlik ve partili polisliğin ülkeyi getirdiği durum budur.

Sadece bu mu? Şu Sözcü gazetesine yaptıklarınıza bir bakın. Sözcü gazetesine, eğilmediği, bükülmediği, Atatürkçü çizgiden geri adım atmadığı, ihale peşinde koşmadığı, önünüzde düğmesini iliklemediği için uydurma bir soruşturma açtınız. O soruşturmayı neden açtığınızı biliyoruz. Çünkü, Sözcü gazetesinin altı matbaası var, o matbaaya el koymak, milletin anasına küfretmekle meşhur olan bir iş adamına peşkeş çekmek istiyorsunuz, tıpkı Kanaltürk ve Bugün TV'ye yaptığınız gibi. Bunları yapmayın. Kim hak arasa Türkiye'de, başına, tepesine balyoz gibi iniyorsunuz. Türkiye'nin her yerinden işkence ve gözaltı haberleri geliyor. Şu anda 50'nin üzerinde gözaltı var İstanbul'da. Neden? Sadece ve sadece KHK zulmüne karşı çıktıkları için.

Buradan bir kez daha sizleri uyarıyoruz: Analarımızı ağlatıyorsunuz, gençlerimizi işsiz bırakıyorsunuz ve bu feryatların hiçbirini duymuyorsunuz. Size şunu söyleyelim: Türkiye'yi, iktidarda kalabilmek adına, ucu görünmeyen karanlık bir tünele soktunuz. Ancak emin olun ki o ucu görünmeyen karanlık tünel, Nuriye ve Semih'in gülüşüyle, Kezban ananın feryadıyla aydınlanıyor ve ışığa bir adım daha yaklaşıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BARIŞ YARKADAŞ (Devamla) – Biraz süre alabilir miyim.

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

BARIŞ YARKADAŞ (Devamla) – Şu an sizin yargılamayacağınız bir düzen kurma peşinde olduğunuz farkındayız ve Türkiye'yi bu yüzden bir karanlığa ittiğinizi de görüyoruz. Şu an zifiri bir karanlık içindeyiz ama bu zifiri karanlık er geç aydınlanacak. Unutmayın ki karanlığın en koyu olduğu an, şafağın en yakın olduğu andır. Biz şimdi en karanlık dönemdeyiz ama emin olun ki aydınlığa da bir o kadar yakınız.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Yarkadaş.

Sayın milletvekilleri, şimdi gruplar adına konuşmacıları davet edeceğim kürsüye.

İlk konuşmacı, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Ankara Milletvekili Sayın Levent Gök.

Sayın Gök, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi dakika.

CHP GRUBU ADINA LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak Adalet Bakanı Sayın Bekir Bozdağ'la ilgili vermiş olduğumuz gensoru önergesi üzerinde söz aldım. Hepinizi sevgiyle, saygıyla selamlıyorum.

Ancak görüyorum ki iktidar partisi Sayın Bakanı savunmaktan âciz. (CHP sıralarından alkışlar) Nedir bu durum? Şurada 20, 30 milletvekiliyle, savunamayacaklarını bildikleri bir Bakanın karşısında...

HAMZA DAĞ (İzmir) – Onu oylamada görürsünüz, oylamada.

LEVENT GÖK (Devamla) – ...elbette diğer AK PARTİ’li milletvekilleri bu salonda olmak istemiyor. Bu ayıp size yeter.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Onu oylamada görürsünüz, merak etmeyin.

LEVENT GÖK (Devamla) – Bu adaletin geldiği noktada AK PARTİ milletvekillerinin bu durumunu halkıma şikâyet ediyorum.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Görürsün oylamada ne oluyor.

LEVENT GÖK (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu gensorunun konusu, Adalet Bakanı Bekir Bozdağ’ın partizanca davranmasıdır; tek kelimeyle özeti budur.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Bakan Bey, Adalet Bakanı avukat; avukata ihtiyacı yok, o savunur.

LEVENT GÖK (Devamla) – Adalet Bakanı Bekir Bozdağ, partizanca davranarak, partili Cumhurbaşkanlığı modelinden sonra Türkiye’de partili hâkim ve savcı modelini yürürlüğe koyan bir isimdir. Az önce arkadaşımız ayrıntılarını açıkladı.

Şimdi, bugün bir gensoru görüşüyoruz. Bildiğiniz gibi, gensoru kurumu Anayasa değişikliğiyle kaldırıldı. Şunu biliniz ki Cumhuriyet Halk Partisi önümüzdeki süreçte demokratik ve laik cumhuriyetin bütün kazanımlarını tekrar yerine getirmek için, bütün kazanımlarını yok ettiğiniz alanlarda olduğu gibi, gensoruyu da geri getirecektir. (CHP sıralarından alkışlar) Gensoruyu geri getireceğiz. Neden korkuyorsunuz gensorunun kaldırılmasından? Muhalefetin en önemli denetim aracı olan gensoru niçin sizleri rahatsız ediyor? Gensoru, siz zannediyor musunuz ki sadece cumhuriyet döneminde var. Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizde, yüz kırk yıllık parlamenter demokratik geleneğinde, ilk gensoru Abdülhamit zamanında, 14 Şubat 1909’da uygulanmıştır. Halktan almadığı yetkiyle, saltanatla gelen Abdülhamit dahi atadığı Sadrazam Kamil Paşa’yı koruyamamış, 14 Şubat 1909’da Meclis-i Mebusanda yapılan oylamayla düşürülmüştür. Şimdi, iktidar partisi bizi Abdülhamit’in de gerisine götüren bir uygulamanın içerisine sokuyor ama yağma yok, gensoru gelecek, iki elimiz yakanızda olacak değerli arkadaşlar, bunu böyle biliniz.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Hep muhalefette kalacaksınız demek ki! Nasıl gelecek o zaman?

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Ya, iktidar olun da öyle Levent Bey.

LEVENT GÖK (Devamla) – Değerli arkadaşlarım, 24 Aralıkta bir yazılı sınav yapıldı Adalet Bakanlığı tarafından hâkim almak için, savcı almak için. Bu hâkim ve savcı sınavı yapıldıktan bir müddet sonra, tam yazılı sınav sonuçları açıklanmadan önce bir kararnameyle, 680 sayılı Kanun Hükmünde Kararname’yle yazılı sınav şartı kaldırıldı. Yazılı sınav yapılmış, aradan zaman geçmiş, kararnameyle hemen... Kararnamelere neden düşkün olduğunuzu görüyoruz biz. Ne ilgisi var bu kararnamenin olağanüstü hâlde Sayın Bakan? FETÖ’ye karşı savaş böyle mi yapılır? Ne ilgisi var, bir anlattırsanız sevinirim. 680 sayılı Kararname’yle bu yazılı sınav şartı kaldırıldı ve Adalet Bakanlığının mülakatla yetkisine açık isimler hâkim yapıldı değerli arkadaşlarım, itirazımız buna. Hiç kişisel bakmıyoruz hadiseye. Belki seçilen, atanan arkadaşlarımızın kişisel yetenekleri buna müsaittir ama cumhuriyet tarihinde ilk defa, bir partiyle organik bağı olan ilçe başkanları, il yöneticileri, belediye meclis üyeleri, milletvekili adayları şu gördüğümüz elimizdeki listeye hâkim yapıldı değerli arkadaşlar. Bunun Türkiye tarihinde hiç örneği yoktur. Elbette hâkimlerin, savcılarının siyasal görüşü vardır ama ilk defa bir Adalet Bakanı, partisiyle göbekten bağı olan, partisinde kaydı bulunan yöneticileri hâkim ve savcı yapmış. Bunun adı, kelimenin tam anlamıyla partizanlıktır ve Adalet Bakanı da partizan bir Adalet Bakanıdır. Bu kadar açıktır, bu kadar nettir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; peki, niçin yapıldı bunlar? Niçin yapıldı dersiniz, birazcık onları irdeleyelim. Bakın, değerli arkadaşlarım, Anayasa değişikliğinden sonra ilk yapılan uygulamalardan bir tanesi partili cumhurbaşkanlığı, diğeri HSK. Sayın Bakan, iktidar partisi, hâkim ve savcılara çok özel önem veriyorlar. Bu özel önemin altında yatan gerçekler var: “Hâkimler bizden olsun, savcılar bizden olsun ve onları kontrol edelim.” İşin özü bu. HSK’nın bir an önce seçimlerinin yapılması ve iktidarın kontrolü altında tanzim edilmesinin altında yatan gerçek de budur. Bu hâkimlik sınavında AK PARTİ’li üyeleri, yöneticileri hâkim yapmanın mantığı da budur. Peki, bu nereden çıktı diyeceksiniz değerli arkadaşlarım. Bir kere Sayın Adalet Bakanının ilginç bir yapısı var. Sayın Adalet Bakanı, iktidar partisinin her zorda olduğu durumda konuşturduğu bir isim. Bakın, Sayın Bakan aynı konuyu hararetle savunuyor; ertesi gün, Sayın Bakanı o konunun tam zıddını da aynı hararetle burada savunurken görmeniz mümkündür. Şimdi, olağanüstü hâl ilan edilmesinin tezkeresi görüşülüyor. Sayın Bakan çıktı burada kürsüye, 21 Temmuz 2016 tarihinde ve şu açıklamaları yaptı, dedi ki: “Arkadaşlar, biz olağanüstü hâl sürecini üç aylığına istiyoruz. Üç aydan önce de bitireceğiz. Biz bu yetkiyi sizden üç aylığına istiyoruz ve kaldıracacağız.” Sayın Bakanı AK PARTİ Grubu alkışladı. Ya, arkadaşlar, üç ay sonra olağanüstü hâlin uzatılması tezkeresi geldi, yine kürsüde Bekir Bozdağ. Şimdi, Bekir Bozdağ konuşuyor, “Sayın milletvekilleri, olağanüstü hâlin üç ay uzatılması için sizlerden yetki istiyoruz.” diyor, o konuşuyor, siz de alkışlıyorsunuz! Değerli arkadaşlarım, Sayın Bakan aynı konuyu aynı hararetle, hiç yüzü kızarmadan, sanki üç ay önce söylediği o sözler ona ait değilmiş gibi burada anlatabiliyor.

Şimdi, Sayın Bakanın ilginç özelliği var, herkesi FETÖ’cülükle suçluyor. Bildiğiniz gibi Cumhuriyet gazetesine, Sözcü gazetesine operasyonlar düzenlendi, 29 Ekimde Cumhuriyet gazetesine, 19 Mayısta Sözcü gazetesine.

Şimdi, ben de baktım Sözcü gazetesi acaba neler yazmış diye, aldım. Birtakım, onların gazete manşetlerini sizlerle paylaşıyorum.

Şimdi, Sözcü gazetesi şunları yazmış, “Fetullahçı 40 askeri tek tek tespit ettim ama ordudan atıldım.” diyen bir subayı manşete taşımış Sözcü gazetesi. Yani FETÖ’ye karşı mücadele veriyor Sözcü gazetesi.

Bir diğeri “TSK’nın komuta kademesinde FETÖ’cü paşalar var.” Bunu yazan Sözcü gazetesi.

Sonra, yine Sözcü gazetesi: “Cemaatin topladığı paraların yüzde 15’i Fethullah’a gidiyor.” Sözcü gazetesi yazıyor bunları.

Yine Sözcü gazetesi: “Cemaat orduya kumpas kurdu.”

Değerli arkadaşlarım, yine Sözcü gazetesinin çok değerli yazarlarından Saygı Öztürk, daha yıllar önce, 1994 yılında, Hürriyet gazetesinde yazarken “Fethullahçılar polise sızdı.” diye manşetlik haberler yazıyor.

Şimdi, bu haberlerin çıktığı zamanlarda FETÖ’ye karşı mücadele eden Sözcü gazetesine karşı acaba Bekir Bozdağ ne demiş değerli arkadaşlarım, bir de onu dinleyelim.

Biz “FETÖ çetedir. Bu çeteye karşı dikkatli olun. Türkiye’yi bir çete sarıyor.” dediğimiz zaman, Bekir Bozdağ kalkıyor, bu kürsüye geliyor ve aynen şunları söylüyor: “Fetullah Gülen bu ülkenin yetiştirdiği değerli bir kıymettir. Seversiniz, sevmezsiniz ama değerli bir insandır. Türkiye’nin nesillerinin yetişmesi için hizmetini yapıyor.” Şurası önemli: “Her şey açık, her şey devletin denetiminde, gözetiminde, nasıl ona çete diyebilirsiniz?” diyor Sayın Bekir Bozdağ değerli arkadaşlarım. Şimdi, Sözcü gazetesi FETÖ’cü, Bekir Bozdağ FETÖ’cü değil! (CHP sıralarından alkışlar) Devam ediyor Bekir Bozdağ, kendini tutamıyor, diyor ki... Biz devam ediyoruz bu kürsülerden anlatmaya, basına demeç vermeye: “Fetullah’a dikkat edin.” Bekir Bozdağ’ın gene bir konuşması: “AK PARTİ ile hizmet

arasında sorun oluşsun diye samimi gayret içerisinde olanlar var. Herkes bunları bilsin ki bunlar abesle iştigaldir. AK PARTİ ile cemaat bir fitne ateşi içerisine gelmez, biz birbirimizi tanırız. Biz de bunlara itiraz edenlerin niyetlerini çok iyi biliyoruz.” diyor. Şimdi, Sayın Bekir Bozdağ, bu sözlerden sonra ve Sözcü’nün attığı gazete manşetlerinden sonra, eğer Sözcü gazetesi FETÖ’cüyse siz FETÖ’cülerin kralısınız. (CHP sıralarından alkışlar) Böyle olur mu?

Şimdi değerli arkadaşlarım, burada böyle, ucuz konuşmalar yapılmasına izin vermeyeceğiz. Herkesin gerçek kimliğini ortaya çıkarmak için çabalıyoruz. Bakın, şimdi sıra AK PARTİ’li milletvekillerine de gelecek değerli arkadaşlarım. Bu topluma FETÖ’nün sızmasına bu iktidar neden olmuştur değerli arkadaşlarım.

Değerli arkadaşlarım, 2011 yılında TÜBİTAK’ta birdenbire bir Başkan değişikliği yapıldı, başkan yardımcılar görevlerinden alındı. 2011 yılında bir kararnameyle değerli arkadaşlarım. 2011 yılında çıkartılan, Recep Tayyip Erdoğan’ın Başbakan, Bekir Bozdağ’ın da Başbakan Yardımcısı olarak imzaladığı şu kararnameyle TÜBİTAK altüst edildi; TÜBİTAK’ın bütün kurulları değiştirildi, Başkanı, başkan yardımcılar değiştirildi. Bu TÜBİTAK daha sonra, Ergenekon, Balyoz ve Kumpas davalarında öyle sahte raporlar verdi, öyle sahte deliller üretti ki yüzlerce insanın hayatlarıyla oynadı değerli arkadaşlarım. TÜBİTAK verdiği raporlarla onlarca kişinin hayatlarını kararttı; dört yıl hapis yatanlar var, beş yıl hapis yatanlar var. Daha sonra, 15 Temmuz darbe girişiminden önce, FETÖ’yle ilgili soruşturmalar sürerken bir namuslu savcı çıktı ve ilk iddianamesini açıkladı; FETÖ iddianamesi değerli arkadaşlarım. Bu iddianame darbeden öncedir, dikkatinizi çekerim, daha darbe girişi yok ortada ve bu sayın savcı yazdığı iddianamede diyor ki arkadaşlar, şu satırları sizlerle paylaşıyorum: “TÜBİTAK’ta FETÖ’nün yapılanması: Örgüt -Fetullah Gülen- TÜBİTAK’a çok özel bir önem vermiştir. Örgüt bir stratejik kurum olarak kabul ettiği ve mahrem yerler içine aldığı TÜBİTAK’ı kadrolaşabilmek için, ele geçirebilmek için 2011 yılında bir kararname çıkarılmasını sağlamıştır.” diyor değerli arkadaşlarım. Ne diyor iddianamede savcı? “2011 yılında çıkarılan kararnameyle FETÖ TÜBİTAK’ı ele geçirmiştir.” Kim yaptı bunu, kimin imzası var bunun altında? Başbakan Recep Tayyip Erdoğan’ın ve o zamanın Başbakan Yardımcısı, Adalet Bakanı Bekir Bozdağ’ın imzaları var değerli arkadaşlarım. “Peki, ne oldu?” diyeceksiniz. Ondan sonra ne oldu biliyor musunuz değerli arkadaşlarım? Bu savcıyı görevden aldılar. Neden? Neden bir savcı iddianame düzenlerken AKP’yi işin içine katıyor diye. Anlıyor musunuz şimdi HSK niçin değiştiriliyor? Hâkim ve savcı atamalarında niçin AK PARTİ’li yöneticiler hâkim yapılıyor, savcı yapılıyor? Bitmedi değerli arkadaşlarım, bir savcı daha çıktı ortaya. Darbe ana davası iddianamesini düzenledi.

Değerli arkadaşlarım, 2016’nın başında, Hükümet bir kanun tasarısı sundu. Tam bir hafta sonra, 37 AK PARTİ’li milletvekili bir kanun teklifi sundu. O kanun teklifinde orduda Fetullah’ın örgütlendiği dönemdeki subaylardan sonra gelenleri yani Fetullah’ın örgütlenmesine olanak bulamadığı dönemlerin erken bir tasfiyesi için 37 milletvekili bir kanun teklifi verdi değerli arkadaşlarım ve bu kanun teklifi bu Meclisten geçti ve orduda bulunan albayların, yirmi yedi yıl, yirmi sekiz yıl, yirmi dokuz yılını dolduran albayların emekliliğinin önü açıldı.

Şimdi, değerli arkadaşlarım, bir savcı daha çıktı ve şu iddianameyi düzenledi. Aynen okuyorum bu savcının düzenlediği iddianameyi.

Bu iddianamede o sayın savcı “Son olarak, FETÖ 1988 ve daha önceki yıllarda mezun olmuş subayları -dikkat edin- TSK’dan tasfiye etmek için üç devreyi birden toplu olarak emekli edecek ve hizmet süresini yirmi sekiz yıla indirecek kanuni düzenlemeleri siyasi otoriteye yaptırmıştır.” diyor, aynen bu. Hangi kanun teklifi? 37 AK PARTİ’li milletvekilinin imzasıyla verilen bu kanun teklifi.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Siyasi bir yorum o, iddianameye siyasi yorum girmez. Gerekçeyi okuyun.

LEVENT GÖK (Devamla) – Şimdi, değerli arkadaşlarım, teklifte imzası olan arkadaşlarımız: Sayın Süreyya Sadi Bilgiç, Bülent Turan, Hatice Dudu Özkal, Ahmet Gündoğdu, Yılmaz Tunç, Cemalettin Kani Torun, Zekeriya Birkan, Ayhan Gider, Sebahattin Karakelle, Abdullah Nejat Koçer, Cihan Pektaş, Hacı Bayram Türkoğlu, Orhan Karasayar, Fatma Benli, Hasan Turan, Hulusi Şentürk, Hurşit Yıldırım, Markar Eseyan, Osman Boyraz, Nursel Reyhanlıoğlu, Mehmet Demir, Ramazan Can, Abdullah Ağralı, Ahmet Sorgun, Hüsnüye Erdoğan, Leyla Şahin Usta, Mustafa Baloğlu, Ahmet Tan, İshak Gazel, Metin Gündoğdu, Oktay Çanak, Ahmet Demircan, Zeyid Aslan, Ayşe Sula Köseoğlu, Fikri Demirel, Yusuf Başer, Hüseyin Şahin.

Şimdi, sevgili arkadaşlarım, bu iddianameden aldığım yetkiyle ve hakla hepinize diyorum ki: Askerlerin tasfiyesini size hangi otorite yaptırmıştır? İddianamede suçlanıyorsunuz. (CHP sıralarından alkışlar)

HAMZA DAĞ (İzmir) – Aslında, insanlara yetki veriyor, imkân veriyor. Kanun teklifinin metnini bir okuyun bakalım.

LEVENT GÖK (Devamla) – Kim yaptırdı bu kanun değişikliğini size? Açıklayın burada. Eğer açıklamazsanız hepinizin üzerinde “FETÖ” damgası kalır. Kalkın, burada kendinizi aklayın; bize şu yaptırdı deyin, bu yaptırdı deyin. (CHP sıralarından alkışlar)

Ben savcının iddianamesinden konuşuyorum değerli milletvekilleri. Savcı saptamış, diyor ki: “FETÖ bu askerleri erken emekli etmek için kanun değişikliğini iktidar partisine yaptırdı.” Ben söylüyorum: Kalkın, kendinizi savunun buradan, FETÖ’cü değilseniz savunun kendinizi buradan, o kadar! Ben yüzleşmek istiyorum sizlerle ve hepinize de sataşıyorum. Tek tek isminizi saydım, hepiniz gelip bence burada hakkınızı savunmalısınız. “Ben FETÖ’cü değilim, bana bu imzayı falanca grup başkan vekili ya da genel başkan yardımcısı attırdı.” demek zorundasınız. Bunu demezeniz iddianamelerde yer alırsınız değerli arkadaşlarım.

İşte o HSK değişikliği, bu hâkim ve savcılar değişikliği bunlar için yapılıyor değerli arkadaşlarım. “Bize dokunmasın.” diyor Adalet Bakanı, iktidar partisi, savcılar. Çünkü namuslu savcılar çıkıyor, bakıyor delillere, birtakım belgeleri, bilgileri bulunca onları yazıyor iddianameye.

Sonra ne oldu değerli arkadaşlarım? Bakın, en vahim tabloya geliyoruz. Sonra, geçtiğimiz günlerde Akıncılar iddianamesi hazırlandı. Bir savcı iddianameyi yazdığı zaman ne yapar değerli milletvekilleri? Götürür mahkemeye, dava açar değil mi? Bir savcının yapacağı iş bu değil midir? İddianamesini yazar ve direkt mahkemeye götürür. Hayır, değerli arkadaşlarım -Akıncılar iddianamesini söylüyorum, hani o gökyüzünden bize bomba yağdırdıkları, burada hep beraber direndiğimiz geceyi söylüyorum- Akıncılar iddianamesini yazan savcı mahkemeye dava açmadı. Ne yaptı biliyor musunuz? Adalet Bakanından randevu aldı, Adalet Bakanına gitti. Önce Adalet Bakanı gördü iddianameyi AKP’yle, siyasal iktidarla ilgili birtakım düzenlemeler var mı diye ve baktı ki yok, üzerine “Görüldü.” damgasını vurdu Adalet Bakanı, ondan sonra savcı Akıncılar iddianamesini açabildi. Anlıyor musunuz değerli arkadaşlar HSK seçimleri niçin yapıldı? İşte, bizden olan hâkimler, bizden olan savcılar işbaşına gelsin de biz 17-25 Aralık, Reza Zarrab’ın, FETÖ’nün siyasi kanadı gibi görünmeyelim, siyasi soruşturmalara uğramayalım diye bu iddianamelerin düzenlenmesi için hâkim ve savcılar tayin ediliyor. İşin özü bu.

Sayın Bakan, feci bir durumdasınız. Böyle bir manzara dünyada hiçbir adalet bakanında olmaz. Böyle bir Adalet Bakanı Türkiye’de Adalet Bakanlığı yapamaz. Yaparsanız ne olur? Türkiye büyük ölçüde saygınlığını yitirir. Öyle hâkimler çıkarırsınız ki Danıştay Başkanında olduğu gibi, olmayan düğmelerini iliklemeye kalkar Cumhurbaşkanının karşısında ve kalkar, kanun hükmünde kararnamelere, kendisinin bakacağı, itiraz olursa bakacağı dosyalara yorum yapar, ihlasıreyde bulunur ve kanun hükmünde kararnamelerin demokrasi için gerekli olduğunu savunur. İşte, yapmaya çalıştıkları bu.

Böyle hâkimler yaratırsınız, böyle savcılar yaratırsınız. E böyle savcılar yaratırsanız da ne olur? Avrupa Yargıçlar Birliği de daha Anayasa değişikliği yapılmadan yaptığı toplantıda HSYK'yı genel gözlemci statüsünden çıkarır, kapının önüne koyar. Tablo bu değerli arkadaşlarım.

Müthiş bir itibar kaybı, müthiş bir güvensizlik, adalete güven en az durumda, cezaevleri dolmuş, taşmış. Açlık grevi yapan 2 kişi... Ne olurdu Sayın Bakan, defalarca Sayın Bakanlığımızdan rica ettik, Genel Başkanımız Başbakan'dan rica etti, onlara bir randevu verseniz, konuşsanız ne olurdu, dünyanın sonu mu gelirdi? Haksız yere işten atıldıklarını söylüyorlar. Dinleyin, eğer sizin haklı göreceğiniz yön varsa bize söyleyin. Ne vardı? Niçin insanları vuruyorsunuz, kırıyorsunuz, döküyorsunuz? Siz zannediyor musunuz ki böyle yaparsanız adalet gelecek? Asla adalet gelmez.

Değerli arkadaşlarım, bizim vermiş olduğumuz gensoru önergesi... Tam anlamıyla partizanca bir uygulamadır, tam anlamıyla AK PARTİ'yle iç içe hâkim ve savcıların tanzim edildiği, hâkim ve savcılarla artık, Türkiye'de partili Cumhurbaşkanından sonra AK PARTİ'li hâkim ve savcıların görev yaptığı bir süreci açmaktadır. Bu nedenle, bu önergemiz haklıdır, yerindedir. Bu gensoru önergesinin kabulüyle bu yanlışlıktan dönülmesi mümkündür. Bu yanlış yapan Adalet Bakanı Adalet Bakanlığından tasfiye olmalı ve Türkiye, gerçek anlamda adalette tanışmalıdır.

Hepinizi sevgiyle, saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Gök.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Can...

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Sayın Başkanım, hatip konuşmasında, kanun teklifine imza atan milletvekillerini bir suç işlemişçesine bir örgütle ilişkilendirdi. Benim de ismim geçti. Sataşmadan söz istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Can. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

VII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

3.- Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can'ın, Ankara Milletvekili Levent Gök'ün (11/15) esas numaralı Gensoru Önergesi üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, o teklife imza atan arkadaşları bir suç işlemiş gibi göstermek tamamen bütündür.

MUHARREM ERKEK (Çanakkale) – Hukuki ve siyasi sorumluluğunuz var.

RAMAZAN CAN (Devamla) – Tamamen bütündür.

Ayrıca, bir hukukçu grup başkan vekiline hiç yakıştıramadım. Milletvekilleri kanun teklifine...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Savcı yazmış, savcı, hem de FETÖ'cü olmayan bir savcı yazmış.

RAMAZAN CAN (Devamla) – Sayın Başkanım...

Milletvekilleri kanun teklifine... Tamamen İç Tüzük'ten kaynaklanan bir hukuki hak nedeniyle bunu kullanırlar; kullanmışlardır ve kullanmış oldukları kanun teklifi Komisyondan geçmiştir, Komisyonda Cumhuriyet Halk Partili milletvekilleri de vardır; Genel Kurula gelmiştir, Genel Kurulda da Cumhuriyet Halk Partili milletvekilleri vardır. Kaldı ki bu teklife Cumhuriyet Halk Partili milletvekillerinin destek verdiği de görülmüştür. Buradan hareketle, bir kanun teklifinin yasallaşmasının şartları bellidir. Bu kanun teklifi yasalastıktan sonra, burayı herhangi bir örgütle ilişkilendirmek doğru değildir, haksızlıktır.

Ben, aslında, burada Sayın Başkanın... 15 Temmuz gecesi hep beraber, Sayın Levent Başkan da buradaydı, bizler, milletvekili olarak da buradaydık; bu alçak FETÖ terör örgütüne karşı da burada millî iradeyi hep beraber savunduk. Milliyetçi Hareket Partisi grup başkan vekilleri de buradaydı, Cumhuriyet Halk Partisi grup başkan vekilleri de buradaydı. Tarihe not düştük, yine de tarihe not düşeriz ama buradan siyasi bir çıkar devşirmeye heveslenmek doğru değildir, bu noktada milletvekillerini de rencide etmek doğru değildir. Kaldı ki kanun çıktıktan sonra uygulamada yanlışlıklar varsa yeni bir kanun teklifiyle düzeltilebilir, uygulamada yanlışlıklar, problemler varsa hep beraber burada tartışabiliriz. Buradan siyasi bir nemalanmaya, siyasi bir rant devşirmeye kalkmak doğru değildir.

Ben Sayın Grup Başkan Vekilimizi yanlış anlaşıldığı nedeniyle tekrar açıklamaya davet ediyor, hepinizi, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Açıklamaya değil, açık satışa var.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Can.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Gök...

LEVENT GÖK (Ankara) – Efendim, Sayın Can yaptığı konuşmada, benim Grup Başkan Vekili olarak hatalı değerlendirmelerde bulunduğumu belirtmek suretiyle bir satışmada bulunmuştur.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Gök. (CHP sıralarından alkışlar)

4.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can'ın satışma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına satışması nedeniyle konuşması

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Ramazan Can burada bir itirafta bulundu, “Evet, biz bunu yaptık.” dedi. Ben de zaten aksini söylemiyorum ki Ramazan Can. Size bu imzayı kim attırdı kardeşim? Onu anlatın burada, kalkın anlatın burada.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Biz kendimiz attık.

LEVENT GÖK (Devamla) – Benim derdim o.

Bakın, ben bunu boşuna söylemiyorum. Ben devletin savcısının yazdığı iddianameyi tekrar okuyorum değerli arkadaşlarım. İddianamede diyor ki sayın savcı: “Son olarak, FETÖ -terör örgütü- 1988 ve daha önceki yıllarda mezun olmuş subayları TSK'dan tasfiye etmek için üç devreyi birden toplu olarak emekli edecek ve hizmet süresini yirmi sekiz yıla indirecek kanuni düzenlemeleri siyasi otoriteye yaptırmıştır.” Bunu devletin savcısı söylüyor.

Değerli arkadaşlarım, hangi teklif bu? Altında imzanız bulunan kanun teklifi. Ben de sizlere diyorum ki gelin, kendinizi kurtarın. “Ben FETÖ'cü değilim. Bana falanca grup başkan vekili talimat verdi, falanca genel başkan yardımcısı talimat verdi ya da Başbakan talimat verdi.” deyin, kendinizi aklayın. Siz bana ne anlatıyorsunuz? Altında imzan var mı senin? İmzan var. İddianamede diyor mu “FETÖ siyasi otoriteye bu kanun teklifini verdirdi.” diye? Benim imzam yok, sizin imzanız var. Ben sizin önünüzü açıyorum; gelin, burada kendinizi aklayın, kendinizi kurtarın.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Levent Bey, boş konuşuyorsun, boş. Tasfiye yok orada.

LEVENT GÖK (Devamla) – Size bu imzayı kim attırdıysa... İşte, FETÖ'nün siyasi ayağı var ya arkadaşlar, bunlarla yüzleşmekten geçer. FETÖ'yle yüzleşmek önce bunları açıklamakla başlar. Sayın Bakan herhâlde anlatır bunları bize. Kim verdi size bu emri, kim verdi bu talimatı?

NİHAT ÖZTÜRK (Muğla) – Sen kendi partine bak!

LEVENT GÖK (Devamla) – Kimden aldığınız yetkiyle, kimden aldığınız talimatla bu kanun teklifini imzaladınız? Benim sorum o.

Devletin iddianamesine girmişsiniz. Ondan sonra, buradan “Grup başkan vekiline yakıştıramadım.” diye... Ben de sizlere yakıştıramıyorum ama korkak olmayın, yürekli olun, cesur olun ve şuradan “Bu kanun teklifini bana falanca imzalattırdı.” deyin. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

LEVENT GÖK (Devamla) – Ben size aklanma hakkı veriyorum. Benimle bu konuda lüzumsuz tartışmaya girmeyin. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Gök.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Sayın Başkan...

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Sayın Başkan...

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Can...

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Sayın Başkan, beni FETÖ’cülükle suçladı. Daha başka izah etmeme gerek yok, sataşmadır.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Can, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

5.- Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can’ın, Ankara Milletvekili Levent Gök’ün sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; milletvekilleri özgür iradeleriyle kanun tekliflerine imza atabilir, İç Tüzük’ten kaynaklanan bir hak.

LEVENT GÖK (Ankara) – FETÖ’cü müsün sen? Ramazan, FETÖ’cü müsün, onu söyle. Neden attın, onu söyle.

RAMAZAN CAN (Devamla) – Ayrıca, bir milletvekili, kendi adıma da söylüyorum ve arkadaşlarım adına da söylüyorum...

LEVENT GÖK (Ankara) – Sen gerçeği anlat, gerçeği.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – FETÖ’nün yolunu açtınız, FETÖ’nün.

RAMAZAN CAN (Devamla) – FETÖ’cü olan, FETÖ’ye destek sağlayan, FETÖ’yle beraber hareket eden alçaktır, şerefsizdir! (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

LEVENT GÖK (Ankara) – Bak, bak, bu iddianame önemli bir iddianamedir. İstifa edin.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – İstifa edin, istifa!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen dinleyelim.

RAMAZAN CAN (Devamla) – FETÖ’cü olmadığı hâlde FETÖ’cülükle suçlayan, buradan siyasi rant devşirmeye gayret eden de müfteridir. Herkes iddiasını ispatlamakla mükelleftir. (CHP sıralarından gürültüler)

LEVENT GÖK (Ankara) – Gel, ispat ediyorum sana. İspat ediyorum Ramazan.

RAMAZAN CAN (Devamla) – Son söz olarak şunu söylemek istiyorum...

LEVENT GÖK (Ankara) – Ramazan, kalk, cesurca, kim attırdı sana bu imzayı, bu imzayı sana kim attırdı, onu anlat.

RAMAZAN CAN (Devamla) – Bizler, milletvekilleri olarak kanun teklifine imza attık ve bu imzanın arkasında da duruyoruz ve bu kanun burada, Mecliste, Genel Kurulda oylanarak yasalaştı.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – O zaman sorumlu sizsiniz.

RAMAZAN CAN (Devamla) – Özetle şunu söylemek istiyorum: 15 Temmuz gecesi...

LEVENT GÖK (Ankara) – Meclisin arkasına sığınma. Kim attırdı sana bu imzayı? Kim attırdı sana bu imzayı? Var mı öyle?

RAMAZAN CAN (Devamla) – 15 Temmuz gecesi, Sayın Levent Gök, hep beraber burada mücadele ettik, beraberdik.

LEVENT GÖK (Ankara) – Buradaydık, sayenizde bombalar yedik kafamıza, bundan dolayı yedik işte.

RAMAZAN CAN (Devamla) – Doğru mu? Beraberdik, mücadeleyi beraber yaptık.

LEVENT GÖK (Ankara) – Bundan dolayı yedik kafamıza, bundan dolayı yedik.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Yolunu siz açtınız.

RAMAZAN CAN (Devamla) – Ama buradan şunu söylemek istiyorum: Evet, 17-25 Aralıktan önce, AK PARTİ bu alçak yapıyla belki bazı uygulamaları beraber götürmüş olabilir. (CHP sıralarından alkışlar)

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Size dokunmayan yılan bin yaşasın, değil mi?

RAMAZAN CAN (Devamla) – 17-25 Aralıktan sonra, Cumhurbaşkanı adayınız kim idi, Cumhurbaşkanı adayınız kim idi?

BARİŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Beraber yürüdünüz.

LEVENT GÖK (Ankara) – Bırak sen bunları, geç onu.

RAMAZAN CAN (Devamla) – 17-25 Aralıktan sonra, onların getirmiş olduğu sahte delilleri...

LEVENT GÖK (Ankara) – Sen bu kanun teklifini imzaladın mı kardeşim, ben ona bakarım.

RAMAZAN CAN (Devamla) – ...Genel Başkanınız ve sizler bu kürsüden alabildiğine kullanmadınız mı? Arkadaşlar, bütün bunları bir tarafa bırakalım. (CHP sıralarından gürültüler)

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Beraber çaldınız devleti, beraber çaldınız.

RAMAZAN CAN (Devamla) – Şunu söylemek istiyorum, en son şunu söylemek istiyorum: Bütün milletvekilleri bağımsız...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Çaldığınız devleti paylaşamadınız.

RAMAZAN CAN (Devamla) – ...iradesiyle kanun teklifine imza atmıştır ve imzanın arkasındadır. (CHP sıralarından gürültüler)

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Beraber çaldınız, paylaşamadınız devleti.

RAMAZAN CAN (Devamla) – Bu FETÖ'ye, alçak terör örgütüne destek veren alçaktır. Milletvekillerini bu manada itham etmek doğru değildir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Can.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Gök...

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, öncelikle, bir kere Sayın Cumhurbaşkanı açısından sorunlu bir durum var.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hakaret var, Cumhurbaşkanına hakaret var.

LEVENT GÖK (Ankara) – Cumhurbaşkanına Sayın Ramazan Can hakaret etmiştir; şundan dolayı: Sayın Ramazan Can konuşmasında, FETÖ’ye karşı çıkmayana kötüleyen bir konuşma yapmıştır. Bildiğiniz gibi, Sayın Cumhurbaşkanı FETÖ için “Ne istediye vermedik mi?” demiştir.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Geç bunları, geç bunları.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – “Yardım eden alçaktır, şerefsizdir, namussuzdur.” dedi.

LEVENT GÖK (Ankara) – “Yardım eden alçaktır.” demiştir. İç Tüzük’ün 161’inci maddesine göre Sayın Ramazan Can hakkında Cumhurbaşkanına hakaretten dolayı işlem yapılması gerekiyor. (CHP sıralarından alkışlar) Bunu takdirinize sunuyorum, bu önemli bir konu.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Birleşime ara verilsin.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Sen söyledin, hemen yapacağız biz işte! Seni bekliyorduk!

LEVENT GÖK (Ankara) – Ayrıca, Sayın Ramazan Can Meclisin arkasına sığınmak suretiyle, kendi yanlısına Meclisi ortak etmeye çalışıyor. Herhâlde bu konuda HDP milletvekillerinin, MHP milletvekillerinin, bütün milletvekillerinin söyleyecekleri bir şey vardır. Bir milletvekilinin yaptığı yanlışa Meclisi niçin ortak ediyorsun?

Ve ondan sonra, yine adımı zikrederek sataşmada bulundu ve yaptığım açıklamaların yanlış ve gerçeği yansıtmadığını ifade etti. Sataşmadan dolayı tekrar söz istiyorum ama İç Tüzük’ün 161’inci maddesine göre Cumhurbaşkanına hakaretten dolayı da hakkında işlem yapılmasını istiyorum, belki bu konuda bir ara verebilirsiniz.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ekmeleddin Bey’e de FETÖ’cü diyor.

BAŞKAN – Sayın Gök, ayağa kalkan sayın milletvekilleri var.

MUHAMMED ERKEK (Çanakkale) – Cumhurbaşkanı Erdoğan yardım ettiğini açıkça itiraf ediyor.

BAŞKAN – İsterseniz önce onları da dinleyelim, sonra size sataşmadan söz vereceğim.

LEVENT GÖK (Ankara) – Peki.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – 161, 161!

BAŞKAN – Sayın Usta, buyurun.

Sayın Yarkadaş, size de söz vereceğim.

Buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan, Ramazan Can konuşmasında, Cumhuriyet Halk Partisine hitaben “17-25’ten sonra Cumhurbaşkanı adayınız kimdi?” diye sordu. Malum, hatırlarsınız, Cumhuriyet Halk Partisinin Cumhurbaşkanı adayı Ekmeleddin İhsanoğlu Bey’di ve biz de o seçimde destek verdik, kendisi de şu anda bizim milletvekilimiz.

Buradan, ben Ramazan Can’ın neyi kastettiğini...

MEHMET METİNER (İstanbul) – Sürçülisan etti.

ERHAN USTA (Samsun) – Bizim milletvekilimizi töhmet altında bırakıcı bir laf konuşmuştur, buna ilişkin açıklama yapmaya davet ediyorum.

BAŞKAN – Peki, onu kendisinden talep edeceğiz.

Sayın Yarkadaş, sizi dinleyelim.

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, bugünkü konuyla ilgili Ramazan Bey’in kendi partisini hararetle savunmasını görünce aklıma arşivimdeki bir fotoğraf geldi, onu şimdi çıkardım tutanağa geçmesi için. Tabii, diğerleri de var, söz hakkı isteyen olursa onlarla ilgili de arşivimizi açarız.

Bu fotoğrafın tutanağa geçmesini istiyorum arkadaşlar. Sayın Ramazan Can'ın partizan hâkimlik konusunda nasıl bir tutum izlediğinin, Kırıkkale Milletvekili olarak açılışını yaptığı büronun sahibi avukatın da son atanan hâkimlerden olduğunun kayda geçirilmesini istiyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Burada diğerleri de var; eğer diğer arkadaşlar buna itiraz ederse onların da kimlere referans olduğunu Adalet Bakanlığının sitesinden çıkardığımız verilerle bu şekilde anlatabiliriz. Sadece kayda geçmesi açısından...

BAŞKAN – Peki Sayın Yarkadaş, kayda geçti, tutanaklara geçti.

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Diğerleri de burada Sayın Başkan.

ATILA SERTEL (İzmir) – Bütün sülalenizi yerleştirdiniz, yetmedi.

BAŞKAN – Sayın Can, Sayın Usta'nın sizden talebine cevap verecek misiniz Sayın Ekmeleddin İhsanoğlu'yla ilgili?

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Sayın Başkanım, benim buradaki kastım... (CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Bir saniye arkadaşlar...

Sayın Can, isterseniz mikrofonunuzu açalım, yerinizden açıklama yapın.

Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

26.- Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can'ın, Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Sayın Başkanım, benim buradaki kastım şudur: Bu alçak FETÖ terör örgütü 17-25 Aralık hadisesiyle ortaya çıkmıştır.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Ondan önce yok mu?

MUHARREM ERKEK (Çanakkale) – Olur mu be!

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – 17-25 Aralıkta yapmış olduğu eylemlerle, hukuk darbesiyle, hukuku siyasete alet etmesiyle ortaya çıkmıştır ve AK PARTİ iktidarları bu tarihten sonra bu alçak terör örgütüyle mücadeleye başlamıştır. Benim buradan kastım, 17-25 Aralıktan sonra dahi uzantılarını siyasi argüman olarak bazı partiler, özellikle Cumhuriyet Halk Partisi oradan almış olduğu illegal delilleri kürsülerde de kullanmıştır.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır, Cumhurbaşkanı adayı...

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Kaldı ki, Cumhurbaşkanı adayı noktasında da dedim ki: “Alçak FETÖ terör örgütünün desteklemiş olduğu bir aday minvalinde buluşmuştur.” Kastım odur, Milliyetçi Hareket Partisiyle alakası yoktur.

BAŞKAN – Sayın Usta, bir şey diyecek misiniz?

ERHAN USTA (Samsun) – Efendim, biz Ramazan Bey'in bu söylediğiyle ilgili bir şey bilmiyoruz. (Gürültüler)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, gerçekten çok uğultu var ve Sayın Usta'nın ne dediğini duymuyoruz.

ERHAN USTA (Samsun) – FETÖ'nün o dönemde kimi desteklediğini biz bilmiyoruz.

Şuradan konuşayım.

BAŞKAN – Peki, mikrofonu açıyoruz.

Buyurun.

27.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ERHAN USTA (Samsun) – Biz FETÖ'nün o dönemde kimi desteklediğini bilmiyoruz. Ekmeleddin İhsanoğlu Bey vatanına, milletine bağlı, hiçbir şekilde bu yapıyla, cemaatken dahi, AKP'nin kol kola gezdiği dönemde dahi hiçbir ilişkisi olmamış bir vatanperverdir. (CHP sıralarından alkışlar) Dolayısıyla burada sözün nereye gideceğine iyi dikkat etmek lazım. Bu şekilde bizim milletvekilimizi zan altında bırakacak veya böyle bir ilişkiyi kuracak laflardan kaçınmalarını tavsiye ederim kendilerine. Yoksa, burada bunları konuşacak olursak konuşacak çok şey var. (CHP sıralarından “Konuşun, konuşun.” sesleri) O yüzden, biraz daha dikkatli olmaları lazım. Bizim Ekmeleddin Bey'le ilgili olarak bu yapılan şeylerden dolayı bence hiçbir yorum yapmadan özür dilemesini kendilerinden talep ediyorum ben.

BAŞKAN – Sayın Can, konuşacak mısınız?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Özür dile.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Gerek yok.

BAŞKAN – Peki.

Sayın Gök, sizin sataşmadan dolayı bir söz talebiniz var. Buyurun size iki dakika söz vereceğim ama lütfen yeni bir sataşmaya mahal vermeyiniz.

Son söz sizin Sayın Gök, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

VII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

6.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına tekraren sataşması nedeniyle konuşması

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; gerçekten burada AKP milletvekillerinin içine düştüğü durumu Allah kimseye göstermesin değerli arkadaşlarım. (CHP sıralarından “Amin” sesleri, alkışlar)

Şimdi, Ramazan Can da bu AKP milletvekillerinin bir can simidi, onu ortaya atıyorlar.

Ramazan Can, sadece sen değil, ben 37 milletvekilinin ismini saydım. Hepsine ben söz hakkı verilmesini istiyorum, hepsine sataşıyorum. İddianameye göre hepiniz FETÖ'cüsünüz değerli arkadaşlarım.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Ya, bırak Allah'ını seversen ya, bırak ya!

LEVENT GÖK (Devamla) – Kalkın burada savunun kendinizi. (CHP sıralarından alkışlar) İddianameye göre... Ben diyorum ki ben arkadaşlarımın FETÖ'cü olduğuna inanmak istemiyorum. Çıksınlar buraya, kürsüye, desinler ki: “Bana bu kanun teklifini falanca kişi imzalattırdı.” Bakın, ben bunu kapı kapı dolaşır her yerde anlatırım arkadaşlar. Eğer sizler burada gelip yüreklice, cesaretlece açıklama yapmazsanız bu FETÖ'cülük sizin üzerinize yapışır, yapışır.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Allah Allah, çamur at izi kalsın yani. Böyle bir şey var mı?

LEVENT GÖK (Devamla) – Ben sizi kurtarmaya çalışıyorum.

ŞİRİN ÜNAL (İstanbul) – Sen kendini kurtar, kendini.

LEVENT GÖK (Devamla) – Ramazan Can'ı niye öne sürüyorsunuz? Ramazan Can kendini anlatmaktan zaten şu anda aciz duruma düştü. Yani gerçekten bu duruma düşmesini kendisinden de beklemiyorum.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Ramazan'ı kimse öne sürmez, Ramazan'ı kimse öne sürmüyor, Ramazan görev adamı, görev adamı.

LEVENT GÖK (Devamla) – Yani “Bir FETÖ’cü değilim.” derken dahi “Ben o kanun teklifini imzaladım.” diyor değerli arkadaşlarım. Ben de soruyorum size: Kim imzalattı bunu?

Ramazan Can, madem sen savunuyorsun söyle bana. Bu kanun teklifini sen mi yazdın kardeşim? Kim yazdırdı size bunu? Altını nasıl imzaladın? Kim imzalattı?

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Ortaklardı, ortak.

LEVENT GÖK (Devamla) – Nerede, Sadi Bilgiç nerede? Bülent Turan nerede, grup başkan vekili? Anlatsın bakalım bunları bize bir. İddianame, arkadaşlar, devletin iddianamesi. İşte, sizler zaten bu iddianameyle bundan sonra FETÖ’yle ilgili siyasi ilişki kurulmasın diye HSYK’yı değiştirdiniz, hâkimleri kendi partinizden olanlara veriyorsunuz.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Hayda!

LEVENT GÖK (Devamla) – İşin özü bu. Ben burada yüreklice açıklamalar yapılmadığı müddetçe hepinizin zan altında kalacağı konusunda uyarıyorum sizleri. Kalmayın, kalkın, burada savunun!

ŞİRİN ÜNAL (İstanbul) - Sen önce kendini kurtar, kendini.

LEVENT GÖK (Devamla) – Saygılar sunarım. (CHP sıralarından alkışlar)

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Gök.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.06

DÖRDÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 18.14****BAŞKAN: Başkan Vekili Pervin BULDAN****KÂTİP ÜYELER: İshak GAZEL (Kütahya), Mücahit DURMUŞOĞLU (Osmaniye)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 96’ncı Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

IX.- GENSORU (Devam)**A) ÖN GÖRÜŞMELER (Devam)**

1.- CHP Grubu adına Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Engin Altay, Ankara Milletvekili Levent Gök ve Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, 24 Aralık 2016 tarihinde yazılı aşaması yapılan avukatlar için adli yargı hâkim ve savcı adaylığı ile idari yargı hâkim adaylığı sınavının sonuçlarını etkilediği iddiasıyla Adalet Bakanı Bekir Bozdağ hakkında gensoru açılmasına ilişkin önergesi (11/15) (Devam)

BAŞKAN – Gruplar adına ikinci konuşmacı Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın İsmail Faruk Aksu.

Süreniz yirmi dakika Sayın Aksu.

Buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Adalet Bakanı Bekir Bozdağ hakkında yargıyı kendi ideolojik kalıplarına sokmak ve siyasi çıkarlarına göre dizayn etmek amacıyla partizanca davrandığı iddiasıyla bir gensoru açılmasına ilişkin önerge hakkında Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz aldım. Genel Kurulu ve aziz Türk milletini saygıyla selamlıyorum.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak, adaleti, temel hak ve özgürlüklerin güvencesi ve devletin temeli olarak görüyoruz. Bu nedenle yargının insanların tereddütsüz güvenilebileceği bir yapıya kavuşmasını, hâkim ve savcılarının liyakat ve vicdan sahibi olmasını ve aynı zamanda “Önce Türkiye, önce Türk milleti.” diyebilecek bir anlayışla hareket etmesini yargı sistemine güvenin teminatı olarak kabul ediyoruz.

Kuşku yok ki yargı, siyasi iktidarların veya belirli kişi ya da grupların güdümünde hareket etmeyen, bir kısım aidiyetlerin adalet duygusunun önüne geçmesine imkân vermeyen, daima hakkı savunan bir yapıya büründürülmelidir. Geciken adaletin adalet olmadığından hareketle, adil ve hızlı yargılanma her şartta temin edilmelidir. Yargı sisteminin ayrılmaz bir parçası olan savunma hakkı ortadan kaldırılmamalı ya da sınırlandırılmamalıdır. Bununla birlikte, Türkiye’de hukuk ve yargı sisteminin son yıllarda büyüyen sorunlarla karşı karşıya kaldığı da bir gerçektir. Maalesef ki bu sorunlar yaygındır ve hukukun birçok bölümünde kendini göstermektedir. Ancak, en büyük sorun, var olan hukuk kurallarının uygulanmadığı ya da kişiye veya duruma göre farklı uygulandığı şeklindeki algıdır. Bu kanaatin toplumda oluşmasına yol açan unsurlar mutlaka giderilmelidir. Adaletin siyasallaşması ya da bir kişinin veya grubun çıkarlarını önceleyen bir yaklaşımla karar vermesi yargının tarafsızlığı ve bağımsızlığı ilkesini şüpheye düşürür ki kökten yok edecektir. Demokratik hukuk devletinin en önemli unsuru olan eşitlik ilkesinin ihlali ve hukuki güvenlikle ilgili olarak ortaya çıkan sorunlar vatandaşın da adalete olan güvenini sarsmaktadır.

Yargıya olan güvenin ve saygının azalmasının toplumsal hayatta yol açtığı en büyük tehlikelerden biri, kişilerin uyumsuzluklarını yargıda çözmek yerine başka yol ve yöntemlere yönelmesi veya yönelme eğilimi göstermesidir. Bu ise asla kabulü mümkün olmayan kaos, kargaşa ve karanlık bir tabloyu işaret etmektedir. Unutmayalım ki adalet, uğradığımız haksızlıklar karşısında başvurabileceğimiz, umutsuzluğun umuda dönüşebileceği tek mekanizmadır. O sebeple, adalet sisteminin etkinleştirilmesi, adalet mekanizmasının iyi işler hâle getirilmesi herkesin üzerinde önemle ve hassasiyetle durmasını zorunlu kılan bir alandır. 15 Temmuz hain darbe girişiminin ardından ortaya çıkan gerçekler maalesef, adalet dağıtmakla görevli hâkimlerin kanunları esas alarak hukuku egemen kılmayı değil, Pensilvanya’ dan aldıkları talimatlar doğrultusunda hareket ettiklerini; hak, hukuk ve vicdanı askıya alıp alçakça kararlar verdiklerini göstermiştir. Yargıya sızmış bu teröristlerin yargıdan temizlenmesi devletin geciktirilemez asli görevidir ve bu amaçla yapılan hukuki düzenleme ve uygulamalar haklı ve yerindedir. Öte yandan, bu hainlerin zaman içinde yargıya nasıl sızdıkları, önemli karar mekanizmalarına nasıl geldikleri ve bundan kimlerin sorumlu olduğunun da tespit edilip gereğinin yapılması şarttır.

Sayın milletvekilleri, 15 Temmuz hain darbe girişimi Türk milletinin engin feraseti, demokrasiye olan bağlılığı, azim ve kararlılığı sayesinde önlenmiş, demokrasi uçurumdan dönmüştür. Şüphesiz ki ülkeyi kana bulayan bu hain saldırı bütün siyaset kurumlarına, Türk milletinin ve devletin birlik ve bekasına yapılmıştır. Bizim bunları göz ardı etmemiz ve hafife almamız mümkün değildir. Bu nedenle de ülkemizin, devlet otoritesinin zaafa uğratıldığı bir anlayışa terk edilmesi asla kabul edeceğimiz bir durum değildir. Türkiye özgürlük-güvenlik, terörle mücadele-adalet ve benzeri ikilemlere maruz bırakılmadan insan hakları ve hukukun üstünlüğü temelinde devletin ve milletin beka, huzur ve güvenliğini temin edebilecek kapasiteye, yetkinliğe ve hukuki normlara sahiptir. Bu araçlardan birisi olarak gördüğümüz OHAL uygulaması ve bu çerçevede alınan tedbir ve kararları Türkiye Büyük Millet Meclisinde destekledik çünkü ülkemizde olabilecek en olağan dışı durum vuku bulmuş, Türk devletini ve Türk milletini hedef alan bir saldırıya maruz kalınmıştır. Olağanüstü hâl millete pusu kuran ve devlete ağır zayıat verdirmek isteyen odaklara karşı bir güvence ve anayasal bir tedbir olarak görülmüş, toplumsal huzurun temini ve asayişin sağlanması amacıyla Türkiye’nin ciddi tehditlerle karşı karşıya olduğu bir dönemde devletin elinin güçlendirilmesi istenmiştir.

Bu kapsamda, eğitimden sağlığa, yargıdan emniyete devlet kurumlarına sızmış FETÖ’cülerle mücadele devam etmektedir. Kuşkusuz 15 Temmuz FETÖ darbe girişimine adı karışan, göz yuman veya görevinin sorumluluklarına riayet etmeyen kim varsa devlet kurumlarından ayıklanması gerekli ve yerindedir. Elbette ki, bu yöndeki tespitlerin soruşturma süreçlerinde elde edilen kesin kanaatlerle somutlaştırılması gerekmektedir. Yeterli inceleme ve soruşturma yapılmadığı için hiç kimsenin itibarına, işine ve sosyal çevresine el uzatılmamalıdır. Aylardır tutuklu ve açıkta olup suçları hakkında hiçbir şekilde bilgilendirilmemiş, suçsuz olduklarını iddia eden onlarca vatandaşımız vardır. Bu çerçevede, itiraz mekanizmaları sağlıklı bir şekilde ve talepler ciddiye alınarak işletilmelidir. Oluşturulan OHAL Komisyonu prensipler ve ilkeler bazında yapacağı değerlendirmeler ve alacağı kararlarla karar mekanizmalarının hızlı hareket etmesine yardımcı olabilecektir. Bu sayede özellikle itirazlar konusunda uygulamadaki sahipsizlik ve belirsizlik algısı da giderilebilecektir. Vatandaşlarımızın neyle suçlandığını öğrenmesi bir hak olmasının yanı sıra kuşkusuz doğruların ortaya çıkmasına ve varsa mağduriyetlerin giderilmesine de yardımcı olacak bir husustur. Savunma hakkını kısıtlayarak yahut geciktirerek yürütülen soruşturma ve kovuşturmalar suçlunun suçsuzdan ayrılmasını imkânsızlaştıracak, suçlunun gerçeği açığa çıkaramayacak ve terör örgütüyle mücadeleye zarar verecektir. Oysa, asli amaç hiçbir istismarı gölgede bırakmadan FETÖ terör örgütünün yok edilmesi olmalıdır.

Bu süreçte ihraç edilmiş bazı kamu görevlilerinin görevlerine iade edilmesini önemsiyoruz. Bunu, varsa yanlışlıkların düzeltileceğinin ve mağduriyetlerin giderileceğinin teminatı olarak

değerlendiriyoruz. Ancak, burada iadelerin, suçsuzluğa dayalı değil de torpil ve tavassuta bağlı şekilde gerçekleştiği iddiaları eğer doğrusa buna sebep olanlar iki cihanda da iflah olmayacağı bir veballe karşı karşıyadır. Şüphesiz ki, Türk devletine ve Türk milletine kasteden her düzeydeki hainler tamamen temizlenmeden mücadelenin kamu vicdanında inandırıcılığı olmayacaktır. Bu süreçte soruşturma aşamalarının sekteye uğramamasının “Olan garibana oldu.” anlayışının oluşmamasının, halkımızın terörle mücadeleye verdiği desteğin kaybedilmemesinin ve devlete olan inancın ve güvenin zaafa uğratılmamasının önemini vurgulamak istiyorum.

Bu çerçevede, 15 Temmuz planlayıcıları, sevk ve idaresini yapan lider kadrosu ile kalkışmanın siyasi ve diğer kesimlerdeki ayağı, mevkisi ve görevi ne olursa olsun aynı titizlikle değerlendirilmeli, soruşturulmalı ve temizlenmelidir. Unutulmamalı ki, hükümet sistemi değişikliğiyle Türkiye’nin içine girdiği yeni dönemin başlangıç noktası temizlik olmalıdır. Bu süreçte her fırsatta önerdiğimiz temiz siyaset, temiz toplum, temiz yönetim anlayışı ve bekleyişi gecikmeden hayata geçirilmelidir. Artık, Türkiye yüklerinden kurtulmalı, millet tarafından inşa edilen yeni hükümet sistemiyle kuruluş ruhu canlandırılmalıdır.

Değerli milletvekilleri, güçlüyü değil haklıyı koruyan bir adalet sistemi ile sistemin etkin, erişilebilir ve adil olması hâli herkesin gönül huzuru içinde güven duyabileceği bir adalet düzenini işaret edecektir. Bu çerçevede çeşitli güç unsurlarının hukuk devleti kurallarına göre sınırlandırılması suretiyle toplumsal ahengin ve huzurun tesis edilmesi devletin temel görevleri olmalıdır. İnsanlarımızın adaletli ve hakkaniyetli bir sosyal düzen içerisinde yaşaması için hukukun üstünlüğü prensibinden asla taviz verilmemesi, temel hak ve özgürlüklerin güvence altına alınması ve hak arama özgürlüğünün tam olarak kullanılması temin edilmelidir.

Yargı istatistiklerine bakıldığında hâlen eksikliklerimizin çok olduğu gözlerden kaçmamaktadır; örneğin, Adalet Bakanı Sayın Bozdağ’ın 12 Mayıs’ta verdiği bilgilere göre, 100 bin kişiye düşen hâkim sayısı Avrupa Konseyi üye ülkelerinde 20,3 iken Türkiye’de sadece 12,5’tir. Yine Avrupa ülkelerinde 100 bin kişiye düşen savcı sayısı ortalaması 11,1 iken Türkiye’de 6,4’tür. Ayrıca Dünya Hukukun Üstünlüğü Küresel Endeksi’nde Türkiye 113 ülke arasında 99’uncu sıradadır. Önümüzdeki süreçte bu ve benzeri eksikliklerin süratle ikmal edilmesi, yargı mekanizmasının etkinleştirilmesi adına önem arz etmektedir. Zira yargının bu durumu ülke ekonomisini de derinden etkileyen bir öneme sahiptir. Yatırımcı için uygun yatırım ortamıyla birlikte siyasi istikrarın, ülkelerin hukuk düzenlerinin ve kamu yönetimlerinin öngörülebilir olması yatırım tercihlerinde oldukça önemlidir. Yargı sisteminin öngörülebilir olmadığı ve hukukun üstünlüğü konusunda problemlerin bulunduğu bir ülkeye yabancı yatırımcıların ilgi duyması da mümkün olmamaktadır. Bu nedenle adalet sistemindeki eksikliğin giderilmesi son derece önemlidir.

Bilindiği üzere Anayasa değişikliğiyle başta yüksek yargının tanzimi olmak üzere bazı yeni düzenlemeler getirilmiştir. Bu çerçevede yüksek yargının mevcut durumuyla bir mukayese yapıldığında getirilen sistemin yargı erkini daha şeffaf ve hesap verebilir kılarak sağlam bir zemin üzerinde tekrar inşa ettiği rahatlıkla anlaşılabilecektir. Yargının bağımsızlığı yanında tarafsızlığı da anayasal bir ilke hâline getirilmiştir. Hâkimler ve Savcılar Kurulu, organize olabilmeyi beceren gayrimeşru yapıların HSK üzerinden yargıyı manipüle etmelerine imkân sağlayan yapıdan kurtarılmıştır. Yeni sistemde Hâkimler ve Savcılar Kurulunun oluşumu bakımından daha şeffaf, hesap verebilir ve uzlaşma odaklı bir yapı öngörüldüğü için üyeleri Hâkimler ve Savcılar Kurulu tarafından atanan Yargıtay ve Danıştayın da bu durumdan olumlu etkileneceği açıktır.

Değerli milletvekilleri, Milliyetçi Hareket Partisi olarak, Türkiye’nin beka sorunu hâline gelen terörün kökünün kazınması, ülkemizin her yerinde huzur ve güvenin tesis edilmesi, vatandaşlarımızın

canından ve malından emin kılınması, birlik ve beraberliğimizin güçlendirilmesi, geleceğimizin teminat altına alınması, insanımızın yaşatılması ve devletimizin ilelebet payidar olması öncelikli hedefimizdir. Demokratik olgunluk ve uzlaşma kültürünün egemen olduğu, dışlayıcı ve ötekileştirici söylem ve üslubun törpülediği, Türkiye'nin millî ve manevî değerlerinin, Anayasa'mızın ilk üç maddesinde anlam bulan devletimizin kuruluş ilkelerinin ortak payda olarak kabul edildiği bir siyaset anlayışının hâkim kılınmasını önemli bulmaktayız. Gelineen noktada bugün meselelere salt siyasi parti çerçevesinden bakmak yerine Türkiye'nin ve Türk milletinin geleceğe taşınması için hassasiyetleri paylaşılan tüm kesimlerin bir bütünleşme ideali etrafında toplanmasının içinden geçilen dönemden çıkmanın ilk şartı olduğunu düşünüyoruz. Bu anlayışın gerçekleşebilmesi siyasetin her seviyede toplumla bütünleşmesinin yolunu açacak olan kesintisiz tam demokrasiyle devletin toplumdaki, tarihten ve millî kimlikten uzaklaşmasına yol açan antidemokratik, gayrimillî kural, kurum ve yapıların tasfiyesini, ayrıca Türkiye'nin kendi kabuğunu yırtabilme ve mazlum milletlere medeniyet yapıcı değerleri ulaştırma gücünü yakalayabilmesini sağlayacak kural, kurum ve yapıların ihdasını gerekli kılmaktadır. Biz milliyetçilik ve demokrasiyi ikiz kardeş olarak görüyor, demokratik standartların yükseltilmesini esas alan bir uzlaşma dinamiğinin hâkim kılınmasını istiyoruz.

Değerli milletvekilleri, sağlıklı işleyen bir yargı sisteminin ve kamu yönetiminin varlığı için liyakat sisteminin tavizsiz uygulanması son derece önemlidir. Kamu yönetiminin karakterini belirleyen insan kaynakları yönetiminin en önemli unsuru liyakat ilkesidir. Nitekim Anayasa'nın "Hizmete girme" başlıklı 70'inci maddesinde "Her Türk, kamu hizmetlerine girme hakkına sahiptir. Hizmete alınmada, görevin gerektirdiği niteliklerden başka hiçbir ayırım gözetilemez." denilmektedir. Bununla birlikte liyakat ilkesinin sadece teorik olarak varlığı yeterli değildir. Önemli olan, uygulamada liyakate ne derece önem ve öncelik verildiğidir. Bir kişinin ya da grubun korunmasına dönük atamalar yargı ve bürokrasinin niteliği ve kamu hizmetlerinin kalitesi üzerinde oldukça olumsuz etkilerde bulunmaktadır. Kamu hizmetlerinde kalitenin artırılmasıyla birlikte vatana ve millete bağlılık, millî değerlere sadakat kuşkusuz ki liyakatin ayrılmaz bir parçası olmalıdır. Aksi takdirde, "Önce Türkiye, önce Türk milleti." demedikten sonra hâkim, savcı, amir veya memur allameicihan da olsa bir anlamı olmayacaktır.

Biz, görüşmekte olduğumuz gensoru önergesine konu düzenlemenin, FETÖ ve diğer terör örgütleriyle mücadele kapsamında alınan bir tedbir olduğu kanaatindeyiz. Yapılanın, terör örgütleriyle mücadele kapsamında olası sızmalara karşı önlem almaktan ibaret olduğunu değerlendiriyoruz. Bununla birlikte, Türkiye'nin içinde bulunduğu şartların görmezden gelinmesi suretiyle söz konusu tedbire ilişkin hükmün suistimal edilmesine de siyasi ya da bir başka grubun menfaatlerini öne çıkaran bir anlayışla uygulanmasına da onay vermemiz asla mümkün değildir. 15 Temmuz şartlarının zorunlu kıldığı bu ve benzeri tedbirlerin ister uygulayıcıları isterse de muhatapları tarafından istismar edilmesini, değersizleştirilmesini ya da amacından saptırılmasını hukukun üstünlüğüne de devlet ve millet menfaatlerine de aykırı bulduğumuzun altını çizmek istiyorum.

Türkiye'nin hukuk, demokrasi, insan hakları ve şeffaf bir yönetim sistemi oluşturma ihtiyacı had safhada iken, usulsüzlük ve kayırmacılık iddialarına yol açacak uygulamaların vatandaşlarımızın beklenti ve talepleriyle de örtüşmediği açıktır. Bu çerçevede, OHAL kapsamında alınan tüm tedbirlerin ve işleyişin, işleyen süreçlerin açık ve şeffaf bir şekilde yürütülmesi ve kamuoyunun doğru bilgilendirilmesi hayati öneme sahiptir. Unutulmasın ki millet olarak birlik ve beraberliğe, güvene ve adalete en çok ihtiyacımızın olduğu bir süreçten geçiyoruz.

Biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak FETÖ melanetinin sonunun getirilmesi, PKK belasından milletimizin kurtarılması, IŞİD ve diğer terör örgütlerinin kökünün kazınması için kararlı ve etkin bir mücadelenin devam ettirilmesini istiyor ve bu amaçla atılan adımları destekliyoruz. Bu çerçevede,

mücadelenin güvenlik boyutuyla birlikte önemli bir ayağı olan yargı süreçlerini çeşitli mülâhazalarla tartışma alanına çekerek sekteye uğratabilecek girişimleri doğru bulmadığımızı ifade etmek istiyorum.

Bu düşüncelerle konuşmamı bitirirken sizleri bir kez daha saygılarımla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Aksu.

Gruplar adına üçüncü konuşmacı, Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Mardin Milletvekili Sayın Mithat Sancar. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi dakika.

Buyurun.

HDP GRUBU ADINA MİTHAT SANCAR (Mardin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yargı Türkiye’de hep bir sorun alanı olarak yaşanmıştır, hep bir sorun alanı olmuştur, derin bir sorun alanı olmuştur. Bugün de yine yargıyı tartışıyoruz Sayın Bakan hakkında verilen gensoru dolayısıyla.

Türkiye Cumhuriyeti’nin başından itibaren alacak olursak köşe taşlarını şöyle belirlemek mümkün: İstiklal mahkemeleri ve oradaki yargılamalar, ardından -yıl dönümü yaklaşiyor 1960, 27 Mayıs darbesinin- Yassıada yargılamaları, sonra sıkıyönetim mahkemeleri, ardından DGM’ler, sonra özel yetkili mahkemeler; bunların hepsi adaleti mahveden uygulamalardı, kurumlardı. Bunların ardındaki zihniyet, siyasi rakipleri ve muhalifleri yargıyı kullanarak tasfiye etmekte.

Bugün istiklal mahkemelerindeki yargılamaların, Yassıada yargılamalarının, sıkıyönetim yargılamalarının, DGM’lerdeki yargılamaların adil olduğunu kim söyleyebilir? Orada yapılan şey, apaçık yargıyı iktidarın bir tasfiye ve sindirme aracı olarak kullanmaktı. Yakın zamanlarda özel yetkili mahkemeler tecrübesini de yaşadık; özel yetkili mahkemelerde de aynı anlayış hâkimdi. Bu mahkemelere vücut veren zihniyet yine muhalifleri, farklı olanları, iktidarı rahatsız edenleri keyfî bir biçimde cezalandırmak ve siyasal alandan tasfiye etmekte. Şimdi geldiğimiz yer AKP mahkemeleridir. Evet, artık 2014’ten beri adım adım kurulan sistem bir parti yargısı sistemidir. Maalesef bu sistemi kuranlar da geçmişte bu saydığım bütün örneklerden şikâyet etmiş bir tabandan geliyor. İstiklal mahkemelerinin yaptığı yargılamalardan canları yananları sahiplenmiş gelenek de bu partinin tabanında var. Yassıada yargılamalarına karşı çıkanlar arasında yine bu partiye oy, gönül ve destek veren, AKP’ye oy, gönül ve destek veren geniş bir kitle var. Sıkıyönetim mahkemelerinde de -12 Eylül sonrası, 12 Mart sonrası- DGM’lerde de yine pek çok kesim adaletsizce, haksızca yargılandı ama aynı zamanda muhafazakâr sosyolojiden insanların da canının yandığı ve onların da şikâyetçi olduğu uygulamalardı.

Peki, bugün AKP ne yapıyor? Bütün bu saydığım örneklerde adaletsizliğe itiraz ettiğini söylemiş, bunları çeşitli vesilelerle mahkûm etmiş bu parti, bu partinin hükûmetleri neler yapıyor? Aynı zihniyeti güçlendirerek devam ettiriyorlar. Yargıya talimatlar veriliyor hem de apaçık, gizlemeye gerek görmeden. Mesela sadece Cumhurbaşkanının dokunulmazlıklarıyla ilgili konuşmalarını hatırlayalım: “Dokunulmazlıklar kaldırılmalıdır.” dedi, meydanlarda bunu ısrarla, sürekli söyledi; ardından AKP Grubu Mecliste harekete geçti, Anayasa değişikliği hazırladı. Bu Anayasa değişikliğiyle yine kanunsuz bir biçimde dokunulmazlıklarımız kaldırıldı. O dokunulmazlıkların kaldırılmasından sonra yine Cumhurbaşkanı meydanlarda partimizi hedef göstermeye devam etti.

Şimdi, Sevgili Eş Genel Başkanımız Selahattin Demirtaş hakkındaki fezlekelerin hazırlanma tarihini sizlere buradan hatırlatayım. Toplam 96 fezleke var hakkında. Bunların tamamı siyasi çalışmalardan, konuşmalardan, sözlerden hareketle hazırlanmış fezlekeler ve bunlara dayanan davalar var. Fezlekelerin, bu 96 fezlekenin yaklaşık yarısı, 46’sı 28 Temmuz 2015 sonrasında hazırlanmış. Yani mayıs ayında dokunulmazlıklar tartışılmaya başlanıyor çünkü süreç bitiriliyor; sonra meydanlarda,

seçim çalışmaları sırasında partimiz yine Cumhurbaşkanlığı tarafından hedef gösteriliyor; ardından da fezlekeler hızla hazırlanmaya başlanıyor. 15 adet fezleke Anayasa değişikliğinin burada, Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülmesi sırasında hazırlanıyor, hatta 1 fezleke oylama günü hazırlanıyor apar topar yetiştirilsin diye. Diğer fezlekelerde de durum farklı değil. Savcılar talimat üzerine, açık talimatlar üzerine -kapalı talimatları artık sizlerin değerlendirmesine bırakıyoruz- bu fezlekeleri hazırladılar, şimdi de yargılamaları bu keyflikle sürdürüyorlar.

Bakın, olağanüstü hâl ilan edildi. Hangi gerekçeyle? 15 Temmuz darbe girişimini ve etkilerini bertaraf etmek gerekçesiyle yani darbe girişimiyle mücadele etmek gibi bir gerekçeyle ilan edildi. Fakat olağanüstü hâl hukukun sıfırlanmasının bir fırsatına çevrildi. O günden bugüne hukuk yok. Daha önce hukuk belki iyi kötü, eksik gedik bir şekilde uygulanıyordu; büyük adaletsizlikler yine vardı, büyük eleştiriler, rahatsızlıklar, huzursuzluklar yine vardı ama hukuk bitemmişti diyebileceğimiz bazı örnekler de yaşanabiliyordu. Oysa 15 Temmuzdan sonra ilan edilen olağanüstü hâlle birlikte hukuk sıfırlandı. Türkiye’de yargı her zaman büyük sorundu fakat son iki yılda artık sorun olmaktan çıktı. Neden? Çünkü yargı kalmadı. Yargı, yargı olmaktan çıktığı için ortada yargı sorunu yok, ortada siyasal iktidarın her türlü aracı kendi istediği şekilde kullandığı keyfî bir düzen var ve bu düzenin Adalet Bakanı olmanın da nasıl bir duygu yarattığını Sayın Bakan bir kez daha biraz sonra bizlere buradan anlatacaklar ama şu sorulara da cevap vererek anlatsınlar:

Yaklaşık 5 bin hâkim ve savcı görevden alındı diye... Yok, 5 bin değil, sayılarını da bilmiyoruz ama dörtte 1’ine yakını, yüzde 23,4’ü galiba ihraç edildi. Gerekçeler yok, yargı yolu açık değil, savunmalar alınmadı. Bunların cemaate mensup oldukları ve darbeyle ilişkili bulundukları gibi bir gerekçe gösterildi ihraçlarda. Şimdi, eğer, siz kanun hükmünde kararnameyle keyfî bir şekilde, denetimsiz bir şekilde hâkimleri açığa alabiliyorsanız; hangi hâkim bu kararnameyi çıkarma yetkisine sahip siyasi iktidarın istediğine aykırı karar verebilir? Veremiyor zaten. Mesela İdris Baluken arkadaşımız keyfî olarak gözaltına alındı, tutuklandı, bir süre tutuklu kaldıktan sonra tahliye edildi. Tahliye kararını veren mahkemenin hâkimi kısa bir süre sonra Ankara’ya sürgün edildi. Yine şanslıymış çünkü ihraç edilebilirdi, tutuklanabilirdi. Şimdi, hangi hâkim tahliye kararı verdiğinde korkusuz, kaygısız hareket edecek?

Devam ediyoruz, cemaatle bağlantılı veya cemaat üyesi olduğunu iddia ettiğiniz hâkimleri görevden aldınız, ihraç ettiniz; kamudan da 100 bini aşkın insan görevlerinden edildi, işlerinden, ekmeklerinden edildi. Bunu açıklamak ve savunmak için iktidar temsilcileri sık sık Doğu Almanya örneğini veriyor; 1990’dan sonra Doğu Bloku ülkelerinde de benzer tasfiyelerin yapıldığını söylüyorlar. Doğru, oralarda da yapıldı, sadece oralarda değil darbe sonrası, darbe yönetimi sonrası Arjantin’de, Şili’de başka benzer ülkelerde de yapıldı ama oralarda yapılan çok önemli bir şey var Sayın Bakan: Yöneticiler öncelikle görevden alındı, yöneticiler öncelikle yargılandı, hatta esas olarak yöneticiler yargılandı. Şimdi, biz size soruyoruz: Son on beş yılı iktidar olarak geçiren bir partisiniz, bütün tasfiye ettiğiniz kamu görevlilerinin –hâkimler, savcılar dâhil- atanmasında bakanlarınızın imzası var, Başbakanların, Cumhurbaşkanlarının imzası var; bürokrasiyi yönetme yetkisi sizlerde ama bu kadar insanı ihraç ederken onları alanlara tek bir dava açılmaz mı? Vazgeçtik davadan tek bir soruşturma açılmaz mı? Hadi soruşturma açmadınız, ya doğru dürüst bir özür, bir öz eleştiri yapmak da mı o kadar zor? “Kandırıldık.” deyip bu işin içinden sıyrılmak mümkün mü sanıyorsunuz? Kamu vicdanı, toplum vicdanı bu pişkinliği elbette görüyor ve elbette mahkûm ediyor. Belki iktidarın baskı araçlarıyla şimdi insanların tepkisini engelleyebilirsiniz ama pek çok örnekte gördüğümüz gibi, zulüm politikalarını uygulayanlar er ya da geç mutlaka bu fiillerinden dolayı hesap vermek zorunda kalırlar.

Yine, yakın tarihe bakın işte yıllarca cemaat yargısı kontrol etti, tabii ki asıl siyasi sorumluluk AKP hükümetlerindeydi ama fiilen cemaat yargısı belirliyordu. Onların o dönem tasfiye etmek istedikleri kesimlere karşı kullandıkları bütün yöntemler, şimdi onlara karşı kullanılıyor. Daha önce “müesses nizam” dedikimiz, “vesayet sistemi” de dedikimiz dönemde...

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Genel Kurulda çok uğultu var. Lütfen hatibi dinleyelim.

MİTHAT SANCAR (Devamla) - ...yargısı istedikleri gibi kullananlar; mesela sizlerin çok şikâyet ettiği 367 kararını çıkaran, mesela AKP’ye kapatma davası açan, mesela şimdiki Cumhurbaşkanı Erdoğan’a mahkûmiyet kararı veren, siyaseten yasaklayan o yargı organlarını belirleyebiliyorlardı, o yöntemleri kullanılıyorlardı. Fakat sonra cemaat geldi yargıya, onlara karşı o yöntemleri kullandı. Cemaatin de yanına kâr kalmadı. Ardından, şimdi aynı yöntemler cemaate karşı da kullanılıyor. Defalarca burada sizleri uyardım, bu yöntemler yarın öbür gün size karşı da kullanılır. Aslolan zulüm döngüsünü kırmaktır. Bir önceki dönemin zulüm yöntemlerini ve zihniyetini kullanan her iktidar, eninde sonunda aynı yöntemlerle yargılanmak zorunda kalmıştır, hesap vermek zorunda kalmıştır.

Şimdi, tutuklama gerekçelerinin hangisini sayayım, hangi absürtlükleri? Bunca yıl hukuk hocalığı yaptım, yargı alanında da çalıştım, pek çok iddianame de inceledim ama açık söylüyorum, bu dönemdeki kadar keyfi, bu dönemdeki kadar pervasız bir tutum görmedim.

Dün açlık grevi yapan 2 insanın tutuklanması için gösterilen gerekçeyi okudunuz mu? O insanlar gözaltına alınırken yapılanları içlerine sindiriyor mu buradaki insanlar? Ne istiyorlar? İşlerini istiyorlar. İşlerini isteyen insanlara “terörist” diyorsunuz. Bakın, bugün herkes herkesi terörist ilan edebilir. Tekrar tekrar hatırlatıyorum, bugün sizin terörist ilan ettiklerinizin yarın çoğunluğu elde ettiğinde sizleri de terörist ilan ederler, sizler de bugün uyguladığınız hukuk ve yöntemlerle yargılanırsınız. Yargılandığınızda itiraz etme hakkınız olmayacaktır sizin. Hiçbir zulüm düzeni ilelebet devam edemez, etmemiştir, etmeyecektir. Dolayısıyla, bugünün zalimleri -öyle bir sözü vardır bir düşünürün- mutlaka başka zamanın zalimleri tarafından yargılanırlar. Bizim istediğimiz bu değildir. Biz zulüm döngüsünün kırılmasını istiyoruz. Bir zulüm döneminin ardından başkalarının yine devrisabık yaparak zulüm yöntemleri kullanacağı bir Türkiye istemiyoruz biz; hukuk devletinin, demokrasinin, eşitliğin, adaletin egemen olduğu bir ülke istiyoruz, bir toplum istiyoruz. Zulüm döngüsünün her zaman karşısında olduk, yine karşısında olacağız. Zulüm döngüsünü kırmaya yanaşmayan, tam tersine bunu fırsat olarak kullanan her yönetim, o çarkın dişlilerine mutlaka takılacaktır. Tekrar tekrar bu uyarıyı yapmak zorundayım.

Şimdi bir iki örnek daha: Mesela, bir savcı var Diyarbakır’da, Kurtça Eker; 17 Ocak 2015’te atanıyor, sonra 2016 Haziranında yani dokunulmazlıkların burada kaldırıldığı tarihten bir ay sonra Başsavcı Vekili oluyor. Eş Genel Başkanımız Demirtaş, Milletvekillerimiz Gülser Yıldırım, Çağlar Demirel, Meral Daniş Beştaş’ın tutuklu olduğu dosyaların iddianamesini hazırlayan bu savcı. Bu savcı, bir de son olarak yargılamaların yürütüldüğü dosyalara “Bakın, haklarında yeni fezlekeler geldi, bunları da dikkate alın.” gibi bir işlem yaptı keyfice. Sayın Şamil Tayyar bu salonda mı bilmiyorum, defalarca söyledi “İşyan ediyorum.” dedi. Bu savcuyu Antep’ten Diyarbakır’a tayin ettiler. Bizi dinlemiyorsunuz, milletvekillerinizi dinleyin.

Bir de hatırlatayım: Muhaliflere öyle en cevval biçimde saldıranların, sonunda, başka bağlantıları olduğu ortaya çıktı. İşte size son örnek: Ege Üniversitesi Rektörü. Sıkı Erdoğancıydı, sıkı tasfiyeciydi; şimdi tasfiye edildi.

Bugün burada bağırıp çağıranlar, en militan görünenler “Haydi muhalefeti ezelim, boş verin hukuku, adaleti.” diyenler korkarım ki içlerinde koca bir suçluluk korkusuyla hareket ediyorlar. Bu konuda da sizi uyarıyoruz: Yarın öbür gün “Aldatıldık.” demeyin yine çünkü bu aldatılmalar kişisel sonuç doğurmuyor, bu ülkede adaleti katlediyor. Adaleti katleden her uygulama bu ülkenin toplumsal

barışına, huzuruna ve geleceğine dinamit yerleştiriyor. Dolayısıyla “Olağanüstü hâl huzur getirene kadar devam edecek.” diyorsunuz; bu, çok kötü, çok tehlikeli bir anlayış. Onun yerine şunu söyleyin: Derhâl olağanüstü hâl bitsin. Gelin bu zulüm döngüsünü kıracak bütün icraatları, düzenlemeleri bu Mecliste demokratik müzakere ve tartışmayla yapalım. En kısa zamanda bu ülkeyi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MİTHAT SANCAR (Devamla) – Bir dakika daha rica ediyorum.

BAŞKAN – Buyurun tamamlayın.

MİTHAT SANCAR (Devamla) – ...bu ülkeyi bir an önce bu yıkım, bu adaletsiz döngüden, girdaptan çıkaralım.

Yine, bitirmeden bir şey hatırlatmak istiyorum, Latin Amerika ülkelerinde adaletsizliği ve keyfiliği anlatmak için bir deyim kullanılır: “Dostlara adil davranılır, düşmana kanun uygulanır.” Şimdi, bu anlayışı uygulayan diktatörlerin hepsi yargılandı söyleyeyim size. Hayat gösteriyor ki bu anlayışa dayanan bir sistem, dışlanan ve haksızlığa maruz kalan toplumsal kesimlerde derin bir öfke yaratır, siyasal gerilimi ve kutuplaşmayı derinleştirir. Bu yöntemleri kullananlar gün gelir bu yöntemlerin kurbanı olurlar.

Son olarak, Hazreti Ali’den bir deyiş: “Haksızlık karşısında eğilmeyiniz zira hakkınızla beraber şerefiniz de kaybedersiniz.”

Saygılarımla efendim. (HDP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Sancar.

Sayın Pekşen sisteme girmiş ama burada mı? Yok.

Peki, gruplar adına dördüncü ve son konuşmacı Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Sayın Hamza Dağ. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi dakika.

Buyurun.

AK PARTİ GRUBU ADINA HAMZA DAĞ (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun Adalet Bakanımız Bekir Bozdağ hakkında vermiş olduğu gensoru önergesiyle ilgili olarak AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Hepinizi sevgiyle saygıyla, muhabbetle selamlıyorum.

Türkiye’de yargı atamaları her zaman öneminin üzerinde bir ilgi meselesi olmuştur. Birçok ülkede çok fazla tartışılmayan yargı atamaları meselesi ülkemizde temel tartışmaların başında gelmektedir. Bu durumun kök sebebine baktığımızda, 16 Nisana kadar geçen süreçte yargının vesayetlinin bir aracı olmasının çok etkili olduğunu görmekteyiz. Demokratik meşruiyeti olmayan ancak doğrudan millet eliyle şekillendirilmiş yasama ve yürütme organı üzerinde tahakküm kuran yargı organı, ister istemez demokrasi tartışmalarının merkezine yerleşmiştir. Siyasi partiler, yürütme ve yasama organları milletin tercihlerine bağlı olarak çağın gerektirdiği şartları karşılayarak demokratik değişim ve dönüşümler geçirirken yargı organı, bu demokratik süreçlerden münezze bir şekilde yapılanıp uzun vadeli kadrolaşma ve siyaseti dizayn aracı hâline ne yazık ki gelmiştir. Bunun için Türkiye’de yargı atamaları her daim önemli bir gündem maddesi olmuştur.

Bu gensoru metnini okuduğumda gerçekten öncelikle bir gülümsedim ve sonra da tefekkür ettim, düşündüm ve sevdim; on beş yıl öncesine gittim. Esasında tarihin garip bir tecellisidir ki ben hâkimlik sınavı mülakatında elenmiş ve garip sorulara muhatap olmuş bir milletvekili kardeşinizim. 2002 yılında o dönemde Anasol-M Hükûmeti varken ve Adalet Bakanı Hikmet Sami Türk iken 9 Mayıs 2002

yılında hâkimlik mülakatına girdim. 9 Mayıs 2002’den bir gün önce mülakatla ilgili neler sorulduğunu öğrenmek için o zamanki arkadaşlarıma sordum. Dediler ki: “Öncelikle öz geçmişi anlatıyorlar.” Öz geçmiş anlatımını üç aşağı beş yukarı biliyoruz ama o dönemin müesses nizamına karşı benim öz geçmişimde bazı sıkıntılar vardı, tabii ki bunları söyleyecektik. Anlatmaya başladık, mülakata girdik: 1 Mart 1980 tarihinde Manisa’nın Demirci ilçesinde doğmuşum. İlkokul 3’e kadar Manisa’nın Demirci ilçesinde okuduktan sonra babamın memuriyeti sebebiyle Kütahya Simav ilçesine tayin olduk, 4 ve 5’i Kütahya Simav’da bitirdim der demez karşıdan bir soru: “Baban memur da, ne?” Cami görevlisi. “İmam yani.” Evet, imam. Sonra ortaokul ve liseyi Simav’da bitirdikten sonra Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesini bitir... Devam ederken, daha bitirmeden cümlemi “Ortaokul ve lise ne?” İmam-hatip.

Sorular: “Anayasa’nın değiştirilemeyen maddelerini anlat.” 1’inci madde: Türkiye Devleti bir Cumhuriyettir. Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru ve refahı, millî dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, lâik, sosyal bir hukuk Devletidir, cevabını verirken karşıdan direkt soru şu: “Laikliği bir anlat bakalım, içinden geldiği gibi olsun.”

HALUK PEKŞEN (Trabzon) – 1’inci madde değil, 2’nci madde o.

HAMZA DAĞ (Devamla) - Değerli arkadaşlar, 2002’ye gelince kadar neler yaşandı, neler oldu, bunun sebebine, önce bunlara bir değinmek lazım.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Bana da “Pertek’te deniz var mı ?” diye sordunuz.

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Şimdi neyi soruyorsunuz, şimdi? Onu anlat. Şimdi...

HAMZA DAĞ (Devamla) - Bakın, 1960’ta Yassıada mahkemeleri hepimizin malumu. Yassıada mahkemelerindeki yapılan yargılamaları anlatmayacağım ama Yassıada mahkemelerinde görev alan hâkimlerin hangi yıllara kadar bu yargı sisteminin içinde bir oligarşik yapı olduklarını örneklerle birlikte şimdi burada anlatacağım.

1960 darbesi sonrası kurulan Yassıada mahkemelerinde görev alan hâkim ve savcıların içinden 3 Anayasa Mahkemesi Başkanı, 2 Yüksek Hâkimler Kurulu Başkanı, 2 Yargıtay Başkanı, Danıştay Başkanı ve YSK Başkanı çıkmıştır. Birkaç tane örnek verecek olursak: Ömer Altay Egesen, 1960 darbesinden tam on yedi yıl sonra 1977 yılında Yargıtay 1. Ceza Dairesi Başkanlığına gelmiştir. Dönemin askerî hâkimlerinden Yassıada Yüksek Soruşturma Kurulu üyesi ve Yüksek Adalet Başsavcısı Yardımcısı Necdet Darıcıoğlu 1977’de Anayasa Mahkemesi üyesi olarak atanmış, 1990’da, tam otuz yıl sonra Anayasa Mahkemesi Başkanı olmuştur. İşte, Yassıada’da kurulan o oligarşik yapı 1990’lara kadar devam etmiştir.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Hâkim olsan FETÖ’den belki giderdin, milletvekili olmuşsun.

HAMZA DAĞ (Devamla) - Yine, 1960’ta Yassıada mahkemesi Yüksek Soruşturma Kurulu üyesi Cevdet Menteş 1972-1978 yılları arasında Yargıtay Başkanlığı yapmış; 1980 yılındaki askerî darbe hükûmeti, Bülent Ulusu Hükûmetinde de Adalet Bakanlığı yapmıştır.

Bu örnekler çoğaltılabilir, çokça örnek var. Açıkçası bu oligarşik yapı 1990’lara kadar geldi, 1990’lardan sonra bıraktı mı? Evet, 1990’larda da bu ülkenin zihnine kazınan tam yirmi beş yıl geçti üzerinden. Yirmi beş yıl geçmesi değil, elli yıl sonra da bu kürsüde yargıda kadrolaşmaktan bahsedilecekse insanların aklına gelecek 2 isim var, o kişilerin isimlerinden bahsetmeyeceğim ama kimler olduğunu siz anlayacaksınız, sadece söyledikleri sözleri ifade edeceğim burada.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Bir onların hâkimleri kaldı, diğer hâkimler FETÖ’den içeride.

HAMZA DAĞ (Devamla) - “Evet, Hükûmetten sınavlı 5 bin kişilik kadro çıkarttım.” Koalisyon Hükûmetinin Adalet Bakanıydı.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Onların aldığı hâkimler olmasa hâkim yok ortada.

HAMZA DAĞ (Devamla) - Hükûmetten çıkartmış. “Bu kadroları örgütüne vermeyip de milliyetçilere mi verecektim?”

Yine, o dönemlerdeki bir adalet bakanı daha diyor ki: “Benim dönemimde 2 bin hâkim, savcı aldık...”

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – 4.500 hâkim aldınız, 4.500’ünü de FETÖ’cü diye işten attınız. FETÖ’cüler aldınız, FETÖ’cüler.

HAMZA DAĞ (Devamla) – “Bu aldığımız kadrolar ileride yeşerecek demokratik insanlardır. Yaptığım suça işlemeye devam edeceğim, ben yılmayacağım. Bu makamı da terk etmeyeceğim.” Bunları söyleyen eski adalet bakanlarının kimler olduğunu tüm Türkiye artık biliyor.

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Dosyalar birikti, hâkim yok, hâkim; hepsi içeride aldıklarınızın. Gördük aldıklarınızı.

HAMZA DAĞ (Devamla) - 28 Şubatı yaşadık. 28 Şubatta yargının nasıl siyasallaştığını gördük. 28 Şubatta benim de mensubu olma... O dönemde yaşımız yetmese de gönülden bağlandığımız Refah Partisine kapatma davası açıldı. Bakın, kapatma davası açıldı, seçilmiş bir Hükûmet... Hükûmet yıkıldı, 28 Şubat yaşandı. Asıl mesele, işte o Refah Partisi kapatma davası açıldığında yapılan yargılama bölümündeki yaşananlardır.

LEVENT GÖK (Ankara) – Hamza, konuya gel, konuya. Gensoruya gel, gensoruya.

HAMZA DAĞ (Devamla) - O zaman Anayasa Mahkemesi Başkanı hemen her gün televizyonlara çıkıp açıklama yapıyordu.

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Tamam anladık, FETÖ’cü olmadığını iddia ediyorsun da...

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Sabahtan beri gensoruyu anlatıyor, dinleyin, dinleyin.

HAMZA DAĞ (Devamla) - Peki, niye onlara o dönemde cevap vermeyenler bugün yargıda kadrolaşmaktan bahsetmektedirler?

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (İzmir) – Olay 2016’da geçiyor.

HAMZA DAĞ (Devamla) - Anayasa Mahkemesiyle ilgili, o dönemde günler öncesinden Refah Partisinin kapatılma davasıyla ilgili olan süreçte karar verilmeden önce, gazete kupürlerinde, köşe yazılarında, televizyonlarda “Bu karar 9’a 2 kapatılma şeklinde çıkacak.” denildiğinde yargıda kadrolaşma yok muydu arkadaşlar? Açıkçası, sizler ne diyorsunuz?

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – AKP İzmir il binası neredeydi, neredeydi? Niye kaçırdınız?

LEVENT GÖK (Ankara) – Hamza, bizim gensorumuzun konusu o değil, bizim gensorumuzun konusuna gel.

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Niye kaçırdınız AKP il binasını?

HAMZA DAĞ (Devamla) – Sayın Yarkadaş, bizim baykuştan korkumuz yok.

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Niye kaçırdınız?

HAMZA DAĞ (Devamla) - Biz şahinler sürüsüyüz, bizim veremeyecek hesabımız yok, merak etmeyin. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Niye kaçırdınız AKP il binasını? Veremeyecek hesabınız yoksa neden yargıya hâkimleri dolduruyorsunuz? Neden kaçıyorsunuz?

HAMZA DAĞ (Devamla) - Bakın, Refah Partisi kapandı, ondan sonra Fazilet Partisi kuruldu.

LEVENT GÖK (Ankara) – Hamza, konuya gel!

HAMZA DAĞ (Devamla) - Bu partilere gönül verenler herhâlde uzaya çıkacak hâlde değillerdi.

Bakın, bir şeyden bahsedeceğim. Tamamen kadrolaşmaktan...

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, konuşmacıyı uyarın, gensorunun dışında konuşuyor.

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Tamamen gensoruyla ilgili, gensoru. Rahatsız olunca “Gensoru dışında.” diyorsunuz.

HAMZA DAĞ (Devamla) - Benden önceki konuşmacıların hiçbiri gensoru içeriğiyle ilgili konuşmadı.

BAŞKAN – Sayın Gök, lütfen müdahale etmeyelim.

HAMZA DAĞ (Devamla) - Ama ben yargıdaki siyasallaşma ve kadrolaşmayı nereden nerelere getirdiğimizi kronolojik sırayla sizlere anlatıyorum. Konuşmamın sonunu bekleyin. Sonunda ne demek istediğimi çok iyi anlayacaksınız.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Tencere dibin kara, seninki benden kara. Sen bana yaptın, ben ona yaptım.

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Neyle kıyaslayacak? Geçmişle kıyaslayacak bugünü.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen dinleyelim.

HAMZA DAĞ (Devamla) – Değerli arkadaşlar, Fazilet Partisiyle ilgili kapatma davası açıldı. Bakın, o dönem iddianamesinden...

LEVENT GÖK (Ankara) – Hamzacığım, bu atanan hâkimler AKP’li mi değil mi? Onu bir anlat ya!

YUSUF SELAHATTİN BEYRİBEY (Kars) – Grup başkanı laf atmaz, ayıptır.

HAMZA DAĞ (Devamla) - O dönemin Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı iddianamede buna ne şekilde bir ifadede bulundu? “Habis bir ur.” gibi bir ifadede bulundu. Peki, o iddianame hukuki bir iddianame miydi? O iddianame siyasal bir iddianame ve Refah Partisi, Fazilet Partisi tabanına bunu söyleyen bu iddianameye karşı durması gerekenlerin, o zaman “Hukukçuyuz biz.” demesi gerekenlerin, açıkçası sessiz kalması ve yıllar sonra da şimdi burada böyle bir önergeyle gelmesi çok manidar değil midir?

LEVENT GÖK (Ankara) – Hamzacığım, konuya gel, gensoruyu anlat.

HAMZA DAĞ (Devamla) – O dönemde yine Ankara DGM Başsavcısının hemen her gün yapmış olduğu açıklamalarda siyasetle ilgili ve siyasi konularda vermiş olduğu ifadeler hepimizce ortada.

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Erbakan’ı çok seviyorsanız niye kaçtınız partiden? Niye ayrıldınız çok seviyorsanız Erbakan’ı? Ortada bıraktınız Erbakan’ı, ortada! Ortada bırakıp kaçtınız.

HAMZA DAĞ (Devamla) - En önemlisi, alkış tuttu herkes, alkış tuttunuz. Yargıçlara brifingler verildi, askerî erkân tarafından yargıçlara brifingler verildi. O yargıçlara brifing veren askerlere alkış tutuldu. Oraya gitmeyen hâkim ve savcılar ise toplumdan tecrit edilecek boyutlara getirildi.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Onlar da FETÖ’cü çıktı.

HAMZA DAĞ (Devamla) - O dönemde karşı çıkacaktınız, o dönemde bir şeyler söyleyecektiniz. İşte, 2002’ye kadar bu şekilde geldi.

Peki, 2002’den sonra değişti mi bir şeyler? Hemen değişmedi.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – 2002’den sonra gelenler cezaevinde FETÖ’den.

HAMZA DAĞ (Devamla) - Yine birçok mücadele edilmesi gerekmişti. Esasında bu kadrolaşma zihniyetiyle, işte bu yargıyı kendi zihni altyapısı düşüncesiyle her zaman mücadele etme gereği vardı.

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Burada kadrolaşma, burada Hamza Bey. Bak burada, bak, bak.

HAMZA DAĞ (Devamla) - Bakın değerli arkadaşlar, yargıçların içinde, savcılarının içinde tabii ki dünya görüşü olanlar olacaktır. Herkesin bir dünya görüşü var. Onlarla aynı sınıflarda okuduk, aynı okulda okuduk, hepsinin dünya görüşü var ama yargıç ve savcının asıl bağımsızlığı ve tarafsızlığı karar verirken, iddianame hazırlarken kendi dünya görüşünü kapı eşiğinde bırakmaktır ama ne yazık ki o dönemde de ve sonraki dönemlerde de bunları göremedik.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Bunu sen mi söylüyorsun?

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Delilsiz herkesi tutukluyorlar, delilsiz!

HAMZA DAĞ (Devamla) – 367 garabeti yaşandı, 367 meselesi yaşandı değerli arkadaşlar.

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Gazetecileri tutuklayan hâkimler kaçıyor, gözlerimize bakamıyor, gözlerimize.

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Otur yerine, otur! Otur yerine!

BAŞKAN – Sayın Yarkadaş...

HAMZA DAĞ (Devamla) – Rahat ol, rahat. Rahat ol.

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – “Tutuklandınız.” deyip kaçıyorlar. Böyle bir hâkim, talimatlı hâkimler.

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Otur!

BAŞKAN – Sayın Yarkadaş...

HAMZA DAĞ (Devamla) – Konuştuklarımın çok dokunduğunu biliyorum, seni çok rahatsız ettiğini biliyorum, çok dokunduğunu biliyorum.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Yarkadaş, lütfen müdahale etmeyin.

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Gözümüze bakamıyorlar, kaçıyorlar hepsi arka kapıdan.

HAMZA DAĞ (Devamla) – Sen rahat ol. Senin ön yargın seni köle etmesin. Allah sizi hür olarak yarattı Sayın Yarkadaş, ön yargılar sizi köle etmesin.

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Gel de bir gün mahkemeye gör bakalım.

BAŞKAN – Sayın Yarkadaş...

HAMZA DAĞ (Devamla) – Değerli arkadaşlar, süremi de makul kullanmam lazım, daha çok söyleyeceğim şey var. En son söyleyeceğimle aslında neyi kastettiğimi çok daha iyi anlayacaksınız.

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – Adalet size de lazım olacak bir gün.

HAMZA DAĞ (Devamla) – Değerli arkadaşlar, AK PARTİ iktidarı kuruldu ve AK PARTİ iktidarı üzerinde yine yasama ve yürütme üzerinden, yargı üzerinden birtakım vesayetler, o ideolojik, zihni altyapıya uygun olan hamleler yapılmadı mı? Bunları anlatırken şunu özellikle ifade etmek istiyorum: Tamam, yargı bir vesayet organı olarak kullanıldı ama her şeyin ötesinde, yasamada ve yürütmede benim dünya görüşüme uygun bir yasama ve yürütme oluşmadığı zaman dizayn etmekle ilgili kullanıldı. Asıl işte siyasallaşma, asıl kadrolaşma sıkıntımız bu. Buna dair şeyler.

367'yi hep beraber... Çok eskilerden bahsetmiyorum. Burada yine, Yargıtay cumhuriyet başsavcısı olan bir kişi kendi dünya görüşüne uygun olarak düşündüğü şekilde burada 367'yi gündeme getirdi. Yoktu o güne kadar uygulaması ama bir şey üretmesi lazımdı, bir şey söylemesi lazımdı çünkü o zamanki AK PARTİ'nin kendi Cumhurbaşkanı, kendi milletvekilleriyle bir Cumhurbaşkanı seçme çoğunluğu vardı. Hukuka uydurdu kendi aklına göre. O hukuka uydurmasıyla birlikte 367 garabeti yaşandı. O zaman Anayasa Mahkemesine bu 367 meselesini götürenler kimler? Yine Anayasa Mahkemesinden nasıl çıktı çoğunluk? 9'a 2. Sürpriz mi? Yok. Çünkü günler öncesinden gazetelerde, televizyonlarda 9'a 2 çıkacağı söylendi.

411 kararı yaşandı. Arkadaşlar, hukuk ayaklar altına alındı 411 kararında.

LEVENT GÖK (Ankara) – Hamza, konuya gel, şu gensoruya gel.

HAMZA DAĞ (Devamla) – Bizim en temel hukukumuz anayasa hukuku dersinde birinci sınıf dersi, Anayasa değişiklikleri sadece usuli yünden incelenebilir. Burada gizli oylamayla 411 milletvekili Anayasa değişikliği yaptı, başörtüsüyle ilgili bir düzenlemeydi ama yine Anayasa Mahkemesinde usuli değişiklik konusu bir kenara bırakılıp, esasa girilip o konuda bir hüküm ortaya konuldu.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – O yanlıştı. Yanlış mı yapmak gerekiyor?

HAMZA DAĞ (Devamla) – Bunların hepsi yasal olmayan ve ideolojiye göre, beyne göre, benim düşünceme uygun değil... Şimdi başörtülü kardeşlerimiz var burada. Ne oldu? Bir sorun oldu mu?

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Biz de destekledik.

HAMZA DAĞ (Devamla) – Desteklediyseniz niye Anayasa Mahkemesine gittiniz? Nasıl desteklediniz?

LEVENT GÖK (Ankara) – Neyi götürdük Anayasa Mahkemesine?

HAMZA DAĞ (Devamla) – AK PARTİ ile MHP beraber yaptı, 411 milletvekili. Gececeksiniz onları, geçeceksiniz.

MUHAMMED ERKEK (Çanakkale) – Genel Başkanımızın tavrıyla düzeldi o.

HAMZA DAĞ (Devamla) – Değerli arkadaşlar, 22 Temmuz seçimlerinde yüzde 46,7 oy almış AK PARTİ'ye...

LEVENT GÖK (Ankara) – Hamza, bak, dün Ankara'da başörtülü bir kadın yerlerde sürüklendi. Onu anlat bakayım bir.

HAMZA DAĞ (Devamla) – Tarihten bir kesitten bahsetmiyorum, üzerinden on sene geçmedi, şurada, yedi sene, sekiz sene geçti.

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Burada, burada; burada başörtülü kadın, burada bak, başörtülü kadın burada.

LEVENT GÖK (Ankara) – Bu başörtülü kadın değil mi?

HAMZA DAĞ (Devamla) – AK PARTİ'ye kapatma davası açıldı arkadaşlar.

MUHAMMED ERKEK (Çanakkale) – Kötü emsal emsal olmaz Hamza Bey.

HAMZA DAĞ (Devamla) – Söylediklerimin ufak ufak dokunduğunun farkındayım, sizi rahatsız ettiğinin farkındayım. Onun için sesiniz çok çıkıyor ama hepsini söyleyeceğim.

LEVENT GÖK (Ankara) – Hamza, bize hiç dokunmuyor, hiç dokunmuyor. Sen gensoruya gel, gensoruya gel.

MUHAMMED ERKEK (Çanakkale) – Tarihi anlatmayın, bugüne gelin.

HAMZA DAĞ (Devamla) – Hepsini söyleyeceğim çünkü ben 2002’de girdiğim sınavda ne yazık ki bu zihniyetin, bu mantalitenin, devlet aklı hâline gelmiş o mantalitenin mağduru oldum.

LEVENT GÖK (Ankara) – Bugün Burhan Kuzu’nun da FETÖ’yle fotoğrafı çıktı ortaya.

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Burada başörtülü kadın.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Türbanlıları cezaevine siz soktunuz.

HAMZA DAĞ (Devamla) – Yıllar beni haklı çıkardı, yıllar sonra ben bu kürsüden şimdi bu haklılığımı haykırma imkânı buldum. Bu haklılığımı haykıracağım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Yıllar boyunca biz bu sıkıntıyı hep yaşadık, bugün de burada bu sıkıntının tabii ki gündeme getirilmesini sağlayacağız.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Türbanlıları cezaevine doldurdunuz.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – “Bugün de sıkıntıyı biz yaşıyoruz.” mu diyorsunuz?

HAMZA DAĞ (Devamla) – Ama iyi bilin ki bu yapılanların aynısını biz yapmayacağız.

LEVENT GÖK (Ankara) – Daha ne yapacaksın? Milletin anasını ağlattınız!

HAMZA DAĞ (Devamla) – 17-25’ten sonra, 15 Temmuzdan sonra ülkemizde 15 Temmuzun yansması bazı sıkıntılar olabilir ama şunu iyi bilin ki bu yargı hiç kimsenin arka bahçesi olmayacak. Bunu açık bir şekilde de söylerim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP ve HDP sıralarından gürültüler)

LEVENT GÖK (Ankara) – Şimdi AKP’nin arka bahçesi, AKP’nin arka bahçesi.

HAMZA DAĞ (Devamla) – Kapatma davasına gelelim. Şimdi, kapatma davası, değerli arkadaşlarım... (CHP sıralarından gürültüler, sıra kapaklarına vurmalar)

Arkadaşlar, AK PARTİ yüzde 46,7 oy almıştı, yüzde 46,7.

LEVENT GÖK (Ankara) – O size hâkimleri atama yetkisi veriyor mu? Neden hâkimleri ilçe başkanı yapıyorsunuz? Partili hâkim yapıyorsunuz, partili hâkim. Bunları anlat.

HAMZA DAĞ (Devamla) – AK PARTİ’ye, Google’dan alınan birtakım ifadelerle ve birtakım sözlerle kapatma davası açıldı. Yüz yıl önceki meseleden bahsetmiyorum, şurada, sekiz sene önceki meseleden bahsediyorum. İşte o zaman, keşke, şu anda bas bas bağırdığınız hukukçuluğunuz aklınıza gelseydi.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – 2011’in tutanaklarına bakın, 2011’in.

HAMZA DAĞ (Devamla) – Ama iyi bilin ki biz o hukukçuluğunuzu çok iyi biliyoruz. O zaman oradaki o mantaliteniz neyse biz aynı mantaliteyi bugün uygulamayacağız, kesinlikle uygulamayacağız.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Onun için insanları hapislerde süründürüyorsunuz, değil mi?

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – AK PARTİ üyesini alıyorsun, daha neyini uygulayacaksın?

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Daha katmerlisini uyguluyorsunuz.

HAMZA DAĞ (Devamla) – 17-25 Aralığa geleyim, 17-25 Aralığa daha gelmedim. Bakın, 17-25 Aralık süreci yaşadık. 17-25 Aralık sürecinde o girdaptan, devlete, millete karşı girilen o vesayetle alakalı girdaptan, o darbe teşebbüsünden biz bu milleti kurtarmak için canla başla uğraş verirken, HSYK Kanunu’nu değiştirirken...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – “Uyguluyoruz.” de.

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Ben mi atadım Zekeriya Öz alçağını? Siz atadınız, siz getirdiniz. Mercedes’inizi verdiniz Zekeriya Öz’e, kime dert yanıyorsunuz?

HAMZA DAĞ (Devamla) – Bakın, şöyle 6 klasör tutanak var Adalet Komisyonunda, hepsini okudum arkadaşlar, hepsini okudum. Bakın, bu tutanaklarda o dönemki Adalet Bakanımız diyor ki: “Gelin arkadaşlar, HSYK değişikliği kanunla olmaz, gerekirse Anayasa değişikliği yapalım. Bu Anayasa değişikliğini beraber yapalım, birlikte yapalım.” Ama ne yazık ki şu tutanaklar...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – O savcılar, hâkimleri kim atadı göreve ya?

HAMZA DAĞ (Devamla) – Bakın, şahıslar, bizler var ya, bizler, milletvekilleri, Hamza Dağ ve bütün milletvekillerimiz...

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Zekeriya Öz’ü ben mi atadım göreve, Mercedes’imi ben mi verdim? Siz verdiniz Mercedes’inizi Zekeriya Öz’e.

LEVENT GÖK (Ankara) – Hamza, yalan söyleme.

HAMZA DAĞ (Devamla) – Bakın, bir dakika, bir şey söyleyeceğim.

Milletvekillerimiz Fatih Şahin, Şükrü Erdiç, Şirin Paşa; yıllar sonrasına, yüz yıl sonrasına bizler gidemeyiz ama bu tutanaklar var ya, yüz yıl sonrasına gidecek.

LEVENT GÖK (Ankara) – Ne var onlarda?

HAMZA DAĞ (Devamla) – Bakın, bu tutanaklarda siz Adalet Komisyonunda o zamanın Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun vermiş olduğu bildiriye savunacak kadar öteye gittiniz. Adalet Akademisi gibi bir kurumu ne yazık ki savunma noktasında oldunuz. Meşru Hükûmetin gayrimeşru olduğunu ilan ettiniz. Bu devletin temeline dinamit koyanlara karşı yapmış olduğumuz hukuki mücadeleye, siz çıktınız, “Devletin temellerini yine çökertiyorsunuz.” dediniz.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Ergenekon davasının savcısı kimdi, savcısı?

HAMZA DAĞ (Devamla) – MİT tirlarının savcısını savundunuz, Zekeriya Öz’ü savundunuz, tutanaklarda var arkadaşlar, hepsi tutanaklarda var.

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Ergenekon tertibinin savcısıydınız.

MUHARREM ERKEK (Çanakkale) – Ergenekon’un, Balyoz’un, Oda TV’nin savcısıydınız. Masum insanlar aylarca, yıllarca cezaevinde yattı.

HAMZA DAĞ (Devamla) – Hatta, daha da öteye gidip “Kavga sizin kavganızdır, Telliogulları ile Seferogulları arasında yapılan kavgada biz taraf olmayız.” gibi ifadeler kullandınız.

MUHARREM ERKEK (Çanakkale) – Kumpas davalarının savcısıydınız, kumpas davalarının.

HAMZA DAĞ (Devamla) – Değerli arkadaşlar, bakın, bütün bunları söyledim, çok net bir şey söyleyeceğim: Şu anda bu gensoru önergesini veren bütün milletvekili arkadaşlar, AK PARTİ iktidarı döneminde...

MUHARREM ERKEK (Çanakkale) – Hamza Bey, partili hâkim savcı olabilir mi? Bir onu söyleyin.

HAMZA DAĞ (Devamla) – Bir saniye dinleyin.

MUHARREM ERKEK (Çanakkale) – Partili olur mu? Bir onu söyleyin.

LEVENT GÖK (Ankara) – Ya, gensoruyu hiç anlatmadın Hamza, dinlemiyorum seni. Otur yerine artık ya!

HAMZA DAĞ (Devamla) – ...kadrolaşma olmadığını, yargıda siyasallaşma olmadığını onlar da çok iyi biliyorlar. (CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

HAMZA DAĞ (Devamla) – Bakın, şu anda hâkim ve savcılar içinde 15.624 hâkim ve savcı var.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – İlçe başkanınızı hâkim yaptınız, olur mu?

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Oku, bak ne yazıyor, bak.

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (İzmir) – Okuma yazman var mı?

HAMZA DAĞ (Devamla) – Bunların kahir ekseriyetinin veya yarısından bir fazlasının veya üçte 1'inin belli meşrebe, belli bir cemaate, belli bir siyasi görüşe, belli bir mezhebe bağlı olmadığını bu önergeyi veren arkadaşlar da biliyorlar ama onlar bu önergeyi niye veriyor biliyor musunuz? Önceden şöyle bir sistem vardı: Yasama istediği kadar kanun yapsın, yasama burada kanunları yapsın, hatta Anayasa değişikliği yapsın. Nasıl olsa Anayasa Mahkemesi orada, benimle aynı düşüncede, aynı zihniyette.

MUHARREM ERKEK (Çanakkale) – Şimdi de sizinle aynı zihniyette, onu mu demek istiyorsun?

HAMZA DAĞ (Devamla) – Ben -kanun yaparsa yapsın, Anayasa değişikliği yaparsa yapsın-giderim Anayasa Mahkemesine iptal ettiririm ya da bakanlar kimden oluşursa oluşsun kardeşim, ne olacak sanki?

MUHARREM ERKEK (Çanakkale) – Yani “Bizim zihniyetimizden olsun.” diyorsunuz siz.

HAMZA DAĞ (Devamla) – Yönetmelik çıkarmış, katsayı adaletsizliğini ortadan kaldırmış, üniversitelerde başörtüsünü kaldırmış; giderim Danıştaya, iptal ederim. Bir siyasi parti benim dünya görüşüme aykırı mı, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısına söylerim, açar bir kapatma davası, gider kapatır o siyasi partiyi.

MUHARREM ERKEK (Çanakkale) – Hamza Bey, tarihi bırakın, bugünü anlatın.

LEVENT GÖK (Ankara) – Hamza, hiç gensoruyu anlatmadın.

MUHARREM ERKEK (Çanakkale) – Şimdi de talimatı siz veriyorsunuz.

HAMZA DAĞ (Devamla) – Yine, bir milletvekili seçilmiş, mazbatayı almış, gelmiş, burada oturmuş. Benim dünya görüşüme aykırı. DGM Başsavcısına söylerim. Gider o DGM Başsavcısı o milletvekilini gerekirse evinden alır. İşte şu anda değişen sistem bu. (CHP sıralarından gürültüler)

Arkadaşlar, artık o, eski Türkiye’de kaldı. Uyanın kış uykusundan.

MUHARREM ERKEK (Çanakkale) – Yaptıklarınızı anlatın, yaptıklarınızı.

HAMZA DAĞ (Devamla) – Biz, Cumhurbaşkanımız, liderimiz Recep Tayyip Erdoğan’la beraber bu yargı vesayetini yıktık.

LEVENT GÖK (Ankara) – Yeni vesayet kurdun, yeni vesayet.

HAMZA DAĞ (Devamla) – Artık sırtını birtakım güçlere dayayarak iktidar dönemi bitti, milletin iktidar dönemi başladı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

16 Nisandan sonra ancak millete sırtınızı dayayarak iktidar olabilirsiniz, birtakım güçlere dayayarak iktidar olamazsınız arkadaşlar.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Davutoğlu nerede, Davutoğlu?

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Yüksek Seçim Kuruluna dayadınız sırtınızı, mühürsüz seçim yaptınız.

HAMZA DAĞ (Devamla) – Ben size en son söyleyeceğim. Şundan emin olun: AK PARTİ iktidarda olduğu sürece sizin yaptıklarınızı hayatta yapmayacağız. (CHP sıralarından gürültüler)

MUHARREM ERKEK (Çanakkale) – Ya, gözünüzü seveyim, daha ne yapacaksınız?

HAMZA DAĞ (Devamla) – Yargıda siyasallaşma, yargıda kadrolaşma yani 7 bin hâkim, savcı aldığını söylüyor sizin Adalet Bakanlarınız. 15 bin hâkim, savcı var zaten.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HAMZA DAĞ (Devamla) – Onun için şunu iyi bilin ki bizim dönemimizde temel hak ve özgürlükler güvence altına alınacaktır.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Yavuz hırsız...

HAMZA DAĞ (Devamla) – 15 Temmuzdan sonra geçici olan bu olağanüstü hâl de en yakın zamanda kalkacaktır diyorum.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Mühürsüz seçim yaptınız.

ERTUĞRUL KÜRKÇÜ (İzmir) – Gazi abiyi tanıyor musun Hamza?

BAŞKAN – Sayın Dağ, tamamlayın lütfen.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Gazi abiyi tanıyor musunuz? Bak, Gazi abi var bir tane burada.

HAMZA DAĞ (Devamla) – Bekir Bozdağ’la ilgili verilen önerenin aleyhinde olduğumuzu ifade ediyor, hepimize saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Dağ.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan...

LEVENT GÖK (Ankara) – Önce Barış Bey, sonra ben efendim...

BAŞKAN – Sayın Yarkadaş, Sayın Gök; yok mu sizin?

Sayın Kerestecioğlu...

LEVENT GÖK (Ankara) – Var, var efendim, benim talebim var.

BAŞKAN – Var, tamam.

Ayrıca, sisteme giren Sayın Pekşen ve Sayın Kayışoğlu var.

Sayın Yarkadaş, önce Sayın Pekşen’i bir dinlemek istiyorum çünkü daha önce de biliyorsunuz, girdi, burada olmadığı için söz hakkı veremedik.

Buyurun Sayın Pekşen.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

28.- Trabzon Milletvekili Haluk Pekşen’in, Parlamentonun üzerinde byLock’çu lekesinin Demokles’in kılıcı gibi sallandığına ve bir kanun teklifi vererek bu konuyu açıklığa kavuşturmak gerektiğine ilişkin açıklaması

HALUK PEKŞEN (Trabzon) – Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Parlamentonun üzerinde bu byLock’çu iftirası veya lekesi veya gerçeği, bu, Demokles’in kılıcı gibi sallanıyor, bence bunu kaldırmak gerekiyor. Bununla ilgili ben Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına bir kanun teklifi vermek istiyorum. Kimdir veya Parlamentodan herhangi bir milletvekili byLock kullanmış mıdır, kullanmamış mıdır? Biz kanun teklifini verelim.

AK PARTİ’li milletvekilleri, hodri meydan, var mısınız “Parlamentoda milletvekili var mıdır, yok mudur” açıklanmasına? (CHP sıralarından alkışlar) Gelelim, bir görelim bunu.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Pekşen.

HALUK PEKŞEN (Trabzon) – Ben teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, ben söz vereceğim diye lütfen herkes sisteme girmesin. Şimdi bakıyorum, herkes sırayla sisteme girmeye başladı, yok öyle bir şey.

Sayın Kayışoğlu, buyurun.

29.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, İzmir Milletvekili Hamza Dağ'ın (11/15) esas numaralı Gensoru Önergesi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Hatip konuşurken hakikaten yani gülmek durumunda kaldık. Dedi ki... (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Ben somut örneğiyim yaptıklarınızın. Ben sizin döneminizde tam üç kez hâkimlik mülakatında elendim. Bana öyle size sorulduğu gibi hukuk soruları da sorulmadı. Benim tercih etmediğim, Allah'ın belirlediği bir özellikten dolayı dalga geçildi benimle mülakatta. Dendi ki: “Nerede doğdun?” “Pertek'te doğdum.” “Pertek'te deniz var mı? Hahha.” diye mülakatta benim doğum yerimle dalga geçildi. Siz neden bahsediyorsunuz Allah aşkına?

Dün Sayın Özgür Özel'in de söylediği gibi, biz hakikaten yolsuzluk, yoksulluk, yasaklarla olduğu gibi en çok da herhâlde yüzüzlükle mücadele etmek durumunda kalacağız ama onu da en iyi şekilde yapacağız. Sizin döneminizde -çok iyi biliyorum- Tunceli doğumlu, Alevi kökenli tek bir kişi, tek bir kişi, bakın, eski dönemlerde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HAMZA DAĞ (İzmir) – Ben vereyim, bizzat referans olduğum var.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yargıya bile referans olduğuna da itiraf ediyor.

BAŞKAN – Peki.

Sayın Yarkadaş, buyurun.

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Sayın konuşmacı aklımı kullanamadığımı, düşüncesiz biri olduğumu söyleyerek sataştı. Sataşmadan dolayı söz almak istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun, size iki dakika söz veriyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Diğer arkadaşları sonra dinleyeceğim.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Yani öyle hissediyorsun kendini demek ki, ben öyle demedim ama.

VII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

7.- İstanbul Milletvekili Barış Yarkadaş'ın, İzmir Milletvekili Hamza Dağ'ın (11/15) esas numaralı Gensoru Önergesi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Sayın Hamza Dağ'ın ateşli konuşma yapmasının ve imam-hatip kökenli olduğunu anlatmasının sebebini biliyorum çünkü kendisi 2013 Haziranında Fetullah Gülen'in düzenlediği Türkçe Olimpiyatları'nın bizzat katılımcısıydı ve “evrensel barış, evrensel barış, evrensel barış” diye “tweet” atarak destekliyordu. (CHP sıralarından alkışlar)

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Ya, haksızlık yapma ya, haksızlık... Yazıklar olsun size be, yazıklar olsun!

BARIŞ YARKADAŞ (Devamla) – Şimdi o geçmişini unutturmak için AKP'de “Efendim, yargıda kadrolaşma yok.” diyor. Bunlar nedir Sayın Hamza Dağ? Okuma yazmanız var, biliyorum. Bunlar nedir? İsimleri bir okur musunuz? Kimdir bu kişiler? Bakın, Uğur Akhun, AKP Mardin İl Yönetim Kurulu Üyesi; Aydan Yıldırım Akkoç, AKP ilçe yönetim kurulu üyesi, bu liste böyle gidiyor. Peki, bu nedir? “AKP’li avukat, hâkim olarak atanmasını AKP’li Ahmet Aydın’la kutladı.” “Yargıda kadrolaşma yok.” diyenler Facebook’a girip bu fotoğraflara bakabilirler.

Sabahtan beri bir başörtüsü sömürüsü, sanki bu ülkede sadece Hamza Dağ başörtüsünü savunuyor. İşte sizin başörtülülere yaptığınız muamele. (CHP sıralarından alkışlar) Dün görmediniz, az önce yoktunuz, şimdi yeniden gösteriyorum. Bakın, sizin yüzünüzden bir hanımefendi etek dahi giyemez hâle gelmiş “Giderim de polis beni yerlerde sürükler, aynı on yedi yıl önce olduğu gibi...”

RAVZA KAVAKÇI KAN (İstanbul) – Şimdi mi savunuyorsunuz başörtülülere? Biz sizin samimiyetinizi biliyoruz. Şimdi mi aklınıza geldi? Had bildiriciler sizi, had bildiriciler! Ayıp, ayıp!

BARIŞ YARKADAŞ (Devamla) – Sayın Bakan da burada, Sayın Süleyman Soylu’ya da göstereyim, dün yaşanan tablo: Bir anne feryat ediyor, bir anne “Oğlumu götürmeyin.” diye. İşte “Yargıda kadrolaşma yok.” diyenler bunları görsünler. AKP’nin yaptığı kadrolaşmanın hâkimleri karar verirken, gazetecileri tutuklarken gözlerimize dahi bakamıyor. Şöyle bir kürsüleri var, arkadan gelip “Tutuklandınız, tutuklandınız.” deyip hemen kaçıyorlar şu taraflara doğru. (CHP sıralarından alkışlar) Bir gün gelin de atadığınız, talimatla iş yapan hâkimlerinizin hukuk bilgisini görün. Karar dahi yazdıramıyorlar çünkü kararlar zaten tepeden geliyor.

Sayın Bakan, Sayın Süleyman Soylu; sizin bu fotoğrafla ilgili bir açıklama yapmanızı rica ediyorum. Sayın Cumhurbaşkanı “Bu ülkedeki tüm anneler benim annemdir.” demişti, Veli Saçılık’ın annesi de bizim annemizdir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BARIŞ YARKADAŞ (Devamla) - Şimdi, bu fotoğrafla ilgili Sayın Bakanın bir açıklama yapma zorunluluğunun olduğunu düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Yarkadaş.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Dağ, isterseniz Sayın Gök ve Sayın Kerestecioğlu da konuşsun, muhtemelen onlar da sizin konuşmanıza bir şeyler söyleyecekler; hepsine birden cevap verirsiniz.

Sayın Gök, buyurun.

(AK PARTİ ve CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Grup Başkan Vekilini dinleyeceğim.

Buyurun.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkanım, AK PARTİ Grubu adına konuşan sayın sözcünün kullandığı cümlelerde grubumuza önemli ölçüde sataşmalar olmuştur. Cumhuriyet Halk Partisinin yargıyı siyasallaştıran işlerin içinde olduğunu, yapılan atamalarda... (AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

BAŞKAN – Hiçbir şey duymuyorum Sayın Gök, gerçekten duyulmuyor.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Gök, buyurun.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, az önce AK PARTİ Grubu adına konuşan sayın sözcünün grubumuza ilişkin, Cumhuriyet Halk Partisi ve ondan öncesinde yargıyı siyasallaştırdığımızı, bu son yapılan atamalarda herhangi bir siyasal atama yapılmadığını, konuyu anlayamadığımızı ifade etmiştir. Dolayısıyla, bu konuda sataşmadan dolayı söz istiyoruz.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Gök, iki dakika... (CHP sıralarından alkışlar)

8.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, İzmir Milletvekili Hamza Dağ'ın (11/15) esas numaralı Gensoru Önergesi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; AK PARTİ'nin konuşacağı bir konu olmayınca hemen başka alanlara konuyu çekmeye çalışıyor. Sayın Hamza Dağ, az önce gensorumuz üzerine konuşacağınızı ifade ettiniz, gensorumuzla ilgili bir tek cümle söylemediniz, yani bir tek cümle söylemediniz.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Siz de hiç konuşmadınız, sözlerimin çoğu gensoruyla alakalı; gensorunuz iki sayfa, bir anlamı yok ki, neresinden tutayım gensorunun!

LEVENT GÖK (Ankara) – Şimdi, diyorsunuz ki: “Bu dönemde vesayet odakları kaldırıldı, yargı siyasetten kurtarıldı.” Öyle mi? Bak, elimde benim 107 kişinin ismi var değerli arkadaşlarım. Ben isimleri okumayayım ama hangi ilçe, hangi il yöneticileri olduğunu ben size sunarım.

Şimdi, cumhuriyet tarihinde ilk defa bir dönemde... Elbette insanların siyasi görüşleri olabilir; MHP'li, HDP'li, AK PARTİ'li, CHP'li... Hâkimlerin de olabilir ama ilk defa cumhuriyet tarihinde –bizim itiraz ettiğimiz nokta şudur- bir parti, bir adalet bakanı, AK PARTİ'nin -mensubunu da geçtik- yöneticilerini arkadaşlar... Birazcık durun arkadaşlar, bu kadar politize olunur mu?

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – CHP'li yönetici yok mu?

EBUBEKİR GİZLİGİDER (Nevşehir) – CHP ilçe başkanı var, ilçe.

LEVENT GÖK (Devamla) – Yargıyı siyasallaştırdılar. Bakın, elimdeki listede neler var? Arkadaşlar, Giresun il yönetim kurulu üyesi, şu anda hâkim oldu. AKP Zonguldak merkez ilçe yöneticisi, AKP Rize il yöneticisi, Kırıkkale il başkan yardımcısı, Trabzon il başkan yardımcısı -şu anda yönetici bunlar- AKP Edirne Milletvekili aday adayı, AKP Giresun il yönetim kurulu üyesi, AKP Taşköprü ilçe başkanı. Hangi birini anlatayım ben size, hangi birini anlatayım? Siz bunlara cevap verin, bunlara cevap verin.

Şimdi, böyle bir tablo olabilir mi arkadaşlar? Olabilir mi? Şu anda kişi AK PARTİ'nin yöneticisi ama hâkim. Bundan daha iyi partizanlık olabilir mi? İşte bizim gensorumuzun gerekçesi budur. Anlamayanlar asıl sizlersiniz ve Hamzadağ gibiler.

EBUBEKİR GİZLİGİDER (Nevşehir) – Birazdan göreceksin, az sonra.

LEVENT GÖK (Devamla) – Bu konu önemli bir konu. Türkiye'de yargının ne hâle geldiğinin ibretlik bir fotoğrafıdır bu. Yargı bu hâliyle AK PARTİ'ye teslim edilmiştir arkadaşlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

LEVENT GÖK (Devamla) – Biz buna itiraz ediyoruz ve bu süreci de mutlaka durdurmak zorundayız değerli arkadaşlar.

Şimdi, AK PARTİ'nin yöneticilerini anlattık ama...

BAŞKAN – Sayın Gök, süreniz bitti.

LEVENT GÖK (Devamla) – Biliyorum efendim.

Daha resimlere sıra gelmedi. Fetullah Hoca'yla olan tüm resimleri ortaya koyduğumuz zaman mahcubiyetiniz daha da fazlalaşacak, daha da fazlalaşacak. (CHP sıralarından alkışlar)

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Hoca mı?

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – “Hoca” mı diyorsun sen? O şarlatana “hoca” mı diyorsun hâlâ?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – “Hoca” diyen sensin, elini eteğini öpen sensin. Senin ifadeni tekrar ediyor.

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Ben mi dedim ya? Dinlemiyorsun o zaman. Özgür, dinle, dinle ne dediğini.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Senin ifadeni tekrar ediyor, elini eteğini öpen sizsiniz.

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Özgür, kulağın duymuyor herhâlde.

LEVENT GÖK (Devamla) – Sizin, kimlerin Fetullah Gülen’in önünde poz verdiğini, onlarla beraber yemek yediğini daha göstermedik. Daha o kısma gelmedik. Kimlerin Fetullah Gülen’le kol kola, beraber fotoğraf çektirdiklerini, yemek yediklerini daha göstermedik arkadaşlar.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bir kişi yok Fetullah Hoca’yla görüşen burada. Hepiniz oradaydınız.

LEVENT GÖK (Devamla) – Sayın Bekir Bozdağ’ı bekliyoruz, onu da ondan sonra yapacağız.

Saygılarımla. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Gök.

Sayın Kerestecioğlu...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

30.- İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir’in, İzmir Milletvekili Hamza Dağ’ın (11/15) esas numaralı Gensoru Önergesi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Sayın Hamza Dağ daha önceden İzmir MAZLUMDER şube yöneticisiydi ama sanıyorum, gerçekten, vefa, herhâlde sadece bir isim olarak biliniyor hayatta.

HAMZA DAĞ (İzmir) – MAZLUMDER bize vefa göstersiz.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Bugün kendisine MAZLUMDER’e atanan kayyum ve bu ülkenin belki en değerli insanlarından Ömer Faruk Gergerlioğlu’nun görevden alınmasını, KHK’larla işten atılmış olan arkadaşlarını ve bu yargıyı da hatırlatmak isterim.

Aynı zamanda şu yargıyı da hatırlatmak isterim, bu Meclise hatırlatmak isterim: 202 gündür tutuklu olan insanlar. Hepiniz dokunulmazlıkları kaldırıp da milletvekillerimizi cezaevlerine yollarken hangi yargıdan söz ediyorsunuz?

Celal Bey’in az önce söylediği çok güzel bir söz vardı: Türkü aynı türkü, türkücüler değişiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Geçmiş güzel anlattınız ama bugün yeni bir türkü söylemiyorsunuz, aynı türküyü söylüyorsunuz maalesef.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Hatta daha kötüsünü.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Kerestecioğlu.

Sayın Dağ, size söz vereceğim ama sisteme giren iki ayrı gruptan iki milletvekili var. Cumhuriyet Halk Partisinden değil; biri Adalet ve Kalkınma Partisinden, biri de Halkların Demokratik Partisinden. Bu iki milletvekiline de söz verdikten sonra size söz vereceğim.

Sayın Sancar, buyurun.

31.- Mardin Milletvekili Mithat Sancar 'ın, İzmir Milletvekili Hamza Dağ 'ın (11/15) esas numaralı Gensoru Önergesi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MİTHAT SANCAR (Mardin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Keşke bu konuşmayı Hamza Dağ yapmasaydı, bu sistemi çıplak bir şekilde savunacak başka biri yapsaydı. “Evet arkadaş ya, iktidarı aldık. Bugüne kadar, bundan önce iktidar sahipleri ne yaptıysa aynısını yapıyoruz.” deseydi. O zamanlar yapılan zulümle bugünkü zulüm arasında ne fark var? Yargıtay Başkanı 1985 yılında adli yıl açılışında “Yargı bağımsızlığının güvencesi Kenan Evren’dir.” diyor. Danıştayın kuruluş yıl dönümünde Danıştay Başkanı Cumhurbaşkanına, kuvvetler ayrılığını kaldıran sisteme methiyeler düzüyor, ihsasireyde bulunuyor. Anayasa Mahkemesi, 1980 12 Eylülünden sonra darbecileri kutlayan kurumdu, bugün de aynı biat kültürü içinde. Adli yıl kuruluş törenleri sadece biat mesajları için kullanılır oldu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin.

MİTHAT SANCAR (Mardin) – O gün yapılan haksızlıkların, adaletsizliklerin, sizin saydığınız o adaletsizliklerin katbekat fazlası bugün yapılıyor. Biraz önce Kerestecioğlu da söyledi, keşke bunlara bir kelimeyle karşı çıksaydınız, keşke. Ya da biri çıksın “Evet, iktidar bizindir, sıra bizdedir, istediğimizi yapacağız.” desin, bu kadar samimi davranşın.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Sancar.

Sayın Kavakçı, buyurun.

32.- İstanbul Milletvekili Ravza Kavakçı Kan 'ın, İstanbul Milletvekili Barış Yarkadaş 'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Biraz evvel bu başörtüsü konusu tekrar gündeme geldi de. Gerçekten hayretler içerisinde kalıyorum. Şu anda arkadaşlarımızın sahipleniyor olması gerçekten mutluluk verici ancak 2 Mayıs'ta yaşananları biliyoruz, sonra yaşananları biliyoruz. Hatta, 2 Mayıs 2017'de ben 2 Mayıs 1999 Merve Kavakçı hadisesini anlatırken bu kürsüde tekrar bir had bildirmeye maruz kalmıştım. Onun için, lütfen bize başörtüsü savunuculuğu yapmayın, hiç inandırıcılığı yok. (CHP sıralarından gürültüler)

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Nazlı Hanım nerede, Nazlı Hanım? O gün Nazlı Hanım savundu sadece Merve Hanımı.

RAVZA KAVAKCI KAN (Devamla) – Demin bahsedilen, sayın milletvekilimizin bahsettiği bir mülakata hukukçu olsam ben giremezdim bile. Daha 2015'te bizler bu Meclise girip yemin edebildik. Ayıptır, yazıktır, günahıdır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Kavakçı.

CELAL DOĞAN (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Dağ'ı dinleyeyim Sayın Doğan, size söz vereceğim.

Sayın Dağ, sataşmadan mı?

HAMZA DAĞ (İzmir) – Sataşmadan Sayın Başkanım, herkes bana sataştı zaten.

BAŞKAN – Buyurun, iki dakika süre veriyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

VII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

9.- İzmir Milletvekili Hamza Dağ'ın, İstanbul Milletvekili Barış Yarkadaş ile Ankara Milletvekili Levent Gök'ün sataşma nedeniyle yaptıkları konuşmaları ve İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir ile Mardin Milletvekili Mithat Sancar'ın yaptıkları açıklamaları sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

HAMZA DAĞ (İzmir) – Sayın Başkanım, eğer sürem yeterli olmazsa ek süre talebim olacak çünkü herkesin benimle ilgili söylediği sözler oldu.

Bakın, söylediğim söz çok basitti, dedim ki: Nasıl burada biz dünya görüşüne sahip insanlar isek -onlar da uzaydan gelmediler, aynı sınıflarda okuduk, aynı sıralarda okuduk- yargı içinde de dünya görüşü olan insanlar olacaktır, vardır da. Verdiğiniz örnekler var, bende de onlarcası var ama 2 tanesini vereyim: Cumhuriyet Halk Partisi 2011 3'üncü sıra milletvekili adayı Gülşehir ilçe başkanının -ama ben sizin gibi yapmayacağım, isim vermeyeceğim- kendisi ve kardeşi şu anda hâkim ve savcı. Evet, söylediğim şey aynı. Her partiden, her düşünceden, her mensubiyetten olabilir.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – 800'e 2.

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Onlarca var, 2 tane örnek verildi.

HAMZA DAĞ (Devamla) – Bakın, AK PARTİ döneminde alınmış milletvekili adayı ve ilçe başkanı olarak...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – 800'e 2.

HAMZA DAĞ (Devamla) – Çokça var, ben sadece şu anda bunları verdim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Onun da kayınpederi AK PARTİ'li.

HAMZA DAĞ (Devamla) – İsim de vermem, yakışık da almaz; o hâkimler savcılar için de kötü. Şu kürsüde onların isimleri konuşulduğu an o adliyede neyle karşı karşıya oldukları... Sizin bahsettiğiniz isimler için de söylüyorum, oraya yazmış olduğunuz isimler için de söylüyorum; bunları burada konuştuğumuz zaman o adliyelerde “Senin ismin Mecliste konuşulmuş.” diye yaşamış oldukları sıkıntıları ben bildiğim için bunu yakışık görmüyorum, yakışsız görüyorum. Keşke, bunu yapmasaydınız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Bakın, “Gensoruyla ilgili konuşmadı.” diyorsunuz. Değerli arkadaşlar, gensoru şu, gensoru metni şurada, bir buçuk sayfa. Ben bu bir buçuk sayfanın her kelimesine cevap versem yirmi dakika ne anlatacağım? Gensorunun gensoruluğu yok zaten. Hep dedikimiz bir şey var: Gensoruyu ne yazık ki yalama hâline getirdiniz. Şu gensoruyu dahi çalışamayacak, şu gensoruyu dahi önemli bir şekilde sayfalara dercedemeyecek bir grubunuz var. Öncelikle siz grubunuzu bir sorgulayın, grubunuzun çalışanlarını bir sorgulayın. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Bakın, ben MAZLUMDER'le ilgili... Geçmişimde MAZLUMDER yöneticiliği var, o zaman MAZLUMDER'le ve insan haklarıyla ilgili mücadelelerimiz çok daha farklıydı. (CHP sıralarından gürültüler) Ama ne yazık ki, ne yazık ki MAZLUMDER'le ilgili...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen Sayın Dağ.

Buyurun.

HAMZA DAĞ (Devamla) – Şimdi, MAZLUMDER veya insan haklarıyla ilgili benim kendi...

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – İhraç ettiniz, darbeyle MAZLUMDER'de de el değiştirttiniz.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan...

MAZLUMDER ne oldu şu an, onu söyle?

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Darbe yaptınız MAZLUMDER’de!

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Ne oldu?

HAMZA DAĞ (Devamla) – MAZLUMDER olması gereken yerde Sezgin Bey, sizin gibiler yüzünden MAZLUMDER olması gereken yerde!

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Ne oldu MAZLUMDER, onu söyle, onu söyle? Nerede MAZLUMDER? Nerede MAZLUMDER, onu söyle?

HAMZA DAĞ (Devamla) – Ne yazık ki insan haklarını kendi ideolojik zihniyetinizin arkabahçesi hâline getirdiniz, onun için bunlar yaşandı.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – MAZLUMDER nerede, MAZLUMDER?

HAMZA DAĞ (Devamla) – Keşke bunları yapmasaydınız. Keşke kendi ideolojinizin arkabahçesi yapmasaydınız MAZLUMDER’i, insan haklarını.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Nerede şu anda MAZLUMDER? Nerede MAZLUMDER?

HAMZA DAĞ (Devamla) – MAZLUMDER konusunda saatlerce... Burada iki dakikada anlatacağım şey değil. (CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen dinleyelim.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – MAZLUMDER’e daha dayanamadınız!

HAMZA DAĞ (Devamla) – Saatlerce MAZLUMDER’i de, insan hakları faaliyetlerini de, insan haklarıyla ilgili kararları da hepsini anlatabilecek yeterliliğe de sahibim, iki dakikada bunları anlatacak değilim.

İşin doğrusu biz burada söylediğimiz sözlerin tamamen arkasındayız ve bundan sonra da diyoruz ki: 15 Temmuzdan sonra yaşamış olduğumuz olağanüstü bir süreç var, olağanüstü bir dönem var, olağanüstü bir gece yaşadık ve inşallah, sizin dediğiniz gibi, biz iktidara gelip önceki iktidar heveslilerinin yaptığını yapmadık, yapmayacağız, bundan sonra da yaptırmayacağız.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Dağ.

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Daha beterini yapıyorsunuz, daha beterini!

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Tanrıkulu.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Efendim, bir durumu yanlış anlattı, o yüzden de iki dakika söz almak istiyorum. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Tanrıkulu, size sataşma yok.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özel...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Hamza Dağ yapmış olduğu konuşmasında Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun hem de emekçilerini -ki hiç bunu yapmayız biz burada, yapmamak lazım- “İşe yaramaz grup çalışanlarınız var.” deyip... Ki biz siyasi metinleri kendimiz yazarız, grup çalışanlarımız teknik destek verirler.

HAMZA DAĞ (İzmir) – O zaman çok kötü yazmışsınız, size yakıştıramadım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ama hiçbir milletvekiline bürokratla uğraşmak, emekçiyle uğraşmak yakışmaz. (CHP sıralarından alkışlar)

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Tutanaklara geçti, unutmama bunu.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bu, gerçekten akıl almaz, utanç verici bir şey. Aslında cevap vermeye değmez ama metnin kendisini eleştirdiği ve grubumuzun ortaya koyduğu metni aşağıladığı için cevap hakkımızı kullanmak istiyoruz.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Bostancı, buyurun.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım, metne yönelik bir eleştiri dile getirmiştir. Eğer bu eleştiriyi de yapamayacaksa kürsüde ne konuşacak bizim hatipler? Söylenen her sözden bir sataşma çıkartırsak biz bu gensoru önergesini sabaha kadar konuşuruz. Böyle bir mantık olmaz, bunu reddediyorum.

BAŞKAN – Sayın Bostancı, ben nerede keseceğimi biliyorum, merak etmeyin.

İki kişiye söz vereceğim, Sayın Doğan ve Sayın Soylu.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Bizim konuşmacımız metne yönelik eleştiri yapmıştır, asla kişilere yönelik bir değerlendirmesi olmamıştır. (CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Bir saniye arkadaşlar, bir saniye.

Sayın Celal Doğan’a ve Sayın Süleyman Soylu’ya, Sayın Bakana söz vereceğim, ondan sonra ara vereceğim.

Sayın Doğan, buyurunuz...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Efendim, grubumuz hakkında...

BAŞKAN – Sayın Özel, lütfen...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, ya bu kadar açık bir sataşma varken... “İşe yaramaz grup” ne demek efendim?

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan, bana şunu söyleyin...

BAŞKAN – Sayın Tanrıkulu, sonra size yerinizden söz vereceğim, sonra ama, ara verdikten sonra.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Hayır efendim, şimdi vermeniz lazım.

BAŞKAN – Biraz sonra vereceğim Sayın Tanrıkulu.

Sayın Doğan, buyurun sizi dinliyoruz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, istirham ediyorum, böyle bir şey olabilir mi?

BAŞKAN – Sayın Özel, lütfen... Sayın Doğan’ı dinliyoruz, lütfen...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bir grup başkan vekili ayaktayken, meramını anlatamamışken bir başka grup başkan vekili araya girdi diye söz nasıl başka bir yere gidiyor efendim?

BAŞKAN – Sayın Özel, ben sizi dinledim, size cevap da verdim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, neye cevap verdiniz? Mehmet Naci Bostancı kendisi bir değerlendirme yaptı.

BAŞKAN – Hayır, ben kendi takdirimi de kullandım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır, istirham ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Özel...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Grubumuza, çalışanlarımıza, bize son derece aşağılayıcı, küçültücü ifadeler kullandı, buna cevap verdirmeniz için...

BAŞKAN – Peki, Sayın Özel, bir saniye o zaman bekleyin, önce Sayın Doğan’ı dinleyelim, sonra Sayın Soylu’yu dinleyelim, ondan sonra size bir dakika söz vereceğim.

Sayın Doğan, buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Peki, peki.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Tanrıkulu...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Bir şey söylemek zorundayım ama Sayın Başkanım, rica ediyorum ya, ya rica ediyorum.

BAŞKAN – Buyurun, buyurun.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Burası Meclis Genel Kurulu.

BAŞKAN – Tabii ki, buyurun dinliyorum.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Şunu söyledi sayın hatip: “Sizin yüzünüzden -beni kastederek- MAZLUMDER kapatıldı.” dedi.

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Öyle bir şey söylemedi ya.

BAŞKAN – Ben de size dedim ki: “Size yerinizden söz vereceğim Sayın Tanrıkulu.”

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Efendim, yani olur mu bu, açık sataşma ya! Bu nedenle konuşacağım.

BAŞKAN – Peki, size sataşmadan söz vereceğim Sayın Tanrıkulu, lütfen...

Sayın Doğan, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

33.- Gaziantep Milletvekili Celal Doğan’ın, uluslararası platformlarda ülkemizin zor durumda kalmaması açısından özellikle FETÖ’yle ilgili iade taleplerinde bulunduğu bir yargı kararı olması ve Bakanlar Kurulu kararından geçmesinin şart olduğuna ilişkin açıklaması

CELAL DOĞAN (Gaziantep) – Sayın Başkan, benim söyleyeceğim konunun polemikle bir alakası yok. Çok atışma dinledik, bence biraz ara da vermek gerekir atışmaya.

iki konuyu hatırlatmak istiyorum. Sayın Bakan biraz sonra kürsüye çıkacak. Birisi şu: Gizli örgütün suç tarihinin belirlenmesi lazım. Hepimiz açısından FETÖ örgütü, silahlı örgüt, çete; amenna saddakna. Ama, bizim mevzuatımızda bildiğiniz gibi, derecattan geçmemiş, mahkeme kararıyla sabitlenmemiş hiçbir örgüte gizli örgüt deme şansımız yok. Bu nedenle, uluslararası platformlarda ülkemizin zor durumda kalmaması açısından özellikle FETÖ’yle ilgili iade taleplerinde bulunduklarında bir yargı kararı olması ve Bakanlar Kurulu kararından geçmesi şart.

İkincisi: Dava müruruzamanı ve ceza müruruzamanı açısından suç tarihi belli olmadan gerekçeli kararların yazılma şansı yoktur. Ben bu konuyu Sayın Bakana, konuşmacıya hatırlatmak istiyorum.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Doğan.

Sayın Soylu, buyurun.

34.- *İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun, İstanbul Milletvekili Barış Yarkadaş'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Çok teşekkür ediyorum.

İstanbul Milletvekili Barış Yarkadaş biraz önce ismimi de söyleyerek bir fotoğraf gösterdi. Şunu ifade etmek gerekir ki: Polisin, jandarmanın ve korucularımızın genel görevi hem kamu düzenini tesis etmek hem de hepimizin huzurunu ve güvenliğini sağlayabilmektir. Siyasetin de temel görevi teröre alet olmamaktır; bunu, bir İçişleri Bakanı olarak söylüyorum. Birkaç gündür -ki bu olayın sebebi de odur- gerek Yüksel Caddesi'ndeki gerek diğer yerlerde olan olayları hep beraber takip ediyoruz. Kanun hükmünde karamameyle birlikte kendi iş yerlerinden terör örgütü mensubu olmak suretiyle atılan 2 kişiden bahsediyoruz. (CHP sıralarından “Yargı kararı var mı?” sesleri)

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – FETÖ'yle ilgili atıldı, DHPK-C'den tutuklandı.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Bu 2 kişi DHKP-C mensubudur.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Hayır, FETÖ'yle ilgili atıldı.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – 2012'den itibaren DHKP-C örgütü mensubu olması sebebiyle... (CHP ve HDP sıralarından gürültüler)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Siz ondan dolayı mı aldınız Sayın Bakan? Siz ondan dolayı mı görevden aldınız?

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen dinleyelim.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakan.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Bu 2 kişi 2012 yılından itibaren DHKP-C örgütü mensubu olması sebebiyle defalarca gözaltına alınmışlardır. (CHP sıralarından gürültüler)

ALİ ŞEKER (İstanbul) – 2012'de niye almadınız?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Şunu çok net söyleyeyim: Biz hepimiz milletvekiliyiz ve sorumluyuz. En son, İstanbul'daki DHKP-C operasyonunda bir babanın feryadını hep beraber dinledik. Kızını örgütten kurtaramayan, bunun için örgütün işkencesine maruz kalan bir babanın feryadını dinledik. Bizim hep beraber görevimiz bu örgütlerin bizi kullanmaması ve manipüle etmemesidir.

ATILA SERTEL (İzmir) – Herkesi terörist ilan ettiniz.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Tekrar söylüyorum ve bir İçişleri Bakanı olarak söylüyorum: PKK'nin HDP'yi nasıl kullandığını hep beraber görüyoruz ve biliyoruz. (HDP sıralarından gürültüler)

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Yuh be! Yuh be! Seni kim kullanıyor?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Cumhuriyet Halk Partisine söylüyorum, aynı yoldan yürümeyin ve sosyal medyada milletvekillerinin üzerine DHKP-C tarafından ve onların örgüt elemanları tarafından nasıl baskı yapıldığını hep beraber takip ediyoruz ve görüyoruz. Bu, son derece... (CHP sıralarından gürültüler)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Bakan, lütfen tamamlayın.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Burada sizin de yapmanız gereken bu yargının ortaya koyacağı kararı beklemektir. (CHP ve HDP sıralarından gürültüler) Sonra, kanun hükmündeki kararnameyle birlikte işine son verilenlerle ilgili şimdi yeni bir kurul var. Bu kurula müracaat edecekler ve bu kurul gerekli değerlendirmeyi ortaya koyacak. Bu çektiğimiz sıkıntıları tekrar çekmemek ve...

ATİLA SERTEL (İzmir) – Sayın Bakan, yargı kararı olmadan suçlu ilan ediyorsunuz.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) - ...güvenlik kuvvetlerimize bu konuda, evet, haksız ithamlarda bulunmak hele bu son dönemde oldukça yanlış bir şeydir.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Ayıp, ayıp!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) - Bunu ifade etmek istiyorum arkadaşımızın bu konudaki değerlendirmesine bir cevap olarak.

Sağ olun.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Kendiniz yüzleşmeniz lazım. FETÖ'yle yüzleşmeden bu topluma bu eziyeti çekirtme hakkınız yok.

BAŞKAN – Sayın Tanrıkulu...

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Kerestecioğlu, size sonra söz vereceğim.

Buyurun.

VII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

10.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İzmir Milletvekili Hamza Dağ'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; MAZLUMDER'le ilgili söz aldım yani birçok ihlal var. Bunları biraz önce burada ifade etmeye çalıştım ama MAZLUMDER içinde bir yaradır değerli arkadaşlar, sizin de içinde bir yara olması lazım.

HASAN BASRİ KURT (Samsun) – İç Tüzük ihlali yapıyorsunuz, İç Tüzük ihlali.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) - Sevgili Hamza Dağ, MAZLUMDER kurucusu olduğunu söylüyorsun, şu anda MAZLUMDER nerede?

HAMZA DAĞ (İzmir) – Yaşım yetmiyordu o zaman.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) - Nerede?

HAMZA DAĞ (İzmir) – Yöneticisi oldum, kurucusu değildim.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) - Ömer Faruk Gergerlioğlu nerede, MAZLUMDER'in genel başkanlığını yaptı, nerede?

HAMZA DAĞ (İzmir) – Keşke doğru yapsaydı genel başkanlığı.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) - Söyler misiniz bana, cevap verir misin bu kürsüde?

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Ayhan Bilgen nerede, Ayhan Bilgen?

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) - Ömer Faruk Gergerlioğlu MAZLUMDER'in genel başkanı, doktor, nerede şimdi? Beraber kurdunuz bu derneği. Ben de Diyarbakır Barosu Başkanırken beraber çalıştım MAZLUMDER'le, nerede? Faruk Ünsal, Adalet ve Kalkınma Partisi Adıyaman Milletvekiliği yaptı, MAZLUMDER'in kurucusu ve genel başkanı, en son genel başkanıydı.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Sizin arkabahçeniz yapmasaydı MAZLUMDER’i. Arkabahçeniz hâline geldi MAZLUMDER.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) - Söyler misiniz nerede? Arkadaşınız değil miydi, bu sıralarda oturmadı mı, neredeler şimdi?

Bakın, insan hakları ihlallerinden... Rahatsız olmayın. Bırakın, bu dernek de ihlalleri tespit etseydi. Gelip burada MAZLUMDER kuruculuğundan övüneceğine MAZLUMDER’e nasıl el koydunuz, nasıl ittiniz ve nasıl şu anda etkisiz hâle getirdiniz, bunu konuşun. Ben size isim söylüyorum, bak isim, Ömer Faruk Gergerlioğlu, kanun hükmünde kararnameyle ihraç edildi. Neredesiniz? Arkadaşınız değil mi, nerede söyler misiniz bana Faruk Ünsal milletvekiliniz? Bunu da yapmışlar. Ne diye? Mazlumların haklarını savunuyorlardı. Çünkü siz de mazlumdunuz, şimdi zalim oldunuz, aradaki fark burada, şu anda zalim oldunuz, zalim. Mesele burada. (CHP sıralarından alkışlar) MAZLUMDER’e sonuna kadar destek oldum ben, sonuna kadar. Yılmaz Ensaroğlu Başbakan Başdanışmanlığı yaptı, şahittir; genel başkanlığını yaptı, şahittir; sonuna kadar destek oldum, sonuna kadar, her yerde ve her zaman. Başörtüsünün en fazla Diyarbakır’da ben savundum, sizden daha fazla. 27 Nisanda sabah saat 9’da MAZLUMDER Başkanıyla, İHH Başkanıyla adliyede ben vardım. Ama şimdi siz zalim oldunuz, zalim oldunuz, zalim oldunuz. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Tanrikulu.

Sayın Kerestecioğlu, buyurun.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Açık bir sataşmada bulundu, açıklamaya gerek yok herhâlde Sayın Başkan.

BAŞKAN – Evet, sizi kürsüye alalım.

Buyurun.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Dağ, siz de mi istiyorsunuz? Peki. Böyle devam edeceğiz, benim için bir sıkıntı yok.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Önce siz başlattınız, keşke olmasaydı.

BAŞKAN - Buyurun.

11.- İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir’in, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu’nun yaptığı açıklaması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – 2 genç insanın, yetmiş beş gün açlık grevinde kalmış 2 insanın biz cezaevine konduğunu gördük ve şimdi işte aslında adaleti tartışırken, yargıyı tartışırken Sayın İçişleri Bakanını ben Adalet Bakanına havale ediyorum. Yani kendisi hukukçudur, masumiyet karinesinin ne olduğunu bilir.

EREN ERDEM (İstanbul) - Bilmez.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) – İnsanlar hakkında bir hüküm olmadan asla onların sanki hüküm giymiş gibi adlandırılmayacağını bilir ama Sayın İçişleri Bakanının tarzi bu. Türkiye’de sürekli öfkeyi, nefreti körüklemek ve sadece aslında partimizi suçlamak falan değil, bu ülke insanına azap vermek. Gerçekten bu ülke insanı artık huzur istiyor, artık barış istiyor arkadaşlar. Biz diyoruz ki size: Geçmişte anlattınız, bunlar yapıldı. Biz zamanında size yapılanlara karşı da çıktık. Ama yapmayın, aynısından beterini yapıyorsunuz. Hakikaten adalet kalmadı, insanların başvuracağı yer kalmadı, mekanizma kalmadı. Yüzbinlerce insan için 7 kişilik komisyon mu kuracaksınız? Bu insanlar bunun için açlık grevindeydi. Ne güzel yargıladı İçişleri Bakanı, ne güzel yargıladı! Hadi verdi hükmünü. Böyle bir adalet mi var ya! Kim savunacak onları? Bizden başka kim savunacak? FETÖ’cüler

bile bize yazıyorlar. Diyorlar ki: “Gerçekten kayıplar var, kayıp insanlar var.” Biz hayatımızda kalkıp onlarla aynı yolda yürümedik, siz yürüdüünüz o yollarda. (HDP ve CHP sıralarından alkışlar) Bize yazıyorlar bize. Biz her türlü hak ihlaline karşı çıktığımız için o insanların da...

Ya gerçekten kayıp mı bu insanlar? Nedir? Engelli aylıklarını niye kesiyorsunuz çocukların diye size soruyoruz. Kime soracağız arkadaşlar? İktidar sizsiniz. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Kerestecioğlu.

Sayın Dağ.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Sayın Özel de mutlaka benimle ilgili bir şey söyleyecek.

BAŞKAN – Sayın Özel, sizin talebiniz ne?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Biraz önceki talebim geçerliliğini koruyor. Her ne kadar siz, bugün farklı bir adalet terazisi kullanmayı tercih ettiyseniz de...

BAŞKAN – Yok, hiç öyle yapmıyorum Sayın Özel.

Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Grubumuza yapılmış olan sataşmadan dolayı...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – ...söz hakkımızı Sayın Veli Ağbaba kullanacaklar.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Ağbaba. (CHP sıralarından alkışlar)

Sonra Sayın Dağ’a söz verip ara veriyorum.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Dağ sataşırca söz hakkımı kullanırım peşinen söyleyeyim size, peşinen söylüyorum efendim.

12.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba’nın, İzmir Milletvekili Hamza Dağ’ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında CHP Grubuna sataşması nedeniyle konuşması

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; hepinize çok teşekkür ederim.

Şimdi, Sayın Bakan biraz önce o iki insan için “terörist” dedi. Bu iki insan 2012’den beri eğer teröriste niye sokakta geziyor, İçişleri Bakanına sormak istiyorum.

Değerli arkadaşlar, bu insanlar ne zaman terörist oldu biliyor musunuz, ne zaman terörist oldu? Sokağa çıkıp AKP’nin foyasını, AKP’nin gerçek yüzünü dünyaya duyurunca terörist oldu. Sizin façanızı bozdu, sizin maskenizi indirdi. Sizin geçmişte “terörist” dediklerinize bakınca insan hayret ediyor. Bakın, geçmişte İlker Başbuğ’a “terörist” diyen sizlersiniz, Hanefi Avcı’ya “terörist” diyen sizlersiniz, Mehmet Haberal’a, Mustafa Balbay’a, Tuncay Özkan’a “terörist” diyen sizlersiniz ve onlar çıkınca “Bizi kandırdılar, bize kumpas kurdular.” diyen, utanmadan diyen yine sizlersiniz. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, bakın, bu insanlar ekmeklerinden edildikleri için eylem yapıyorlar. Ne diyorlar? “Suçumuz varsa, teröristsek cezaevine atın.” Haklarında bir soruşturma yok, bir yargı kararı yok, ne zaman tutuklandılar Sayın Bakan? Açlık grevine başladılar, dünyada herkes Türkiye’nin gerçek yüzünü, Türkiye’nin değil, AKP’nin faşizminin gerçek yüzünü gördü, o gün tutukladınız. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, zaman zaman 16 Nisan öncesinde de söylediniz, bizi, muhalefeti, 16 Nisan ruhunu terörle işbirliği yapmakla suçladınız, FETÖ’yle işbirliği yapmakla suçladınız. Söylüyorum bir kez daha burada: Bu FETÖ popçuda var, topçuda var, baklavacıda var, börekçide var. Nerede yok?

HAMZA DAĞ (İzmir) – CHP’de yok!

LEVENT GÖK (Ankara) – AKP’de yok!

VELİ AĞBABA (Devamla) – Nerede yok? AKP grubunda, milletvekillerinde. Buna güleriz, güleriz. Hodri meydan! Hodri meydan! Kim Fetullah'ın önünde önünü iliklemiş? Kim başını bağlamış? (CHP sıralarından alkışlar) Kim önünde eğilmiş? Kim sofrasında oturmuş? Hodri meydan!

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HAMZA DAĞ (İzmir) – Kendi partine bak sen.

VELİ AĞBABA (Devamla) - Yüreğiniz varsa fakir fukara çocuklarını işten atmak yerine gelin siyasette kimler onunla kucak kucağa oturmuş, kimler el ele vermiş, kimler parsel parsel parsellemiş hodri meydan araştırılım. (CHP sıralarından alkışlar)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – STV’de ne işin vardı o zaman?

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Ağbaba.

Sayın Dağ, buyurun.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Başkanım, konuşmacıların bir çoğu ismini de zikrederek bana sataştılar.

LEVENT GÖK (Ankara) – Hamzacağım, ne söylendi onu söyleyeceksin sataşmadan dolayı öyle söz alınır.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Biraz önce MAZLUMDER’le ilgili...

LEVENT GÖK (Ankara) – E, ne olmuş? Ne olmuş da ne demiş?

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Ne dedi, gerekçe neydi?

BAŞKAN – Sayın Dağ, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Haklı bir gerekçesi yok ya.

13.- İzmir Milletvekili Hamza Dağ'ın, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

HAMZA DAĞ (İzmir) – Değerli arkadaşlar, bu polemiki çok uzatacak değilim ama bir önceki konuşmacının normalde benim parti grubuyla ilgili söylemiş olduğum sözden yola çıkarak buraya gelip İçişleri Bakanımızın vermiş olduğu ifadelere yönelik cevap vermiş olması çok da doğru olmadı, onu ifade etmek istiyorum.

MAZLUMDER meselesine gelecek olursak; değerli arkadaşlar, MAZLUMDER'in kurucusu değilim, benim yaşıım yetmiyor zaten. Bu yanlış bir bilgi. Biraz önce konuşurken de MAZLUMDER kurucusu ve yöneticisi olduğum için de burada övünme veya gurur duyma gibi bir durum da olmadı, onu da bir önceki hatip ifade etti. Böyle bir övünme durumu olmadı, sadece MAZLUMDER meselesinden dolayı -sonradan geldi vekil- MAZLUMDER konusu şahsımla ilgili gündeme geldiği için ona cevap verme noktası oldu.

Evet, MAZLUMDER içimizde ukdedir ama ne ukdedir biliyor musunuz? Bizim, burada birçok arkadaşımızın maddi, manevi; maddi destek veremeyenlerin de zoraki şartlarda avukatlığını yapmış olduğu derneğin ne yazık ki son yıllarda, son günlerde, son zamanlarda bir örgütün arkabahçesi hâline gelmiş olması bizim içimizde bir ukdedir, bir olumsuz ukdedir. Bunu da burada ifade etmek için söz aldım.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Onun için lağvedip arkabahçenize mi çevirdiniz?

HAMZA DAĞ (Devamla) – Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Lağvedip arkabahçenize mi çevirdiniz?

BAŞKAN – Teşekkürler.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.51

BEŞİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 20.01****BAŞKAN: Başkan Vekili Pervin BULDAN****KÂTİP ÜYELER: İshak GAZEL (Kütahya), Mücahit DURMUŞOĞLU (Osmaniye)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 96’ncı Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

(11/15) esas numaralı Gensoru Önergesi’nin görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

IX.- GENSORU (Devam)

A) ÖN GÖRÜŞMELER (Devam)

1.- CHP Grubu adına Grup Başkan Vekilleri İstanbul Milletvekili Engin Altay, Ankara Milletvekili Levent Gök ve Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, 24 Aralık 2016 tarihinde yazılı aşaması yapılan avukatlar için adli yargı hâkim ve savcı adaylığı ile idari yargı hâkim adaylığı sınavının sonuçlarını etkilediği iddiasıyla Adalet Bakanı Bekir Bozdağ hakkında gensoru açılmasına ilişkin önergesi (11/15) (Devam)

BAŞKAN – Hükûmet yerinde.

Sayın Tanrıkulu, kayıtlara geçmesi açısından sizi dinliyorum.

Buyurun.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Efendim, MAZLUMDER’le ilgili olarak şunu söylemek durumundayım: MAZLUMDER, sonuç itibarıyla başörtülü yurttaşlarımızın, zulüm gören başörtülü yurttaşlarımızın haklarının yeterince savunulmadığı bir dönemde bunları savunmak esasıyla ve diğer insan haklarını savunmak esasıyla kuruldu. Kurulduğu günden bu yana da ben bir insan hakları savunucusu olarak destekledim ve daha sonra yaygın hâle geldi ve dünyada referans alınan bir insan hakları örgütü hâline geldi. Ne zaman ki doğu ve güneydoğuda ve Türkiye’nin her yerinde bu Hükûmetin yaptığı temel insan hakları ihlalleriyle ilgili rapor yayımlamaya başlayınca da Hükûmetin hedefi hâline geldi ve MAZLUMDER’e el konuldu. Faruk Ünsal, Yılmaz Ensaroğlu, Ömer Faruk Gengerlioğlu MAZLUMDER’in genel başkanlıklarını yapmışlar, çok saygıdeğer insanlar ve tümü de bu sıradaki insanlara yakın insanlar ve şu anda yoklar. Dolayısıyla, bunu tutanaklara geçmesi açısından söylüyorum. MAZLUMDER’i de bu Hükûmet, sonuç itibarıyla, dünyada referans alınan, mazlumların hakkını savunan bir örgütü de maalesef işlevsiz hâle getirdi ve yok ettiler.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Tanrıkulu, teşekkür ediyoruz, sözleriniz kayıtlara geçmiştir.

Şimdi, Sayın Ramazan Can, size yerinizden bir açıklama yapmak üzere söz veriyorum.

Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

35.- Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can’ın, sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki İstanbul Milletvekili Ekmeleddin Mehmet İhsanoğlu’yla ilgili bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Evet, Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Konuşma tutanağını getirttiğimde maksadımı aştığımı anladım. Elbette, Sayın Ekmeleddin İhsanoğlu saygın biridir, saygı duyulacak biridir, aday da olmuştur. Kendisini üzmemek gibi... Kendisinin aleyhinde bir beyanım olmuşsa üzüntülerimi bildiriyorum. Gerçekten tutanağı incelediğimde de onu üzdüğümü gördüm. Üzüntülerimi bildiriyorum. Bu şekilde sözlerimi tashih ediyorum.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederiz Sayın Can.

IX.- GENSORU (Devam)

A) ÖN GÖRÜŞMELER (Devam)

1.- CHP Grubu adına Grup Başkan Vekilleri İstanbul Milletvekili Engin Altay, Ankara Milletvekili Levent Gök ve Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, 24 Aralık 2016 tarihinde yazılı aşaması yapılan avukatlar için adli yargı hâkim ve savcı adaylığı ile idari yargı hâkim adaylığı sınavının sonuçlarını etkilediği iddiasıyla Adalet Bakanı Bekir Bozdağ hakkında gensoru açılmasına ilişkin önergesi (11/15) (Devam)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi Hükûmet adına Adalet Bakanı Sayın Bekir Bozdağ konuşacak. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Bakan, süreniz yirmi dakika.

Buyurun.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisi grup başkan vekillerinin hakkımda verdiği gensoru önergesi münasebetiyle huzurlarınızdayım. Bu vesileyle yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Saygıdeğer milletvekilleri, bugün burada dinlediğimiz tartışmaları ben, Adalet Bakanı olarak, keşke bir algıyı oluşturmak adına tartışmak yerine Türkiye’de hukuk devletini, adaleti, yargıyı enine boyuna tartışan bir fırsata dönüştürebilseydik daha mutlu olurdum, daha faydalı olurdu. Ama maalesef bir algıya böylesi bir fırsat kurban edildi, onun için üzüntülerimi buradan öncelikle ifade etmek istiyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Bu gensoru önergesinin pek çok eksikleri var, yanlışları var, karışıklıkları var ve karıştırmaları var. ERTUĞRUL KÜRKÜ (İzmir) – Hiç doğru bir tarafı yok mu?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Bir defa, bizim bir şeyi doğru yerine oturtmamız lazım; hâkimlerin bağımsızlığı, yargının bağımsızlığı ile diğer hususları birbirine karıştırmamız gerekiyor. Daha hâkim olmamış kişileri, hâkim, savcı adaylık sınavına giren kişileri hâkim olarak nitelemek, ondan sonra bunların bağımsızlığını tartışmaya açmak fevkalade büyük bir haksızlıktır, büyük bir yanlışlıktır, olmaz. Anayasa’nın 138’inci maddesi çok net bir şekilde mahkemelerin bağımsızlığını düzenliyor

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Bıraktınız mı, bıraktınız mı? Hangi mahkemeyi bıraktınız?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) - “Hâkimler, görevlerinde bağımsızdırlar; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verirler.” Bağımsızlığı neye getiriyor? Hâkimlere getiriyor, “Hâkimler bağımsızdır ve kararlarını da Anayasa, kanun ve hukuka göre verirler, vicdanî kanaatleriyle verirler.” diyor. Peki, daha ne söylüyor? “Hiçbir organ, makam, merci veya kişi, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremez; genelge gönderemez; tavsiye ve telkinde bulunamaz.” Dış müdahaleye kapalı olmalarını, dışarıdan başkalarının yargıya emir, talimat, tavsiye ve telkinde bulunmasını yasaklıyor. Bu da bağımsızlık için önemli bir kalkandır, önemli bir şemsiyedir. “Görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılması ile ilgili soru sorulamaz, görüşme yapılamaz veya herhangi bir beyanda bulunulamaz.” Bu da Meclisi bağlayan bir başka konu ama maalesef, Türkiye Büyük Millet Meclisinde, görülen pek çok davayla ilgili hâkimleri, savcılarını haksız yere suçlayan, onlara hakaret eden pek çok konuşmalara hem bu kürsüden hem grupta hem de başka platformlarda şahit oluyoruz. Esas, yargı bağımsızlığına yapılan müdahale tam da budur. Bunu da en çok yapanları herkes biliyor. Kendi istediği gibi karar veren hâkimleri “dürüst hâkim” “namuslu hâkim” “bağımsız hâkim” arzu etmediği şekilde

karar verenleri “kötü hâkim” namuslarıyla, iffetleriyle alay edecek ve onlara iftira edecek derecede, suç işleyecek biçimde, suçlanan bir hâkim yapıyoruz, ondan sonra da kalkıp konuşuyoruz. Ben diyorum ki: Önce hepimiz hâkimlere, savcılara, yargı görevini yapanlara saygı duymamız lazım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Onları birbirinden ayırmamız lazım.

Şimdi, gensoru önergesinde gündeme getirilen nedir? “Efendim, şu kadar hâkim, savcı alındı.” Şimdi, bir milletvekili arkadaşımız açıklama yaptı ve bu açıklamanın üzerine de bu gensoru huzurlarınıza geldi.

Şimdi, diyor ki: “900 hâkim aldı, 800’ü AK PARTİ’li -siz gerçi başka bir şey söylüyorsunuz ama- çıktı.”

LEVENT GÖK (Ankara) – Bekir Bey, gensorudaki gerekçeye bakın siz.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Bakın, ben Adalet Bakanı olarak burada çok net bir şey söylüyorum: Siz şimdi bu 800 hâkimi niye saymadınız burada? 800 AK PARTİ’li hâkim varsa namuslu ve dürüst olan biri bunları dağıtır, buradaki millete gösterir.

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Burada Sayın Bakan, hepsini getirdim ben size.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Ben şimdi bakın, bir şey söylüyorum: 800’ünü istiyorum, 800 hâkim, savcı adayının adını istiyorum; bakın, Parlamento’da söylüyorum, siz bu isimleri verin, ben bu saatten itibaren milletvekilliğinden istifa ediyorum.

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Burada, hepsi burada.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Namuslu, dürüst bir insansanız siz istifa ediyor musunuz? (AK PARTİ sıralarından alkışlar) 800 isim, 800; 3 tane, 5 tane isim getirip “800’ü AK PARTİ’lidir.” diye algı operasyonu yapmak dürüst bir siyasetçiye yakışmaz.

LEVENT GÖK (Ankara) – Demagoji yapma. 107 kişi var burada, 107 kişi.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Eğer dürüstsenez getireceksiniz. Burada 2-3 tane isim vermek değil, 800 ismi buraya koyacaksınız, 800.

LEVENT GÖK (Ankara) – 100 tane yetmiyor mu sana?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Yalan söylüyorsunuz, iftira atıyorsunuz. Dürüst ve namuslu insanlara yakışmaz bu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

LEVENT GÖK (Ankara) – Yalan söyleyen sensin! 100 tane var burada.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – İki: Bunlar hâkim değil, hâkim ve savcı adayı. “Hâkim” diye takdim ediyorsunuz. Hâkim ve savcı adayı olmak için bizim Anayasa’mız ve yasalarımız bazı kurallar koydu ortaya.

LEVENT GÖK (Ankara) – Namusluysan sınavı iptal ettiğini söyle.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Dinle, dinle; hoplama!

LEVENT GÖK (Ankara) – Sınavı iptal ettiğini söyle!

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan...

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Dinle! Dinle! Anayasa 70 ne diyor?

LEVENT GÖK (Ankara) – İptal ediyor musun sınavı?

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen dinleyelim.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – “Her Türk, kamu hizmetlerine girme hakkına sahiptir.” Arkasından “Hizmete alınmada, görevin gerektirdiği niteliklerden başka hiçbir ayırım gözetilemez.” diyor. “Siyasi görüş aranmaz, dinî inanç aranmaz, boy aranmaz, kilo aranmaz, parti aranmaz, hiçbir şey aranmaz.” diyor.

LEVENT GÖK (Ankara) – Evet. Aramadın mı, aramadın mı?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Anayasa, “Kanun önünde herkes eşittir. Eşitlik ilkesine riayet edeceksiniz.” diyor.

LEVENT GÖK (Ankara) – “İlçe başkanı hâkim olur.” diyor mu?

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – “İnsanların siyasi görüşüne, inancına, cinsiyetine bakmayacaksınız.” diyor.

LEVENT GÖK (Ankara) – AKP’li olmasına bakacaksın değil mi, AKP’li olmasına?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Biz bunu yapıyoruz. Siz bizi suçluyorsunuz, “Niye bakmıyorsunuz?” diye.

LEVENT GÖK (Ankara) – AKP’li olmasına bakacaksın değil mi?

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Kırk saniyede...

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Biz ehliyeteye bakıyoruz, hangi siyasi görüşten geldiğine bakmıyoruz.

LEVENT GÖK (Ankara) – Ya?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Liyakati var mı, ehliyeti var mı, ona bakıyoruz.

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Sayın Bakan, kırk saniyede hâkim seçiyorsunuz, kırk saniyede.

LEVENT GÖK (Ankara) – Yemin et yemin, Bakan, yemin et!

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Bakın, bir başka şey, o da çok önemli. Bakın, Yükseköğrenim Kanunu: “Öğrenciler siyaset yapabilir.”, Anayasa “18 yaşını dolduran herkes siyasi partiye üye olabilir...” Sizin bu...

LEVENT GÖK (Ankara) – Hâkimler yapamaz kardeşim, hâkimler yapamaz!

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Hâkim değil bunlar, hâkim savcı adayı.

LEVENT GÖK (Ankara) – Hâkimler yapamaz! O zaman iptal et sınavı!

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Hâkim değil...

LEVENT GÖK (Ankara) – İptal et sınavı!

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Yalan söyleme! Hâkim savcı adayı.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen!

LEVENT GÖK (Ankara) – Yalancı sensin, yalancı!

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Milletın gözünün içine bakıp yalan söylüyorsun.

LEVENT GÖK (Ankara) – Yalancı sensin! İptal et o zaman.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Hâkim değil, hâkim savcı adayı.

BAŞKAN – Sayın Gök...

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, bize “Yalan söylüyorsunuz.” diyor.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Ne diyor, bakın: “Yükseköğrenim Kurumlarında okuyanlar siyaset yapar.” diyor.

LEVENT GÖK (Ankara) – “Yalan söylüyorsunuz.” diyor, kendisi yalan söylüyor Sayın Bakanın.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Sen yalan söylüyorsun!

BAŞKAN – Sayın Bakan, Sayın Bozdağ...

LEVENT GÖK (Ankara) – Nasıl bir Adalet Bakanı bu?

BAŞKAN – Sayın Gök, lütfen dinleyelim, daha sonra kalkıp konuşursunuz, lütfen.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – “Siyaset yapar.” diyor Yükseköğrenim Kurumu.

İki: Avukatlık Kanunu “Avukatlar siyaset yapar.” diyor.

Üç: Devlet Memurları Kanunu çok açık, açın okuyun. Hangi yere memur alırken ilanda şu var? “Hangi partiye üyesiniz, değilsiniz? Hiçbir partiye üye olmadığınıza dair şöyle bir belge getirin.” diye kanunda bir kural var mı? Yok.

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Referans soruyorsunuz Sayın Bakan, referans.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Hâkim savcı alımını düzenleyen kanunda da “Hangi partiye üye olduğuna dair belge...” Var mı? Üye olmadığına dair kayıt getir.” diye. Yok.

Bizim yasalarımız diyor ki müracaatta bunlar aranmaz. Ne zaman aranır? Memuriyete başlamada aranır, adaylık sürecinde aranmaz.

LEVENT GÖK (Ankara) – İptal ediyor musunuz sınavı, onu söyle?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Bir kişi ne zaman hâkim oluyor Sayın Gök?

LEVENT GÖK (Ankara) – Bekir Bey, sınavı iptal ediyor musun? Bak, geldiğin yer orası?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Hâkim ne zaman olur?

LEVENT GÖK (Ankara) – Bak, çünkü itiraf ediyorsun, itiraf ediyorsun.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Önce sınava girecek, yazılıya...

LEVENT GÖK (Ankara) – İtiraf ediyorsun.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – ...sonra sözlüye girecek, sonra iki yıl staj yapacak.

LEVENT GÖK (Ankara) – İtiraf ediyorsun.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Sonra staj sonucu bir daha sınava girecek, sonra da mülakata tabi olacak, HSK onu mesleğe kabul ederse ondan sonra hâkim olur bir insan.

LEVENT GÖK (Ankara) – İptal et o zaman o sınavı.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Kanun bu ve uygulama bu ama siz ne yapıyorsunuz, bambaşka bir noktaya çekiyorsunuz.

LEVENT GÖK (Ankara) – İptal et o sınavı, iptal et! İptal edeceğini söyle. Var mı öyle şey?

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Sayın Gök, çok rica ediyorum, lütfen.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, başka konular konuşuyor Sayın Bakan.

BAŞKAN – Bitirsin, sonra cevap verirsiniz Sayın Gök.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Bir başka şey, bakın, burada benim elimde liste var, son sınavda kazananların içerisinde her partide geçmişte siyaset yapmış insanlar var, onları niye açıklamadınız?

LEVENT GÖK (Ankara) – Sen açıkla onları.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Pasif üyelikleri var.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sen açıkla onları.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Yani şu anda üye değil ama geçmişte üye olmuş, onlar da var.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sen açıkla onları. Ben senin şu anda AK PARTİ yöneticilerini açıklıyorum.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Ben açıklamam çünkü insanların siyasal görüşüne biz bakmadık.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sen de açıkla o zaman. Yok ki!

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Liyakate baktık, liyakate.

LEVENT GÖK (Ankara) – Yok ki, yok ki. Var mı öyle şey?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Siyasetten korkmayın bu kadar. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Öyle şey olur mu? Yargının siyasallaşmasından en çok zarar gören parti biziz.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Bakan, burada bir CHP’li göster, CHP yöneticisi göster.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Bizim partimize, siyasallaşmış yargı, kapatma davası açtı; bizim bakanlarımıza, Hükûmetimize, siyasallaşmış yargı kumpas kurdu. En büyük bedeli biz ödedik, biz. Onun için, yargıya siyaset bulaşmasın diye biz uğraşıyoruz.

LEVENT GÖK (Ankara) – Şimdi bütün millete siz ödetiyorsunuz, bütün millete ödetiyorsunuz.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Yasayı değiştirdik, siyasete girenlerin hâkim ve savcı mesleğine dönüşünün önünü biz kapattık siyasete bulaşan buraya gelmesin diye ve bunun adımlarını attık.

LEVENT GÖK (Ankara) – Bu liste ne Bekir Bey, bu liste ne? Hepsi senin yöneticin bunların, hepsi yöneticin.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, değerli arkadaşlar; lütfen dinleyelim.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Bakın, CHP zihniyetinin, CHP olarak...

LEVENT GÖK (Ankara) – Sen sınavı kazananlardan bir CHP yöneticisi söyle.

BAŞKAN – Sayın Gök...

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Şimdi, saygıdeğer milletvekilleri, size bir tablo gösteriyorum. Onu görüyorsun, bunu da oku. Bak ne diyor burada: Sayın Seyfi Oktay zamanında 2 bin civarında hâkim alındı.

LEVENT GÖK (Ankara) – Ya bırak onları, bırak! Sen bana bugünü konuş, bugünü konuş!

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – “Bırak onu!” değil, “Bırak!” değil, bu hakikat, hakikat.

LEVENT GÖK (Ankara) – Bugünü konuş, bugünü konuş!

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Algı operasyonu değil, gerçek bu.

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – O savcı, hâkimlerle çalışıyorsunuz.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sen de o zaman gensoru vereydin hakkında, niye vermedin?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – “Benim dönemimde bin civarında hâkim alındı.”

LEVENT GÖK (Ankara) – Sen de o zaman gensoru vereydin.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – “3 bin hâkim alındı. Bu örgüte kadro vermeyecekler de kime kadro verecekler? MHP’ye mi verecekler?” Arkasından, bakın...

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Sayın Bakan, özel kalem müdürün nasıl hâkim alınıyor?

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, lütfen, gerçekleri dinlemek istemiyorlar. Böyle şey mi olur?

BAŞKAN – Sayın Yarkadaş, Sayın Gök...

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Hoplamayın!

LEVENT GÖK (Ankara) – Var mı o zaman parti yöneticisi?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Duydukça hopluyorsunuz. Niyе hopluyorsunuz? Bunlar gerçek.

LEVENT GÖK (Ankara) – Parti yöneticisi var mı bunların içinde, var mı yönetici onların içinde? Bir kişi söyle, örnek ver bir kişi.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, lütfen dinleyin.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, lütfen İç Tüzük’ü uygulayın.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Bunlar gerçek, senin bakanının açıklaması. Bakın, devamında...

LEVENT GÖK (Ankara) – Ben sana yüzlerce örnek veriyorum, sen bir örnek veremiyorsun. İsim ver isim, örnek ver!

BAŞKAN – Sayın Gök...

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Örneklerini getirdim, şimdi vereceğim.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, hatibin insicamını bozuyor.

BAŞKAN – Sayın Elitaş, uyarıyorum ancak...

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Sayın Başkanım, efendim, süreme eklerseniz.

BAŞKAN – Sayın Bakan, bir saniyenizi rica ediyorum. Sayın Bakan, sürenize ek yapacağım.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Dava edin o zaman.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, Elitaş’a ne oluyor? Sayın Bakan Hükûmet adına konuşuyor, Elitaş’a ne oluyor? (CHP sıralarından alkışlar) Onun söyleyecek lafı yok mu?

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Ben burada milletvekiliyim, Grup Başkan Vekiliyim; sen oradaki konuşmacıyı engelleyemezsin. Otur, dinle! Dinle onu!

LEVENT GÖK (Ankara) – Savunamıyorsunuz değil mi?

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Aslanlar gibi savunuyor.

LEVENT GÖK (Ankara) – Oturun! Herkes haddini bilsin. Sen örnek ver örnek.

BAŞKAN – Sayın Gök...

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Sen haddini bileceksin!

LEVENT GÖK (Ankara) – İsim ver isim.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, lütfen...

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Bakın, Sayın Başkanım...

LEVENT GÖK (Ankara) – İsim ver.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Sayın Başkanım, ben isterseniz...

LEVENT GÖK (Ankara) – Biz sana isim söylüyoruz.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Ben şimdi Sayın Başkanım, tekrar okuyorum.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sen bir tane isim söylemiyorsun.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Siz Genel Kurula hitap edin Sayın Bakan.

BAŞKAN – Bekir Bey, Sayın Bozdağ...

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Buyurun Başkanım.

BAŞKAN – Bir saniyenizi rica ediyorum, ek süre vereceğim.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Önce Bozdağ'ı temiz dil kullanmaya davet edin Sayın Başkan.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Siz iftira ediyorsunuz.

BAŞKAN – Sayın Tanal, bir saniye...

Değerli arkadaşlar, bakın, Sayın Bakan konuşma yapıyor, kürsüde bir milletvekili var, bir bakan var. Ancak, ne dediğini gerçekten anlamıyoruz. Karşılıklı konuşmayalım. Sayın Bakan konuşmasını bitirdikten sonra, Sayın Gök, itirazınız varsa, eleştiriniz varsa kalkıp cevap verirsiniz.

LEVENT GÖK (Ankara) – Bize “yalancı” diyemez Sayın Bakan.

BAŞKAN – Tamam, kalkıp cevap verirsiniz Sayın Gök, lütfen.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Sen de çıkar “Yalancı değilim.” dersin.

BAŞKAN – Sayın Gök, size sonra söz vereceğim.

LEVENT GÖK (Ankara) – Temiz bir dil kullanmaya davet edin Sayın Bakanı.

BAŞKAN – Peki, tamam. Ben bütün milletvekillerini temiz bir dil kullanmaya davet ediyorum, herkesi. Lütfen birbirimize karşı saygılı olalım, sayın hatibi dinleyelim. Hiçbir şey anlaşılmıyor gerçekten.

MUHARREM ERKEK (Çanakkale) – Yargıyı kimlere nasıl teslim etti onu anlatsın sayın hatip.

BAŞKAN – Kürsüde ne konuşacağına kendisi karar verir sayın milletvekilleri, lütfen.

LEVENT GÖK (Ankara) – Biraz da FETÖ'yü anlat Sayın Bakan, FETÖ'yü anlat. Neler söyledin onları anlat.

BAŞKAN – Sayın Bakan, buyurun devam edin.

Bir dakika ekleyeceğim sürenize.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Sayın Başkanım, adaletinize inanıyorum. Süreyi ona göre takdir edeceğinizden eminim.

BAŞKAN – Siz devam edin, buyurun.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – “Sayın Seyfi Oktay zamanında 2 bin civarında hâkim alındı. Benim dönemimde bin civarında hâkim alındı. 3 bin hâkim alındı. Bu örgüte kadro vermeyecekler de kime verecekler, MHP'ye mi verecekler?” devamı da var.

LEVENT GÖK (Ankara) – Onları geç, onlar geçmişte kaldı. Sen de o zaman gensoru vereydin kardeşim, madem öyle bir şey var gensoru vereydin.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) - “Yapılacak en akıllı hareket...” Bakın, bakın, kadrolaşma zihniyetini nasıl gösteriyor “...kendi devriiktidarında örgütleneceksin, kadrolaşacaksın, bu kadrolar günün birinde gelecek ve senin yolunu açacak. Şimdi en azından biz adil davranarak örgütü sınavlardan haberdar ediyoruz, örgütü bilgilendiriyoruz, örgüte sınava girme olanağını sağlıyoruz. Yanlış mı yapıyoruz?” Kim demiş? Mehmet Moğultay. Parti örgütlerine gönderiyor, haber veriyor da eleştiriler üzerine cevap veriyor.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sen de o zaman niye gensoru vermedin? Biz verdik gensoru.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Gök, milletvekili değildi o zaman. AK PARTİ yoktu.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Şimdi ben... “Kadrolaşacak, önünü açacak.” diyor. Şimdi, baktık bu kadrolar günü geldiğinde neler yaptı, hep beraber gördük.

Bakın, daha başka bir şey söyleyeceğim. Avukatlıktan hâkim ve savcılığa geçmede yazılı sınav yoktu, sadece sözlüyle alınıyordu.

LEVENT GÖK (Ankara) – Bunları bırak, bunlar geçmişte kaldı. Boş konuşuyorsun. Biraz da FETÖ’ye gel.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Bakın, o dönemde kimler alınmış? Ben burada, özel bilgi olduğu için kişilerin ismini vermeyeceğim. Resmî Gazeteleri açar bakarsanız kimler sadece sözlüye çağrılıp alınmış, hepsi burada. Başka isimler de var. Resmî Gazete’yi alır bakarsanız orada o isimlerin hepsini görürsünüz.

LEVENT GÖK (Ankara) – O hangi sınav? Hangisi, hâkimlik sınavı mı, gardiyanlık sınavı mı? Bekir Bey, hangi sınav o? Gardiyanlık sınavından mı bahsediyorsunuz?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Ama ben bu insanların ismini, sizin yaptığınız gibi onlara saygısızlık yaparak buradan vermek istemem.

LEVENT GÖK (Ankara) – Gardiyanlık sınavından bahsediyorsun, gardiyanlık. Yanlış konuşuyorsun.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Gök, böyle bir usul yok. Yerinden söz istersin, konuşursun.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Adalet Bakanının özel kalem müdürü, Danıştay Başkanının evladı sınava girmiş, başarılı olmuş, kazanmayacak mı? Onlar başarılı olmuş.

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Sayın Bakan, puanlarını açıklayın. Kırk saniyede nasıl seçildiler?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Şimdi “Vay efendim, giriyor.” Böyle bir şey olabilir mi? Liyakate bakılarak yapılan bir iştir.

Bir başka şey...

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Barajı kaldırdınız.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Bir başka şey: Biz sınavları kaldırmadık. Burada yapılan konuşmada “Sınav kalktı.” Yok öyle bir şey.

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Barajı kaldırdınız Sayın Bakan. 70 puan barajını kaldırdınız.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Biz sınav kaldırmadık, yeni sınavlar getirdik, yeni sınavlar. Stajın bitimine de sınav koyduk.

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Sayın Bakan, barajda 70 puanı kaldırdınız.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Neden koyduk? FETÖ ve benzeri terör örgütlerinin, siyasallaşmış yapıların Türk yargısının içine sızmaması için tedbir aldık, tedbir.

LEVENT GÖK (Ankara) – Yazılıyı niye kaldırdınız?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Siz, şimdi FETÖ’ye karşı, terör örgütlerine karşı aldığımız tedbiri “Niye aldınız?” diye getirip burada bana gensoru veriyorsunuz. FETÖ mü verdirdi bu gensoruyu size, kim verdiriyor? (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

LEVENT GÖK (Ankara) – 70 puan şartını niye kaldırdın? Yazılıdaki bu barajı niye kaldırdın, barajı?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Öyle şey olur mu? Bakın, rakamları söyleyeceğim size: Hâkim, savcı sınavlarında, adli yargıda, kadrolara, mülakata çağırılması gereken aday sayısı ve onlara baktığınız zaman çok değişik rakamlar ortaya çıkıyor. Biz diyelim bin kişi alacağız, çok düşük rakam geliyor, alacağımız kadar bile sayı gelmiyor ve orada ne oluyor? Bir yapı, eğer planlı bir yapı varsa yargıya sızmak için bunu kullanıyor. Sizin seçeneğiniz yok. Onun için, biz, yargının içerisine sızmaları engellemek maksadıyla bir tedbir aldık ve bu KHK’deki sınırı o nedenle kaldırdık. Onu bilmenizi özellikle istiyorum.

LEVENT GÖK (Ankara) – Niye kaldırıyorsun? Niye kararnameyle kaldırıyorsun?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) - Kadrolaşmak için değil. Kadrolaşmaların önüne geçmek için.

LEVENT GÖK (Ankara) – Kararnameye niye dayanıyorsun? Getir Meclise tartışalım. Var mı öyle bir şey!

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Bakın, idari yargıda taban puan 79-80, adli yargıda taban puan 67 civarında kaldı.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, İç Tüzük’ün 65’inci maddesine lütfen bakar mısınız...

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) - Bu nedenle de bizim yaptığımız doğru bir iştir. Önemli bir adım attık. Doğru bir iş yaptık.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, Hükûmet konuşurken Elitaş’a ne oluyor?

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Ama hatip konuşurken bunu yapıyor Sayın Başkan.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) - Buradan şunu da ifade etmek istiyorum: Burada konuşan hatipler...

LEVENT GÖK (Ankara) – Elitaş mı yönetiyor Sayın Bakanı?

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Dinlemek istiyorum. Dinlemek istiyorum hatibi.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) - ...AK PARTİ hükûmetlerini FETÖ’cülükle, AK PARTİ’lileri FETÖ’cülükle suçladılar.

LEVENT GÖK (Ankara) – Evet... Tabii...

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) - Şimdi, gelelim buraya.

LEVENT GÖK (Ankara) – Gel bakalım.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) - Esas zurnanın zırt dediği yer burası. Buraya gelmemiz lazım.

LEVENT GÖK (Ankara) – Tabii, aynen öyle.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Aynen öyle.

Şimdi ben söyleyeceğim siz de dinleyeceksiniz o zaman. Hoplamak yok.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hoplamak ne ya?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Şimdi, Cumhuriyet tarihinin bugün 65’inci Hükûmeti var. Ben şimdi buradaki bütün heyetlere soruyorum: Bugüne kadar Cumhurbaşkanımızın, Başbakanımızın, AK PARTİ hükûmetlerinin, FETÖ terör örgütüne karşı verdiği mücadelenin bir benzerini hangi cumhuriyet hükûmeti verdi? Bir tane örnek gösterin, bir tane! (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler) Bir tane yok.

Ama ne yaptınız? Bakın, ne yapıldı? Dindar, mütedeyyin, muhafazakâr insanlar FETÖ’cülükle itham edilip FETÖ’cülere yol açıldı. Ama biz, gerçek anlamda FETÖ’yle Türkiye’de ilk mücadele eden Hükûmetiz, ilk mücadele eden iktidarız. (CHP sıralarından gürültüler)

LEVENT GÖK (Ankara) – Onları geç sen, geç...

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) - FETÖ’nün gerçek kimliği ortaya çıktıktan sonra FETÖ’ye karşı herkesin aldığı pozisyon ortadadır. Şimdi, buraya geliniyor, çöplüğe atılmış şeyler çöplükler karıştırılarak burada bir şeymiş gibi konuşuluyor.

LEVENT GÖK (Ankara) – Onları büyüttünüz, büyüttünüz...

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – FETÖ’nün gerçek kimliği çıktı ortaya. Biz dershanelerle ilgili düzenlemeyi getirdik. Bunun karşısında dağlar gibi kim durdu? Siz durdunuz.

LEVENT GÖK (Ankara) – Hadi oradan! Hadi oradan!

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) - Anayasa Mahkemesine kim götürdü? Siz götürdünüz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

LEVENT GÖK (Ankara) – Hadi oradan! Hadi oradan!

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – FETÖ’nün avukatlığını siz yaptınız.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Yuh, yuh!

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Peki, başka? HSYK Kanunu’nu getirdik. HSYK’daki yapılanmayı, yargıdaki yapılanmayı çökertmek, Adalet Akademisini bu örgütten temizlemek için Mecliste bu kanuna kim direndi? Siz direndiniz.

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – Kamu arazilerini kim verdi? Kamu arazilerini kim peşkeş çekti?

LEVENT GÖK (Ankara) – 2010’da referanduma kim götürdü onları?

DİDEM ENGİN (İstanbul) – “Ne istediler de vermedik?” diyen kim?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Kim Anayasa Mahkemesine götürdü? Siz götürdünüz. 17-25 Aralık oldu ve orada “tape”ler, birtakım şeyler oldu, Sayın Genel Başkan gruba getirdi “tape”leri, grupta dinletti suç olmasın diye çünkü soruşturmanın gizliliğini ihlal suç; FETÖ’nün avukatlığını genel başkan düzeyinde yaptınız.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Yalan mıydı?

LEVENT GÖK (Ankara) – Yalan mı?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Yalan değil, doğru. Hepimizin, milletin gözünün önünde yaptınız. Terör örgütü bütün boyutlarıyla ortaya çıktıktan sonra yaptınız. Şimdi, daha da bitmedi... (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından sıra kapaklarına vurmalar ve “İstifa” sesleri)

Siz istifa edeceksiniz, siz.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Bakın, burada bir milletvekili var, sizin de milletvekiliniz. Ne dedi? “Cumhuriyet Halk Partisi ittifak yaptı.” diyor. Kiminle? FETÖ’yle. Siz ittifak yaptınız. “30 Martta beraber yürüdük.” diyor ve onların terör örgütü vasfı gün gibi ortaya çıktıktan sonra siz yaptınız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Bakın, bakın bir başka şey, Zaman gazetesi... Terör örgütünün yayın organları, televizyonlarına el konulduğu zaman, örgüte karşı mücadele ederken orada kolluk kuvvetlerinin hepsinin önünde...

BAŞKAN – Sayın Bozdağ, ek sürenizi vereceğim.

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – Adaletsiz Adalet Bakanı.

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – FETÖ’nün çocuğu.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) - ...kimler duruyordu? Bir bakın bakayım bu fotoğraflıkları tanıyor musunuz?

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Söylediklerine sen de inanmıyorsun Sayın Bakan. Gerçeği anlatmıyorsun. Hayır, gerçeği anlatmıyorsun. Biz birbirimizi biliyoruz, gerçeği anlat.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Terör örgütü gün gibi ortaya çıktıktan sonra. Şimdi, FETÖ kontrollü darbe iftirasını yaptı, şu anda kontrollü darbe iftirasının sözcülüğünü kim yapıyor?

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – FETÖ’yü yaratan sizsiniz. Parsel parsel verdiniz.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Siz yapıyorsunuz, Genel Başkanınız yapıyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) “Biz çıkaracağız ortaya.” diyor. Çıkarın da hepimiz beraber görelim.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Gerçeği anlat, gerçeği, Ramazan geliyor, günah, günah. Yalan söyleme, gerçeği söyle.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Ben burada şunu açıklıkla ifade ediyorum: Cumhuriyet Döneminde FETÖ terör örgütüyle en etkili, en kararlı mücadeleyi AK PARTİ hükümetleri yapmıştır.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Ne zaman?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Devlet bütün boyutlarıyla bu örgütle mücadeleye geçmiştir.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Kim yarattı?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Olağanüstü hâl, kamudan uzaklaştırmalar ve yapılan bütün çalışmalar devletimizi ve milletimizi bu örgütün tehdidinden, tehlikesinden kurtarmak için yapılmaktadır. Terör örgütüyle mücadele eden ve bu konuda millettten aldığı emanetinin gereğini yapan iktidarı siz FETÖ’cülükle suçlarsanız o zaman FETÖ’nün ekmeğine en büyük yağ siz sürersiniz.

LEVENT GÖK (Ankara) – Mücadeleni doğru yap! Mücadeleni doğru yap!

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Daha yeni mi öğrendiniz bunun terör örgütü olduğunu?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) - Ve bakın, terör örgütü vasfı ortaya çıktıktan sonra bu örgütün her platformda sözcüsü Cumhuriyet Halk Partisidir. (CHP sıralarından “Yuh sana!” sesleri)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yuh sana! Yuh sana!

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Yuh sana! Yuh!

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) - Siz o defterleri öyle karıştırırsanız oradan bu örgüt vasfı ortaya...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yuh sana ya! Çok ayıp ya! Çok ayıp yaptığın! Çok ayıp ya! Yazıklar olsun ya Sayın Bakan! Vallahi yazıklar olsun!

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) - Hiç yok, hiç kusura bakma. FETÖ ne diyor, aynısını söylüyorsunuz. “Kontrollü darbe.” diyor, siz de aynısını söylüyorsunuz. HSYK Kanunu’na karşı çıkıyor, siz de karşı çıktınız. Yayınlağı bildiriği alıp konuştunuz. Buradan da gelip söylüyorsunuz. Biz bunları söyleyince de buna karşı bir başka şey.

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – AKP’den FETÖ’yü çıkardın da mı geriye...

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) - Bir başka konu, burada Meclisin kabul ettiği bir kanun var, askerlerle ilgili bir kanun var.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Gerçeği anlatmıyorsun, çarpılırsın!

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) - Burada Sayın Millî Savunma Bakanı da var. Yüksek Askerî Şûra’nın 2015 kış şûrasında albay kadrosundaki yığılmanın azaltılması kararı alınıyor. Bu çerçevede Genelkurmayın önerisi üzerine bir kanun geliyor, Parlamentoda görüşülüyor. Ben biraz baktım, kim ne demiş diye, bunun aleyhine bir şey yok CHP’de. Ama ne var biliyor musunuz? Bir önerge veriliyor. Önergede kimlerin imzası var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, üç dakika bekliyordu Sayın Bakanım.

BAŞKAN – Sayın Bakan, iki dakika vermiştim, bir dakika daha veriyorum.

Buyurun.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Önergeyi arz ediyorum: Önergede Kadim Durmaz, Bihlun Tamaylıgil, Lale Karabıyık, Dursun Çiçek, Selin Sayek Böke, Mahmut Tanal, Yakup Akkaya’nın imzaları var.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ne var?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) - Burada getirilen imkânlar var ya emekliye sevk edilirken, bu imkânların az olduğuna, daha da artırılması gerektiğine dair verilen önerge burada, bu imzalar da bunun altında. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler)

Bakın, bir başka şey. Sayın Dursun Çiçek de önerge üzerine konuşma yapıyor. Konuşma yaptıktan sonra da “Bunun daha da artırılması lazım.” diyor.

LEVENT GÖK (Ankara) – Ne ilgisi var?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) - CHP sıralarına –konuşma metnini siz de okursunuz, hepsini okumayayım- olumlu konuşuyor, az buluyor yapılan teklifi, CHP’liler de bunu alkışlıyorlar.

LEVENT GÖK (Ankara) – Biz tasfiye ediyoruz, sen tazminattan bahsediyorsun.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) - Daha sonra, 15 Temmuzdan sonra, bununla ilgili uygulama yapmadan, bu kanunu KHK’yla yürürlükten de biz kaldırdık. Daha fazlasını istemedik; baktık ki yanlış bir şey var derhâl müdahale ettik, yanlış görüncü yanına gitmedik.

LEVENT GÖK (Ankara) – Hah, bravo! Demek ki biz doğru söylüyoruz.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Biz yapıyoruz, biz ama siz şimdi çıkıp “Hükûmet doğru yaptı, bunlara karşı bir şeyin önüne geçti.” demek yerine Hükûmeti buradan vurmaya kalkıyorsunuz. Böyle bir şey olur mu?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Ben değerli heyeti, Meclisimizin saygın üyelerini saygıyla selamlıyorum. Takdiri vicdanınıza bırakıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Bakan.

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Yarkadaş, buyurun.

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, önerenin sahibi olarak, Sayın Bakan şahsıma bir sataşmada bulundu.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Seni ciddiye almadı ya! Üzerine alınmışsın, ördek-yağmur meselesi gibi.

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – “Bu önergeyi FETÖ mü verdirdi?” dedi. Bununla ilgili söz hakkımı kullanmak istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

VII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

14.- İstanbul Milletvekili Barış Yarkadaş'ın, Adalet Bakanı Bekir Bozdağ'ın (11/15) esas numaralı Gensoru Önergesi üzerinde Hükûmet adına yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – FETÖ’nün, terör örgütü lideri Fetullah Gülen’in Türkiye’de dava açtığı ilk gazetecilerden biriyim.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Karşılıklı, danışıklı mıydı?

BARIŞ YARKADAŞ (Devamla) – FETÖ’cü tüm polislerin dava açtığı ilk gazetecilerden biriyim.

Sayın Bakanım, Sayın Bakana ben -bir polemik, bir tartışma peşinde değilim- şunu sormak istiyorum: Sayın Bakan, kırk saniyede bir kişinin hâkim olabileceğine nasıl karar veriyorsunuz? Yazılıdaki 70 puan barajını neden kaldırıyorsunuz? Ve bu kırk saniyede geçen 900 kişinin 800’ü neden AKP’yle sürekli iltisaklı?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – İspat getir, bak, ben istifa edeceğim.

BARIŞ YARKADAŞ (Devamla) – Getireceğim Sayın Bakan.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sen de istifa edeceksin.

BARIŞ YARKADAŞ (Devamla) – Sayın Bakan, getireceğim. Getirdim.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Bak, bütün milletin huzurunda söylüyorum: 800 ismi ver, beraber istifa edelim.

BARIŞ YARKADAŞ (Devamla) – Ve Sayın Bakan, bu sınavda kimin kaç puan aldığını neden açıklamıyorsunuz?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Açıkla işte, ben istifa edeceğim.

BARIŞ YARKADAŞ (Devamla) – Bakın, ben bunlara nereden ulaştım biliyor musunuz?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Açıkla, ben istifa edeyim.

BARIŞ YARKADAŞ (Devamla) – Bir avukat beni aradı “Ben Cumhuriyet Halk Partili olduğum için hâkim olarak seçilmedim, Giresun’da 10 avukat sınava girdi, 9’u kazandı, 9’u da AKP’li.” dedi. “Nereden bulabilirim bu isimleri?” dedim, “Adalet Bakanlığının sitesinde var.” dedi.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Yargıtayda hepsi var.

BARIŞ YARKADAŞ (Devamla) – Girdim Adalet Bakanlığının sitesine; gerçekten Giresun’da 10 avukat sınava girmiş, 1’i MHP’li onu elemişler, 9 avukatın tamamı AKP yöneticisi ve şu anda hâkim olarak Ankara’ya çağırıldılar. Bu kişiler kaç puan aldı? Kırk saniyelik mülakatla hâkim olacaklarına nasıl karar verildi?

Gelin, bu sınavı iptal edin. Kamuoyunun önünde, kameraların önünde bu mülakatlar yapılsın, biz de oradan atanacak olan hâkimlere güvenelim, ifadeye çağırdıklarında gönül rahatlığıyla ifade verelim. Bakın dün ne oldu? Sayın Bakan yargı bağımsızlığından bahsediyor. Nuriye Gülmen ve Semih Özakça savcının odasına götürüldüğünde, Sayın Bakan, Ankara Terörle Mücadele Şube Müdürünün savcının odasına girdiği söyleniyor. Eğer sizin yargı bağımsızlığınız buysa -1994’te DGM’de yargılanmış bir öğrenci olarak söylüyorum- 1994’te bile böyle şeylere o hükümetler cesaret edemezdi. Nereden nereye gelmişiz.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Yarkadaş.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan...

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Gök, buyurun.

LEVENT GÖK (Ankara) – Efendim, Sayın Bakan konuşmasında şahsımıza dönerek resmen “Yalancısınız.” dedi. Bu açık sataşma konusunda...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Gök. (CHP sıralarından alkışlar)

15.- Ankara Milletvekili Levent Gök’ün, Adalet Bakanı Bekir Bozdağ’ın (11/15) esas numaralı Gensoru Önergesi üzerinde Hükümet adına yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; gerçekten, Adalet Bakanını bir Sayın Başbakanın karşısında böylesine bir konuşma yaparken görmekten büyük üzüntü duyuyorum. Sayın Başbakan, herhâlde, bir kabine değişikliğinde gerekli değişiklikleri yaparsınız. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Anlaşılan grup başkan vekili değişiyor.

LEVENT GÖK (Devamla) – Şimdi, Sayın Başbakan, mevzumuz şudur: Son yapılan hâkimlik sınavlarında Adalet ve Kalkınma Partisinin üyesini de bırakın, bizzat yöneticileri “Hâkimlik sınavını kazandı.” diye ilan edilmiştir. Şimdi, Sayın Bakan az önce bir liste gösterdi. Sayın Bakan, size soruyorum: O liste hâkimlik savcılık sınavına mı ilişkin, yoksa infaz memurları sınavına mı ilişkin, bir açıklar mısınız lütfen.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Hâkim savcı...Resmî Gazete...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır, değil.

LEVENT GÖK (Devamla) – Şimdi, ben size şunu söylüyorum: Siz bize diyebilirsiniz ki: “Cumhuriyet Halk Partisinin falanca ilçe yöneticisi, falanca il yöneticisi hâkim yapıldı falanca

bakan zamanında, filanca bakan zamanında.” Bunu değerlendirebiliriz hep beraber ama siz bize gösteremiyorsunuz ki. Kişisel ideolojik yaklaşımını bildiğiniz kişilerden bahsediyorsunuz. Biz size hakikatten bahsediyoruz.

Sayın Başbakan, elimdeki şu 107 kişilik listede tümü AK PARTİ’nin muhtelif illerinde, ilçelerinde ilçe yöneticisi konumunda çalışıyorlar. Böyle bir durumu kabul edemeyiz. Bakın, Seçimlerin Temel Hükümleri Hakkındaki Kanun’a göre, hâkim ve savcılar aday oldukları zaman milletvekili seçimlerinde, kazanamazlarsa bir daha dönemezler Değerli Başkan, böyle bir tablo var.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Onu biz getirdik, biz.

LEVENT GÖK (Devamla) – Siz şimdi hâkim ve savcılar bizzat AK PARTİ yöneticilerinden seçerseniz bu, Türkiye’de yargıyı siyasallaştırır. Bunu anlatmaya çalışıyoruz, bunu kanıtlamaya çalışıyoruz.

Ama Sayın Bakan hiç FETÖ konusunda burada söylediklerine giremedi çünkü söylerse bir söylediğine on cevap veririz. Herkes ayağını denk alsın bu konuda.

Saygılar sunarım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Gök.

Sayın Kerestecioğlu, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

36.- İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir’in, Adalet Bakanı Bekir Bozdağ’ın (11/15) esas numaralı Gensoru Önergesi üzerinde Hükümet adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan, ben aslında direkt sataşma değil, ona çok da gerek duymuyorum ama hani hiçbir grup burada “FETÖ’ye karşı mücadele etmedi.” diyerek grubumuzu da itham ettiği için, o nedenle söz almak istedim.

ADELET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Grup demedim ben, “iktidar” dedim.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Şimdi, bizim verdiğimiz onlarca önerge ve zamanında ifade ettiğimiz bu yapı, gerçekten, devletin içerisinde, aslında, çörekleniyor ve ciddi biçimde işgal ediyor dediğimiz birçok uyarımız var. Üstelik Sayın Eş Genel Başkanımız Demirtaş tarafından da söylenmişti bunlar çok açık biçimde. Bunların hiçbirisi dikkate alınmadı.

Şimdi, bizim, tabii, girdisini çıktısını daha fazla bilmemiz mümkün değil çünkü bunu AK PARTİ’li arkadaşlar biliyorlar yani neyin nerede olduğunu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Daha önce övgüler düzenler kendileri olduğu için bu yapılanmanın nerede olduğunu da en iyi kendileri biliyorlar. Aynı şekilde, açıkçası, Adalet Bakanının da söylediği şeyler var, “Bu ülkenin en değerli kıymetlerinden biridir.” diye Fetullah Gülen’le ilgili olarak söylediği sözler var. İçişleri Bakanının da var.

Şimdi, bunlara hiçbir laf etmeyip, bunlarla ilgili en ufak bir öz eleştiri vermeyip hakikaten, bağımsız yargıdan, adaletten söz etmek “Biraz insaf” demeyi gerektiriyor. Sadece bunu ifade etmek istedim.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Kerestecioğlu.

Sayın Özel, buyurun.

37.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Adalet Bakanı Bekir Bozdağ'ın (11/15) esas numaralı Gensoru Önergesi üzerinde Hükümet adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Aslında, saatlerce kürsüden cevap versek Sayın Bakanın yapmış olduğu ithamlara, kullandığı bühtanlara söyleyecek söz bulunmaz ama bir haksızlık şu: O kanunu torba kanun getirdiniz diye üzerinde konuşabilmek için önerge vermek dışında hiçbir şansı yok muhalefet partisinin çünkü maddeler üzerinde konuşulamıyor, torba kanunla görüşülürken önerge veriyorsunuz.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Karşı çıkamaz mısınız? “Hayır.” diyemez misiniz?

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Dursun Çiçek’in konuşması var burada kürsüde.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Devam ediyorum, ayrıca, sizinki tasfiye, bizimki tazminatın artırılması.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Aynısı, aynısı.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ben nasıl eczacının hakkını hukukunu koruyorsam burada, emekli edilmeye çalışılan arkadaşlarına verilecek tazminatın artırılmasını savunan birisine bu yaptığınız itham yakışık almamıştır. “FETÖ’yle mücadeleyi en çok yapan Hükümet biziz.” diyorsunuz ya Sayın Bakan, yangını çıkarmışsınız, attığınız 2 kova suyla övünüyorsunuz. Ayıp! (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Özel.

Sayın Sertel, siz söz istemişsiniz 60’a göre.

Buyurun.

38.- *İzmir Milletvekili Atila Sertel'in, İzmir Aliğa'da Şakran Kadın Cezaevinde yapılan bazı uygulamalara ve Menemen'de sadece “hayır” çıktı diye ve protesto ettikleri için öğrencilerin tutuklanmasına ilişkin açıklaması*

ATILA SERTEL (İzmir) – Sayın Adalet Bakanına seslenmek istiyorum: İzmir Aliğa'da Şakran Kadın Cezaevinde sadece “hayır” çıktı diye, protesto eden genç kızlarımız, öğrenci genç kızlarımız orada soyularak arandılar, bu mu adaletiniz? Orada insanları çıırılçılak arama, bu mu adaletiniz sizin? Menemen'de sadece “hayır” çıktı diye ve protesto ettikleri için tutuklanan öğrencilerin geleceğini karartmak mı sizin adaletiniz? Nasıl bir Adalet Bakanısınız?

Ben gidiyorum oraya. O çocuklar sınavlarına giremiyorlar. 19-20 yaşında üniversite öğrencileri, hiçbir suçları yok, ellerinde hiçbir suç aleti yok, hiçbir şey yok. Sadece slogan attılar diye tutuklamak mı sizin adaletiniz? Bunu Sayın Bakan açıklasın. Adalet buysa gerçekten sizin adaletiniz... (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Sertel.

Sayın Beştaş, sizin de bir söz talebiniz var.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, izin verir misiniz?

BAŞKAN – Bir saniye Sayın Elitaş, oylamaya geçeceğiz.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Efendim, usulle ilgili konuşacağım.

BAŞKAN – Buyurun.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Şu anda gensoruyu görüşüyoruz.

BAŞKAN – Evet.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Gensorunun nasıl görüşüleceği konusu İç Tüzük'te yazılı.

BAŞKAN – Doğru.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Anayasa 99’a atıf yapıyor. Anayasa 99’a göre önerge sahipleri, siyasi parti grupları ve bakan konuşabilir.

BAŞKAN – Tamam.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Şu anda 60’a göre söz vermeniz İç Tüzük’e ve Anayasa’ya aykırı.

BAŞKAN – Sayın Elitaş, bana İç Tüzük’ü öğretmeyin.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, lütfen, bakın...

BAŞKAN – Buyurun.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, gensoru görüşmeleri tamamlanmıştır. Oylamasını yaparsınız...

BAŞKAN – Yapacağım.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – ...ona göre 60’a göre söz verirsiniz.

BAŞKAN – Yapacağım Sayın Elitaş. Bakın, söz isteyen bir milletvekili ve 60’a göre sisteme giriyor.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, gensoru görüşüyoruz, 60’a göre görüşmeler Genel Kurulun açılmasının başında yapılır.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yok öyle bir şey, yok öyle bir şey.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Şu anda gensoru görüşmeleri yapılmıştır. Gensoru görüşmelerini bitirirsiniz, ondan sonra...

BAŞKAN – Tamam, bitiyor.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Ama bitirmiyorsunuz.

BAŞKAN – Bitecek, bir tane kaldı Sayın Elitaş, bir kişi kaldı.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, lütfen İç Tüzük’ü uygulayın.

BAŞKAN – Bir kişi kaldı, bitiyor.

Sayın Beştaş, buyurun, son söz sizin, ondan sonra oylamaya geçiyoruz.

39.- Adana Milletvekili Meral Daniş Beştaş’ın, cezaevlerinde kötü muamele, çıplak arama ve darp olduğuna dair çok sayıda başvuru aldıklarına ve bu şikâyetleri ortadan kaldıracak tedbirlerin alınması gerektiğine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Sayın Başkan, aslında ben söz istediğimde, Sayın Adalet Bakanından önce söz alan, AK PARTİ Grubu adına konuşan hatip, cezaevlerinde her şeyin çok yolunda olduğunu, hiçbir kötü muamele ve işkencenin olmadığını söylemişti. Sayın Adalet Bakanı buradayken özellikle ifade etmek istiyorum. Gerçekten cezaevlerinden çok sayıda başvuru alıyoruz. En son bugün Kürkcüler ve Bandırma Cezaevinden aradılar. İsimleri bende kayıtlı, bir dakikaya sığmadığı için veremeyeceğim ama orada kötü muamele, çıplak arama ve darp izi var yani darplar var ve dikiş atılmış kafasına Süleyman isminde bir tutuklunun. Onun ismini sonra size ulaştıracağım. Benim, bizzat cezaevinde üç ay kalan biri olarak da orada tanıklıklarım var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Lütfen, cezaevlerine dair bu şikâyetleri ortadan kaldıracak tedbirleri alalım çünkü olay çok vahim bir yere gidiyor.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederiz Sayın Beştaş.

IX.- GENSORU (Devam)*A) ÖN GÖRÜŞMELER (Devam)*

1.- CHP Grubu adına Grup Başkan Vekilleri İstanbul Milletvekili Engin Altay, Ankara Milletvekili Levent Gök ve Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, 24 Aralık 2016 tarihinde yazılı aşaması yapılan avukatlar için adli yargı hâkim ve savcı adaylığı ile idari yargı hâkim adaylığı sınavının sonuçlarını etkilediği iddiasıyla Adalet Bakanı Bekir Bozdağ hakkında gensoru açılmasına ilişkin önergesi (11/15) (Devam)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Adalet Bakanı Bekir Bozdağ hakkındaki gensoru önergesinin gündeme alınıp alınmayacağı hususundaki görüşmeler tamamlanmıştır.

Sayın milletvekilleri, Adalet Bakanı Bekir Bozdağ hakkındaki gensoru önergesinin gündeme alınıp alınmamasına ilişkin oylamanın açık oylama şeklinde yapılmasına dair bir istem vardır. Şimdi önergeyi okutup imza sahiplerini arayacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Adalet Bakanı Sayın Bekir Bozdağ hakkında grubumuz tarafından verilmiş olan gensorunun açılıp açılmayacağına yönelik oylamanın İç Tüzük'ün 143'üncü maddesi gereğince açık oylama şeklinde yapılmasını arz ve teklif ederiz.

Barış Yarkadaş, İstanbul? Burada.

Özgür Özel, Manisa? Burada.

Levent Gök, Ankara? Burada.

Mahmut Tanal, İstanbul? Burada.

Erkan Aydın, Bursa? Burada.

Nihat Yeşil, Ankara? Burada.

Ömer Fethi Güner, Niğde? Burada.

Kazım Arslan, Denizli? Burada.

Fatma Kaplan Hürriyet, Kocaeli? Burada.

Didem Engin, İstanbul? Burada.

Tur Yıldız Biçer, Manisa? Burada.

Ali Akyıldız, Sivas? Burada.

Gaye Usluer, Eskişehir? Burada.

Hüseyin Çam, Mersin? Burada.

Okan Gaytancıoğlu, Edirne? Burada.

BAŞKAN – 15 milletvekili oldu, peki.

Açık oylamanın şekli hakkında Genel Kurulun kararını alacağım.

Açık oylamanın elektronik oylama cihazıyla yapılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Alınan karar gereğince açık oylama elektronik cihazla yapılacaktır. Oylama için üç dakika süre vereceğim. Bu süre içerisinde sisteme giremeyen üyelerin teknik personelden yardım istemelerini, bu yardıma rağmen de sisteme giremeyen üyelerin oy pusulalarını oylama için öngörülen üç dakikalık süre içinde Başkanlığa ulaştırmalarını rica ediyorum.

Ayrıca, vekâleten oy kullanacak sayın bakanlar var ise, hangi bakana vekâleten oy kullandığını, oyunun rengini ve kendisinin ad ve soyadı ile imzasını da taşıyan oy pusulasını yine oylama için öngörülen üç dakikalık süre içerisinde Başkanlığa ulaştırmalarını rica ediyorum.

Oylama işlemi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Adalet Bakanı Bekir Bozdağ hakkındaki (11/15) esas numaralı Gensoru Önergesi’nin gündeme alınıp alınmamasına ilişkin açık oylama sonucu:

“Kullanılan Oy Sayısı : 373

Kabul : 105

Ret : 268 (x)

Kâtip Üye

İshak Gazel

Kütahya

Kâtip Üye

Mücahit Durmuşoğlu

Osmaniye”

(AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, bu sonuçla Sayın Bekir Bozdağ görevine devam ediyor ancak Hükümetin güvenoyu sınırının altında kaldığının altını çizmek istiyorum. Güvenoyu alamamıştır, sadece gensorudan kurtulmuştur.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım, daha kararı açıklamadınız, Özgür Bey araya giriyor.

BAŞKAN – Gensoru önergesinin gündeme alınması kabul edilmemiştir.

Alınan karar gereğince sözlü soru önergelerini görüşmüyor ve gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1’inci sırada yer alan 358 sıra sayılı Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine başlayacağız.

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1.- Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Ulaştırma Bakanlığı Arasında Meteoroloji ve Meteorolojik Araştırmalar Alanlarında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/606) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 358)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

2’nci sırada yer alan 362 sıra sayılı Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine başlayacağız.

2.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Hükümeti Arasında Meteoroloji ve Hidroloji Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/696) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 362)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

Bundan sonra da komisyonun bulunmayacağı anlaşıldığından, kanun tasarı ve teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 25 Mayıs 2017 Perşembe günü, alınan karar gereğince, saat 14.00’te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 20.49

(x) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

XI.- OYLAMALAR

1.- (11/15) Adalet Bakanı Bekir Bozdağ Hakkında Gensoru Açılıp Açılmaması Hakkında:

Sıra Sayısı : 0
 Oylama Saati : 20:42
 Üye Sayısı : 550
 Kabul Edenler : 102
 Reddedenler : 266
 Çekimserler : 0
 Geçersiz Oylar : 1
 Mükerrer Oylar : 2
 Toplam : 371
 Açık Üyelikler : 2

Red Edilmiştir.

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 0
Adana	Çelik	Ömer	AK PARTİ	Red
Adana	Dağlı	Tamer	AK PARTİ	Red
Adana	Danış Betaş	Meral	HDP	Kabul
Adana	Erdoğan	Mehmet Şükrü	AK PARTİ	Red
Adana	Karakaya	Mevlüt	MHP	Katılmadı
Adana	Küçükcan	Talip	AK PARTİ	Red
Adana	Özdeş	İbrahim	CHP	Kabul
Adana	San	Fatma Güldemet	AK PARTİ	Red
Adana	Tümer	Zülfikar İnönü	CHP	Katılmadı
Adana	Türkmen	Elif Doğan	CHP	Katılmadı
Adana	Uslupehlivan	Aydın	CHP	Kabul
Adana	Üniver	Neddet	AK PARTİ	Red
Adana	Varlı	Muharrem	MHP	Katılmadı
Adana	Yılmaz	Seyfettin	MHP	Katılmadı
Adıyaman	Aydın	Ahmet	AK PARTİ	Red
Adıyaman	Boynukara	Adnan	AK PARTİ	Red
Adıyaman	Fırat	İbrahim Halil	AK PARTİ	Red
Adıyaman	Fırat	Salih	AK PARTİ	Red
Adıyaman	Yıldırım	Behçet	HDP	Kabul
Afyonkarahisar	Eroğlu	Veysel	AK PARTİ	Red
Afyonkarahisar	Köksal	Burcu	CHP	Katılmadı
Afyonkarahisar	Özkal	Hatice Duda	AK PARTİ	Red
Afyonkarahisar	Özkaya	Ali	AK PARTİ	Red
Afyonkarahisar	Parsak	Mehmet	MHP	Katılmadı
Ağrı	Gökçe	Cesim	AK PARTİ	Red
Ağrı	Öztürk	Berdan	HDP	Katılmadı
Ağrı	Taşdemir	Dirayet	HDP	Katılmadı
Ağrı	Zana	Leyla	HDP	Katılmadı
Amasya	Bostancı	Mehmet Naci	AK PARTİ	Red
Amasya	İpek	Haluk	AK PARTİ	Red
Amasya	Tuncer	Mustafa	CHP	Kabul
Ankara	Akdoğan	Yalçın	AK PARTİ	Red

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 0
Ankara	Alparslan	Murat	AK PARTİ	Red
Ankara	Arslan	Ali İhsan	AK PARTİ	Red
Ankara	Aydın	Ertan	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Babacan	Ali	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Bilgehan	Ayşe Gülsün	CHP	Kabul
Ankara	Bilgin	Vedat	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Bingöl	Tekin	CHP	Kabul
Ankara	Ceylan	Nevzat	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Çam	Lütfiye Selva	AK PARTİ	Red
Ankara	Çetin	Şefkat	MHP	Katılmadı
Ankara	Çiçek	Cemil	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Emir	Murat	CHP	Katılmadı
Ankara	Gök	Levent	CHP	Kabul
Ankara	Gündoğdu	Ahmet	AK PARTİ	Red
Ankara	Haberal	Erkan	MHP	Katılmadı
Ankara	Hakverdi	Ali Haydar	CHP	Katılmadı
Ankara	İşler	Enrullah	AK PARTİ	Red
Ankara	İyimaya	Ahmet	AK PARTİ	Red
Ankara	Koç	Ahmet Haluk	CHP	Kabul
Ankara	Kuşoğlu	Bülent	CHP	Kabul
Ankara	Mit	Mustafa	MHP	Katılmadı
Ankara	Nazhaka	Aylin	BAĞIMSIZ	Katılmadı
Ankara	Önder	Sım Süreyya	HDP	Katılmadı
Ankara	Saneroğlu	Jülide	AK PARTİ	Red
Ankara	Sarıhan	Şenal	CHP	Kabul
Ankara	Şahin	Fatih	AK PARTİ	Red
Ankara	Topcu	Zühal	MHP	Katılmadı
Ankara	Türkeş	Yıldırım Tuğrul	AK PARTİ	Red
Ankara	Ünal	Aydın	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Yeşil	Nihat	CHP	Kabul
Ankara	Yılmaz	Necati	CHP	Kabul
Antalya	Akaydın	Mustafa	CHP	Katılmadı
Antalya	Aydın	İbrahim	AK PARTİ	Red
Antalya	Baykal	Deniz	CHP	Kabul
Antalya	Budak	Çetin Osman	CHP	Kabul
Antalya	Çavuşoğlu	Mevlüt	AK PARTİ	Red
Antalya	Çelik	Sena Nur	AK PARTİ	Katılmadı
Antalya	Günal	Mehmet	MHP	Katılmadı
Antalya	Kara	Niyazi Nefi	CHP	Kabul/Mük.
Antalya	Kök	Devrim	CHP	Kabul
Antalya	Köse	Mustafa	AK PARTİ	Red
Antalya	Özdoğan Enç	Gökçen	AK PARTİ	Red
Antalya	Samani	Hüseyin	AK PARTİ	Red
Antalya	Uslu	Atay	AK PARTİ	Red
Antalya	Yurdakul	Ahmet Selim	MHP	Katılmadı
Artvin	Bayraktutan	Uğur	CHP	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 0
Artvin	Kaşla	İsrafil	AK PARTİ	Red
Aydın	Baydar	Metin Lütfi	CHP	Kabul
Aydın	Depboylu	Deniz	MHP	Katılmadı
Aydın	Erdem	Mehmet	AK PARTİ	Red
Aydın	Öz	Abdurrahman	AK PARTİ	Red
Aydın	Savaş	Mustafa	AK PARTİ	Red
Aydın	Tezcan	Bülent	CHP	Katılmadı
Aydın	Yıldız	Hüseyin	CHP	Kabul
Balıkesir	Akan	Ahmet	CHP	Kabul
Balıkesir	Aydınoğlu	Ali	AK PARTİ	Red
Balıkesir	Bostan	Kasım	AK PARTİ	Katılmadı
Balıkesir	Havutça	Namık	CHP	Kabul
Balıkesir	Kırcı	Sema	AK PARTİ	Red
Balıkesir	Ok	İsmail	BAĞIMSIZ	Katılmadı
Balıkesir	Poyrazlı	Mahmut	AK PARTİ	Red
Balıkesir	Tüm	Mehmet	CHP	Kabul
Bilecik	Eldemir	Halil	AK PARTİ	Red
Bilecik	Tüzün	Yaşar	CHP	Kabul
Bingöl	Fehmioglu	Enver	AK PARTİ	Red
Bingöl	Özsoy	Hişyar	HDP	Katılmadı
Bingöl	Yılmaz	Cevdet	AK PARTİ	Red
Bitlis	Demiröz	Vedat	AK PARTİ	Red
Bitlis	Gaydalı	Mahmut Celadet	HDP	Katılmadı
Bitlis	İrgat	Mizgin	HDP	Katılmadı
Bolu	Eroşkun	Ali	AK PARTİ	Katılmadı
Bolu	Küpcü	Fehmi	AK PARTİ	Red
Bolu	Özcan	Tanju	CHP	Kabul
Burdur	Göker	Mehmet	CHP	Kabul
Burdur	Özçelik	Bayram	AK PARTİ	Red
Burdur	Petek	Reşat	AK PARTİ	Red
Bursa	Ala	Efkan	AK PARTİ	Red
Bursa	Altıca Kayışoğlu	Nurhayat	CHP	Kabul
Bursa	Aydın	Erkan	CHP	Kabul
Bursa	Aydın	İsmail	AK PARTİ	Red
Bursa	Aydın	Muhammet Müfit	AK PARTİ	Red
Bursa	Birkan	Zekeriya	AK PARTİ	Red
Bursa	Büyükataman	İsmet	MHP	Katılmadı
Bursa	Çavuşoğlu	Hakan	AK PARTİ	Red
Bursa	İrgil	Ceyhan	CHP	Katılmadı
Bursa	Karabıyık	Lale	CHP	Katılmadı
Bursa	Karaburun	Bennur	AK PARTİ	Red
Bursa	Koçdemir	Kadir	MHP	Katılmadı
Bursa	Mesten	Osman	AK PARTİ	Red
Bursa	Müezzinoğlu	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı
Bursa	Sarıbal	Orhan	CHP	Kabul
Bursa	Şahin	Hüseyin	AK PARTİ	Red

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 0
Bursa	Torun	Cemalettin Kani	AK PARTİ	Katılmadı
Bursa	Yavuz Gözgeç	Emine	AK PARTİ	Red
Çanakkale	Erkek	Muharrem	CHP	Kabul
Çanakkale	Gider	Ayhan	AK PARTİ	Red
Çanakkale	Öz	Bülent	CHP	Kabul
Çanakkale	Turan	Bülent	AK PARTİ	Red
Çankırı	Akbaşoğlu	Muhammet Emin	AK PARTİ	Red
Çankırı	Filiz	Hüseyin	AK PARTİ	Red
Çorum	Ceritoğlu Kurt	Lütfiye İlksen	AK PARTİ	Red
Çorum	Ceylan	Ahmet Sami	AK PARTİ	Red
Çorum	Köse	Tufan	CHP	Kabul
Çorum	Uslu	Salim	AK PARTİ	Red
Denizli	Arsılan	Kazım	CHP	Kabul
Denizli	Ayhan	Emin Haluk	MHP	Katılmadı
Denizli	Basmacı	Melike	CHP	Katılmadı
Denizli	Özkan	Cahit	AK PARTİ	Red
Denizli	Ramazanoglu	Sema	AK PARTİ	Katılmadı
Denizli	Tin	Şahin	AK PARTİ	Red
Denizli	Zeybekci	Nihat	AK PARTİ	Red
Diyarbakır	Bal	Ebubekir	AK PARTİ	Red
Diyarbakır	Baluken	İdris	HDP	Katılmadı
Diyarbakır	Denirel	Çağlar	HDP	Katılmadı
Diyarbakır	Ersarioğlu	Mehmet Galip	AK PARTİ	Red
Diyarbakır	Erdoğanş	Nimetullah	HDP	Katılmadı
Diyarbakır	Pir	Ziya	HDP	Kabul
Diyarbakır	Tan	Altan	HDP	Katılmadı
Diyarbakır	Taşçer	İmam	HDP	Katılmadı
Diyarbakır	Uca	Feleknas	HDP	Katılmadı
Diyarbakır	Yığıtalp	Sibel	HDP	Katılmadı
Edirne	Bircan	Erdin	CHP	Katılmadı
Edirne	Çaytancıoğlu	Okan	CHP	Kabul
Edirne	Sezen	Rafet	AK PARTİ	Katılmadı
Elazığ	Açıkkapı	Ejder	AK PARTİ	Red
Elazığ	Bulut	Metin	AK PARTİ	Red
Elazığ	Öztürk	Tahir	AK PARTİ	Katılmadı
Elazığ	Serdar	Ömer	AK PARTİ	Red
Erzincan	Bayram	Serkan	AK PARTİ	Red
Erzincan	Karakelle	Sebahattin	AK PARTİ	Katılmadı
Erzurum	Akdağ	Recep	AK PARTİ	Red
Erzurum	Aydemir	İbrahim	AK PARTİ	Katılmadı
Erzurum	Aydın	Kamil	MHP	Katılmadı
Erzurum	Deligöz	Orhan	AK PARTİ	Katılmadı
Erzurum	İlcalı	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı
Erzurum	Taşkesenlioğlu	Zehra	AK PARTİ	Red
Eskişehir	Avcı	Nabi	AK PARTİ	Red
Eskişehir	Çakırözer	Utku	CHP	Kabul

İl	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 0
Eskişehir	Günay	Emine Nur	AK PARTİ	Red
Eskişehir	Karacan	Harun	AK PARTİ	Red
Eskişehir	Usluer	Gaye	CHP	Kabul
Eskişehir	Yüksel	Cemal Okan	CHP	Kabul
Gaziantep	Candemir Çelik	Canan	AK PARTİ	Red
Gaziantep	Ekici	Akif	CHP	Kabul
Gaziantep	Erdogan	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı
Gaziantep	Gökdağ	Mehmet	CHP	Kabul
Gaziantep	Gül	Abdulhamit	AK PARTİ	Red
Gaziantep	Koçer	Abdullah Nejat	AK PARTİ	Katılmadı
Gaziantep	Özdağ	Ümit	BAĞIMSIZ	Katılmadı
Gaziantep	Şimşek	Mehmet	AK PARTİ	Red
Gaziantep	Tayyar	Şamil	AK PARTİ	Red
Gaziantep	Toğrul	Mahmut	HDP	Kabul
Gaziantep	Uzer	Ahmet	AK PARTİ	Red
Gaziantep	Yüksel	Abdulkadir	AK PARTİ	Red
Giresun	Bektaşoğlu	Bülent Yener	CHP	Kabul
Giresun	Canikdi	Nurettin	AK PARTİ	Red
Giresun	Öztürk	Cemal	AK PARTİ	Katılmadı
Giresun	Öztürk	Sabri	AK PARTİ	Red
Gümüşhane	Akgül	Hacı Osman	AK PARTİ	Katılmadı
Gümüşhane	Pektaş	Cihan	AK PARTİ	Red
Hakkari	Akdoğan	Nihat	HDP	Katılmadı
Hakkari	İmrek	Selma	HDP	Katılmadı
Hakkari	Zeydan	Abdullah	HDP	Katılmadı
Hatay	Ahrazoğlu	Mehmet Necmettin	MHP	Red
Hatay	Dudu	Mevlüt	CHP	Kabul
Hatay	Ertem	Biröl	CHP	Katılmadı
Hatay	Karasayar	Orhan	AK PARTİ	Red
Hatay	Öntürk	Mehmet	AK PARTİ	Red
Hatay	Şanverdi	Fevzi	AK PARTİ	Red
Hatay	Topal	Serkan	CHP	Katılmadı
Hatay	Türkoglu	Hacı Bayram	AK PARTİ	Red
Hatay	Yarayıcı	Hilmi	CHP	Katılmadı
Hatay	Yeşildal	Adem	AK PARTİ	Red
Isparta	Bakır	İrfan	CHP	Kabul
Isparta	Bilgiç	Süreyya Sadi	AK PARTİ	Red
Isparta	Okutan	Nuri	BAĞIMSIZ	Katılmadı
Isparta	Yüce	Sait	AK PARTİ	Red
Mersin	Atıcı	Aytuğ	CHP	Katılmadı
Mersin	Çanak	Hüseyin	CHP	Kabul
Mersin	Elvan	Lütfi	AK PARTİ	Red
Mersin	Fırat	Dengir Mir Mehmet	HDP	Katılmadı
Mersin	Kuyucuoglu	Serdal	CHP	Kabul
Mersin	Özkan	Hacı	AK PARTİ	Red
Mersin	Öztürk	Oktay	MHP	Katılmadı

İl	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 0
Mersin	Sağlar	Durmuş Fikri	CHP	Katılmadı
Mersin	Şimşek	Baki	MHP	Katılmadı
Mersin	Taşkın	Ali Cumhur	AK PARTİ	Red
Mersin	Tezcan	Yılmaz	AK PARTİ	Red
İstanbul	Adan	Celal	MHP	Katılmadı
İstanbul	Adıgüzel	Onursal	CHP	Katılmadı
İstanbul	Akkaya	Yakup	CHP	Kabul
İstanbul	Akkuş İlgezdi	Gançe	CHP	Katılmadı
İstanbul	Aksu	İsmail Faruk	MHP	Red
İstanbul	Albayrak	Berat	AK PARTİ	Red
İstanbul	Altay	Engin	CHP	Kabul
İstanbul	Ataş	Erdal	HDP	Katılmadı
İstanbul	Ataş	Mustafa	AK PARTİ	Red
İstanbul	Ayata	Süleyman Sencer	CHP	Kabul
İstanbul	Babuşcu	Aziz	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Bahçekapılı	Ayşe Nur	AK PARTİ	Red
İstanbul	Başcı	Abdullah	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Bekaroğlu	Mehmet	CHP	Katılmadı
İstanbul	Benli	Fatma	AK PARTİ	Red
İstanbul	Berberoğlu	Kadri Enis	CHP	Katılmadı
İstanbul	Boyras	Osman	AK PARTİ	Red
İstanbul	Bozkar	Volkan	AK PARTİ	Red
İstanbul	Buldan	Pervin	HDP	Katılmadı
İstanbul	Bürge	Hüseyin	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Cihaner	İlhan	CHP	Katılmadı
İstanbul	Çamlı	Ahmet Hamdi	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Çiçek	Dursun	CHP	Katılmadı
İstanbul	Çonkar	Ahmet Berat	AK PARTİ	Red
İstanbul	Dalkılıç	Halis	AK PARTİ	Red
İstanbul	Demirtaş	Selahattin	HDP	Katılmadı
İstanbul	Doğan	Celal	HDP	Kabul
İstanbul	Doğan	Selina	CHP	Kabul
İstanbul	Eker	Mehmet Mehdi	AK PARTİ	Red
İstanbul	Ekinci	Azmi	AK PARTİ	Red
İstanbul	Enre	Zeynel	CHP	Kabul
İstanbul	Engin	Didem	CHP	Kabul
İstanbul	Erdem	Arzu	MHP	Red
İstanbul	Erdem	Ekrem	AK PARTİ	Red
İstanbul	Erdem	Eren	CHP	Kabul
İstanbul	Erdoğan	Aykut	CHP	Katılmadı
İstanbul	Eseyan	Markar	AK PARTİ	Red
İstanbul	Hamzaçebi	Mehmet Akif	CHP	Katılmadı
İstanbul	İhsanoğlu	Ekmeleddin Mehmet	MHP	Katılmadı
İstanbul	Kahraman	İsmail	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Kandemir	Erkan	AK PARTİ	Red
İstanbul	Karaca	Harun	AK PARTİ	Red

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 0
İstanbul	Kavakçı Kan	Ravza	AK PARTİ	Red
İstanbul	Kaya	Atıla	MHP	Katılmadı
İstanbul	Kaya	Erol	AK PARTİ	Red
İstanbul	Kaya	Hüda	HDP	Katılmadı
İstanbul	Kaynarca	Tülay	AK PARTİ	Red
İstanbul	Kerestecioğlu Demir	Filiz	HDP	Kabul
İstanbul	Kesici	İlhan	CHP	Kabul
İstanbul	Kıyıklik	Feyzullah	AK PARTİ	Red
İstanbul	Kubat	Mehmet Doğan	AK PARTİ	Red
İstanbul	Kuzu	Burhan	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Külünk	Metin	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Metiner	Mehmet	AK PARTİ	Red
İstanbul	Muş	Mehmet	AK PARTİ	Red
İstanbul	Nebati	Nureddin	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Özcan	Ali	CHP	Katılmadı
İstanbul	Özdemir	Sibel	CHP	Kabul
İstanbul	Pavey	Şafak	CHP	Kabul
İstanbul	Paylan	Caro	HDP	Katılmadı
İstanbul	Pulcu	Mehmet Ali	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Salcı	Oğuz Kaan	CHP	Kabul
İstanbul	Sarıkaya	Durmuş Ali	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Satır	Mihrimah Belma	AK PARTİ	Red
İstanbul	Sayan Kaya	Fatma Betül	AK PARTİ	Red
İstanbul	Seferinoğlu	Yıldız	AK PARTİ	Red
İstanbul	Sert	Hasan	AK PARTİ	Red
İstanbul	Şeker	Ali	CHP	Kabul
İstanbul	Şentop	Mustafa	AK PARTİ	Red
İstanbul	Şentürk	Hulusi	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Tamaylıgil	Bihun	CHP	Kabul
İstanbul	Tanal	Mahmut	CHP	Kabul
İstanbul	Tanrikulu	Mustafa Sezgin	CHP	Kabul
İstanbul	Tekin	Cürsel	CHP	Katılmadı
İstanbul	Toprak	Erdoğan	CHP	Katılmadı
İstanbul	Turan	Hasan	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Uçma	İsmet	AK PARTİ	Red
İstanbul	Ünal	Şirin	AK PARTİ	Red
İstanbul	Yağın	Edip Semah	MHP	Katılmadı
İstanbul	Yarkadaş	Barış	CHP	Kabul
İstanbul	Yaşar	Serap	AK PARTİ	Red
İstanbul	Yazıcı	Hayati	AK PARTİ	Red/Mük.
İstanbul	Yedekci	Gülai	CHP	Katılmadı
İstanbul	Yeneroğlu	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Yıldırım	Hurşit	AK PARTİ	Red
İstanbul	Yıldız	Haydar Ali	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Yönter	İzzet Ulvi	MHP	Katılmadı
İstanbul	Zengin	Mürteza	AK PARTİ	Red

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 0
İzmir	Altıok	Zeynep	CHP	Kabul
İzmir	Bakan	Murat	CHP	Kabul
İzmir	Balbay	Mustafa Ali	CHP	Katılmadı
İzmir	Bayır	Tacettin	CHP	Kabul
İzmir	Çam	Musa	CHP	Kabul
İzmir	Çıray	Aytun	CHP	Katılmadı
İzmir	Dağ	Hanıza	AK PARTİ	Red
İzmir	Doğan	Müslüm	HDP	Kabul
İzmir	Hotar	Fatma Seniha Nükhet	AK PARTİ	Red
İzmir	Kalkan	Necip	AK PARTİ	Red
İzmir	Kaya	Mahmut Atilla	AK PARTİ	Red
İzmir	Kılıçdaroğlu	Kemal	CHP	Katılmadı
İzmir	Kocabyık	Hüseyin	AK PARTİ	Red
İzmir	Kürkçü	Ertuğrul	HDP	Kabul
İzmir	Özkan	Ahmet Tuncay	CHP	Katılmadı
İzmir	Purçu	Özcan	CHP	Kabul
İzmir	Sayek Böke	Selin	CHP	Kabul
İzmir	Sertel	Atila	CHP	Kabul
İzmir	Sındır	Kamil Okyay	CHP	Katılmadı
İzmir	Sürekli	Kerem Ali	AK PARTİ	Red
İzmir	Tannkulu	Ahmet Kenan	MHP	Katılmadı
İzmir	Temizel	Zekeriya	CHP	Kabul
İzmir	Turhan	İbrahim Mustafa	AK PARTİ	Red
İzmir	Vural	Oktaç	MHP	Katılmadı
İzmir	Yıldırım	Binali	AK PARTİ	Red
İzmir	Yiğit	Ali	CHP	Kabul
Kars	Arslan	Ahmet	AK PARTİ	Red
Kars	Beyribey	Yusuf Selahattin	AK PARTİ	Red
Kars	Bilgen	Ayhan	HDP	Katılmadı
Kastamonu	Çelik	Metin	AK PARTİ	Red
Kastamonu	Demir	Murat	AK PARTİ	Red
Kastamonu	Köylü	Hakkı	AK PARTİ	Red
Kayseri	Ank	Çetin	CHP	Kabul
Kayseri	Dedeoğlu	Sami	AK PARTİ	Red
Kayseri	Elitaş	Mustafa	AK PARTİ	Red
Kayseri	Halaçoğlu	Yusuf	BAĞIMSIZ	Katılmadı
Kayseri	Karayel	İsmail Enrah	AK PARTİ	Red
Kayseri	Nergis	Hülya	AK PARTİ	Red
Kayseri	Özhaseki	Mehmet	AK PARTİ	Red
Kayseri	Tamer	İsmail	AK PARTİ	Red
Kayseri	Yıldız	Taner	AK PARTİ	Red
Kırklareli	Gündoğdu	Vecdi	CHP	Katılmadı
Kırklareli	Kayan	Türabi	CHP	Katılmadı
Kırklareli	Minsolmaz	Selahattin	AK PARTİ	Red
Kırşehir	Arslan	Mikail	AK PARTİ	Red
Kırşehir	Çetinkaya	Salih	AK PARTİ	Red

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 0
Kocaeli	Akar	Haydar	CHP	Kabul
Kocaeli	Aygün	Zeki	AK PARTİ	Red
Kocaeli	Çakır	Sani	AK PARTİ	Red
Kocaeli	İşık	Fikri	AK PARTİ	Katılmadı
Kocaeli	Kaplan Hüriyet	Fatma	CHP	Kabul
Kocaeli	Katırcıoğlu	Radiye Sezer	AK PARTİ	Red
Kocaeli	Sancaklı	Saffet	MHP	Katılmadı
Kocaeli	Şeker	İlyas	AK PARTİ	Red
Kocaeli	Tarhan	Tahsin	CHP	Katılmadı
Kocaeli	Yaman	Cemil	AK PARTİ	Red
Kocaeli	Yılmaz	Mehmet Akif	AK PARTİ	Red
Konya	Ağralı	Abdullah	AK PARTİ	Red
Konya	Altınyaldız	Ziya	AK PARTİ	Red
Konya	Babaoğlu	Mehmet	AK PARTİ	Red
Konya	Baloğlu	Mustafa	AK PARTİ	Red
Konya	Bozkurt	Mustafa Hüsnü	CHP	Kabul
Konya	Davutoğlu	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı
Konya	Erdogan	Hüsnüye	AK PARTİ	Red
Konya	Etyemez	Halil	AK PARTİ	Red
Konya	Kalaycı	Mustafa	MHP	Katılmadı
Konya	Kaleli	Muhammet Uğur	AK PARTİ	Red
Konya	Özdemir	Hacı Ahmet	AK PARTİ	Red
Konya	Sorgun	Ahmet	AK PARTİ	Red
Konya	Şahin Usta	Leyla	AK PARTİ	Katılmadı
Konya	Ünal	Ömer	AK PARTİ	Red
Kütahya	Cazel	İshak	AK PARTİ	Red
Kütahya	Kavuncu	Vural	AK PARTİ	Red
Kütahya	Nazlı	Mustafa Şükrü	AK PARTİ	Red
Kütahya	Tan	Ahmet	AK PARTİ	Red
Malatya	Ağbaba	Veli	CHP	Kabul
Malatya	Çalık	Öznur	AK PARTİ	Red
Malatya	Özhan	Taha	AK PARTİ	Katılmadı
Malatya	Şahin	Mustafa	AK PARTİ	Red
Malatya	Tüfenkci	Bülent	AK PARTİ	Red
Malatya	Yaşar	Nurettin	AK PARTİ	Katılmadı
Manisa	Akçay	Erkan	MHP	Red
Manisa	Aydemir	Uğur	AK PARTİ	Red
Manisa	Baybatur	Murat	AK PARTİ	Red
Manisa	Berber	Recai	AK PARTİ	Katılmadı
Manisa	Bilen	İsmail	AK PARTİ	Red
Manisa	Nurlu	Mazlum	CHP	Kabul
Manisa	Özdağ	Selçuk	AK PARTİ	Katılmadı
Manisa	Özel	Özgür	CHP	Kabul
Manisa	Yıldız Biçer	Tur	CHP	Kabul
Kahramanmaraş	Çitil	Mehmet İlker	AK PARTİ	Red
Kahramanmaraş	Dilipak	Mehmet Uğur	AK PARTİ	Red

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 0
Kahramanmaraş	Ölvenç	Celalettin	AK PARTİ	Red
Kahramanmaraş	Kaynak	Veysi	AK PARTİ	Red
Kahramanmaraş	Kılıç	İmran	AK PARTİ	Red
Kahramanmaraş	Reyhanhoğlu	Nursel	AK PARTİ	Red
Kahramanmaraş	Tor	Fahrettin Oğuz	MHP	Katılmadı
Kahramanmaraş	Ünal	Mahir	AK PARTİ	Red
Mardin	Atalan	Ali	HDP	Katılmadı
Mardin	Böllünmez Çankır	Ceyda	AK PARTİ	Red
Mardin	Dora	Erol	HDP	Katılmadı
Mardin	Miroğlu	Orhan	AK PARTİ	Red
Mardin	Sancar	Mithat	HDP	Kabul
Mardin	Yıldırım	Cülser	HDP	Katılmadı
Muğla	Aldan	Ömer Süha	CHP	Katılmadı
Muğla	Denir	Nurettin	CHP	Katılmadı
Muğla	Erdoğan	Mehmet	MHP	Katılmadı
Muğla	Öztürk	Nihat	AK PARTİ	Red
Muğla	Özyer	Hasan	AK PARTİ	Red
Muğla	Üstündağ	Akın	CHP	Kabul
Muş	Çelik	Burcu	HDP	Katılmadı
Muş	Şimşek	Mehmet Emin	AK PARTİ	Red
Muş	Yıldırım	Ahmet	HDP	Katılmadı
Nevşehir	Açıkgöz	Mustafa	AK PARTİ	Red
Nevşehir	Gizliger	Ebubekir	AK PARTİ	Red
Nevşehir	Gökürk	Murat	AK PARTİ	Red
Niğde	Gürer	Ömer Fethi	CHP	Kabul
Niğde	Kavakhoğlu	Alpaslan	AK PARTİ	Red
Niğde	Özegen	Erdoğan	AK PARTİ	Red
Ordu	Çanak	Oktay	AK PARTİ	Red
Ordu	Cündoğlu	Metin	AK PARTİ	Red
Ordu	Kurtulmuş	Numan	AK PARTİ	Red
Ordu	Taşcı	Ergün	AK PARTİ	Red
Ordu	Torun	Seyit	CHP	Kabul
Rize	Ayar	Hikmet	AK PARTİ	Red
Rize	Bak	Osman Aşkın	AK PARTİ	Katılmadı
Rize	Karal	Hasan	AK PARTİ	Katılmadı
Sakarya	Açba	Zihni	MHP	Katılmadı
Sakarya	Dişli	Şaban	AK PARTİ	Red
Sakarya	İsen	Mustafa	AK PARTİ	Red
Sakarya	Özkoç	Engin	CHP	Katılmadı
Sakarya	Uncuoğlu	Recep	AK PARTİ	Red
Sakarya	Üstün	Ayhan Sefer	AK PARTİ	Red
Sakarya	Yavuz	Ali İhsan	AK PARTİ	Red
Samsun	Demircan	Ahmet	AK PARTİ	Red
Samsun	Karaaslan	Çiğdem	AK PARTİ	Red
Samsun	Kılıç	Akif Çağatay	AK PARTİ	Red
Samsun	Kırcah	Orhan	AK PARTİ	Red

İl	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 0
Samsun	Köktaş	Fuat	AK PARTİ	Red
Samsun	Kurt	Hasan Basri	AK PARTİ	Red
Samsun	Tekin	Hayati	CHP	Kabul
Samsun	Usta	Erhan	MHP	Red
Samsun	Zeybek	Kemal	CHP	Kabul
Siirt	Aktay	Yasin	AK PARTİ	Katılmadı
Siirt	Konca	Besime	HDP	Katılmadı
Siirt	Yıldırım	Kadri	HDP	Katılmadı
Sinop	Karadeniz	Barış	CHP	Katılmadı
Sinop	Maviş	Nazım	AK PARTİ	Red
Sivas	Akyıldız	Ali	CHP	Kabul
Sivas	Bilgin	Hilmi	AK PARTİ	Red
Sivas	Dursun	Selim	AK PARTİ	Red
Sivas	Soluk	Mehmet Habib	AK PARTİ	Red
Sivas	Yılmaz	İsmet	AK PARTİ	Red
Tekirdağ	Akgün	Metin	AK PARTİ	Red
Tekirdağ	Doğan	Ayşe	AK PARTİ	Red
Tekirdağ	Köprülü	Enre	CHP	Kabul
Tekirdağ	Öztrak	Faik	CHP	Kabul
Tekirdağ	Yel	Mustafa	AK PARTİ	Red
Tekirdağ	Yüceer	Candan	CHP	Kabul
Tokat	Aslan	Zeyid	AK PARTİ	Katılmadı
Tokat	Beyazıt	Yusuf	AK PARTİ	Red
Tokat	Çakır	Coşkun	AK PARTİ	Katılmadı
Tokat	Durmaz	Kadim	CHP	Kabul
Tokat	Göçer	Celil	AK PARTİ	Red
Trabzon	Balta	Muhammet	AK PARTİ	Red
Trabzon	Cora	Salih	AK PARTİ	Red
Trabzon	Günar	Adnan	AK PARTİ	Red
Trabzon	Köseoğlu	Ayşe Sula	AK PARTİ	Red
Trabzon	Pekşen	Haluk	CHP	Geçersiz
Trabzon	Soylu	Süleyman	AK PARTİ	Red
Tunceli	Erol	Gürsel	CHP	Katılmadı
Tunceli	Önlü	Alican	HDP	Katılmadı
Şanlıurfa	Akyürek	Mehmet	AK PARTİ	Red
Şanlıurfa	Ayhan	İbrahim	HDP	Kabul
Şanlıurfa	Baydemir	Osman	HDP	Katılmadı
Şanlıurfa	Cevheri	Mehmet Ali	AK PARTİ	Katılmadı
Şanlıurfa	Çelik	Faruk	AK PARTİ	Red
Şanlıurfa	Fakıbaba	Ahmet Eşref	AK PARTİ	Red
Şanlıurfa	Gülpinar	Mehmet Kasım	AK PARTİ	Katılmadı
Şanlıurfa	Kaçar	Mahmut	AK PARTİ	Red
Şanlıurfa	Öcalan	Dilek	HDP	Katılmadı
Şanlıurfa	Özcan	Halil	AK PARTİ	Red
Şanlıurfa	Yıldız	İbrahim Halil	AK PARTİ	Red
Şanlıurfa	Yılmaztekin	Kemalettin	AK PARTİ	Red

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 0
Uşak	Altay	Mehmet	AK PARTİ	Red
Uşak	Tunç	Alim	AK PARTİ	Red
Uşak	Yalım	Özkan	CHP	Katılmadı
Van	Atalay	Beşir	AK PARTİ	Katılmadı
Van	Boğan	Lezzin	HDP	Katılmadı
Van	Geveri	Adem	HDP	Katılmadı
Van	Hezer Öztürk	Tuğba	HDP	Katılmadı
Van	Kayatürk	Burhan	AK PARTİ	Katılmadı
Van	Özgökçe Ertan	Bedia	HDP	Katılmadı
Van	Yıldırım	Nadir	HDP	Katılmadı
Yozgat	Akgül	Abdulkadir	AK PARTİ	Red
Yozgat	Başer	Yusuf	AK PARTİ	Red
Yozgat	Bozdağ	Bekir	AK PARTİ	Red
Yozgat	Soysal	Ertuğrul	AK PARTİ	Kabul
Zonguldak	Çaturoğlu	Faruk	AK PARTİ	Red
Zonguldak	Demirtaş	Ünal	CHP	Kabul
Zonguldak	Özbaki	Hüseyin	AK PARTİ	Red
Zonguldak	Turpcu	Şerafettin	CHP	Kabul
Zonguldak	Ulupınar	Özcan	AK PARTİ	Red
Aksaray	Aydoğdu	Cengiz	AK PARTİ	Red
Aksaray	İnceöz	İlknur	AK PARTİ	Red
Aksaray	Serdengeçti	Mustafa	AK PARTİ	Red
Bayburt	Ağbal	Naci	AK PARTİ	Red
Bayburt	Kavcıoğlu	Şahap	AK PARTİ	Red
Karaman	Konuk	Recep	AK PARTİ	Red
Karaman	Şeker	Recep	AK PARTİ	Red
Kırıkkale	Can	Ramazan	AK PARTİ	Red
Kırıkkale	Denir	Mehmet	AK PARTİ	Red
Kırıkkale	Öztürk	Abdullah	AK PARTİ	Katılmadı
Batman	Acar Başaran	Ayşe	HDP	Katılmadı
Batman	Aslan	Mehmet Ali	HDP	Katılmadı
Batman	Becerekli	Saadet	HDP	Katılmadı
Batman	Hamidi	Ataullah	AK PARTİ	Red
Şırnak	Birlik	Leyla	HDP	Katılmadı
Şırnak	Encu	Ferhat	HDP	Katılmadı
Şırnak	İmmez	Aycan	HDP	Katılmadı
Şırnak	Sarıyıldız	Faysal	HDP	Katılmadı
Bartın	Tunç	Yılmaz	AK PARTİ	Red
Bartın	Yalçınkaya	Muhammet Rıza	CHP	Kabul
Ardahan	Atalay	Orhan	AK PARTİ	Red
Ardahan	Yılmaz	Öztürk	CHP	Katılmadı
İğdır	Adıyaman	Mehmet Erın	HDP	Kabul
İğdır	Aras	Nurettin	AK PARTİ	Katılmadı
Yalova	Demirel	Fikri	AK PARTİ	Red
Yalova	İnce	Muhammed	CHP	Kabul
Karabük	Şahin	Mehmet Ali	AK PARTİ	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 0
Karabük	Uysal	Burhanettin	AK PARTİ	Red
Kilis	Dülger	Mustafa Hilmi	AK PARTİ	Red
Kilis	Polat	Reşit	AK PARTİ	Red
Osmaniye	Bahçeli	Devlet	MHP	Katılmadı
Osmaniye	Dumaşoğlu	Mücahit	AK PARTİ	Red
Osmaniye	Ersoy	Ruhi	MHP	Katılmadı
Osmaniye	Önal	Suat	AK PARTİ	Red
Düzce	Arslan	Fevai	AK PARTİ	Red
Düzce	Keşir	Ayşe	AK PARTİ	Red
Düzce	Özü	Faruk	AK PARTİ	Red

DÖNEM: 26

YASAMA YILI: 2

96'NCI BİRLEŞİM
24 MAYIS 2017 ÇARŞAMBA
SAAT: 14.00

DANIŞMA KURULU ÖNERİSİ

Genel Kurulun toplantı günlerinden Salı gününün denetim konularına (Anayasanın süreye bağladığı konular hariç), Çarşamba ve Perşembe günlerinin de “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler”in görüşülmesine ayrılması, Salı ve Çarşamba günlerinde birleşimin başında bir saat süre ile Sözlü Soruların görüşülmesi, “Sunuşlar” ve işaret oyu ile yapılacak seçimlerin her gün yapılması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 15.12.2015 tarihli 14’üncü Birleşiminde kabul edilmiştir.)

GRUP ÖNERİLERİ

1.- 307 Sıra Sayılı Kanun Teklifi’nin İhtüzüğün 91’inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi ve birinci bölümünün 1 ila 8’inci maddelerden, ikinci bölümünün Geçici Madde 1 dâhil olmak üzere 9 ila 17’nci maddelerden oluşması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 25.4.2016 tarihli 80’inci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

2.- Genel Kurulun, 26’ncı Dönem 2’nci Yasama Yılı sonuna kadar Salı günleri 15.00 – 21.00, Çarşamba ve Perşembe Günleri 14.00 – 21.00 saatleri arasında çalışmalarını sürdürmesi önerilmiştir.

(Genel Kurulun 4.10.2016 tarihli 2’nci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

3.- Genel Kurulun, 2’nci Yasama Yılı sonuna kadarki birleşimlerinde saat 24.00’e kadar çalışmalarına devam etmesi önerilmiştir.

(Genel Kurulun 22.01.2017 tarihli 65’inci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

4.- 466 ve 469 Sıra Sayılı Kanun Tasarıları’nın İhtüzüğün 91’inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi,

466 Sıra Sayılı Kanun Tasarısı’nın birinci bölümünün 1 ila 16’nci maddelerden, ikinci bölümünün 17 ila 27’nci maddelerden (25’inci maddenin birinci fıkrası; ikinci fıkrası; üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkraları; altıncı fıkrası; yedinci fıkrası; Geçici 1’inci madde; Geçici 2’nci madde; Geçici 3’üncü madde; Geçici 4’üncü madde; Geçici 5’inci madde dâhil) oluşması,

469 Sıra Sayılı Kanun Tasarısı’nın birinci bölümünün 1 ila 25’inci maddelerden, ikinci bölümünün 26 ila 49’uncu maddelerden (Geçici 1’inci madde; Geçici 2’nci madde; Geçici 3’üncü madde dâhil) oluşması,

önerilmiştir.

(Genel Kurulun 14.03.2017 tarihli 81’inci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

5.- 26’nci Dönem 2’nci Yasama Yılı sonuna kadar Çarşamba günleri “Sözlü Sorular”ın görüşülmemesi, Salı günleri ise bir saat süre ile “Sözlü Sorular”ın görüşülmesini müteakip diğer denetim konularının görüşülmeyerek Gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında yer alan işlerin görüşülmesi önerilmiştir.

(Genel Kurulun 03.05.2017 tarihli 87’nci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

KOMİSYON TOPLANTILARI

*** Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu**

25.05.2017 Perşembe - Saat: 10.30

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

96'NCI BİRLEŞİM

24 MAYIS 2017 ÇARŞAMBA

SAAT: 14.00

1 – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

2 – ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

1.- Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Engin Altay, Ankara Milletvekili Levent Gök ve Manisa Milletvekili Özgür Özel'in; 24 Aralık 2016 tarihinde yazılı aşaması yapılan avukatlar için adli yargı hakim ve savcı adaylığı ile idari yargı hakim adaylığı sınavının sonuçlarını etkilediği iddiasıyla Adalet Bakanı Bekir Bozdağ hakkında bir gensoru açılmasına ilişkin önergesi (11/15) (Başkanlığa Geliş Tarihi: 11.05.2017) (Dağıtma Tarihi: 14.05.2017)

3 – SEÇİM

4 – OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

5 – MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

6 – GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

7 – SÖZLÜ SORULAR

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

1.- (S. Sayısı: 358) Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Ulaştırma Bakanlığı Arasında Meteoroloji ve Meteorolojik Araştırmalar Alanlarında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/606) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

2.- (S. Sayısı: 362) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Hükümeti Arasında Meteoroloji ve Hidroloji Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/696) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

3.- (S. Sayısı: 365) Tütün Ürünlerinin Yasadışı Ticaretini Önlemeye Yönelik Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/575) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

4.- (S. Sayısı: 366) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Balıkçılık ve Su Ürünleri Alanında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/589) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

5.- (S. Sayısı: 367) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/630) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

6.- (S. Sayısı: 368) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ormancılık ve Su Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/631) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

7.- (S. Sayısı: 369) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/633) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

8.- (S. Sayısı: 370) Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Tarım Bakanlığı Arasında Orman ve Ormancılık Araştırmaları Alanlarında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/635) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

9.- (S. Sayısı: 371) Çiftçilik Amaçlarıyla Beslenen Hayvanların Korunmasına Dair Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/647) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

10.- (S. Sayısı: 373) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/703) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

11.- (S. Sayısı: 374) Havaaraçlarında İşlenen Suçlar ve Diğer Bazı Eylemlere İlişkin Tokyo Sözleşmesini Tadil Eden Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/469) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

12.- (S. Sayısı: 375) Yasa Dışı, Kayıt Dışı ve Düzenlenmemiş Balıkçılığı Önleme, Caydırma ve Ortadan Kaldırmaya Yönelik Liman Devleti Tedbirlerine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/471) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

() İktüzüğün 91'inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi kabul edilmiştir.**
(X) Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

13.- (S. Sayısı: 376) 2001, Gemilerdeki Zararlı Organik Tutunma Önleyici Sistemlerin Kontrolüne İlişkin Uluslararası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/562) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

14.- (S. Sayısı: 379) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Gabon Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İkili Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/685) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

15.- (S. Sayısı: 382) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna-Hersek Bakanlar Kurulu Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayoluyla Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşma ve Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/705) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

16.- (S. Sayısı: 384) Balinacılığın Düzenlenmesine İlişkin Uluslararası Sözleşme ile Sözleşmeye Ait Protokole Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/593) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

17.- (S. Sayısı: 385) Geçici İthalat Sözleşmesinde Yapılan Değişikliklere İlişkin Belgelerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/712) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

18.- (S. Sayısı: 389) Yüksek Öğretimde Yeterliklerin Tanınmasına İlişkin Asya-Pasifik Bölgesel Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/399) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.06.2016) (X)

19.- (S. Sayısı: 391) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Yükseköğretim ve Bilimsel Araştırma Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/568) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 28.06.2016) (X)

20.- (S. Sayısı: 394) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/613) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 28.06.2016) (X)

21.- (S. Sayısı: 345) Bölgesel Radyokomünikasyon Konferansı (RRC-06)'nın Sonuç Kararlarının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/651) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.06.2016) (X)

22.- (S. Sayısı: 393) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Eğitim ve Mesleki Eğitim Alanlarında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/602) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.06.2016) (X)

23.- (S. Sayısı: 350) Türkiye Cumhuriyeti Bayındırlık ve İskan Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti İskan ve İnşaat Bakanlığı Arasındaki Müteahhitlik ve Müşavirlik Alanında Mutabakat Zaptı ile Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/424) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.07.2016) (X)

24.- (S. Sayısı: 377) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İpsala-Kipi Sınır Geçiş Bölgesinde İki Ülke Arasında İkinci Bir Karayolu Sınır Geçiş Köprüsünün Konumunun ve Üzerinden Geçecek Sınır Hattının Belirlenmesine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/645) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.08.2016) (X)

25.- (S. Sayısı: 415) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Filistin Devleti Arasında Eğitim ve Yükseköğretim Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/734) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.08.2016) (X)

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

26.- (S. Sayısı: 459) Gözden Geçirilen Uluslararası Taşımacılıkta Hayvanların Korunmasına İlişkin Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/773) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.02.2017) (X)

27.- (S. Sayısı: 460) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Arasında Afet ve Acil Durum Halinde Yardım Sevkiyatının ve Yardım Personeline Ait Eşyanın İthalat, İhracat ve Transitini Hızlandırmaya Yönelik Önlemlerin Alınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/764) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.02.2017) (X)

28.- (S. Sayısı: 461) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği Arasında Ev Sahibi Ülke Anlaşması ile Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına İlişkin Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/787) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.02.2017) (X)

29.- (S. Sayısı: 457) AB-EFTA Ortak Transit Ortak Komitesinin 20 Mayıs 1987 Tarihli Ortak Transit Rejimine İlişkin Sözleşmeyi Değiştiren 28/04/2016 Tarihli ve 1/2016 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/745) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 28.02.2017) (X)

30.- (S. Sayısı: 463) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna Hersek Bakanlar Konseyi Arasında Bilim ve Teknolojide İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/667) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 28.02.2017) (X)

31.- (S. Sayısı: 464) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Eğitim Alanında İşbirliği Anlaşması ile Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/723) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 28.02.2017) (X)

32.- (S. Sayısı: 139) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/357) ile Milli Savunma ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

33.- (S. Sayısı: 140) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/368) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

34.- (S. Sayısı: 284) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Namibya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/580) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

35.- (S. Sayısı: 325) Türkiye Cumhuriyeti ile Nijer Cumhuriyeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/661) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

36.- (S. Sayısı: 334) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Madagaskar Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanlarda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/669) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

37.- (S. Sayısı: 332) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/664) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (X)

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

38.- **(S. Sayısı: 5)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanlarda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/308) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 24.12.2015) (X)

39.- **(S. Sayısı: 10)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/316) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.12.2015) (X)

40.- **(S. Sayısı: 98)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kapsamlı İşbirliğine Dair Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/395) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) (X)

41.- **(S. Sayısı: 100)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İtalya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Başta Terörizm ve Örgütlü Suçlar Olmak Üzere Ağır Suçlarla Mücadelede İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/436) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) (X)

42.- **(S. Sayısı: 101)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fransız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İç Güvenlik Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunmasına Dair Kanun Tasarısı (1/437) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) (X)

43.- **(S. Sayısı: 102)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Adına Jandarma Genel Komutanlığı ile Moğolistan Hükümeti Adına Moğolistan İç Kuvvetler Komutanlığı Arasında Eğitim ve Öğretim Alanında İşbirliğine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/438) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) (X)

44.- **(S. Sayısı: 103)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/439) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) (X)

45.- **(S. Sayısı: 104)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Moğolistan Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/440) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) (X)

46.- **(S. Sayısı: 105)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Polis Eğitimi İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/441) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) (X)

47.- **(S. Sayısı: 108)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında Eğitim İşbirliğine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/445) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) (X)

48.- **(S. Sayısı: 110)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Maldivler Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/447) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2016) (X)

49.- **(S. Sayısı: 112)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/449) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2016) (X)

50.- (S. Sayısı: 111) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gana Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Başta Terörizm ve Örgütlü Suçlar Olmak Üzere Ağır Suçlarla Mücadelede İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/448) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

51.- (S. Sayısı: 113) Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Jandarma Genel Komutanlığı ve Kazakistan Cumhuriyeti Milli Muhafız Birlikleri Genel Komutanlığı Personelinin Eğitim ve Öğretimi Alanında Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/450) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

52.- (S. Sayısı: 114) Türkiye Cumhuriyet Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/451) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

53.- (S. Sayısı: 115) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/452) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

54.- (S. Sayısı: 121) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçluların İadesi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/479) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

55.- (S. Sayısı: 122) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlü Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/480) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

56.- (S. Sayısı: 124) Türkiye Cumhuriyeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Arasında Cezai Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/483) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

57.- (S. Sayısı: 125) Türkiye Cumhuriyeti ile Sri Lanka Demokratik Sosyalist Cumhuriyeti Arasında Suçluların Geri Verilmesi Andlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/484) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

58.- (S. Sayısı: 143) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İspanya Krallığı Arasında Savunma Sanayi Konusunda Gizlilik Dereceli Bilginin Korunması Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/511) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

59.- (S. Sayısı: 147) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) Hükümeti Arasında Türkiye-KKTC İkili Sualtı Taarruz (SAT)/Özel Harekât Timleri Müşterek Tatbikatlarının İcrasına İlişkin Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/528) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

60.- (S. Sayısı: 134) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/502) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

61.- (S. Sayısı: 156) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Bilimsel ve Teknik İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/412) ve Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

62.- **(S. Sayısı: 144)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Portekiz Cumhuriyeti Arasında Askeri Alanda İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/513) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) **(X)**

63.- **(S. Sayısı: 150)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarımsal İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/404) ve Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) **(X)**

64.- **(S. Sayısı: 24)** Türkiye Cumhuriyeti ile Afganistan İslam Cumhuriyeti Arasında Stratejik Ortaklık ve Dostluk Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/325) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.01.2016) **(X)**

65.- **(S. Sayısı: 361)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/691) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) **(X)**

66.- **(S. Sayısı: 142)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti Arasında Askeri İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/509) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

67.- **(S. Sayısı: 50)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Hidrokarbon Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/369) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.01.2016) **(X)**

68.- **(S. Sayısı: 167)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/428) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.03.2016) **(X)**

69.- **(S. Sayısı: 363)** Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Üye Devletleri Arasında Yatırımların Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ile Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Üye Devletleri Arasında Yatırımların Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın 9/7 nci Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/706) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) **(X)**

70.- **(S. Sayısı: 275)** Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ve Amerika Birleşik Devletleri Avrupa Özel Harekat Komutanlığı Arasında Birleşik Özel Harekat Kuvvetleri Tatbikatlarının İcrasına İlişkin Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/487) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) **(X)**

71.- **(S. Sayısı: 262)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Şehircilik Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/413) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) **(X)**

72.- **(S. Sayısı: 207)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayoluyla Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/367) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) **(X)**

73.- **(S. Sayısı: 324)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Eğitim ve Öğretim İş Birliği Anlaşmasına Dair 1 Numaralı Değişiklik Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/659) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) **(X)**

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

74.- (S. Sayısı 466) Türkiye Uzay Ajansı Kurulması ve Uzaya Yönelik Faaliyetlerin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Tasarısı (1/823) ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 07.03.2017) (**) (X)

75.- (S. Sayısı 469) Yüksek Teknolojiler Araştırma Merkezi ve Bilim, Teknoloji ve Sanayi İcra Kurulu Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/827) ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 13.03.2017) (**) (X)

76.- (S. Sayısı: 408) Kocaeli Milletvekili Haydar Akar'ın Organize Sanayi Bölgeleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/839) ve İçtüzük'ün 37'nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (Dağıtma tarihi: 27.07.2016)

77.- (S. Sayısı: 386) Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/724) ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 15.06.2016) (X)

78.- (S. Sayısı: 307) Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı ve Sakarya Milletvekili Ayhan Sefer Üstün ile 97 Milletvekilinin Siyasi Etik Kanunu Teklifi (2/1000) ve Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ile Anayasa Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 23.04.2016) (**)

79.- (S. Sayısı: 465) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Gümrük Konularında Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/763) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 28.02.2017) (X)

80.- (S. Sayısı: 452) 682 Sayılı Genel Kolluk Disiplin Hükümleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/808) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 17.02.2017)

81.- (S. Sayısı: 420) 670 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Alınması Gereken Tedbirler Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/755) ve İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 18.10.2016) (X)

82.- (S. Sayısı: 423) 672 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Kamu Personeline İlişkin Alınan Tedbirlere Dair Kanun Hükmünde Kararname (1/758) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 24.10.2016)

83.- (S. Sayısı: 424) 673 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/759) ve İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 24.10.2016)

84.- (S. Sayısı: 436) 675 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/782) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 24.11.2016)

85.- (S. Sayısı: 437) 676 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/783) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 24.11.2016) (X)

86.- (S. Sayısı: 444) 677 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/789) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 19.12.2016)

87.- (S. Sayısı: 445) 678 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/790) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 19.12.2016) (X)

88.- (S. Sayısı: 448) 679 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/806) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 06.02.2017)

89.- (S. Sayısı: 449) 680 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/805) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 06.02.2017) (X)

90.- (S. Sayısı: 450) 681 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Milli Savunma ile İlgili Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/804) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 06.02.2017) (X)

91.- (S. Sayısı: 453) 683 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/809) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 17.02.2017)

92.- (S. Sayısı: 454) 684 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/810) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 17.02.2017) (X)

93.- (S. Sayısı: 455) 685 Sayılı Olağanüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonu Kurulması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/811) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 17.02.2017) (X)

94.- (S. Sayısı: 467) 686 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/813) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 08.03.2017)

95.- (S. Sayısı: 468) 687 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/814) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 08.03.2017) (X)

96.- (S. Sayısı: 470) 688 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/830) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 08.05.2017)

97.- (S. Sayısı: 289 ve 289'a 1'inci Ek) Kamu Denetçiliği Kurumu 2016, 2015, 2014 ve 2013 Yıllık Raporları Hakkında Dilekçe Komisyonu ile İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporları (5/8, 5/5, 5/4, 5/3) (Dağıtma tarihleri: 24.05.2016 ve 18.05.2017)

